

Incipit Deuteronomius. Capitulum. j.
 Declaratio sermonum tuorum illuminat: et intelle-
 ctus dat puulis. sicut dictum fuit in principio
 Ero. lex non datur per unum personam singularem: sed con-
 tati: et ideo datur legi per supponit adunatos plebis

ut danda: et ideo sicut
 fuit dictum in princi-
 pio gen. lex que continet
 tur in quinque libris
 moysi sic dividitur
 quod primo in li. gen.
 describitur sepatio fi-
 delis populi ab infide-
 li. et eius adunatio
 sub cultu unius dei
 In Exodo vero et in
 alijs duobus libris
 sequentibus descri-
 bitur datio legis po-
 pulo iam adunato. In Deuteronomio vero describitur replicatio
 legis date in eius explicatione: de qua potest dici compe-
 tenter verbum apostoli. Declaratio sermonum etc. unde liber
 iste preeditur in quadruplicem modum in verbis propositis con-
 tentum. scilicet explicatio obscura: quod notatur cum dicitur. Declaratio
 replicando in alijs libris predicta: quod notatur cum dicitur. Sermo-
 num tuorum. tercio supplendo omissa: quod notatur ibi. Illuminat
 quarto applicando et addendo necessaria: quod notatur cum dicitur.
 Et intellectus dat puulis. sicut videbitur in processu libri. qui
 quidem liber dividitur in premissum et executionem que incipit
 ibi. Precepitque moyses. In premissis quatuor notantur. primo
 quod scriptum. secundo quibus. ibi. Ad omne israel. tercio ubi scri-
 psit. ibi. Trans iordanem. quarto quando scriptum. ibi. Quadra-
 gesimo anno. Circa primum. scilicet. **U**nde sunt verba. sci-
 dum quod aliqui dixerunt quod moyses non scripsit hunc librum: sed
 tamen protulit verba vel sententia: que Josue et alij senes memo-
 riter retinentes in hunc librum scripserunt post mortem
 moysi: et hoc probant primo: eo quod dicitur in principio. Hec sunt
 verba que locutus est moyses. et non dicitur: quod verba scripsit. se-
 cundo ex hoc quod dicitur. Trans iordanem: et sic videtur quod liber fuerit
 scriptus trans iordanem. Moyses autem iordanem non transiit
 ut patet in fine huius libri. et in pluribus alijs locis. tercio
 ex hoc quod in fine huius libri describitur mors et sepultura ipsi
 us moysi: quia ipse moyses scribere non potuit. sed hoc est ma-
 nifeste: id quod habetur infra. xxxj. ca. ubi dicitur. Scripsit
 itaque moyses legem hanc: et tradidit sacerdotibus filiis levi
 qui portabant archam federis domini: et infra eodem ca. Postquam
 autem scripsit moyses verba legis huius in volumine atque co-
 plenit: precepit iuventutem que portabat archam federis domini dicens
 Tollite librum istum etc. et ideo dicitur alij quod eisdem scripsit pri-
 cipium et finem huius libri addendo verbis moysi. hoc est id
 illud quod dicitur in principio huius libri. Hec sunt verba que locutus
 est moyses. ex quo patet quod non sunt verba Josue sed moysi
 Propter quod dicitur. Ra. sa. et bezei alij quod totus iste liber scri-
 ptus fuit a moyse excepto ultimo capitulo quod scripsit Jo-
 sue post mortem moysi. Ad illud autem quod obijciunt primo dices
 dum quod moyses verba libri huius seu suam primo protulit
 coram populo per modum exhortationis: et quantum ad hoc dicitur.
 Hec sunt verba que locutus est moyses. sed postea scripsit
 ad memoriam in futurum. Quod autem secundo obijciunt magis est ad
 oppositum: quia trans iordanem et citra accipitur in sacra scri-
 ptura respectu situs israel: et ideo illa populi habitabant due
 tribus cum dimidia: que fuit acquiescita ante transitum iordanis vo-
 catur trans iordanem. quia inter ipsam et iherusalem iordanis est me-
 dius. Ad tercium responsio patet ex dictis. Consequenter
 ostendit quibus scripsit cum dicitur. **A**d omne israel. Dicit au-
 tem. Ra. sa. quod ad hoc vocavit totum populum: ut quilibet habe-
 ret locum loquendi vellet in aliquo obijcere verbis moysi:
 ut sic postea nullus haberet locum obijcendi: sed non est verisimile quod
 totus populus posset generaliter audire verba moysi loquentis
 cum numerus virorum qui poterant ad bella procedere absque mulieri-
 bus et puulis esset sexcenta milia et mille septingenti triginta
 ut habetur. **N**um. xxxj. Et ideo melius videtur dicendum quod quam moyses

Incipit liber elleda-
 berum que deuteronomium pre-
 notat.

Ec sunt verba
 que locutus est
 moyses ad om-
 nem israel trans

loquebatur verba libri huius populo per modum exhortationis: fu-
 erunt ibi tamen capitanei et principales populi: in quibus quidam mo-
 do tota multitudo populi continebatur. Scripsit tamen moyses
 ad omne israel generaliter: quia non solum illi qui erant tunc presentes sed et
 amabiles et futuri de populo illo obligabantur ad ea que fu-

erunt scripta in hoc
 li. et ideo fuit re-
 positus in latere
 archae ut legere
 quilibet anno. vij.
 ut habetur infra. xxxj.
 ca. Consequen-
 ter ostendit ubi
 scripsit cum dicitur:
 Trans iordanem
 in solitudi-
 ne campestris ante
 quam transiret ior-
 danem. **U**nde **C**on-
 tra mare rubrum.

Hoc mare multos sunt: et vnde illorum est locus illud.
 Inter phara et thophel etc. nota sunt locorum circa lo-
 cum illum ubi moyses explanavit legem. **U**bi est auri
 plurimum. quia ibi sunt minere auri. **U**nde decem die-
 bus de oreb. istud exponitur dupliciter. **U**nde mo ab aliquibus
 referendo ad iram precedentem cum dicitur. **H** sunt verba etc. in
 tali loco. Undecim diebus. i. xj. dies posuit ad loquendum ista
 Sed quo exponatur ista sequens et cui coniungatur cum dicitur
 Der via montis seir etc. non habet ex verbis eorum: et ideo
 aliter exponitur ab alijs non solum referendo ad literam sed et
 etc. etiam subsequenter: ut sit sensus. Hec verba locutus est
 moyses. xj. diebus. veniendo. scilicet de oreb per viam montis seir
 ita quod in illo vnderario diebus facta est legis explanatio.
 Sed hec expositio non videtur rationabilis: quia non est verisimi-
 le quod moyses cum dicitur per viam explanaret populo legem: quia talis
 explanatio requirit quietem doctorem et auditorem. Et ideo ra-
 sa. aliter exponitur dices: quod in hoc notatur spatium terre inter
 montem oreb et cades barne. quod finem est itineris
 xj. dierum: et tamen filij israel in recessu suo de oreb post legem
 datam venerunt illuc in tribus diebus: quod sic probatur.
 quia anno secundo egressionis de egypto mense secundo
 vicesima die mensis recesserunt ab oreb: ut habetur. **N**umeri
 x. Et eodem anno. xxi. die mensis tercij venerunt in ca-
 des barne vnde miserunt exploratores. si igitur in de sub-
 traheretur. xxx. dies quibus populus mansit in sepulchris percipi-
 sentie: quia ibi comederunt carnes mense integro: ut
 habetur. **N**ume. xj. et iterum. vij. dies quibus mansit populus in ase-
 roth quod dicitur maria fuit reduta: non remaneret nisi tres di-
 es quibus fecerunt iter predictum: et hoc posuit moyses finem
 eum ad ostendendum filiis israel: qualiter deus accelerabat
 iter populi: ad intrandum cito terram promissionis: nisi peccati
 eorum impedivisset quam terram verbis exploratorum murmu-
 raverunt dominum volentes reverti in egyptum: et ideo. xl. an-
 nis fuerunt vagabundi per desertum. **B**igitur finem hanc expo-
 sitionem est sensus. **U**nde decem diebus de oreb. sup-
 pletur usque ad cades eundo.

Der via montis seir. i. quia itur de oreb in seir: quia ca-
 des est intermedia: et subintelligitur. quia via tribus diebus se-
 cistis deo accelerante iter vestrum: et ita accelerasset resi-
 duum nisi peccata vestra posuissent impedimentum. **A**lii
 etiam exponunt referendo li. undecim diebus: ad totum iter
 filiorum israel de oreb usque ad ingressum terre promissionis
 ut sit sensus. Si non peccavissetis domino undecim diebus
 de oreb venissetis ad ingressum terre: promissionis trans-
 eundo per cades et per montem seir: quia dominus dedisset vobis
 gratiam in contemptu filiorum esau: et concessisset vo-
 bis transitum per medium terre sue. Sed propter peccatum
 vestrum denegatus est vobis illic transitus: et circum-
 iuvistis montem seir longo tempore: ut habetur infra eodem
 capitulo. et finem vtriusque expositionis est hic modus lo-
 quendi qui apud hebreos vocatur decurratus vel reci-
 sus scilicet quando aliqua tacentur. que tamen necessario
 subintelliguntur: sicut. **1** Reg. v. caplo. ubi translatio

Deutero.

xi. sic in textu p-
dicto fm duas
expōitiōes vlti-
mas aliqua sub-
intelligunt: vt
ex p̄dictis. Con-
sequenter ōndi-
tur t̄pus q̄ moy-
ses scripsit cum
ds. ¶ **¶** **¶** Qua-
dragesimo āno.
s. ab egressu filio-
rū israel de egi-
pto qz in. xl. an-
nis quibz filij is-
rael fuerūt vagi
p̄ desertūz inclu-
dūt annz q̄ trāsi
erat ab egressu
de egipto: vsqz
ad missionēz ex-
ploratorū: vt dī-
ctū fuit in nūme-
rū. ca.

Andecimo
mele. Ex quo p3
q3 verba huius li
bri dixit moyses
filijs israel ⁊ scripsit. p3inquus morti sue. Et hoc dupli
ci de causa. vna est: q3 ibi p3tinent aliqua verba increpa
tionis. ppter p3ctā q3 cōmiserāt: sicut ⁊ iacob increpa
uit ruben leui ⁊ symeon. p3inquus morti: vt b3 Gen. xliij.
⁊ iosue filios isrl: vt b3 iosue ultimo. ⁊ filiter samuel.
ij. Reg. xij. ca. Scōda cā est vt fortius memorie impmē
rent: q3 verbis q3 a patrib3 filijs: ⁊ a p3ncipib3 subiect3
me mortem tradunt: meli3 memorie p3mēdant.

In Epistolis moyses et planare legē. addendo aliqua ad eius intellectū et eius declarationē. **N** Et dicere ea q̄ inferius loquunt̄. **D**ñs deus vester locutus est ad vos in oreb. et ideo cū sit veritas p̄ essentiam debuistis ei credere absq̄ hesitationē: quid autē dixit: subdis cū dicitur.

P Sufficit vo. q. in hoc mō. man. qz filij isrl'iam acceperant legē a dño: vt bñ Exo. xx. 7 fecerit tabernaculū 7 ornauit eius instrumenta ad diuinū cultū: vt babes Exo. xxv. ca. 7 ordinati erant sup p'lm tribuni et centuriones quingeniarij et ceteri: vt babes Exod. xviij. et iō non debebant plus manere in mō te orez sed transire ad terram sibi promissam: ideo subditur. ¶ **Q** Reuertimini. nō qz filij isrl' qui tunc erant p'us fuissent in terra p'missionis s' patres eorū q' inde descenderant in egyptū p' qd Gen. xv. ca. dī. Generatione autē quarta reuertētur buc: 7 iō hic dicit.

Et iuxta litus maris. s. mediterranei sup qd terra p
missionis sita est fm longitudine sua. **E**t libani mōs
est in fine terre. pmissionis versus aquilonem: a quo deo
munita est terra que est circa montem illū. **E**t fls; ad
flumen magnū euphraten. ex q p; magnitudo terre sibi
pmisisset: nō obtinuerūt eā totā vsq; ad flumē euphra
ten añ tps salomonis. **E**n inq; tradidi vobis. i. tra
dam: et loquit de futuro p mō dū pteriti. ppter certitudinē
verbi diuini: ita em certi debebant esse de ea obtinēda per
auxiliū diuinū: ac si iam obtinerēt de pnti: q; sic factū fu
isset: nisi peccatū eorū impediuisset ideo subditur.

y **S**up quā iurauit dñs pñb⁹ vñs tē. lz em verbū sim-
plix ipsius dei sit certū: em in pñmissione terre addidit iura-
mentū: vt bñ **Gen. xxiij.** vt de implectione bñ pñmissōis nul-
la debere esse hesitatio: addidit iuramētū. **73** **C**irca
mōia **Reuerentiam** em pñmissū ē bñis multitudinē

lilio ietro: vt b^e Cro. xviij. ¶ **D**ñs dñs dñs et mul-
tiplicauit vos. sicut prib⁹ pmiserat. ¶ **E**t estis hodie
sicut stelle celi plurimū. i. ad modū stellarū multiplicati: sic
eas dixerat abrahe gen. xv. ca. Suspice celū et numera stel-
las si potes. et dixit ei. sic erit semen tuū. ¶ **D**ñs dñs pa-
trū vrorū addat tē. sicut dictū fuit gen. xv. q. filij isrl'erant
multiplicādi sicut stelle celi q̄tū ad bonos: et sicut puluis
terre. gen. xiiij. ca. q̄tū ad malos: et ideo qz fecerat moyses
hic mentionē de multitudine eorū ad modū stellarū ideo
subdit deprecando. Dñs addat ad hunc numerū multa
milīa. qz desiderabat ad multitudinē bonorū et nō malorū.
¶ **H**ic valeo sol⁹ tē q̄tū ad mōalia mōnenda.

mente ad modum ponderis. **E**rgo iudicia pſcindenda: & ideo ſubditur. **D**ate ex vobis viros. i. pollentes virtute animi.

Sapientes subditi. **E**t gnaros. in agilibus humanis. **Q**uorum puerfatio sit. p. b. a. p. claritate vite fame. **E**t ponā eos principes. ad regendū me cum populū. **B**ona res est quā vis facere. q. p. hoc negocia citius et facilius expediebantur. **L**uliz de

tribubus viis. p. ele-
ctione et p. sensu ve-
strū. **E**t viros
sapientes et nobiles
monib. et genere. q. z
fm q. dicit. **B**onū
et consol. **N**obili-
tas generis quātū
est de se videt. ip-
sis nobilib. quādam
necessitate impone-
re. ne a maior. suo-
rū. p. b. itate. de gene-
rent. **E**t p. sti-
tū eos principes. in
diuersis gradib. et
officijs vnde subdi-
tur. **T**ribu-
nos. q. p. sunt mille.
Centuriones. q.
centū. et sic de alijs.
Preceptis eis
dicēs. Audite illos
q. iudicijs d. d. d. d.
cū maturitate et di-
scernatione. ad q. d. p.
erigat. q. p. d. d. d.
genter audiant.
Et q. d. iustū est
iudicare. nō d. d. d.
tentes a iusticia ali-
quo premio. nec fa-
uore vel amicitia.
sō subdit. **S**i
ue ciuis sit siue pe-
grinus. q. cōciues
solent magis diligi
q. alieni.
Et p. u. audie-
tis. ut magnū. hoc
dicit. q. d. d. d. d.
lent magis honora-
ri et audiri q. paupe-
res q. d. nō d. d. d.
iudicio.

Quia dei iudici-
um est. alijs cū iudi-
cāt sicut ciuis mini-
stri. et si d. d. d. a iusticia directe faciūt. p. tra. deus.
Et si difficile vobis visum aliqd fuerit. ita q. nō vide-
tis clare qd sit determinandū. **R**eferte ad me. ut de
terminē vobis quid agendum sit si sciam vel si non ad cō-
siliū d. n. referam. sicut feci de filiabus salphaad. ut d. m.
est. **N**umeri. xxvii. **P**rofecti de oreb. **D**ostq. moyses
narravit p. dicta beneficia. b. p. n. refert culpā cōmissā ex
relatione explorator. p. quā fuit retardatū p. m. p. m. s. u. z
de ingressu terre. p. missionis. **C**irca q. d. moyses p. m. o. re-
plicat accessus p. p. l. ad missionis locū. scdō missionem ex-
plorator. ibi. **E**t accessistis. tercio p. m. cōmissum. ibi.
Et noluitis ascendere. quarto p. m. i. impedimentū. ibi.
Cunq. audisset d. n. **C**irca p. m. d. f. **P**rofecti autē de oreb.
quā alio nomine vocatur mons synai.
Transiuit p. heremū terribilē. q. erat ibi serpentes
magis et scorpiones in multitudine. fm q. dicit infra. viij.
ca. **E**rat ibi serpens statu adurens et scorpio.
Per viā montis amorrei. i. p. viā q. ducit ad illū mon-
tem p. quem debebant ingredi. seqtur. **E**t dixi vobis.
venistis ad montem amorrei. ostendendo vobis locū p.

his viros sapientes et gna-
ros. quorum puerfatio sit pro-
bata in tribubus viis. ut po-
nā eos vobis principes. **T**unc
rōdistis mihi. **B**ona res ē
quā vis facē. **L**uliz de tri-
bubus viis. viros sapientes et
nobiles. et p. stitui eos p. nci-
pes. tribunos et centurio-
nes et q. n. quagēarios ac te-
canos q. d. cerēt vos singu-
la. p. p. p. q. z eis dicēs. **A**udi-
te illos. et q. d. iustū ē iudica-
re. **S**iue ciuis sit ille siue
p. grinus. nulla erit distātia
p. sonaz. **E**t p. u. audietis
ut magnum. nec accipietis
cuiusq. p. sonā. q. z dei iudici-
um ē. **E**t si difficile vobis vi-
sum aliqd fuerit. referte ad
me et ego audia. **P**receptis
oia q. facere deberetis. **P**ro-
fecti autē de oreb. **T**ransiuit
p. heremū terribilē et maxi-
mā solitudinē quā vidistis
p. viā montis amorrei. sic p.
cepat tōmin. et noster nob.
Cunq. venissem in ca des-
barne. dixi vobis. **V**enistis
ad montē amorrei. quē d. n.
et vester datur est vobis.
Ende terrā quā d. n. et tu-
us dabit tibi. **A**scēderet pos-

quē debeat terra ingredi de mandato d. n. v. n. b. d. f.
Ascēde et posside eā. q. d. n. s. p. tatus est implere pro-
missum. et q. z noluerūt statim intrare. s. magis uegoci-
um retardare mittēdo p. m. exploratores. q. si de diuina
directione diffidentes. ad suo d. m. p. m. i. sunt p. c.

siderē eā. sic locut. est d. n. s. de
n. p. u. b. tuis. **N**oli timere.
nec q. c. p. pauas. **E**t acces-
sistis ad me oīes atq. dixi-
stis. **D**ittam. viros q. cōsi-
derēt terrā. et renuncient p.
qd iter debeam. ascēdere. et
ad q. s. p. gere ciuitates. **C**ū
q. z mihi sermo placuiss. mi-
hi ex vobis duodecim viros
singulos de tribubus suis.
Qui cū prexissent et ascen-
dissent in montana. vene-
rūt vsq. ad vallē botri. et cō-
siderata terra. sumentes de
fructib. ei. ut o. d. erēt vber-
tatē attulerūt ad nos atq.
dixerūt. **B**ona ē terra quā
d. n. s. et n. datur est nobis.
Et noluitis ascendere. h. i.
creduli ad sermonē dei no-
stri murmurastis in taber-
naculis viis. atq. dixistis.
Odit nos d. n. s. et idcirco edu-
xit nos de tra. egypti ut tra-
deret in manu amorrei atq.
telēt. **Q**uo ascēdem. **A**ū-
cū terruēt cor n. m. dicētes
Maxia multitudo est. et nob.
staturā p. cerior. **C**irbes ma-
gne. et ad celū vsq. munite.
Filios enachim vidim. ibi
Et dixi vobis. nolite metuē.

care p. q. d. retar-
dat. ē ingressus
terre. **E**t
accessistis. **D**ic
p. n. replicat mis-
sionē explorato-
rum. q. p. cessit ex
importunitate
p. p. l. hoc petendū
ut dictū fuit. **V**idim
muri. xij. et hoc ē
qd d. f.
Et accessistis
ad me oīes. i. cū
tumultu et impo-
runitate.
Dittam. vi.
q. p. f. ter. q. l. s. sit
cū tū dixerūt de
ipam esse finem
tem lacte et mel-
le cū credere de-
beant.
Et renun-
ciat p. q. d. iter de-
beamus ascēde-
re q. si diffidentes
de diuina directi-
one qui erat co-
rum ductor.
Cunq. mihi
sermo placuiss.
hic accipit pla-
cere p. p. sentire.
q. z hoc moysi sim-
pliciter displicu-
it. ut dictū fuit
1. h. u. e. xij. ca. s. p.
pter importuni-
tatē p. l. sup. hoc
cōsuluit d. n. m. q.
rōdit ei. **M**itte
exploratores. n.
p. p. i. d. o. s. mag
p. m. i. t. t. d. o. imple-
ri petitiones p. l.
ad malū suū. eo
q. male p. c. ebat

seqtur. **E**t d. n. s. v. s. q. ad vallem botri. sic no-
minat. est locus ille. eo q. exploratores inde tulerūt bō-
trum. ut b. f. **N**ume. xij. ca. **B**ona est terra. quā
d. n. s. datur est nobis. hoc verbū dixerūt chaleb et
iosue t. f. m. l. s. cū alijs exploratores cōmēdassent terrā de
fertilitate. tū dixerūt q. impossibile erat p. p. l. ipam ac-
quirere. p. p. t. q. d. de p. s. l. i. o. explorator. filij isrl. d. s. p. a. t. i.
de ingressu terre. p. missionis voluerūt reuerti i. egyptū
Iosue autē et chaleb nō solū dixerāt frā eē bonā. s. et i. a. z
q. ex adiutorio dei absq. difficultate possent obtinē eā
ut b. f. **N**ume. xij. ca. **E**t nō. ascen. **D**ic describē
p. m. i. p. m. i. t. u. m. i. p. l. e. t. p. m. i. u. i. t. i. n. o. b. i. e. cū d. f. **E**t nolu.
ascē. ad mandatū d. n. i. et meū. et chaleb et iosue extortatō
nē. scdō fuit incredulitat. q. d. notat cū d. f. **E**t incre. et
ter. cū murmuratiōis. ibi. **E**t murmurastis. quartū
blasphemie. ibi. **E**t q. z dixistis o. d. it nos d. n. s. cū
tū cōtrario signa certe dilectiōis eis o. d. i. s. s. e. t. i. n. e. r. i. c. a.
de egypto et in deserto. ut p. t. z. in. **E**ro. q. n. tū pusillanimi-
tati. cū d. f. **E**t q. z. **M**ūcū ter. cor. n. o. d. i. m. a. r. i. m. u. l. et. hoc
expositū est. i. h. u. e. xij. v. s. q. z. ibi. **E**t dixi vobis. v. s.

Deutero.

solando. Ipse pugnā. p vo. sicut fecit in egypto. in-
ficiendo primogenitos egyptiorum: et submergendo pba-
rahe et exheratū: et in solitudine amalech detellādo.
Portavit te dñs rē. i. diligenter te custodiuit et nu-
trivit dādo mānā: sicut solet nutrix custodire et nu-
trire infantulū

Et nec sic q̄
de credidisti. ex
quo aggrauatus
pctm̄ eoz.

Quis audis-
set dñs. Dic cō-
sequenter descri-
bit diuinū p̄mis-
si impedimentū:
qz ppter peccatū
ppl̄i p̄dicti snia
moxl fuit data
a deo sup offes
viros qui erant
ex. annoz et vlt̄:
exceptis chaleb
et iosue et filiis le-
ui: vt dictūz fuit
Numeri. xiiij. c.
ita q null̄ eoz
intrauit terram
p̄missionis: sed
mortui sunt i de-
serto: et retarda-
ta ē ingress⁹ ter-
re p̄missionis: et
bocest qd dicit̄

Quis audis-
set dñs v. ser. ve-
l itoz iratus. ad
p̄m̄endū.

Aut nō vide-
bit quispiā ex-
ceptis p̄dictis et
illis q nō dñi attri-
gerant. xx. annū
Nec miran-
da indignatō in
pplm̄. q tam gra-
uiter peccauit vt
p̄dictū est.

Cū mibi qz
irāt dñs ppter
vos dixerit rē.
Contrariū autez
vt Nume. x. c.
vbi dñs sic dixit
qz dñs ad moy-
sen et aaron: qz nō

credidistis mibi vt sanctificaretis me corā filiis isrl̄: nō
introduceb̄ hos p̄p̄os in trā quā dabo eis. ex q patz q
dñs fuit irāt⁹ i moysen. ppter pctm̄ suū. dñm q pctm̄ po-
puli fuit occasio ip̄si moysi discredēdi verbo dñi: et sic
loq̄tur b. a. Propter vos. s. occasionalit̄. b. Et
filij q hodie boni et mali ignorāt distātiā: hoc dixit qz
tū ad illos q ad huc nō habebāt vsūz rōnis.

Elos aut reuertimini rē. a. p̄cessu dñs terrā p̄mis-
sionis. b. Et rñdistis mibi. b. c. describit p̄nia omis-
sa siue oblatio: i. n. filij isrl̄ audita snia dñi p̄dicta pe-
niterēt de hoc q nō ascenderant ad terrā p̄missionis
p̄m̄ mandatū dei: tñ nō fuit vera p̄nia. qz volebāt acce-
dere ad eā s. ei⁹ p̄bitionē: et ideo ab aduersarijs fue-
rant debellati: et patet litera.

Itaqz egressus est amorre⁹. Nūc. xxi. b. chanane⁹
dñm q offis q descenderūt de cham filio noe: nomine
generalī vocant̄ chanane: sed a diuersis filiis eius no-
minant̄ spālīb⁹ nobis. s. aliq̄ iebusci. aliq̄ amorrei.

nec timeatis eos. Quis te q̄
ductor ē n̄r: p vob ip̄e pug-
bit: sic fecit in egypto cūct̄
vidētib⁹: et i solitudine ip̄i vi-
distis. Portavit te dñs te⁹
tu⁹ vt solet hō gestare puu-
lum filiū suū i oī via p quaz
ambulastis donec veniret
ad locū istū. Et nec sic qdē
credidistis dño deo vō q p̄-
cessit vos i via: et metat⁹ ē lo-
cū i q tētozia figē teberetis
nocte oñdēs vob iter p ig-
nē: et die p calumnā nubis.

Quis audisset dñs vocem
sermonū vōz irat⁹ iurauit
et ait. Nō videbit quispiā
te hōib⁹ generatiōis h⁹ p̄s
sime trā bonā quā sub iura-
mēto pollicit⁹ sum p̄ib⁹ ve-
stris: p̄t chaleb filiū iepho-
ne. Ip̄e em videbit eā: et ip̄s
dabo terrā quā calcavit: et
filijs ei⁹: qz secur⁹ est dñm.

Nec mirāda indignitō i po-
pulū: cū mibi qz irat⁹ dñs:
p̄t vos dixerit. Nec tu in-
igredieris illuc: s. iosue fili⁹
nun mīster tu⁹ ip̄e intrabit
p te. Nūc exhortare et robo-
ra et ip̄e sorte trā diuidet is-
raeli. Parvuli vū de qbz di-
xistis q captiui ducerēt: et
filij qui hodie boni ac mali

et sic de alijs: sicut Numeri. xxi. ca. ponit nomen generale:
hic aut speciale. Sicut solent apes psequi. i. facili-
ter et turmatim. apes em qñ aliqd psequuntur volando turma-
tim hoc faciunt. Ra. fa. exponit b de qdaz genere musca-
rum que sunt filies apibus s. hñt aculeos venenatos: et iō

ignorant distantia ipsi in-
gredient: et ip̄s dabo terrā
et possidebūt eaz. Elos aut
reuertimini et abite i solitu-
dinē p viā marl rubri. Et
rñdistis mibi. Deceauim⁹
dño. Ascendem⁹ et pugnabi-
mus: sicut p̄cepit dñs te⁹ n̄r
Quis instructi armis pge-
retis i mōrez: ait mibi dñs.
Sic ad eos. Nolite ascēde-
re neqz pugnetis. Nō em sū
vobiscū ne cadetis corā ini-
micis v̄ris. Locut⁹ suz et nō
audistis: s. adūsantes impe-
rio dñi et tumentes supbia
ascendistis i mōrez. Itaqz
egressus amorre⁹ q hñtabat
in mōrib⁹ et obuiā veniēs p-
secut⁹ ē vos s. sic solent apes
psequi: et cecidit de seir vsqz
hezma. Quis reuersi plora-
retis corā dño non audiuit
vos: nec voci v̄re voluit ac-
q̄escere. Sedistis s. i cades
barne mltro tpe. Ca. ij.

Profectiqz inde veni-
mus i solitudines que
ducit ad mare rubrū: sicut
mibi dixerat domin⁹: et cir-
cuuimus montem seir lon-
go tpe. Dixitqz dñs ad me:
sufficit vob circūire montē
istū. ite p̄ aqlones et populo

ibi. Itaqz transiimus. tertia ibi. Postqz aut. Prim⁹ p̄p̄s
p̄ quē p̄bitioni fuerūt bellare fuit p̄p̄s ydumeoz q descen-
derūt de esau. Circa qd p̄mittit p̄bitionē belli p̄ ydume-
os: et scdo describit sub breuib⁹ verbis bñficiū exhibi-
tio illo tempore: et precedenti q̄tum ad aliquid: et etiā se-
quen. ibi. Dominus deus tuus. Premittitur ergo mod⁹
deuertiendi iuxta terrā ydumeozum cum dicitur.

Profectiqz inde. s. de cades.
Genimus in solitudine q ducit ad mare rubrū: sicut
dixerat mibi dñs: put b. ca. precedenti: ante qz em pecca-
ret populus deceptus ab exploratoribus incedebat recte
versus mōtē seir: q ē in terra ydumeoz: s. p̄ pctm̄ dedina-
nerūt a via recta: et magno tpe fuerūt vagabundi p deser-
tū: et postea redierūt versus montē seir: et qz filij esau no-
luerūt eis concedere transitum per terrā suā coacti sūt
de. hñare et circūire trāz illā quāqz venisset vltra: vt habe-
tur Numeri. xxi. ca. Et hoc est quod subditur. Et circuui-
mus montem seir rē. Consequentē describit p̄bitionē bellē

qñ hoies ab eis pū-
gant cadūt et mori-
unt: sic tunc filij is-
rael coram suis ad-
uersarijs ceciderūt.
Nec voci v̄re
voluit acquiescere.
qz non retractauit
suā sententiam: sed
magis firmavit.
Sedistis s. i ca-
des barne mltro tē-
pore. In hebreo bñ-
fic. Et sedistis in ca-
des diebus multis
p̄m̄ dies qbus sedi-
stis. i. p̄m̄ numerūz
dierū qbus sedistis
in alijs māsionib⁹:
vt exponit Ra. sal.
qz p̄m̄ em tāto tem-
pore sederūt ibi q̄t
to tpe sederūt in a-
lijs māsionibus se-
quētib⁹. i. xij. an-
nis: qz totūz temp⁹
quo sederunt in ca-
des et alijs fuit. xx-
vij. annorum: vt
b. ca. sequenti: inclu-
dunt tñ ibi dies in
quib⁹ ambulabant

Capitulū. ij.

Profectiqz
inde rē. hic
p̄nter indu-
cit moyses pplm̄ re-
plicando beneficia
dei post legē datam
Et p̄mo beneficia
collata tpe pacis:
secūdo data tpe bel-
li circa mediū bui-
ca. Surgite et trāsi-
te rē. Prima i tres
p̄m̄ tres p̄p̄os con-
tra qz p̄bitioni fue-
rūt mire bellē: scdo

ibi. Itaqz transiimus. tertia ibi. Postqz aut. Prim⁹ p̄p̄s
p̄ quē p̄bitioni fuerūt bellare fuit p̄p̄s ydumeoz q descen-
derūt de esau. Circa qd p̄mittit p̄bitionē belli p̄ ydume-
os: et scdo describit sub breuib⁹ verbis bñficiū exhibi-
tio illo tempore: et precedenti q̄tum ad aliquid: et etiā se-
quen. ibi. Dominus deus tuus. Premittitur ergo mod⁹
deuertiendi iuxta terrā ydumeozum cum dicitur.

Profectiqz inde. s. de cades.
Genimus in solitudine q ducit ad mare rubrū: sicut
dixerat mibi dñs: put b. ca. precedenti: ante qz em pecca-
ret populus deceptus ab exploratoribus incedebat recte
versus mōtē seir: q ē in terra ydumeoz: s. p̄ pctm̄ dedina-
nerūt a via recta: et magno tpe fuerūt vagabundi p deser-
tū: et postea redierūt versus montē seir: et qz filij esau no-
luerūt eis concedere transitum per terrā suā coacti sūt
de. hñare et circūire trāz illā quāqz venisset vltra: vt habe-
tur Numeri. xxi. ca. Et hoc est quod subditur. Et circuui-
mus montem seir rē. Consequentē describit p̄bitionē bellē

et vi

tra ydumeos cu bz. **T**ransibitis p terminos. i. iux terminos. qz no intraverunt terra eoz. vt dictu fuit. **M**ucri tr. ca. fm. p. habilior opinione. 7 dicef infra ifto ca.

Fratru vestroz filioz esau. vocat frēs: qz iacob a quo descenderunt filij isrl 7 esau a quo ydumei: frēs fuerūt vte- rini: vt bz. Gen. xv.

Et time- bunt vos. timebāt em ne vellent occu- pare terrā eoz: vel saltem ibidem ali- qd malū facere. ppe qd negauerunt eis transitū p eam.

Ne moueamini p eos: ad preliūz ppter predictaz de- negationē.

Neque em dabo vobis de terra eoz qz ex merito abrae a quo descenderūt: 7 pmissione sibi fa- cta illa terra fuit cō- cessa filijs esau q ex adiutorio dei expul- sūt inde horreos q erant fortissimi: vt bz infra eodem ca.

Ebos emetis ab eis. qz filij esau nolent eis pcedere transitū p terrā su- am: tñ portabāt eis cibaria venalia ad locum vbi trāsibāt iuxta terminos su- os. **D**ns te tuus. **D**ic replican- tur in generali bñ- ficia toto illo tem- pore exhibita cum dicit. **D**ns deus tu- us bñdixit tibi. dā- do legē.

In oi ope ma- nuū tuarū. 7 maxi- me in ope taberna- culi ad cultū dei p- legē datam.

Mouit iter tuū. ducendo te in colū- na ignis 7 nubis.

Quō transie- ris solitudinē hāc. i. qua sunt serpētes 7 scorpiōes in multi- tudine pferuado te ab eoz lesione.

Per. xl. annos habitans tecū. per spālem cultum.

Et nihil tibi defuit. qz dedit tibi manna: eduxit aquā de petra. **C**ūqz trāsissēs. **D**ic describit scōs pplis f. moabitaz: cū qbus pibiti fuerūt filij isrl bellare: 7 p- mittit modus veniendi ad terrā eoz. cū bz. **C**ūqz trāsisse- mus. **C**onsequenter pibet p eos bellū cū dicit.

Non pugnes p moabitas. **C**ui? cā subdit cum dicitur. **N**on em dabo tibi quicqz de terra eoz.

Quia filijs loth tra. eam posses. et hoc fuit ex merito abrae 7 pmissione sibi facta: ex hoc enim qz **L**oth recessit de baram vt iret cum abraam in terram chanaan et cum eo iuit in egyptum 7 rediit vt habetur **Gen.** duodecimo. et

pripe dicēs. **T**rāsibitis p terminos fratru vroz filio- rū esau q hitāt i seir: 7 time- bunt vos. **E**lidete g diligēt- ne moueamini p eos. **N**e- qz em dabo vobis de tra eo- rū qntū pōt vni? pedis cal- care vestigiū: qz in possessio- nē esau tedi mōtē seir. **C**i- bos emetis ab eis pecūia et cōcedetis: aquā emptā hau- rietis 7 biberet. **D**ns te? tu? bñdixit tibi in oi ope ma- nuū tuarū. **M**ouit iter tuū: quō trāsiteris solitudinem hāc magnā p. xl. annos ha- bitās tecūz dñs te? tu? et nihil tibi defuit. **C**ūqz trā- sissēs? fratres nros filios esau q habitabant in seir p- viā cāpestrē de helath et de asiongaber: venim? ad iter qd ducit in desertūz moab. **D**ixitqz dñs ad me. **N**on pugnes ptra moabitas: nec incas aduersus eos plium: **N**ō enim dabo tibi quicqz de terra eoz: qz filijs loth tradidi eam in possessionēz. **E**min pmi fuerūt habita- tores ei? popul? magn? 7 va- lid? 7 tā excelsus vt de ena- chim stirpe quasi gigantes crederent: 7 essent filies fili- oz enachim. **D**eniqz moa- bite appellāt eos emim. **I**n seir aut pri? habitauerunt horrei: quibz expulsis atqz teletis hitauerūt filij esau sicut fecit isrl in terra pos-

siij. ca. abraham reputauit eū quasi filiū. **Q**uā- tūm primū fuerūt habi. ei? dicti sunt aut emim. i. terribiles. qz ex aspectu sue magnitudinis alij terrebant. **R**ede- de enachim stirpe. enach fuit gigas de cui? magnitudi- ne 7 filioz eius bz. **Gen.** xij. c. qbz cōpari qsi locuste vi- debamur.

Sicut fecit israel. **E**x bz di- cunt aliqui qz **E**dras scripsit p- cipū bui? libri qz hic loquit de acquisitione ter- re filioz isrl: que tñ fuit acquisita post mortē moy- si. s. hoc dictū ē. id dicendum est qz moyses bic loq- de futuro p mo- dūz preteriti ad ostendū certū- tudinē impletio- nis diuini pmis- si. **P**ōt etiā dici qz loqz hic de preterito qm ad acquisitionem terre seon regis esebon: 7 og reg- basan: q fuit ac- quisita viuente moysē 7 anteqz scriberet librum istum cetera p- tent. **P**ostqz aut. **H**ic describitur tercius pplis. scz amonitaz ptra quē pibitū fa- lit pzelius. qz am- mon 7 moab ex quibz descendēt amonite 7 moa- bite fuerunt filij loth de duabus suis filiabus: vt habet **Gen.** xix. **Q**uos teletit de- us a facie eoz: ppter meritum abrae cuius fili- us loth reputa- bat. **S**urgite. **H**ic pñz inducit moyses pplm ad dei 7 legis reue- rentiā recolēdo beneficia diuina tempore belli et

primo recolit beneficia exhibita tempore belli preteri- ti: secūdo exhibenda tempore belli futuri: ibi. **P**osue qz Beneficia aut exhibita in bellis preteritis sunt regna acquisita per victoriam diuinitus datam. **C**irca quod primo agitur de terre acquisitione. secundo de distribu- tione acquirenti. **T**erramqz possidemus: circa me- dium terciū capituli. **A**dbuc primo describitur acqui- sitio regni seon. scōo ipius ogin principio terciū capitu- li. **C**irca primum primo describitur pzelij causa. secun- do victoria: ibi. **P**ercussimusqz. **C**irca primū oñdū bel- li causa et iusta ex pte filioz israel. secundo iniusta ex

pe seonabi. voluntq seon. Circa primū oñdū bellū filioz isrl' esse iustū ex aucte 7 pcepto dñi q' trā ym' p voluntate sua pōt dare alteri 7 hoc ē qd dr. **Surgite et transite.** 7 hoc cōtinuat sic cū pcedētibz: 7 sūt verba dñi ad pplm q' refert moyses. **Ecce tradi**

di in manu tua seon. hoc dr ad oñdēdū q' victoria fuerat ex beneficio diuino n̄ ex virtute populi isrl'. **Ecce tradidit inopia miteret** terrore 7c. qz per victorias habitas de regibus seon 7 og. ti mor filioz isrl' ce adit sup omes hoc audietes.

Qui habitāt sub oi celo. Ex b dicit ra. fal. q' in pugna isrl' 7 seon 7 og sol fterit si cut tpe iofue: et per hoc victoria nota facta fuit sub oi celo: s' nō nō est verisile q' moyses tātū beneficū tacuisset cū p scripturam huius libri mēderet inducē p sentes 7 futuros ad reuerentiam dei 7 legis diuine 7 iō dicendū q' ē modus loquēdi bypolicus cuz dr. Sub oi celo. q' modus loquēdi frequē in sacra scriptura reperit.

In morē p tūrentiū cōtre miscant. exteri in corpe 7 dolo re teneant interius in corde.

2. Dñi ē. Dic scdo oñdū bellū filioz isrl' iustū ex pte ipsoz: qz pmo obtulerūt pacē petentes transitū pacificū. Licet em moyses sciret p reuelatione dñi: vt p dictū est: q' seon transitū nō pcederet s' magis p eum bellaret: tñ pacē obtulit. vt darent exemplū filiis isrl' in futurū. Licet em esset inhibitiū ne pacem aliquaz facerent cū hitatoribus terre chanaan: s' eos delerent simplr: sicut dictū fuit Num. xxiiij. tñ cū gentibz alijs pugnaturi. p mū debāt offerre pacē: vt br. j. xx. ca. Regū aut seon erat extra terrā chanaan: 7 ideo misit ad eos nuncios vobis pacificis sicut dñi b. Misit g nūc. 7c.

3. Publica gradiemur via. ita q' nullū nocumētū interfecim' bonis tuis imobilibz seu terre tue nascentibus.

4. Alimenta pōio nobis vende. ita q' nullā iniusticiā faciētibz in bonis mobilibz. **5. Cātū ē vt nob cōcedas trāsitiū** sicut fecerūt filij esau. **6. Derariū vī** Mueri xx. ca. vbi dr. Qui rñdit edom nō trāsibit p me: alioqn armat' occurrā. 7 postea subdit. Et diuertit ab eo isrl' ad hoc dicit aliq' q' filij esau nō pcesserunt transitū filiis isrl' p mediū terre sue: tñ pcesserūt trāsitiū p terrā suā in extremitatibus. Ra. fa. dicit q' nō cōcesserunt

transiū p aliquā pte terre sue: s' portabāt eis alimenta venalia ad loca p que trāsibāt iuxta terrā suā: 7 iō dicit q' illud quod dicit dñi. Sicut fecerūt filij esau. hoc nō refert ad cōcessionē transitus: s' solū ad venditiōē victualium. Duo em petebāt filij isrl'. 1. transitū p terrā 7 venditiōē victualium. Primū negauerūt filij esau 7 secundū pcesserūt. Posset aut dici: q' li sicut fecerūt 7c. potest referri ad vtrūq: qz filij esau nō pcesserunt transitū p terrā suā tñ dimiserūt filios isrl' pacifice transire iuxta terminos terre sue: vendentes eis ibidē victualia: neutrum aut pcessit seon s' exiuit de terra sua 7 filios isrl': vt eos exterminaret.

vides. Dixitq dñs ad me.

Ecce cepi tibi tradere seon 7 terrā ei: incipe possidere eā. **Egressusq est seon obuiā nobis cū oi pplo suo ad plū in iasa 7 tradidit eum dñs te' n̄ nob:** p cussimusq eū cū filiis 7 oi pplo suo cūctasq vrbes i tpe illo cepimus interficis hitatoribz eaz viris 7 mulieribz 7 p uulis. **Nō reliqm' in eis qcqz absq iumētis:** q' in ptez venere pdantiū 7 spolijs vrbiū qz cepim' ab aroer q' ē sup ripā torrenti arnon oppido: qd i valle sitū est vsq galaad. **Nō fuit vicus vel ciuitas q' n̄ras effugēt manus.** **Dñs tradidit dñs te' n̄ nob absq trā filioz ammon ad quā nō accessimus 7 cunctis q' adiacēt torrenti ieboc 7 vrbiū mōtanis vniuersisq locis a quibus nos prohibuit dominus deus noster.**

Caplin. iij.

1. Tagz pūsi ascēdim' p iter basan. **Egressusq ē og rex basan i occursum nob cū pplo suo ad bellādū i edrai**

psecutiue: qz ad indurationē secuta est illa pena. scdo ostēditur bellū seon iniustū: qz prior impugnavit filios isrl' sine cā. 7 hoc est qd dr. **Egressusq est seon 7c.** **Moit** vocavit seon og ad suū auxiliū: qz nō reputabat se indigere auxilio ad destructionē filioz isrl'.

Percussimusq eū. Dic describit victoria p dicta cū dñi p cussim' eū. i. interfecim' eū. **7 cū filiis.** in bebreo bi. cū filio suo. qd exponens Ra. fa. dicit. q' hoc intelligit de quodā filio notabili quē habebat: 7 erat eqlis pfi in magnitudine 7 fortitudine: pōt tñ dici fm translationē nostrā: q' in bebreo ponit singulare p plurali: sicut **Erodi viij.** **Genit musca grauiissima.** i. multitudo muscar. cetera patent vsq ibi. **7 non fuit vicus.** villa est quē non bz muros: 7 ciuitas villa est clausa muris.

Caplin. iij.

1. Tagz pueri. Dic pnter describit victoria de rege og: 7 pmo describit occasio pugne: scdo peditio victorie: ibi. **Percussimusq.** Circa primū dicit sic.

2. Itaqz pueri. ad ptingendū iter nostrū p' rebellatiōem seon. **3. Ascendimus p iter basan.** i. quod dicit ad basan. **4. Egressusq est og.** ex hoc apparet causa

victualium. Primū negauerūt filij esau 7 secundū pcesserūt. Posset aut dici: q' li sicut fecerūt 7c. potest referri ad vtrūq: qz filij esau nō pcesserunt transitū p terrā suā tñ dimiserūt filios isrl' pacifice transire iuxta terminos terre sue: vendentes eis ibidē victualia: neutrum aut pcessit seon s' exiuit de terra sua 7 filios isrl': vt eos exterminaret.

Et moabite. q' isrl' vendiderūt eis victualia.

Moluitq seon. Dic describit bellū iniustū ex pte regis seon: pmo qz dñe gavit petitionē rōnabile qd notat cū dr. **Moluitq seon 7c.** et subdit causa.

Quia indurauerat dñs 7c. dicit autē dñs indurare hoies i malo: in qntū suo iusto iudicō pētemerita hoim subtrahit eis gratiā vel nō infundit: 7 qz ef fecit gratie est cor molificare: iō ad eius subtractionē seqt induratiō cordis et obstinatio in peccatis. **7c.** Et tradere in manus tuas. li vt teneb hic

quare moyses hō petiuit tranſitū verbis pacificis ab iſto
og ſicut fecerat a ſeon: qz iſte og non expectauit q moyses
ad terrā eius appropinquaret: z inde nuncios mitteret: ſ
pocupauit tps mouendo bellū iniuſtū z filios iſrl.

Dixitqz dñs ad me. ne timeas eū. hoc dictū fuit ſpeci
aliter de og: qz erat
mire magnitudinis
z fortitudinis: vtz
infra eo. ca.

Percuſſimus
qz eū. hic deſcribi
tur magnitudo vi
ctorie z pmo ex bo
minū interfectoꝝ
z ciuitatū captarū
z pdarū multitudi
ne: z p litera: ſcdo
ex regis og magni
tudine cū dicif.

Sol⁹ qppe og.
z. de ſtirpe gigan
tū. Dicit aut ra. ſa.
q loquitur hic de gi
gantibus quos in
terfecit chodorlao
mor z ſocij eius. vt
habet Gen. xiiij. et
de illa interfectione
euaſit ſol⁹ og: q po
ſtea fact⁹ eſt rex ba
ſan: vt dñ. Et ſm ſ
iſte og diu vixerat:
qz a tpe belli pdicti
de quo euaſit vſqz
ad bellū in q obijt
fluxerunt plus qz
cccc. anni.

Et monſtratur
lectus eius ferreus
z. de magnitudine
ei⁹ og dicit iudei q
a planta eius vſqz
ad cauillam pedis
erat. xxx. cubiti hu
mani: put diſſuſi⁹
poſui in libro iſtius
ri. xxi. capi. z qz iſte
paſſus vbi deſcribi
tur in menſura lecti eius: illā falſitatē deſtruit. iō ad colo
randū pdictā falſitatē iudei puerſe exponūt hāc iſaz: di
cūt em aliq q in bebreo nō ē lect⁹ ſ cuna in qua erat poſi
t⁹ qñ erat puer: z q iā tātē erat fortitudis z magnitudis:
q nō poſat teneri niſi in cuna ferrea bñte. it. cubitos vſu
ales in magnitudine. S. b expō aſſumit falſuz: qz in heb.
nō bñ cuna ſ lect⁹ vel ſtratū. vt magl ppe loqmur: eadē
em dictio ē hic hebraica q bñ p. vj. lacrymis meis ſtra
tū meū rigabo. Et Gen. xliij. Vaculaſti ſtratū ei⁹: de le
cto iacob cū iā eſſet vir pfectus de q certū ē q nō iacebat
in cuna. Scēlz puer de nouo natus ſit minoris qntatē qz
in etate adulta: tñ de cōi curſu bz qñtatē pedale vel pa
rū plus reſpectu ſuiptus in etate adulta: ſpaciū aut a plā
ta pedis vſqz ad cauillā ad plus nō eſt niſi qrtā ps longi
tudinis pedis: et iō ſi fictio iudeoz pdicta de longitudine
og eſſet vera: qñ fuit de nouo natus: nō ſolū habuit. it. cu
bitos vſuales in longitudine: ſ quat. xxx. ad min⁹. ſ. cxx. z
iō ad colorandū pdictā fictionē ſeu falſitatē. Ra. ſa. alit ex
ponit iſaz pdictā pcedēs qd bñ. Lect⁹ z nō cuna: ſ cum
ſub diſ. ſm nouē cubitos longitudinis ad menſurā vi
rilis manus dicit q hoc eſt intelligendū de meſura cubiti
ipſius og q vocabat vir p quandā excellentiā: z ille cubi
t⁹ erat valde magn⁹. S. bec expoſitio nō pōt ſtare nec co
lorare pdictā falſitatē. qz ſicut iam dictum eſt: longitudi
ne eſt a planta pedis vſqz ad cauillam nō eſt ad pl⁹ niſi

Dixitqz dñs ad me. Ne ti
meas eū: qz i manu tua tra
dit⁹ eſt cū oī pplo ac terra
ſua: faciesqz ei ſic feciſti ſcdo
regi amorreoz q hitauit in
eſebon. Tradidit q dñs de⁹
noſter in manib⁹ nris etiaz
og regē baſan z vniuerſum
pplm ei⁹: pcuſſimusqz eos
vſqz ad internitionē vaſtā
tes cunctas ciuitates illius
vno tpe. Nō fuit oppidum
qd nos effugēt. Sexaginta
vrbes z oēm regionē argob
regni og in baſan. Cūctevr
bes erāt munite mur⁹ altis
ſimis: portisqz z vectib⁹: abſ
qz oppidis inumeris q non
hebant muros. Et teleui
m⁹ eos ſic feceram⁹ ſcon re
gi eſebon dipdētes oēz ciui
tatē virosqz ac mulieres et
pauolos: iumēta at z ſpolia
vrbiū diripuim⁹. Zulimus
qz illo i tpe trā de manu du
oz regūz amorreoz q erant
trans iordanē a torrete ar
non vſqz ad montē hermō
quē ſidonij ſarion vocāt et

quarta ps longitudinis pedis: z ideo si inter plantam
pedis z cauillā ipſius og erant. xxx. cubiti vſuales ſm
pdictam fictionē: ſeqtur q tota longitudo pedis eius
ad min⁹ eſſet. cxx. cubitoꝝ vt pdictū eſt. Cubit⁹ aut
continet duos pedes ſm cōiorē opinionē z veriorē vt

amorreis sanir: omnes ciuita
tes que ſite ſunt in planitie
z vniuerſaz trā galaad z ba
ſan vſqz ad ſelcha z edrai ci
uitates regni og in baſan.
Sol⁹ qppe og rex baſan re
ſtiterat de ſtirpe gigantū.
Et monſtraſt lect⁹ ei⁹ ferre⁹
q ē in rabath filioꝝ amon:
nouē cubitos hñs longitu
dinis: z qtuor latitudis ad
meſurā cubiti virilis man⁹
Terrāqz poſſedim⁹ tpe il
lo ab aror q eſt ſup ripam
torretis arnon: vſqz ad me
diā ptem montis galaad: z
ciuitates illius de di ruben
z gad. Reliquā aut ptē ga
laad z oēm baſan regni og:
tradidi medie tribui ma
naſſe omnē regionē argob.
Cunctaqz baſan vocabat
terra gigantū. Jair fili⁹ ma
naſſe poſſedit omnē regio
nem argeb vſqz ad termi
nos geſſuri z machati. Glo
cauitqz ex nomine ſuo ba
ſan anothiair. id eſt villas
Jair vſqz in preſentes diē.

credo ſm aliam
no pedem z di
midium. ex quo
ſequitur q cubi
tus ipſius og cō
tinebat. cxx. pe
des cōmunes ſm
pdictam fictio
nem vel ad mi
nus. cxx. Et p
cōſequens lect⁹
eius. ix. cubitoꝝ
ptinebat nonieſ
tantū in lōgitu
dine: qd inclu
dit maximā ab
ſurditatē: qz nō
poſſet fieri lect⁹
ferreus tante lō
gitudinis z lati
tudinis cōmūde
tis: nec inuenire
tur tanta mate
ria ferri: nec arti
fex q faceret nec
eēt verū qd dici
tur in textu.

Monſtraſt
lectus eius fer
reus qui eſt i ra
bath filioꝝ am
mon. i. in tali ci
uitate: qz magni
tudo pdicti le
cti fere occupa
ret locum vni
magne ciuitatis
z iō dicendūz q
hic accipitur cu
bitus vſualis et
communis qui

continet duos pedes communes: vel ad minus pedē
et dimidiū. Ex quo patet q lectus ipſius og erat bene
magnus ptinens. ix. cubitos longitudinis. id eſt. xxiij.
pedes cōmunes ſm cōiorē opinionēz de magnitudine
cubiti: vel. xiiij. pedes cū dimidio ſm aliaz. Moraliter
og q interpretat⁹ congregans: ſignat pctōrē q ſibi con
gregat iniquitatem: ſm q dicitur pſalmo. xl. Cor eius
congregabit iniquitatem ſibi. Quia ſm Gregorium.
Peccatū quod p penitentiā nō diluitur: mor ſuo pon
dere ad aliud trahit. Lectus enim ſunt allicientia ad
peccatum: z retinentia in ipſo: ſicut in lecto in quo ſa
cet proſtratus: habet aut nouē cubitos longitudinis:
z quatuor latitudinis: exemplum in peccato carnis: z
ſic poteſt intelligi de alijs. Primus cubitus longitudi
nis eſt in eſcis. ſcdo in poculis. terci⁹ in ſpectaculis: qrt
tus in cantilenis diſſolutis. quintus in ſuauiate aro
matum. ſextus in multiplicitate donoz gratiſcatorū.
ſeptim⁹ in mollicie lectoꝝ. octau⁹ in applauſu ſocioꝝ.
non⁹ in turpi vſu mulier. Latitudinis vno prim⁹ cubi
tus eſt delectatio. ſcdo eſt pſenſus. terci⁹ opatio. qrt⁹
pſuetudo: z qñ inuenit icorrigibilitas z obſtinatō tūc
eſt lect⁹ ferre⁹. b. Terrāqz poſ. hic pñr recolif pdi
cte tēacqſitē diſtributio: q aſſigta fuit duab⁹ tribub⁹
et dimidiē: z plen⁹ ptineſt. Num. c. xxxij. z hoc eſt qd di
ciſ. Et ciui. il. de ruben z gad zc. z pſlra vſqz ibi.

Deutero.

Et terminos cetereth. nomen est lacus magni per quem transit iordanis fluvius: et vocat in euangelio mare cenereth: a qua villa sicno iata sup litt ei sita: et mare tyberiadis: a qua alia ciuitate sita in ei littore: et mare galilee: quod est iux galilea regione. **B** Et seq ad ma

Achir q̄ tedi galaad et
tributo ruben: gad tedi de
tra galaad vsq; ad torrentē
arnon mediū torrentis: cō
finiū vsq; ad torrentē ieboc:
q̄ ē termin⁹ filioꝝ āmon: et
planiciē solitudinis atq; ior
danez: ⁊ tēminos cenereth:
vsq; ad mare tēsti qd ē sal
sissimū ad radicē montis
phasga ꝑ oriētē. **P**receptis
vob in tpe illo dicens. **D**ñs
teus vester dat vob terras
hāc in hereditatē: expediti
pcedite frēs vros filios isrl
oēs viri robusti absq; vxorib;

Expediit pie
cedite. hoc di de
viris bellatorib⁹
duarū tribuū et
dimidiē q̄ iā ba
bebāt terrā assi
gnatam ⁊ ciuita
tes muratas in
quibus relque
rūt vxores suas
⁊ puulos ⁊ fami
lias ⁊ ideo pote
rant pcedere ad
bella magis expe
dite q̄ alij q̄ du
cebāt secū vxo
res suas ⁊ puu
los ⁊ familias.

Solue ante.
Postq̃ aut̃ ex-
plicauit beneficia prestita in bellis preteritis: hic p̃n̄r
explicat p̃benda in bellis futuris: et hoc totū sit ad in-
ducendū filios isrl̃ ad dei reuerentiā et obseruantiā legis.
et diuidit in p̃te p̃ncipalē et incidentalē: scōa ibi. **P**recu-
tulq̃ sū. Circa p̃mū moyses ex victorijs p̃cessis filijs
isrl̃ de p̃terito asscurat de cōcedendis in futuro: q̃ s̃m
q̃ dicit beat⁹ greg. Preteritarū rerū exhibitio futurarū
est certitudo et p̃tz s̃ra. **E**t **P**recat⁹. **P**recē ps incidē
talīs: ex hoc eīq̃ q̃ moyses ex dei adiutorio duos reges
debellerat: et terrā eorū distribuerat: vt p̃dictū ē: opi-
nat⁹ fuit q̃ ṽbū dñi sibi dictū **N**ume. xx. i. q̃ nō intra-
ret terrā p̃missiōis nō esset verbū s̃rie diffinitive s̃ ma-
gis cōmutatiōis: q̃d frequēter retractat: sicut illud **I**o-
ne. ij. **E**dduc. xl. dies et minue subuertet. et iō orauit ut
min⁹ vt intraret iordanē: et videret frā p̃missionis: ac
diuideret: hoc ē q̃ dī h̃. **E**t **D**ñc de⁹ tu cepis. oñdē
ser. tuo. i. mibi moysi. **E**t **M**agnitudine tuā. i. opib⁹
mirabiliū. **E**t **M**anūq̃ fortissimaz. in debellatione
duorū regū. **E**t **T**ransibo igit̃. et i. hoc p̃eto ex tua grā
Et montē istū egregiū et libanū. **R**a. sa. dicit q̃ per
montē hic intelligit̃ isrl̃ q̃ p̃te p̃ncipali erat sita in
montē: et libanū ip̃m tēplū q̃d fuit factum de lignis li-
bani. vt br. iij. **R**eg. v. ca. Sed hoc nō ṽr verū: q̃ mo-
yses nō p̃tebat visionē sp̃ualē terre: s̃ corpale: vt ma-
nifeste p̃tz ex textu: templū autē nō fuit factum ysc̃p

ad tpa salomonis: et tō vsq̃tūc videri nō potrat visione
corpali: et ideo dicendū q̃ p montē et libanuz intelligunt
duo termini terre pmissionis fm eius longitudinē: quis
mons in quo est ascensu scorpiōis: est in termino austra-
li: et libanus in termino aquilonari: et p hoc intelligi p-

his regibz: sic faciet omibz
regnis ad q̄ transiture es.
Re timeas eos. **D**ñs em̄
v̄r puḡbit p̄vob. **P**reca
tusq; iū dñm i tpe illo dicēs
Dñe deus tu cepisti oñdere
seruo tuo magnitudinē tu
am manūq; fortissimam.
Neq; em̄ ē ali⁹ de⁹ vel i celo
vel in terra q̄ possit facere
opa tu a7 p̄pari fortitudini
tue. transibo igit̄ ⁊ videbo
terrā hāc optimā trans ior
danē: ⁊ montē istū egregi
um ⁊ libanū. iratusq; ē dñs
mibi p̄p̄ vob: "nec exaudi
uit me: sed dixit mibi. **S**uf
ficit tibi: nequaquā vltra loq̄
ris te hac re ad me. **A**scen
de cacumen phasge ⁊ ocu
los tuos circūfer ad occidē
tē ⁊ ad aqlonez: austrūq; et
orientē: ⁊ aspice. **N**ec enim
transibis iordanem istum.
Precipe iosue ⁊ corrobo
ra eū atq; p̄forta: qz ip̄e p̄ce
det pplm istū ⁊ diuidz eis t̄
rā quā visur⁹ es. **M**āsim⁹q;
in valle p̄ phanū phogor.

q **E**t corroborata est atq; p̄forta. Timebat enī ioseph ne sicut moyses magister suus ab ingressu terre et eius diuisione fuerat impeditus: ita ipse qui nō erat tante p̄fectionis: multo fortius impeditur. Ideo dñs voluit eū affecurare de transitu et diuisione: ideo sequitur. Ipse p̄cedet populum istum et diuidet eis terram etc.

Additio.
In visio terre pmissiois quaz moyses petebat a deo intelligat de visioe corporali tñ nō modice admiratiōis dignū vñ cur moyses q̄ tate pfectionis erat vt de eo diceret. qui in omni domo mea fidelissimus est ⁊ palam ⁊ non per enigmata ⁊ figuras dñm videt 8. Numeri. xij. cum tanta affectione ⁊ tam ardenti instantia peteret videre a deo terram illam trans iordanem: ⁊ mortem illum egregium non transiret iordanem: p̄sertim cū ad hoc impetrandum inducat memoriā maximorū operum que deus sibi ostenderat. ad hoc cum dicit: tu cepisti ostendere seruo tuo ⁊c. Neq; enim aliud deus in celo ⁊ in terra q̄ possit facere opa tua. in q̄ vñ maxime magnificare hmōi petitionē quasi coequandū tam bis potissimis: que iam de⁹ sibi oñderat cū tamen inter illa sit modica vel nūlla cōpatio. Nam p̄ima magnalia q̄ moyli fuerūt oñsa de q̄bus hic fit mentio p̄tinebat ad omnipotētiā diuinam.

ad magnā populi dei utilitatē: sicut redemptio egyptia
ca: et ratio legis: et deductio p desertū et bmoī. Quia aut moy
ses transiret iordanē: et videret illā terrā corpali ter nūbil
box simile vel equale includit. Ad quod quidaz exposito
res hebreorū dicūt q hoc faciebat moyses vt ipse ille ma
gis diligeret frā illaz
cui? visio tūdeside
rabilis erat: a viro
tante pfectōis s b
nō vt pueniet dcm
q: si sic moyses b p
tebat p modū ficti
onis vt ipso hoc oñ
deret nō q in corde
sic bñt: qd nō pñt
ad vīrū dei. vñ vt
aliter dicendū: q
Moyses desidera
bat illā terrā vidē
ex deuotiōe quā ha
bebat ad illā q fue
rūt ibi facta. s imo
latō ysaac: que fuit
celebrata in monte
morā vbi de cōces
sit: et iuramēto solē
nissimo firmavit q
in semie abrahe. id ē
christo bñdicentē
oēs gētes: put fuit
large oñsuz s. gen.
xxij. in additōe. iij.
et deo fecit hic mē
tionē de monte di.

Et nūc israel. iij.
di pcepta et iudicia q
ego docebo te vt facies eay
uas et ingrediens possideas
terrā quā dñs deus patruz
vestroz daturus est vobis.
Non addetis ad verbum
qdvobis loquor: nec auferē
tis ex eo. Custodite mada
ta dñi dei vñ q ego precipio
vobis. Oculi vestri videāt
omīa q fecit dñs p beelphe
gor: quō p truerit omīs cul
tores ei? de medio vñ. Vos
autē q adheretis dño deo ve
stro: viuētis vniuersi vsqz i
pñtē diē. Scitis q? docueri
vos pcepta atqz iusticias

Et montē istū egressū: et qz ex fide etiā cognoscebat: q in
illo monte postqz ibi templū fuisset edificatū de lignis liba
ni erat offerendus xps: et doctriā salutis ibi docturus: id
fecit mentionē de libano dicens. Montē istū egressū et li
banū et generaliter desiderabat terrā totā videre: vt patz
in lra: qz p totā terrā pmissionis. s iudeā: galyleā et trans
iordanem christus ingressurus erat predicādo et docendo
et mirabilia faciendo: vt in bystorijs euāgelistaz satis patz
vñ moyses et si videre ptebat corpalem visionē terre: hoc
tñ erat ppter visionē spūalē supradictā. Plurimum si rōne
b? deuotiōis moyses petiisset videre terrā illā: qz etiā to
die fideles christi videm? in lōginqs regiōes pegrinari.
vt loca sancta visitēt: s vt? vt suā iusticiā oñdēt etiā circa
scōs noluit sibi cōcedere illā visionē de pñqz: s tñ alōge
di. Ascēde ad cacumē pbaige et oculos circūfer ad occidē
tē. In vñs cñ pfectis modica exercitatio corpis i re
bus ad deuotiōē excitatib? tātū opat: sicut talū magna
exercitatio in minus deuotis. nā fm pñm. Actiuor act? ē
fm dispositionē passī. Et etiā h alia rō q bñ in glo. vbi sic
dñ. Magna dispensatiōe factū est: vt moyses q est typ?
legis nō introduceret pplm in terrā pmissionis: qz lex ne
minē ad pfectū adduxit? Sed iosep typ? xpi q saluator: in
terptat tanqz dur et pñceps pplm in terrā pmissionis in
trodūxit. bec in glo. Que quidē expositio l3 allegorica sit
multū tñ cōrñdet lralitē: vtz pñderāt. Caplm. iij.

Et nūc israel. iij.
di pcepta et iudicia q
ego docebo te vt facies eay
uas et ingrediens possideas
terrā quā dñs deus patruz
vestroz daturus est vobis.
Non addetis ad verbum
qdvobis loquor: nec auferē
tis ex eo. Custodite mada
ta dñi dei vñ q ego precipio
vobis. Oculi vestri videāt
omīa q fecit dñs p beelphe
gor: quō p truerit omīs cul
tores ei? de medio vñ. Vos
autē q adheretis dño deo ve
stro: viuētis vniuersi vsqz i
pñtē diē. Scitis q? docueri
vos pcepta atqz iusticias

Et montē istū egressū: et qz ex fide etiā cognoscebat: q in
illo monte postqz ibi templū fuisset edificatū de lignis liba
ni erat offerendus xps: et doctriā salutis ibi docturus: id
fecit mentionē de libano dicens. Montē istū egressū et li
banū et generaliter desiderabat terrā totā videre: vt patz
in lra: qz p totā terrā pmissionis. s iudeā: galyleā et trans
iordanem christus ingressurus erat predicādo et docendo
et mirabilia faciendo: vt in bystorijs euāgelistaz satis patz
vñ moyses et si videre ptebat corpalem visionē terre: hoc
tñ erat ppter visionē spūalē supradictā. Plurimum si rōne
b? deuotiōis moyses petiisset videre terrā illā: qz etiā to
die fideles christi videm? in lōginqs regiōes pegrinari.
vt loca sancta visitēt: s vt? vt suā iusticiā oñdēt etiā circa
scōs noluit sibi cōcedere illā visionē de pñqz: s tñ alōge
di. Ascēde ad cacumē pbaige et oculos circūfer ad occidē
tē. In vñs cñ pfectis modica exercitatio corpis i re
bus ad deuotiōē excitatib? tātū opat: sicut talū magna
exercitatio in minus deuotis. nā fm pñm. Actiuor act? ē
fm dispositionē passī. Et etiā h alia rō q bñ in glo. vbi sic
dñ. Magna dispensatiōe factū est: vt moyses q est typ?
legis nō introduceret pplm in terrā pmissionis: qz lex ne
minē ad pfectū adduxit? Sed iosep typ? xpi q saluator: in
terptat tanqz dur et pñceps pplm in terrā pmissionis in
trodūxit. bec in glo. Que quidē expositio l3 allegorica sit
multū tñ cōrñdet lralitē: vtz pñderāt. Caplm. iij.

babet aliquid supflū aut dīminutū. Considerādū tñ
q hic phibet additio de prauas intellectū legis: nō au
tem additio de daras aut illudicās: fm q scribit Eccl.
xxij. Qui elucidat me vitā eternā habebunt. Quia aut
obseruātia legis plonget vitā: oñdit p hoc q violato
res legis p ydo
latrām fuerant
omnes mortui:
et obseruātes eā
ad huc erant vi
ui: et hoc est q di
cit. Oculi vestri
viderūt tē. et pñs
lra de ydolatria
pñdicta: et de mor
te ydolatrarum
dictū fuit. Mue
ri. rrv. tercio o
stendit eminen
tia legis ex eius
pñditiōe cū dñ.
Et dñs enim
vestra sapientia
i. sapida scia q in
ducit ad di amo
rem. Sapia autē
pñor magis in
ducebat ad elati
onis tumorem.

sicut mandauit mibi domi
nus deus me? sic facietis ea
in terra quā possessori estis
et obseruabitis et implebi
tis ope. Nec est em vñ sa
piētia et intellect? corā po
pulis: vt audientes vniuer
si pcepta b dicāt. En pplis
sapiēs et intelligēs gēs ma
gna. Nec est alia natio tā
grādis: q hēat deos appro
pinquātes sibi: sicut te? no
ster adest cūctis obsecratio
nibus nñis. Que ei est alia
gēs sic incluta vt hēat cere
moias iustasqz iudicia et vni
uersaz legē quā ego pponaz
hodie ante oculos vestros?

Et intellect?
corā pplis. intel
lectus pñe dñi
tur habitus pñ
cipioz de quoz veritate nō est hesitatio: et p hunc mo
dum lex diuina vocat intellectus: qz ei? veritas est cer
tissima certitudine adhesionis: s non certitudine eu
dētie. Item sicut ea que manifeste sequunt? ex pñci
pijs p se notis absqz hesitatione tenent? vera. q aut re
pugnat repudiant? tanqz falsa: sic ea que sequunt? ex vi
uina lege debent tanqz vera approbari: et que repugnat
tanqz falsa repudiari. Et dñs est alia natio. pñe
replicat explanando eminentiā legislatoris que potissi
me apparuit in datione legis: quā quidē eminetiā q
tuor ostendunt: que primo sigillatim explicant. secun
do vt melius commendēt memoriē: in simul breu
replicant? ibi. Interroga de diebus antiquis. Aloruz
aut quatuor: primū est benignitatis amor. secundum
potestatis terror? ibi. Ne obliuiscaris. terciū pietas? dñi
cor. ibi. Vos aut tulit. quartū seueritatis rigor? ibi. Ca
ue neqñ obliuiscaris. Primū aut oñdit p hoc q dñs fi
lius isrl familiariter pñdescendebat vt pater in descensu
manne quotidie: et in ppli allocutione in legis datione:
et ceteris alijs bñficijs. et hoc est qd dñ.

Nec est alia natio tam grandis. nō nūero vel corpa
li quantitate sed dignitate. quia multe alie nationes fu
erūt maiores in fortitudine et multitudine sed ista fuit
dignior alijs inqñtum accepit legem diuinitus datā
disponentē ad christū q erat nasciturus fm carnes ex
iudeis in q pñstebat maxima dignitas illius ppli.

Que habeat deos appropinquantes sibi. i. pñdescen
dentes et vicit deos in plurali: qz alie nationes colebat
pluralitatem deoz.

Sicut dominus de? noster adest. licet enim temo
nes in ydolis gentiū aliquādo darent eis responsa: hoc
tñ erat raro. erat etiā illa responsa obscura et in ambi
gua: et pñs deceptiua. sicut illud. Ro te facida Ro
manos vincē posse. p qd decept? pugnavit p romāos
et fuit deuict? posse em vincere poterat referri ad ipm
vel ad romāos: et ipse retulit ad se: qd ad romāos
fm veritatē erat referendū. verba aut dñi sp sunt vera
et nullo mō deceptiua: familiaritas aut quā oñdit deus
filijs isrl in x. te. fuit figura illi? maxime familiaritatis

Et montē istū egressū: et qz ex fide etiā cognoscebat: q in
illo monte postqz ibi templū fuisset edificatū de lignis liba
ni erat offerendus xps: et doctriā salutis ibi docturus: id
fecit mentionē de libano dicens. Montē istū egressū et li
banū et generaliter desiderabat terrā totā videre: vt patz
in lra: qz p totā terrā pmissionis. s iudeā: galyleā et trans
iordanem christus ingressurus erat predicādo et docendo
et mirabilia faciendo: vt in bystorijs euāgelistaz satis patz
vñ moyses et si videre ptebat corpalem visionē terre: hoc
tñ erat ppter visionē spūalē supradictā. Plurimum si rōne
b? deuotiōis moyses petiisset videre terrā illā: qz etiā to
die fideles christi videm? in lōginqs regiōes pegrinari.
vt loca sancta visitēt: s vt? vt suā iusticiā oñdēt etiā circa
scōs noluit sibi cōcedere illā visionē de pñqz: s tñ alōge
di. Ascēde ad cacumē pbaige et oculos circūfer ad occidē
tē. In vñs cñ pfectis modica exercitatio corpis i re
bus ad deuotiōē excitatib? tātū opat: sicut talū magna
exercitatio in minus deuotis. nā fm pñm. Actiuor act? ē
fm dispositionē passī. Et etiā h alia rō q bñ in glo. vbi sic
dñ. Magna dispensatiōe factū est: vt moyses q est typ?
legis nō introduceret pplm in terrā pmissionis: qz lex ne
minē ad pfectū adduxit? Sed iosep typ? xpi q saluator: in
terptat tanqz dur et pñceps pplm in terrā pmissionis in
trodūxit. bec in glo. Que quidē expositio l3 allegorica sit
multū tñ cōrñdet lralitē: vtz pñderāt. Caplm. iij.

Deutero.

quā nobis ostēdit in beneficio sue incarnationis: de q̄
bī Job. i. Verū caro factū ē ⁊ bitavit in nob̄ ⁊c. ⁊ q̄
diuina familiaritas requirit iudiciā cordis ⁊ corporis
ideo p̄cludit. Custodi igit̄ temetip̄m ⁊ aīaz tuā solici-
te. ⁊ seq̄. **N**e obliuiscaris. hic p̄n̄r ostēdit sue po-
testat̄ terror. q̄
sicut amor attra-
bit ad bonū: ita
terror retrahit a
malo: ⁊ iō sicut i
datiō legis allo-
quēdo ppl̄m ostē-
dit eis sue benig-
nitatis amorē:
ita p̄ signa terri-
bilis q̄ tunc fie-
bant. s. conitrua
⁊ choruscationes
⁊ sūia iussit sue
p̄tatis timorem
⁊ p̄mo ostēdit p̄
positū: s. cōdo ex
hoc inferat corre-
lariū. ibi. Custo-
dite igit̄. Circa
p̄mū dicitur.

Ne obliuiscaris verbor̄ q̄
viderunt oculi
tui. de quib̄ dicit̄
Ero. x. Cū-
ctus aut̄ p̄ls vi-
debat voces et
lāpades ⁊ soni-
tū buccine mon-
tēq̄ fumigantes
⁊ p̄teriti ac pa-
uore p̄cussit ⁊c. ⁊
hoc est q̄ subdi-
tur. Et discāt ti-
mere me. seq̄.
Et ostēdit vo-
bis pactū suū. i.
legē q̄tū ad de-
cem precepta q̄
dedit immediā-
te: ⁊ q̄tū ad alia
precepta q̄ dedit
mediante moy-
se ⁊ sic p̄z litera
c. Custodite
igit̄. Dic p̄n̄r cō-
cludit correlari-
um. s. q̄ latia so-
li deo sit tribuen-
da p̄ hoc q̄ i da-
tione legis n̄ ap-
paru it figura ali-
cui⁹ creature vi-
uentis: et hoc est
q̄ dicit̄.

Custodite
igit̄ sollicitē ani-
mas vestras. s. a
cultu ydolatrie.
cuius causa sub-
ditur. **N**on vidistis aliquā similitudinē. et iō
p̄mo p̄hibet latiam impendi creature viuēti s̄ ce-
lo: cum dicitur. Ne forte recepi faciat̄ vobis scul-
ptam imaginē ⁊c. secundo corporibus celestibus cū
dicitur. Ne forte eleuatis oculis in celum ⁊c. et subdi-
causa cum dicitur.

Que creauit dñs de⁹ tu⁹ in misterii cunctis genti-

bus. ⁊ iō sicut creature būane nō d̄z impendi latia: m̄to
min⁹ corpib⁹ celestib⁹ q̄ p̄f boīez sunt facta. vñ ⁊ mot⁹ ce-
li ad p̄pletionē numeri elector̄ ordinat̄. ⁊ iō ipso cōpleto
cessabit. vñ bī apoc. x. Furauit p̄ viuēte in s̄clā s̄clor̄ qd̄
t̄ps ampli⁹ nō erit. **E**t dñs aut̄ tulit.

P⁹ adores ea ⁊ colas: que
creauit dñs de⁹ tu⁹ in mister-
riū cūctis gētib⁹ q̄ s̄ celo s̄
Eros aut̄ tulit dñs ⁊ edu-
xit de fornace ferrea egypti
⁊c. h̄et ppl̄m hereditariū:
sic ē i p̄nti die. **I**ratuq̄ ē
dñs p̄ me p̄f p̄mōes v̄os ⁊
iurauit vt nō trāsire iorda-
nē nec i gredere terrā opti-
mā quā datur⁹ est vob̄. **E**c-
ce morior i hac humo: non
trāsibo iordanē: vos trāsi-
bitis ⁊ possidetis trā egre-
giā. **C**ave neq̄ obliuiscar̄
pacti dñi tui qd̄ pepigit
tecū ⁊ facias tibi sculptam
similitudinē eor̄ que fieri do-
min⁹ p̄hibuit. **Q**uia dñs
de⁹ tu⁹ ignis p̄sumēs est: de⁹
emulator. Si genueritis fi-
lios ac nepotes: ⁊ morati su-
eritis i terra: recepiq̄ fece-
rit vob̄ aliquā similitudinē
patrātes malū corā dño dō
v̄o vt eū ad iracūdiā puo-
cetis. **R**estes in uoco hodie ce-
lū ⁊ trā: cito pituros vos eē
de trā quā trāsire iordanē
possessuri estis. **N**on h̄ita-
bitis in ea longo t̄pe: s̄ tele-
bit vos dñs atq̄ disp̄get in
om̄es gētes: ⁊ remanebitis
pauci in natiōib⁹ ad q̄s vos
ductur⁹ est dñs: ibiq̄ serui-
etis dñs q̄ hoīm manu fa-
bricati sūt ligno ⁊ lapidi q̄
nō vident nec audiunt: nec
comedunt: nec odorantur.
Cunq̄ quesieris ibi domi-
num tuum tuum inuenies
euz: si tñ toto corde q̄sieris ⁊
tota tribulatiōe aīe tue p̄.

plurimor̄ mors siue p̄ditio cū dicit̄. Cito pituros vos. se-
cūda de trā eiectio. ibi. **N**ō h̄itabitis ⁊c. tertia in̄ infide-
les disp̄sio. ibi. **A**tq̄ disp̄get. quarta ydolatrie seruitus et
subiectio. ibi. **S**eruietis ⁊c. **U**erū q̄ cū dei iusticia
semp̄ currit misericordia: ideo p̄sequenter p̄mittit eis pe-
ne remissionē: si agant veram p̄niam: cū dicit̄.

Cunq̄ quesieris ibi dñm ⁊c. ⁊ patet litera.

in legistore pieta-
tis dulcor: p̄ hoc q̄
filios isrl̄ sua mera
pietate eduxit de e-
gyptiaca seruitute:
⁊ hoc est qd̄ d̄. **T**ol-
auit tu. dñs ⁊ eduxit.
de for. q̄ ad l̄rāz co-
quebant lateres in
fornace ferrea: q̄ il-
la seruitus erat du-
rissima: vt habetur
Ero. i. **E**t ba-
beret populū here-
ditariū. i. imobilē
sibi adherentem: si-
cut hereditas ē pos-
sessio immobilis.

Iratuq̄ dñs ē
me ⁊c. hoc addidit
moyses ad ostēden-
dū q̄ debebant esse
multū grati deo eo
q̄ faciebat eis bñfi-
ciū qd̄ moysi nega-
uerat: introducēdo
eos in terrā p̄missi
onis: ⁊ p̄z l̄ra. **C**ave neq̄.
Dic p̄n̄r circa legistore
res describit seueri-
tatis rigor: ne rōne
sue pietatis insole-
scent: ⁊ ad ydola-
triā declinaret. ⁊ s̄
est qd̄ d̄. **C**ave ne-
q̄ obliuiscar̄ pacti
dñi. i. legē q̄ p̄mo p̄-
cepto p̄hibet ydo-
latriā. **Q**uia
dñs de⁹ tu⁹ ignis. p̄su-
mēs. i. acrit̄ p̄sumēs: si-
cut ignis in̄ demē-
ta ē maḡ acti⁹. et
q̄ ista pena nō solū
eis erat inferēda: s̄
etiā posteris eor̄ si
ad ydolatriā decli-
naret: iō subdi-
t̄. **S**i
genueris filios ⁊c.
seq̄tur.

Restes in uoco. ho-
ce. ⁊ ter. i. oēs crea-
turā intellectuālez
in celo ⁊ in trā ex̄n-
tem: q̄ sola creatu-
ra intellectualis p̄t
p̄rie testificari: et
exp̄mit p̄nter mul-
tas penas. **P**ria est

Interroga te diebus antiquis. **N**unc dñr p̄dicta de legisla-
toris eminentia replicat breuiter: vt ea memorie firmitus
imprimant. 7 p̄mo de benignitate 7 familiaritate legisla-
toris: cū dñr. **I**nterroga te di. anti. i. de his q̄ facta sūt
ab antiquo. **S**ummo celo vsq; ad summū ei⁹. i. ab
omni creatura q̄ celi
ambitu p̄tinet.

Si facta est ali-
quā huiusce. res. i. tā-
ta dei benivolentia
omni alteri pplo.

Et audiret po-
pulus vocē dei loquē-
tis. dādo sibi imme-
diate mandata.

Sicut tu audi-
sti 7 vidisti. **I**n be-
bico bñ. **E**t viristi.
q. d. hoc nō est factū
alteri pplo. **C**onse-
quēte repetit de pi-
etate legislatoris in
educationem ppli de
egypto cū dicit.

Si fecit de⁹. scz
alteri pplo.

Et ingre. 7 tol-
liti gentē. sicut p̄ ef-
fectus sue virtutis
ingressus ē egyptū:
vt te inde tolleretur.

Der tentatiōes
p̄mo mādādo pha-
raonī simplici sbo
vt te dimitteret vt
bñ. **E**xo. v. quasi tē-
tās si dimitteret po-
pulu absq; flagello

Signa. q̄ dedit
fieri p̄ moysen: vt si
bi crederet q̄ effet
nūcius dei sicut fu-
it versio virge i ser-
pentem 7 filia.

Aq; portenta.
id ē plagas egypto
illatas. **I**n. **D**er
pugnā 7 robustam
manū rē. i. in mari
rubro fm q̄ dñr. **E**xo.
od. xij. **D**ñs pū-
gnabit p̄ nobis rē.

Et horribiles
visiones. fm q̄ bñ
Sap. xviij. Alius
maloz sonoz tur-
bauerūt eos rē.

De celo te fecit
audire vocē suam.
hic accipit celū ae-
reum qz vix illa for-
mabat in cacumi-
ne montis synai im-
mediate a deo vel ministerio angelico: 7 audiebāt a popu-
lo exñte circa pedem montis. **C**onsequenter repetit de ter-
rore potestatis cum dicitur. **E**t in terra oñdit tibi
ignem suū maximū q̄ erat valde terribilis. vt bñ. **E**xo. xix.
q. **Q**uia dilexit p̄res tuos. hoc inducit ad oñdendū: qz
ista beneficia deus nō fecit filiis israel. p̄pter bonitatē eoz
sed p̄pter merita patrū: abrahā: ysaac: 7 iacob.

Sicut cernis in p̄nti die de terra seon 7 og data tibi.
Consequēte ex p̄dictis pcludit q̄ latia soli deo sit impē-

q̄ te innuerūt oia q̄ p̄dicta
sunt. **N**onissimo aut tpe re-
uerteris ad dñm teū tuū et
audias vocē eius: qz te mi-
sericors dñs te⁹ tu⁹ est. **N**ō
dimittet te nec oīo tolebit
neq; obliuiscet pacti i quo
iurauit patribus tuis. **I**nter-
roga te diebus antiquis q̄ fue-
runt anteq̄ ex die q̄ creauit
dñs te⁹ hoīem sup terras: a
summo celi vsq; ad summū
ei⁹ si facta ē aliquā huiusce-
modi res: aut vnq̄ cognitū
ē: vt audiret pplis vocē dñi
te loquētis de medio ignis
sic tu audisti 7 vidisti. si fe-
cit de⁹ vt ingrederet 7 tol-
leret sibi gētē de medio na-
tionū p̄ tētatiōes: sig. atz
portēta: p̄ pugnā 7 robu-
stā manū extētiq; brachi-
um 7 horribiles visiones iux-
ta oia q̄ fecit p̄ nobis dñs
teus n̄ in egypto videnti-
bus oculis tuis: vt scires qm̄
dñs ipse est de⁹: 7 nō est ali⁹
p̄ter vnum. **D**e celo te fecit
audire vocē suā: vt diceret
te: 7 i terra oñdit tibi ignē
suū maximū: 7 audisti ver-
ba illius de medio ignis qz
dilexit p̄res tuos: 7 elegit se-
men eoz post eos. **E**dixit-
q; te p̄cedens in virtute sua
magna ex egypto vt teleret
nationes maximas 7 fortio-
res te in introitu tuo: 7 itro-
duceret te: daretq; tibi ter-
rā eaz in possessionē sic cer-
nis in p̄nti die. **S**ato ergo

denda: cū dñr. **S**ato q̄ hodie rē. scdo q̄ ei⁹ lex sit custo-
dienda. cū dñr. **C**ustodi p̄cepta ei⁹. 7 patet litera.
Et hinc sepauit. videns enī moyses imminere mortē
sua sepauit tres ciuitates trās iordanē vt possent ibi
refugere 7 saluari q̄ absq; inimicijs 7 a casu primū
occiderent: 7 pa-
ter ista. **S**ciēdū
enī q̄ iste ciuita-
tes nō fuerūt sine
placiter determi-
nate ad refugiu
q̄sq; alie tres
fuerūt institute
in terra chanaā:
put dictum fuit
Numeri. xxxv.
vbi etiam deter-
minatū fuit q̄ et
qualiter deterē
saluari: et q̄ non

hodie et cogitato in corde
tuo q̄ dñs ipse est de⁹ i celo
sursus 7 i terra: deorsus 7 nō
sit ali⁹. **C**ustodi p̄cepta ei⁹
atq; mandata q̄ ego p̄cipio
tibi: vt bñ sit tibi 7 filiis tu-
is p̄ te: 7 p̄mācas mltō tēpe
sup terrā quā dñs de⁹ tuus
daturus est tibi. **T**ūc sepa-
rauit moyses tres ciuitates
trās iordanē ad orientales
plagā: vt pfugiat ad eas q̄
occiderit nolēs primū suū
nec fuerit sibi inimic⁹ ante
vnū 7 alterū diē: 7 ad harū
aliquā vrbiū possit euadē
bolori solitudine q̄ sita ē in
terra cāpestri d̄ tribu rubē.
7 ramoth i galaad q̄ ē i tri-
bu gad: 7 golā i basan q̄ ē i
tribu manasse. **I**sta est lex
quā p̄posuit moyses corā fi-
liis israel: 7 h̄ testimonia 7 ce-
remonie atz iudicia q̄ locu-
tus ē ad filios israel qm̄ egres-
si sūt de egypto trans iorda-
nē i valle p̄ phanū phogor
in terra seon regis amorrei
q̄ hitauit in esebon quē per-
cussit moyses. **F**iliū q̄ israel e-
gressi ex egypto p̄foderūt
trā eius 7 terrā og regis ba-
lan duoz regū amorreoz q̄
erāt trans iordanē ad solis
ortū ab aroer q̄ sita est sup
ripā torrētis arnon vsq; ad
montē sanir q̄ est 7 hermon
omnē planiciem trans ior-
danem ad oriētalē plagā vs-
q; ad mare solitudis 7 vsq;
ad radices montis phasga.

de egypto. 7 locus ibi trans iordanē rē. 7 qualiter fuit
acq̄situs cū subdit. **F**iliū q̄ israel egressi de egypto posse-
derūt terrā eius rē.
In ca. iij. vbi dicit in postilla. **N**e forte eleuat⁹ ocu-
lis in celum rē.

Additio. j.
Non vī sufficiens rō in p̄posito quā possillato: h̄
assignat dicēs: q̄ si creature hūane nō vī impē-
di latia mltō min⁹ corpib⁹ celestib⁹ q̄ p̄p̄ hōies

sunt facta. Primo quod non erat notum his quibus loquebatur quod motus celi esset ordinatus ad completionem numeri electorum et quod ipso completo cessaret: non enim hoc habet ex auctoritate divina in lege mosaica precepta: quia ille populus recipere tenebatur: sed potius ex auctoritate novi testamenti: quod erat eis ignotum. Unde non potest dicta non conclusi debet eis quod motus celi esset ordinatus ad completionem numeri electorum: quod motus celi ordinatus ad completionem numeri electorum: ex hoc non tollitur quod motus habeat efficaciam in his inferioribus magis quam alie creature: quoniam similitudines habet: ut iumentorum avium et reptilium: et hominibus. Et id est quod alius creaturis inferioribus prohibetur cultus patrie impendendi: non sequitur quod talis cultus non deberet impedi corporibus celestibus: que sunt altioris et maioris efficacie. Tercio quod secundum sanctum Theodorem in prima parte. q. lxx. ar. iij. in responsione ad secundum argumentum: putavit burg. quod non concluderet iudeis: sed si virtus rationis postillatoris inspicitur: non solum iudeo verum et pagano et cuilibet lumine recte rationis utenti concludit. Quis utens recte rationis dicat mihi re spicientis ad ordinem essentialis emittentie: audebit negare consequentiam illam latraria non debet impendi homini: igitur nulli corpori celesti

Operare complete. Dominus deus noster pepigit nobiscum sedus in ore. Non cum patribus nostris inquit pactum sed nobiscum: qui implentiarum sumus et vivimus.

cum talis potentia teneat per locum a malo destructivum: qui locus fundatur in regula coeli. Si illud quod magis videtur inesse non inest: nec illud quod minus: cum igitur latraria impenditur alicui ratione perfectionis essentialis: si igitur non impenditur homini: qui est essentialiter perfectior et dignior: non modo corpori celesti sed et toti celo: minus impenditur corpori celesti cuiusque. Quod autem homo perfectior sit essentialiter celo non indiget probatione. quod eius oppositum sapit multos errores perversos datatos: et quilibet utens recta ratione iudicabit secundum rationalem essentialiter perfectioris secundum rationalem: homo autem est rationalis secundum rationalem: celum non autem autenticos philosophos: qui celi aiaz dicunt celo prius secundum operari secundum esse. Unde celum non est rationale: sed a rationali moveri de quo aliter erit sermo. nec valet quod burg. adducit. quod videtur iudei non recipiunt novum testamentum: igitur in expositione veteris. insufficienter assumitur. nec valet in lege mosaica non haberi. igitur in convenienter assumitur in expositione sacre scripture. Burg. enim et iudei videre possunt ex lege mosaica: quod sol et luna sunt in ministerium hominum creati: ut secundum Genesim. et eadem lege videre possunt resurrectionem mortuorum finale retributionem et remuneratorem omnium iustorum: et principium electorum et complementum. Quod si componatur videre possunt recta ratione dirigere id quod postillator de novo te. assumpsit: et quod ex genere principio habent corpora celestia creata: recta ratione habere debet ea secundum se fore transitoria. ex quibus omnibus concluditur cultum latrarie eis exhiberi non debere. imo minus quam humane creature ratione perfectionis essentialis. Audeo et dicere quod minus quam iumentis eadem ratione. nam de formaliter vivum creatura si musca est essentialiter perfectior celo nec influentia corporum celestium arguit eorum perfectionem specificam ultra formaliter viventia. stat enim in causis equorum maxime partialibus effectum esse specificum perfectionis sua causa: vel converso. Nec deductio sancti Theodori. quod burg. adducit valet per scholam enim perficienter reprobat: et ad errorem reducit: quod celum sit dignum hominem. nam et si sit dignum in genere corporum: non tamen in genere viventium: super totam enim latitudinem perfectionis secundum rationem secundum aiaz et maxime rationalis addit essentialiter perfectionem: nec influxus vel efficientia manifesta corporum celestium in inferiora arguit perfectionem vel dignitatem essentialiter. Nam ignis manifestus habet efficientiam ad hominem oburgandum: tamen non est dignior homine. nec valet expone burg. quod addit quod innititur fabule paganorum et iudeorum dicentium. Singulis gentibus singula astra sicut singulos angelos presidere quod fictum est.

In eodem capitulo. ubi dicitur in postilla. Sicut tu audisti et vidisti.

Ad additio. q. ubi dicitur. Sicut tu audisti et vidisti. et sensus: quod a seculis non est auditum quod aliquis populus totum simul audiret vocem dei loquentis: dum esset in hac vita sicut infra. v. cap. dicitur. Quid est ois caro. ut audiat vocem dei viventis: quod de medio ignis loquitur: sicut nos laudamus: et possit vivere. Licet enim aliqui demones vel falsos deos colentes audiant vocem deorum suorum vel fingant se audire: nunquam tamen a toto populo presertim cum sit magnus: sicut dicitur fieri et ideo dicitur. Interroga a diebus antiquis. si facta est aliqui huiusmodi res. et populus in hac vita audiret vocem dei.

Replica correctorum contra Burgen. In ca. iij. deuteronomij ubi postillator dicit quod corporibus celestibus cultus latrarie prohibetur exhiberi: ea ratione quod prohibetur impendi humane creature: quam rationem confirmat: eo quod corpora celestia tantum minoris perfectionis in obsequium hominum sunt creata. Hinc rationi se opponit Burgen. asserens eam non sufficere: primo quia per auctoritatem novi testamenti

confirmata: secundo quia dicitur corpora celestia esse altioris et maioris efficacie: ideo negat consequentiam postulat. Et illud secundum dicitur confirmat per sanctum Theodorem. prima parte. q. lxx. ar. iij. in responsione ad secundum argumentum: putavit burg. quod non concluderet iudeis: sed si virtus rationis postillatoris inspicitur: non solum iudeo verum et pagano et cuilibet lumine recte rationis utenti concludit.

Operare complete. Dominus deus noster pepigit nobiscum sedus in ore. Non cum patribus nostris inquit pactum sed nobiscum: qui implentiarum sumus et vivimus.

capitulum. v. De caute moyses. hic incipit secunda pars principalis libri in qua incipit explicatio legis et eius explicatio: et primo replicat decalogi precepta quod prius dicitur lex: secundo alia ad legem pertinentia. v. ca. Circa primum moyses primo ponit quoddam preambulum: secundo exequitur preceptum. ubi. Et ait ego dominus deus. Preambulum autem est explicatio modi per quem deus dedit precepta decalogi: et hoc notatur cum dicitur.

Deus deus noster pepigit nobiscum. sedus. i. decem precepta decalogi que ab eo fuerunt data immediate.

Non cum patribus nostris inquit pactum. i. legem datam. quod non legit ea dedisse abraam ysaac et iacob. Sed no. quod imp. su. q. d. ex hoc de ei custodia magis esse solliciti debemus.

Facie ad facie. locutus est nobis. i. absq; medio q̄tuz ad plationē. r. p̄ceptoz: verumtū q̄ alia p̄cepta non sic fuerūt tradita ip̄lo s̄ mediante moyses: iō sequitur.

Ego sequester et medi⁹. annūciādo vobis alia q̄ ab eo recepi: et cābui mediatiōis subdīf. Timuistis em̄ ignē. timore em̄ p̄cussi petierunt: q̄ solus moyses audi ret vba dei et eis referret: vt habet ex. xx. ca.

Et ait. Dic p̄r ponit replicatio. r. p̄ceptoz ex ore dei datorum: in q̄ p̄mo oñdīf dei loq̄tis sublimitas siue auctas. sc̄do populi audientis fragilitas: ibi. Vos autēz circa primū dīcīf. Et ait. I. ipse deus.

Ego dñs de⁹ tu⁹. us p̄ creationē et gubernationē.

Qui eduxi te de terra egypti. vt esses mihi seruus et non boi. q. d. ex his p̄t̄z q̄ in oib⁹ debes obedire mihi: et in quibus debeat esse ista obia: p̄r explīcat dicens.

Non habebis deos alienos. et ponuntur p̄sequenter alia p̄cepta decalogi eodē ordine et fere s̄ eis dēz verbis: sicut p̄nūtur Exo. xx. et iō p̄transio: q̄ ibi dīctuz sūt qualīc ista p̄cepta distinguuntur et exponuntur fm̄ doctores catholicos et bebricos.

Vos autē. Dic cōsequēte describitur audientis populi fragilitas. vbi p̄mo describitur timor p̄pli: sc̄do approbatio dei. ibi. Qd̄ cūz audisset dñs. Circa primū sciendūz: q̄ humana fragilitas nō pōt bene su finire sublimitatē dei. vñ et daniel ex apparitione angeli iuxta se corruit in terrā: vt h̄f. Dan. x. et eodē mō hic p̄pls ex sublimitate diuini s̄monis territus et debilitat⁹ petijt humiliter: q̄ solus

Facie ad facie locut⁹ ē nobis i mōte de medio ignis.

Ego seq̄ster et medi⁹ fui inter teū et vos in tpe illo: vt annūciāre vobis verba eius. Timuistis ei ignē et n̄ ascēdistis in mōtē. Et ait. ego dñs de⁹ tuus: q̄ eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. Nō habebitis deos alienos i p̄spectu meo. Nō facies tibi sculptrile nec sili tudinē oīm q̄ i celo sunt: et sup̄ q̄ in terra teozuz: et q̄ v̄sant i aq̄s sub t̄ra. Nō adorab ea et nō coles. Ego em̄ suz dñs de⁹ tuus: et emulatoz reddēs iniquitatē patrū sup̄ filios: in t̄ciaz et q̄r t̄a generationē his q̄ oderūt me: et faciēs miscōiaz i multa milia: diligētib⁹ me et custodiētib⁹ p̄cepta mea. Nō v̄surpabis nomē dñi dei tui frustra: q̄ nō erit impunit⁹ qui sup̄ re vana nomē eius assumpserit. Obserua diez sabbati vt sc̄rifices eū: sicut p̄cepit tibi dñs de⁹ tu⁹. Seru dieb⁹ opaberis et facies oīa opa tua. Septim⁹ dies sabbati est. i. requies dñi dei tui. Nō facies i eo quicq̄ op̄is tui et fili⁹ tui et filia: seruus et ancilla: bos et asin⁹: et omne iumētū tuū: et pegrin⁹ qui ē intra portas tuas: vt requiescat seru⁹ et ancilla tua sicut et tu. Memeto q̄ et ip̄i fuierūt in egypto et eduxerūt te in te dñs de⁹ tu⁹ in manu forti et brachio extēto. Idcirco p̄cepit tibi vt abseruares diē sabbati. Honora p̄rem tuā et m̄rem: sicut p̄cepit tibi dñs de⁹ tu⁹: vt longo viuas tpe: et bñ sit tibi in t̄ra quāz dñs de⁹ tu⁹ daturus ē tibi. Non occides: neq; mechaberis: furtumq; nō facies: nec loqueris contra primum tuum falsum testimoniū. Nō

cupisces vxores primi tui nō domū: nō agrū: nō seruū nō ancillā: nō bouē: nō asinū: et vniuersa q̄ illius sunt. Hec vba locutus est dñs ad oīm multitudinē v̄ram in monte de medio ignis et nubis et caliginis: voce magna nihil addēs amplius et scripsit ea in duab⁹ tabulis lapideis quas tradidit mihi. Vos autē postq̄ audistis vocē de medio tenebrarū: et montē ardere vidistis accessistis ad me om̄s principes tribuū et maiores natu: atq; dixistis. Ecce oñdīt nobis dñs de⁹ noster maiestates et magnitudinē suam. Vocē em̄ eius audiuimus de medio ignis: et p̄bauimus hodie q̄ loquente deo cū hoīe vixerit homo. Cur ḡ moriemur et tenorabit nos ignis hic maxim⁹? Si em̄ audierimus vltra vocē dñi dei nr̄i: moriemur. Quid ē oīs caro vt audiat vocē dei viuētis q̄ de medio ignis loq̄tur sicut nos audiuim⁹? et possit viuere: Tu magis accede et audi cūcta q̄ dixerit dñs de⁹ n̄r tibi: loq̄ris ad nos: et nos audientes faciem⁹ ea. Quod cū audisset dñs: ait ad me. Audiui vocē verbo rū p̄pli hui⁹ q̄ locuti sunt tibi. Bene om̄ia sunt locuti. Quis ter talē eos h̄zē mētē vt timeāt me et custodiāt vniuersa mādāta mea in oī tpe: vt bñ sit eis et filiis eoz in sempiternū. Glade ergo et dicetis. Reuertimini in tentoria vestra. Tu vō hic stamēcū: et loq̄r tibi oīa mādāta et ceremonias atq; iudicia q̄ doceb eos vt faciāt ea in t̄ra quā dabo illis in possessionē. Custodite igit et facite que precepit dñs de⁹ vobis. Nō declinabitis

Moyses q̄ erat p̄fectior et deo familiarior: verba dei audiret: et eis referret et q̄ pati erant illi obedire sicut nuncio dei: et p̄t̄z l̄ra. n. Qd̄ cum audisset. Dic p̄sequenter describitur approbatio dei et ideo subditur.

Nō oīa sunt locuti. petentes audire mādāta dei p̄ internū ciū. cūq; subditur. p. Quis det eis talē habere mētē. q. d. hoc est mihi placitum. s. q̄ timeāt dñm: et ei⁹ mādāta recipiant humiliter: et obseruent nō solum audita a deo immediate: sicut sūt p̄cepta decalogi et etia⁹ eis denūciata p̄ nuncios ex p̄te dei: sicut p̄ moysen et alios p̄phetas.

Non declinabitis: nec addekerā neq; ad sinistraz. i. p̄ aliq̄ p̄speritate obtinenda vel aduersitate cuitanda. Cetera patēt ex dictis.

In ca. v. vbi dicit in postilla: Et primo replicat decalogi p̄cepta que p̄prie dicunt lex.

Additio. f.

Ecce p̄cepta decalogi q̄ in hoc loco ponuntur proprie dicunt lex p̄ceptum tñ de dilectione dei quod ponit hic et plene exprimitur in ca. sequenti. sc̄z

sermo. in quo tota lex pendet et p̄p̄t̄: vt habet. Mat̄. xxii. nō minus p̄p̄rie lex debet dici. cum sit primū et p̄ncipale totius legis: et q̄ illud in quod cetera p̄cepta

Deutero.

ordinant. qvz apls dicit. **T**rimo. **S**inis pcepti est charitas. vñ h distinctio pma postillatoris vt incoue- nient dicta spaliē qtu ad scdm mēbrū qd cōphendit sextū capi. Circa qd mēl? r verius diceret q in eo po- nunt pma pcepta fidei. r maximū r pncipalissimū leg- mandatū cū q- busdaz alijs ad legē ptinētibz put in eo. capi. patebit.

In eo. ca. v. vbi dñ in postil. et ponunt pñr aliq pcepta de- calogi eodē ordi- ne r fereb eisdē verbis sicut po- nunt Exo. xx. c.

Additio. ij.

Doctores hebreorū q nimis lram sequunt affe- runt aliquā varietatē esse int pcepta decalogi q ponunt. s. Exo. xx. r pcepta decalogi q h ponunt spaliē in pcepto de obseruatōe sabbati de q in prima traditōe dñ. **D**emēto vt diē sabbati sanctifices. et in scda traditōe. s. in hoc. c. vbi dñ. **O**bserva diē sabbati int q vba dissimilia asserūt eē magnā dñam: dicit em q cū dñ. **D**emēto. in pma ē pceptū affirmatiuū. in q papiē q bō sit memor ad scificandū illū diē mētaq; si qd nūl opis seruilis faceret in diē sabbati. r tñ bñt in memoria q illa diē ē scificanda. r vt sabbatum. esset transgressor illius mādati affirmatiui p omissionē. s. si qd bñt in memoria diē sabbati r scificaret cū faciē- to eū solē. r tñ cū hoc qd qd opis seruilis faceret: nō esset transgressor pmi pcepti affirmatiui in quo dñ. **D**e- mēto. s. esset transgressor scdi. s. observa. **C**onsequēter ad pdicta dicunt q vt moyses q fidelissim? in tota vo- mo dei est: nō vñ false repetisse h mōi pcepta. iō dicunt q bec duo vba. s. memēto r observa fuerūt a deo. pla- ta simul r semel sub pñis lris et syllabis vtriusq; vbi qd ē ineffabile. qz p omnipotētiā diuinā hoc dicit esse factū. r qz moyses nō poterat hoc facere vbo nec scri- pto. iō in pma traditōe scripsit. **D**emēto. in scda vō. **O**bserva. **I**n quo loco altercatio hebreorū dñ friuola tum qz vbi dñ. **D**emēto. statim phibet opa seruilia dicēs. **N**ō facietis opus rē. r sic etiā tradit ibi rōnem negatiui pcepti. r in hoc loco vbi dñ. **O**bserva diē sab- bati. statim scitur. **A**t scifices eū rē. qd ptinet ad hoc vt bō vacet diuinis in sabbato qd est affirmatiuū. tum qz moyses etiā nō potuerit simul r semel duo vba disti- milia. pferre: potuisset tñ tradere ista pcepta dicēdo. **D**emēto r observa diē sabbati. r sic magis cōforma- retur diuine locutioni qz dicēdo vñ r omittēdo aliō. **E**t notandū qz bec distinctio ab alijs assignata inter memēto r observa. facit valde s eos in expositōe illi? verbi Malach. vlti. vbi dicit. **D**emēto legis moysi. put deo duce ibidē declarabit.

In ca. v. vbi dñ in postilla. **C**ui? causa sdiē. **Q**uis det eos talē habere mentē.

Additio. iij.

In hoc qd vñ. **Q**uis det eos talē bñe mentē: nō solū intelligit. q esset bñ placitum deo vt deū ti- merēt. s. etiā includ. f q hoc pēdet etiā a po- testate bñana p liberū arbitriū. iū ē illud Eccl. xv. cap. **D**e? creauit hoim r reliq; eū in manib? cōsiliū sui. in- uanū em aliq; diceret optādo. **Q**uis det vt hoc fiat. si illud optatū esset omnino in orate optantis.

In ca. v. vbi dñ in postil. **N**ō declinabit ad dextrā

neq; ad sinistram.

Additio. iij.

In h em qd dñ. **N**ō declinabit ad dextrā neq; ad sinistram. phibet declinatio ab obseruatiā pceptorū nō solū cā. pspertatis vel aduersitatis. s. etiā nē

minus deus vester vt tce- rem vos: vt faciat ea in terra ad quam transgredi- mini possidendam: vt time- as dominum deum tuum: r custodias omnia mandata r pcepta eius que ego pre- cipio tibi r filiis ac nepoti- bus tuis cunctis diebus vi- te tue vt prolongentur di- es tue. **A**udi israel r obser-

et aliq alia cā tem- etur ab intentione legislatorū ad vnā ptē nec ad aliā: si- cut cū dñ. s. i. deus. iij. ca. **N**ō ad iūcie- tis supbū qd ego pāpio: nec minua- tur: r iste sensus vt pphendere pñm r magis ptinere ad sensum lralē. nā qz p dextrā itelligat pspertatis. r p sini- strā aduersitatis. vt ptinere ad mysticā expōnē rē.

Replica correctorij cōtra Burgensem.

In quinto ca. distinguit postillator pcepta decalo- gi a pceptis dilectōis dei r pñm p hoc qz decalo- gus pñe dñ lex: dilectio aut finis r pncipiū ē de- calogi: in quā decalogus ordinat. put inuuit in. vj. capi. bui? hāc distinctionē egregerēs **B**ur. dicit pceptū dile- ctionis dici debere legē pñssimē. cū sit pñm r maximū pceptū in lege ad qd oia pcepta ordinant. iū ē illud apli. **F**inis pcepti ē charitas. hoc aut argumētū bur. tētatiū ē est. laborās in iniquitate: nā postillator p suā distinctionē nō negat qñ pceptū dilectōis sit maximū pceptū in lege cōtētū. qz saluator sic rñdit qrenti de magno mandato in lege. verūtū nō scitur qd bur. intedit. qz pñtia nō va- let. hoc est mādātū magnū in lege. igit r pñe lex. qz mul- ta cōtinent in lege. qz pñe accepta p aplm distin- guunt. ad Gal. iij. vbi apls ondere pñā legis acceptōnē dicit. p legē non esse iusticiā s p fidē. dicit etiā legē ppter trāsgressiōē positā. r multa similia. put in suis eplis vi- deri pōt. que pñe dilectioni nō cōueniunt. qz vñqz dile- ctio iusticia ē. vt distinguit p legē. qz qui diligit vnus effi- citur cū eo spūs. qd sine pfecta iusticia nō sit etiā dile- ctio nō est. ppter trāsgressiōē. immo fuit recte rōni com- plantata in angelo r boie an trāsgressiōē. sic igit accipi- endo legē. put apls distinguit a pmissiōe r fide formata q est dilectio. pñe lex nō est. qz in lege pncipaliter vt finis intendat. sicut r pmissio q in lege patrib? facta est: lex dicit nō meret simili rōne. **F**rustra igit bur. postillato- rem notauit. q circa capitulū. vj. in q hoc maximū pce- ptum ptinet breuiter se expedit. ponens tñ ad intelle- ctus necessaria. qz non erat sui ppositi scribere tractatus quē admodū **B**urgē. r alijs s solū ordinare postillā litera- lis sensus sufficienter declaratiuam.

Capitulum sextū.

Ec sunt pcepta. **D**ic pñr agit de pceptis alijs a pceptis decalogi. **E**t pmo de pceptis bñdi ponit exhortatio generalis. scdo explicatio specialis ibi **A**udi israel. Circa pñm dñ. **A** **D**ec ē pcepta r cere- monie atq; iudicia. qz in bñdi pceptis aliq sunt circa mores r dicunt pcepta. aliq circa modū colendi deū r dicuntur ceremonie. aliq circa iustū hois cōuictū. r dicunt iudicia- alia. **B** **A**t faciat ea in terra. qz aliq eorū obligabāt tñ in terra illa. r aliq et illā terrā fieri nō poterāt. vt di- ctum fuit **P**ñe. xxiiij. **C** **Q**ue ego pāpio tibi r filiis tuis. qz obligabat futuros sicut r pñtes. **D** **E**t plon- genē rē. h est vñ effect? obseruāde legis. vt dicitur ē. s. iij. ca. **E**t multipliceris amplius numero r pñte. **E** **A**u- di israel. **D**ic pñr ponit explicatio illorū pceptorū q sē alia a pceptis decalogi. q sunt in duplici gradu. qz aliq se bñt

ad pcepta decalogi sicut pncipia eoz. aliq aut se hnt ad ea sicut qdam pclusiones elicit ex pdictis decalogi. Illa aut q se hnt vt pncipia sunt dilectois pcepta. Cuius est qz in agilibz finis bz rone pncipij. pcepta aut dilectois sunt fines pceptoz decalogi. sicut pz manifeste q tria pma pcepta ordinantur sicut ad finem ad dilectoez dei. Alia

no septe ad dilectioem primi rido vi et saluator math. xxiij. q in duobz pceptis dilectois tota lex pendet r pphete. sicut ex fin. 2 apls. i. Ebimo. j. Finis pcepti e charitas. Alia aut pcepta a pceptis dilectois r pceptis decalogi se qsi qdam pclusiones elicit ex pceptis decalogi r p pns qd declarato nes qnt pcepta decalogi debeat obfuar. Pre sciendu q dilectio primi ordina finalit ad dilectione dei ex quo sequitur. q pceptus de dilectione dei bz rone finis. r p pns pncipij respectu oim pceptoz. Qui mo g agit de dei dilectione q est finis: ad que pcepta decalogi ordinantur

scdo de alijs pceptis q sunt cōclusiones que ex pncipijs decalogi. ciuntur. xij. ca. Circa primū moyses describit pmo ea que pnt ad dei dilectione. scdo infert cōclusionē intentā. xij. c. qd sic incipit. Ama itaqz dñm deū. Circa primū moyses pmo p modū exhortatois describit pceptū dilectois qntū ad diligendi modū. scdo huius dilectionis multiplex impedimētū r incitāmētū: impedimēta excludēdo r incitāmēta includēdo: ibi. Cūqz introduce rit. Circa pmiū dr. Audi isrl. i. attēde diligēte. qz ad illud qd subdit tota lex finalit ordinat. Dñs deus noster vnus ē. id vnice sup oia r pfectissime diligēdus est. et subdit b dilectois modū cū dr. Dilige deū. tu. ex toto corde tuo. i. ex toto motu volūtatis q b designat noie cordis. qz sicut cor mouet alia mēbra corpis. sic volūtas mouet aie potētiā ad actus suos. Et ex toto aia tua. i. ex toto intellectu. r sensitiuo appetitu. vt ex motu dilectionis intellectus sit deo subdit maxie in bis q pnt ad fidē. r appetitus sensitiuus sit fm ordinē dilectois diuine regulatus. Et ex tota fortitudine tua. p quā designatur vis exterior executiua qd fit cum ex diuina dilectione actus noster exterior exēditur imperium volūtatis pmpre r expedite. Et erūtqz vba bec. de dilectoe diuina.

In corde tuo. ad firmiē retinēdū. Et nar. ea fi. tuis. de dilectoe dei eos informādo. Et me. se. i. v. tua. i. tpe qeris. Et abulās in itinere. tpe laboris. Dormies atqz p surges. in hebreo br. Cubas atqz cōsurges. qz i ingressu lecti ad dormiēdū. r i egressu ad vigiliā dñs bō p dilectōem cor suū reducē i deū: p etia expo ni. Dormies fm trāslatōz nra. qz de bis circa q sollicitat bō i vigilia solēt i dormiēdo occurrē fantasmatā. r sic sollicitis in vigilia de dilectoe dei. solēt p similia fantasmatā occurrē in dormiēdo ppter qd dicit phus. j. etbi. q in dormiētibz mēiora se fantasmatā studiozo. i. vtuoso. qz quozūcūqz. Et liga. ca. q si i mē. tua. i. i opibz tuis

ua vt facias que pcepit tibi dominus. et bene sit tibi. et multipliceris amplius sicut pollicitus est dominus deus patrum tuorum tibi terrā lacte r melle manantem. Audi israhel. Dominus deus noster deus vnus est. Diliges dominū deū tuū ex toto corde tuo: r ex tota anima tua. r ex tota fortitudine tua. Erūtqz verba hec q ego pncipio tibi hodie in corde tuo: r narra b ea filiis tuis: et meditaberis sedens in domo tua: r ambulans in itinere r dormiēs atqz p surgens: r ligabis ea qsi signū i manu tua: erūtqz et mouebunt inter oculos tuos scribesqz ea in limine et ostijs domus tue: cūqz

qz manet organū organoz. iij. de aia. q dñt fieri ex charitate. Erūtqz r mouebunt inter oculos tuos. i. nullo modo erūt tibi obliuioni. sicut bō nō obliuiscit rei que añ oculos suos appendit. Scribesqz ea in limine r i. intrās domū tuā. r erēs recordaberis de dilectoe

introduxerit te dominus deus tuus in terram pro qua iurauit patribz tuis abraam ysaac r iacob: et dedit tibi ciuitates magnas r optimas quas non edificasti: domos plenas multarum opum quas non extruxisti: cisternas quas non fodisti: vinea r oliueta que non plantasti: et comederis et saturatus fueris: caue diligenter ne obliuiscaris domini dei tui: qui educit te de terra egypti de domo seruitutis. Dominum deum tuum timebis: et ipse seruiēs: ac per nomen illius iurabis. Non ibis post deos alienos. cunctarum gentium que in circuitu vestro sunt: quoniam

i scedula q ponit i superiori linie ostiū domus. Intētio tñ legistatois ē. q sint in recordatōe nō supradicta. Notandū etiā q oia pdicta de mō dilectois diuine. nō sic pncipiunt q sint semp in actu s in habitu. qz bō tenetur semp hie charitatis habitū. q fm Aug. diuidit inter filios regni r pditionis. Cūqz introduxerit. h pnt ponunt impedimēta r incitāmēta p dicit dilectionis illa remouēdo. ista inducēdo. Et pmo ponunt ista p ut pnt pnt hoi respectu sui. scdo respectu extranei vel aduersarij. c. viij. c. cio respectu dei. c. viij. Dñs i duos qz pmo remouet impedimētū. scdo expmīe incitāmētū ibi Custodi pcepta dñi. Circa primū sciendū. q bō de penuria veniēs ad magnā abundantiā. ex b in semetipso solet eleuari. r a dei amore retrahit et impediri. fm q di. Greg. homel. ix. Cū quis a supno amore disiungit: quāto inferi delectat. r iō moyses timebat ne filij isrl erēntes de tra de tra. r intrātes trā pmissionis plenā oibz bonis: p b ab amore dei retraherent. ppter b etiā dñi i cātico. j. xxiij. Incrassat ē dilect. r recalciuit incrassat: ipinguat: dilatat: derelict deū factorē suū r iō pmonuit eos. ne ex tali affluētia auerterēt a dei amore r ad idolatriā puerterēt. et b ē qd dr. Cūqz introduxerit te dñs r enumerat multis bonis mobilibz r immobilibz q bituri erāt filij isrl gratū intulit. Cane diligēte ne obliuiscaris. v. Dñm deū tuū timebis. timore filiali. Et ipi viues. fuitute latie. Ac p nomē illi iurabis. ex b loco errauerūt aliq iudci dicētes. q iuratō p nomē dñi erat frequētāda. etiā sine necessitate. qd iprobat saluator math. v. dicēs. Nolite iurare oio. i. nō iure ex qlibet cā. qz b ad irreuerentiā nois dei pntinet: b em ex cā necēria. vt si occurrat necē sitas aliqd affirmādi. inf hoies dñs fieri p xitate inobli. qd fit iurādo p nomē dñi r in tali cāu loqē b scēsa. 3. Nō ibi. p. de. ali. ipēdēdo eis cultū latie a Cū

Judei aut hoc exponentes nimis lralit dixerūt passum istū qui incipit ab illo loco. Audi israhel dñs deus vnus est. diliges dñm deū tuū. v. qz dic. In limine et ostijs domus tue. similiter passum illud de dilectoe dei qui bñ. j. xj. ca. q sic incipit. Si ergo obedieritis mandatis meis que ego hodie precipio vobis. vt diligatis dñm vscqz ibi. Scribes ea sup postes r ianuās domus tue. inclusiue debebāt scribi in scedula r ligari in brachio r super frontē r poni in limine superiori domus r ad buccas iudei b obfuit in pluribz locis q pdicti duo passus scribunt

I hoc capitulo ponuntur vbi pnt pnt hoi respectu sui. scdo respectu extranei vel aduersarij. c. viij. c. cio respectu dei. c. viij. Dñs i duos qz pmo remouet impedimētū. scdo expmīe incitāmētū ibi Custodi pcepta dñi. Circa primū sciendū. q bō de penuria veniēs ad magnā abundantiā. ex b in semetipso solet eleuari. r a dei amore retrahit et impediri. fm q di. Greg. homel. ix. Cū quis a supno amore disiungit: quāto inferi delectat. r iō moyses timebat ne filij isrl erēntes de tra de tra. r intrātes trā pmissionis plenā oibz bonis: p b ab amore dei retraherent. ppter b etiā dñi i cātico. j. xxiij. Incrassat ē dilect. r recalciuit incrassat: ipinguat: dilatat: derelict deū factorē suū r iō pmonuit eos. ne ex tali affluētia auerterēt a dei amore r ad idolatriā puerterēt. et b ē qd dr. Cūqz introduxerit te dñs r enumerat multis bonis mobilibz r immobilibz q bituri erāt filij isrl gratū intulit. Cane diligēte ne obliuiscaris. v. Dñm deū tuū timebis. timore filiali. Et ipi viues. fuitute latie. Ac p nomē illi iurabis. ex b loco errauerūt aliq iudci dicētes. q iuratō p nomē dñi erat frequētāda. etiā sine necessitate. qd iprobat saluator math. v. dicēs. Nolite iurare oio. i. nō iure ex qlibet cā. qz b ad irreuerentiā nois dei pntinet: b em ex cā necēria. vt si occurrat necē sitas aliqd affirmādi. inf hoies dñs fieri p xitate inobli. qd fit iurādo p nomē dñi r in tali cāu loqē b scēsa. 3. Nō ibi. p. de. ali. ipēdēdo eis cultū latie a Cū

Dei sine quibus pluralitate credenda tradere voluisset: suffecisset dicere. Audi israel deus unus est: vel dominus unus est: et sic dicendo perfecte unitatem expressisset: semota quicunque pluralitate. In hac trina iteratione manifeste ostendit supposito fide vera. quod esse diuinum est unum. ubi enim essentiale quod habet ponitur. scilicet: est singularis numeri. tria vero nomina diuina quod per modum suppositi significant pluralitatem trium personarum. prout ostendit. et factalis unitas omnium aliam unitatem maxime transcendit. unde Bernardus. ubi dicit. Intra omnia que unum recte dicuntur arcem tenet unitas trinitatis: quod tres persone una substantia sunt. et ibidem. Nec abducimur ab hac unitatis professione assertionem trinitatis: cum in hac trinitate non recipiamus multipliciter. sicut nec solitudinem in unitate. Quod obrem cum dico unum. non me trinitas turbat. Numerus enim quod essentiam non multiplicat: non variat. non partem. rursum cum dico tria. non me arguit intuitus unitatis: quod illa quicunque tria seu illos tres. nec in confusione cogit. nec in singularitatem redigit. beccille. Que quidem verba beati sancti doctoris beati videntur adaptari verbo. propositum. scilicet. cum dicit. Audi israel. Deus enim mysticum. prout ipse dicit ibidem non ratione perspicuum est: sed fide persuasum. unde. Audi israel. ex auditu crede. hoc enim sacramentum magnus est. nam quod pluralitas in unitate. et unitas in pluralitate sit. scrutari temeritas est: credere vero pietas. nosse vero vita eterna. Circa hoc etiam notandum est. quod hebrei quod ista precepta. Audi israel. et diliges dominum deum tuum. cum magna solemnitate bis in die recitant: dictis his verbis. Audi israel dominus deus noster deus unus est. aliquid incipiat dicere. Diliges dominum deum tuum. inponit sub silentio verba hebraica quod dicunt. Sit benedictum nomen maiestatis regni eius in secula seculorum. quod tamen in alijs inuocationibus diuini nominis non dicitur. ex quo satis videtur in huius loco specialiter exprimitur. quod nomen diuine maiestatis est trinum et unum. Est enim ordinatio huius benedictionis eis tradita ab antiquo. scilicet a tempore prophetarum quod fuerunt ab initio templi sancti. prout ex codicibus eorum comprobari possit. et hoc de primo precepto predicto circa credendum. sequitur in littera. Diliges dominum deum tuum. Circa primam igitur huius precepti ad immediatam precedens. scilicet de unitate dei credenda considerandum est quod cum per charitatem homo unitus deo. Amor enim secundum Dionysium. iiii. de diuino. non est vis unitiua: per unitatem charitatis homo sic unitus deo: ut quodammodo efficiatur unum spiritus cum eo: iuxta illud. i. Cor. vi. ca. Qui adheret deo. unum spiritus est cum eo. Idcirco postquam de unitate dei inaccessibili in precedenti precepto tractauit: ita subiungit preceptum charitatis per quam supernaturaliter unitus summe unitati. Circa quod quidem preceptum sane intelligendum multa et magna a doctoribus traduntur: quod hic omittuntur causa breuitatis nisi solum quedam ad intellectum huius precepti videntur potius requiri. quorum primum occurrit inquirere rationem quod istud preceptum dicatur primum et maximum legis preceptum: iuxta sententiam saluatoris Math. xxij. Ad quod dicendum quod ratio huius precepti sufficiens habetur ab apostolo prima ad Romanos. i. ubi dicit quod finis precepti est charitas de corde puro. et conscientia bona. et fide non ficta. In hoc enim quod dicit. Finis precepti est charitas manifeste habetur. quod preceptum charitatis est primum in legis preceptis. Finis enim in agibilibus habetur ratione principij. cum finis secundum philosophum est primum in intentione. in hac autem quod subiungitur. De corde puro. et conscientia bona. et fide non ficta: ostendit quod precepta legis quod omnia de actibus virtutum videntur. requirunt et ordinantur ad diligendum deum. quod quidem precepta sunt in triplici ordine quod aut sunt talia quod ordinantur ad purificandum cor a turbationibus passionum. sicut virtutes quod sunt circa passiones de quibus dicitur. De corde puro. cor enim impurum a dei dilectione abstrahitur propter passionem declinantem ad terrena. vel ordinantur ad habendum bonam conscientiam circa operantes de quibus dicitur. Et conscientia bona. conscientia enim mala fecit horrere diuinam iusticiam. propter timorem penę. vel ordinantur ad habendam rectam fidem sicut illa quod pertinent ad diuinum cultum. de quibus dicitur. Et fide non ficta. Fides autem ficta. scilicet non recta trahit affectum id quod de deo fingit separans se a dei veritate. et sic patet quod dilectioni dei est per se intenta a legislatore tanquam finis. Cetera vero precepta quod runtur propter hanc tanquam ea que sunt ad finem. et quia in quolibet genere id quod est per se. potius est eo quod est per aliud ideo maximum preceptum est de charitate. que omnia dicuntur traduntur. secundum seculum seculum. q. xliij. Secundo considerandum

occurrit. quod et hoc quod huiusmodi preceptum est maximum ad quod omnia sunt referenda ut dictum est. ideo totalitas quedam fuit designanda circa preceptum de dilectione dei. unde dicitur. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo etc. si autem contra hoc arguatur ex eo quod dicitur. Et toto corde quod importat modum diuine dilectionis. modus autem virtutis actus non cadit sub precepto. ut in prima secunde. q. c. articulo. ix. in responsione ad questionem. Ad hoc dicendum quod licet modus quem habet actus virtutis ex aliqua superiori virtute non cadat sub precepto inferioris virtutis. non enim cadit sub precepto de bonorum parentum. quod bec bonoratio fiat ex charitate. modus tamen qui pertinet ad rationem proprie virtutis cadit sub precepto ipsius virtutis. sicut quod aliquis operetur sciens cadit sub ratione precepti tam legis diuine quam humane. Ignorantia enim simpliciter considerata tollit rationem primum vel pene in actibus humanis. et hoc modo sub precepto de diligendo deum cadit quod dicitur. Et toto corde. Si autem contra hoc dicatur quod quicunque facit aliquid quod non pertinet ad dilectionem dei. non diligit deum ex toto corde. et sic agit contra dei preceptum. et per consequens peccat mortaliter. ex quo sequetur quod peccatum veniale esset mortale. Ad hoc dicendum quod deum diligere ex toto corde contingit dupliciter. Uno modo in actu. sic ut cor hominis semper actualiter in deum feratur. et ista est perfectio charitatis patrię. que cuiusque peccato quantumcunque minimo veniali non est compatibilis. Alio modo diligere deum ex toto corde. est cum habitualiter totus cor hominis in deum fertur et hoc dupliciter. Uno modo quando homo ex tali dilectione dei se abstrahit in quantum possibile est a rebus temporalibus etiam licitis. que per occupationem erga eas habitam impediunt actualis motum cordis et rationis in deum. et hec est perfectio charitatis ad quam ordinantur consilia. Alio modo quando homo ex dilectione habituali quam habet ad deum. et si non abstrahat se a rebus temporalibus licitis. que actus charitatis impedire solent nihil tamen contra dei dilectionem cor eius et ratio recipit. et hec est perfectio charitatis vite. que est ex necessitate salutis. Et istis duobus modis ultimis non contrariatur veniale peccatum diuine dilectioni: cum non tollat habitum charitatis. sed solum impedit charitatis usum. Alterius considerandum occurrit quomodo totalitas que assignatur in hoc loco circa dilectionem dei intelligenda sit in corde et anima et fortitudine. prout hic dicitur. similiter et in mente. prout Math. xxij. et in virtute. prout Luce. x. Ad cuius declarationem sciendum quod ista nomina que in materia huius precepti ponuntur. scilicet cor anima mens et huiusmodi: varias significantes habent in scripturis sacris. Cor enim non solum significat cor carneum. sed etiam significat quicunque intellectum humanum suum rationem. Eccle. viij. Tempus et responsum cor sapientis intelligit. quandoque vero significat affectum intellectum humanum ut in psalterio. Desiderium cordis eius tribuisti ei. Mens etiam quandoque significat humanas cogitationes. unde primo Paral. xxvij. Vniuersas mentium cogitationes intelligit. quandoque vero memoriam significat hominis. Unde in psal. lxxvj. Annos eternos in membra habui. similiter anima quandoque significat animam sensitiuam Beati. j. Producat terra animam viuentem. quandoque vero significat animam rationalem Eccle. xvij. ca. Anima que peccauerit ipsa morietur. Habent etiam predicta nomina preter predictas significantes quasdam alias. que causa breuitatis omittuntur. Ex qua quidem significantum varietate doctores nostri diuersimode predicta nomina in hoc loco exposuerunt. Nam augustinus. primo de doctrina christiana per cor intelligit cogitationes per animam vero vitam. per mentem autem intellectum. Alii vero per cor animam vegetatiuam per animam vero sensitiuam. per mentem vero intellectiuam. Alii vero aliter. Ista tamen diuersitas expositionum non videtur deuiare a mente legislatoris. Intentio autem legislatoris ut dictum est in hoc precepto fuit. ut deus

diligatur sicut finis ultimus: ad quem actus humani interiores sunt saltim habitualiter referendi. unde quodcumque predicta nostra a dictis sanctis doctoribus accipiant: omnia que in hoc sunt in deum referenda videntur continere. ut patet re: te considerati: unde nulla expositio eorum est excludenda videtur in planior sensus circa hoc esse talis scilicet ut per hoc quod precipitur deum diligere ex toto corde: intelligatur quod tota intentio feratur in deum. sicut enim cor corporeale omnium temporalium motuum est principium: ita intentio voluntatis respectu finis ultimi est principium omnium motuum spiritualium. Includit etiam in hoc precepto quod intellectus noster subdat deo. iuxta illud. *1. Cor. x. c.* In captivitate redigentes omnem intellectum in obsequium christi. Et sic deus ex tota mente diligitur. Includit etiam in hoc precepto quod appetitus noster inferior regulatur secundum deum: quod est ex tota anima diligere deum. Includit etiam: quod exterior actus noster obediat deo. quod est ex tota fortitudine: vel virtute vel viribus deum diligere. Alterius quia secundum Augustinum in libro de perfectione iusticie plenitudine charitatis patrie: preceptum istud impletur. scilicet. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo etc. nam cum adhuc est aliquid carnalis concupiscentie non omnino ex tota anima diligatur deus. Videndum est ergo quomodo deus nobis precepit: quod implere in via non possumus. Maledictus est enim secundum Hieronymum. qui dicit deum aliquid impossibile precepisse. Ad quod dicendum secundum sanctum Thomas in secunda secunde. ubi supra. quod implere preceptum contingit dupliciter. Uno modo perfecte. et hoc est quando pervenitur ad finem quem intendit precipiens. Alio modo imperfecte quando etiam non pergit ad finem quem pretendit precipiens: non tamen recedit ab ordine ad finem quem pretendit precipiens: sicut si dur exerceat precipiat militibus ut pugnent ad victoriam hostis: ille perfecte implet preceptum. qui pugnando hostem vincit. quod dur principaliter intendit. Ille etiam implet sed imperfecte cui pugna est ad victoriam non pergit: pugnat tamen sic. quod contra disciplinam militare non agit. Intendit autem deus per hoc preceptum. ut homo totaliter deo unatur: quod fiet in patria: quando deus erit omnia in omnibus: ut dicitur. *1. Cor. xv.* Et ideo plene atque perfecte in patria implebitur hoc preceptum: in via vero impletur sed imperfecte modo iam dicto. Sed contra predicta solet dici quod frustra daretur hoc preceptum. si impossibile esset adimpleri. Precepta enim dantur ad dirigendos homines in viam salutis. unde in psalmo. Preceptum domini lucidius illuminans oculos. Ad quod respondetur. quod ideo precipitur homini ista perfectio quia in hac vita nemo habeat de communi lege quod non recte currat. si quo currendum sit nesciat. neque quo currendum est sciretur. si nullis ostenderetur preceptis. Sed etiam hoc non videtur ex toto sufficere. nam si sic. hoc non deberet dari per modum precepti. cum non datur nisi solus ad ostendendum terminum ad quem curritur. ad quod sufficere dicitur. sicut apostolus. Deus erit omnia in omnibus. in quibus verbis apostolus non preceperit ut precipiens. sed ut pronuncias: unde salva semper sanctorum reverentia videtur dicendum. quod hoc preceptum de dilectione dei non fuit impossibile ut impleatur perfecte etiam in hac vita universaliter loquendo. Implevit etiam perfecte christus istud preceptum: quod fuit in hac vita in qua fuit verus viator simul et verus compensor et ideo a primo instanti sue preceptionis hoc preceptum in quo plenitudo legis secundum apostolum *Ro. xii. ca.* consistit implevit cum respectu principaliter in lege premissum est hoc preceptum tanquam possibile saltim per ipsum christum totaliter adimpleri. per alios vero imperfecte et quasi participative. unde tanto magis perfectius alio implet. quanto magis accedit per quandam similitudinem ad perfectionem impletionis christi de quo in *Matheo. v. ca.* Non veni solvere legem. sed adimplere. proprie enim et vere loquendo totam legem implevit christus. implendo perfecte huiusmodi preceptum. ut dictum est. Nec mirandum: si propter unum singulare individuum preceptum generale daretur. quod dicitur *Levi. xii. ca.* Mulier si suscepto semine peperit masculum. que quidem conditio. que intelligitur cum dicitur. Si suscepto semine solus fuit appositus propter

unam singularem personam. scilicet beatam virginem. Nulla enim alia sine conceptione seminis concepit et peperit. et similiter dicendum est in proposito. Alterius si queratur circa predicta precepta cum preceptum de dilectione dei sit simpliciter primum ut dictum fuit. et preceptum de credendo unitate dei. est primum et maximum respectu credendorum: cur ista fuerint apposta populo in decalogi traditione. in quo precipue legis precepta traduntur. Ad quod dicendum. quod hec questio fuit mota supra in additione supra *Ero. xx. ca.* specialiter circa precepta charitatis. Ad quod fuit responsum diversimode secundum varias expositiones. Optimo autem que mihi saluo meliori iudicio in hoc rationabiliter videtur. hec est. quod precepta decalogi data fuerunt de notioribus quo ad intellectum et facilius quibus quo ad affectum. et quia preceptum de dilectione dei put in lege traditur. scilicet. ut deus diligatur ex toto corde. et ex tota anima etc. quod importat etiam interiorum motuum animi cum magna promptitudine. est difficilimum seu impossibile non habenti charitate. idcirco expressio huius precepti fuit rationabiliter reservata ad tempus ultimum totius doctrine moysayce. scilicet in *xl. anno* in quo tempore postquam repetit precepta decalogi in capitulo. videlicet immediate precedenti: consequenter in hoc capitulo. proposuit eis tanquam aliquantulum iam perfectis hoc preceptum de dilectione dei per extensum. put plenius videtur et continetur in predicta additione: vide ibi. Preterea dicendum est de precepto immediate precedenti. scilicet. Audi israel etc. in quo divina unitas traditur cum multiplicatione trinitatis personarum ut dictum est. quod quidem mysterium inter cetera que nobis per fidem traduntur altius est et ineffabilius. Unde non decebat ut in primis rudimentis populo rudi proponeretur. sed fuit reservatum usque ad ultimum tempus moysayce doctrinatione predicta. Sed adhuc restat querendum quare ista duo precepta cum sint precipua et dignissima non fuerint tradita populo a deo immediate. saltem in hoc tempore. scilicet in *xl. anno*. quando iam populus erat magis perfectus. ut dicitur in predicta additione. Ad quod dicendum. quod licet populus iam isto tempore esset quodammodo aptior ad capiendam divinam. non tamen sufficiebat ad vocem domini audiendam. unde dicitur supra in capitulo precedenti. Si enim audierim ultra vocem domini dei nostri moriemur. Et ideo moyses post repetitionem decalogi in precedenti capitulo. ab ipso facta antequam ista precepta maxime exprimerentur. introduxit narrando terrorem magni quem populus habuerat in audiendo vocem dei. et quomodo ab ipso moyse instanter petierunt dicentes. Tu noster tibi loqueris ad nos. et audientes faciemus ea. quod ista precepta que statim proponenda sunt vobis ab ipso deo immediate debuissetis audire tanquam principalissima legum divine precepta. sed ad instantiam vestram ut dictum est ego fui intermedius inter deum et vos. put ista melius appareret intuitu eorum que leguntur hic in ista inter repetitionem decalogi. et hoc preceptorum propositionem. Consequenter ut hec precepta tanquam principalia efficacius memorie commendarentur subiungit. Eruntque verba hec que precipio tibi hodie scilicet de charitate et fide in corde tuo. Et narrabis ea filiis tuis et meditaberis etc. exponitur prout in postilla.

Capitulum septimum.

Quam introdaxerit. Dic consequenter remouentur impedimenta divine dilectionis contingentia respectu aduersarii. et sunt tria. Primum est falsa pietas. secundum pusillanimitas: ibi. Si dixeris in corde tuo. tercium cupiditas: ibi. Sculptilia eorum igne etc. Adhuc primo remouet amoris impedimentum primum. scilicet infert oppositum in citammetum: ibi. Custodi etc. Adhuc circa primum primo ostendit propositum. scilicet remouet quoddam falsum: ibi. Non quod cunctas. Circa primum sciendum quod septem gentes erant promissionis habitantes ante ingressum filiorum israel ex dei sententia condemnate erant ad mortem propter iniquitates suas. ut habetur *1. reg. x.* et filii israel illum a domino mittebant. ut predicta dei iusticiam exquererent. et ideo si eis parcerent falsa pietate delusi corrabentes cum eis amicitias deus merito puniret eos ab eis decipi et a suo amore retrahi. et ad idolatriam

conuerſi. ⁊ hoc eſt qđ dī. **T**a. **C**ū introduxerit te dñs tē.
⁊ pſiſa vſq; ibi. **B**. Non inibi cū eis ſedus. vt rema-
neant in terra ſub tributo. **C**. **N**ec miſereberis earū.
dimittēdo eos abire cū ſola vita. **R**. **N**ec ſo. cum eis
cōiu. hoc eſt cū illis gentibus q̄ erant ppe terrā ſuā quia
per talia fideles ſo-
lent trahi ad ydo-
latrām.

Tercio. Quinpo. b fac-
cie. eis. ad destruē-
dū qūo ydolatriā
Tercio. Aras eoz sub-
uertite. sup q̄s po-
nebant idola. ⁊ in-
cendebant thura.
Et confringite
statuas. i. imagies
metallicas ⁊ lapi-
deas. **¶** **¶** Lucos.
q̄ succidite. q̄ erāt
circa tēpla idolorū.
ad exercēdū luxu-
riam. **¶** **E**t scul-
cō. i. ydola lignea.
¶ **¶** Quia po. sanc-
es dño. i. sepat̄ ab
alijs dedicatus cul-
tui diuino.

Capitulū. viij.
Quoniam introduxerit
te dñs tē tu in trā
quā possessurū ingredieris
et eleuerit gētes mltas co
ram te et heu et gergezeu et
amorreu et chananeu et phe
zeu et eueu et iebuseu septē
gētes mltō maiorē nūeri q̄
tu es et robustiores te edide
ritq; eas dñs tēus tu tibi
p̄cuties eas vsq; ad internī
tionē. Non inibis cu; eis
sedus nec misereberis eaz
neq; sociabis cū eis coniu
gia. filiam tuā nō dabis fi
lio eius. nec filiā illius acci
pies filio tuo. qz seducet fi
lium tuū ne sequat me. et ut
magis seruiat dñs alienis.
Transceturg; furoz domini:
et delebit te cito. Quinpo
tius hec facietis eis. Tras
eoz subuertite: et p̄fringite
statuas: lucosq; succidite:
et sculptrilia p̄burite: qz po
pulus sanctus dño tuo tuo
Te elegit dñs tē tu ut sis
ei ppls peculiaris de cūctis
pplis q̄ sunt sup terrā. Nō
qz cunctas gentes numero
vincebatis. vobis iūctus ē
dñs: et elegit vos: cū oīto si
tis pplis pauciores: s; qz di
lexit vos dñs: et custodiuit
iuramētū qd iurauit patri
bus vris. Eduxitq; vos in
manu forti: et redemit te de
mano fuitutis: de manu pha
raonis regis egypti: et scies
qz dñs tē tu ipse ē tēus for
tis et fidelis: custodiēs pa
ctū et misericordiā diligēti
bus se: et his qui custodiūt
p̄cepta ei i mille generatio
nes: et reddēs odientib; se

Item qz cunctas
breinouet falsam
opinionē cor. qua
aliqui possent cre
dere qdñs elegissz
illū pplm. eo qd essz
maior numero: qd
fmouet dicēs. Nō
qz cunctas gentes
numero vinceba
tis tē. sed qz dilexit
vostomin? ex sola
sua benignitate. et
ex merito patr. iō s
te quo habet. Be n.
rayi dicit dñs tē.

hoc intelligit de filiis israel. de quibus dicitur. **q** Machab. ij.
Non enim sicut in alijs nationibus omnes patienter expectat
ut eas cum iudicio venerit ipse in plenitudine peccatorum
puniat. **o** Custodi ergo. **h**ic dominus ponit incitame-
tum divine dilectionis. sponsum multiplex erit hoc con-

queduz pmittere
ergo monitio cū
dr. **C**usto
di g̃ pceptaz. s.
ex dilectōe ⁊ s̃
bitur incitāmē
tum cū dr.
p. **C**ustodiet
dñs deus pactū
a. bonū patrib
p̃missum.
q. **E**t diliget ⁊ e
dādo tibi grām
suam.
r. **N**ic multi. in
prole. ⁊ bonis
tpalib⁹. ⁊ exēpl
ficat in litera de
multis bonis. et
pater.
s. **B**enedic⁹
eris int̃ oēs po
pulos. q̃tuz ad
fame clarita tē.
t. **A**use. dñs a
te om. lan. qz nō
solū multiplicā
bit te in bonis s̃
etiam p̃seruabit
te a malis.
v. **S**i dixeris.
dicremouetur
impedimentum
scdm: qd̃ ē pusil
lanimitas: qd̃
possz ptingere s̃
filijs isrl̃ cōsiderā
tes p̃dictaz ge
tium multitudi
nem ⁊ fortitudi
uē nō essent ausi
bellare p̃ eas: et
sic facerēt cū eis
pacē et p̃berent
amicitias. ex q̃
bus ab amore
dei retraherent̃
⁊ ad ydolatriaz
puerterent̃. hoc
remouet dicens
p. **N**oli metuē
.s. corz multitu
dinē ⁊ fortitudi
nem. cui⁹ causa
subditur.

statim ita vt dispdat eos ⁊
vltia non differat p̄tin⁹ eis
restituēs: qđ merent. **Q**u
stodi g̃ p̄cepta et ceremoni
as atq; iudicia q̄ ego man
to tibi hodie vt facias. **S**i
postq̄ audieris hec iudicia
custodieris ea ⁊ feceris: p̄cu
stodiet dñs deus tu⁹ pactū
tibi et misericordiā quā iu
rauit patribus tuis: ⁊ dili
get te ac multiplicabit be
nedictq; fructui ventris
tui et fructui terre tue: fru
mento tuo atq; vindemie.
oleo ⁊ armētis: gregib; ou
um tuarū sup̄ terra: p̄ qua
iurauit patrib; tuis vt da
ret eā tibi. **B**enedictus eris
int̄ oēs pp̄los. **N**ō erit ap̄
te sterilis vtriusq; sexus: tā
in hoib; q̄ in gregib; tuis
auferet dñs a te omnē lan
guorē ⁊ ifirmitates egypti
pestimas q̄s nouisti nō in
feret tibi: s̄ cunctis hostibus
tuis. **B**euorabis oēs pp̄los
q̄s dñs deus tuus datu⁹ est
tibi. **N**ō parceret eis oculus
tuus: nec fuit dñs eorū: ne
sint in ruinā tui. **S**i dixerit
in corde tuo: plures sunt gē
tes iste q̄ ego: quō potero
telere eas? noli metuē s̄ re
cordare q̄ fecerit dñs deus
tuus **P**haraoni et cunctis
egyptijs plagas maximas
quas viderunt oculi tui. et
signa atq; portēta manum
q̄ robustā ⁊ extantum bra
chium: vt educeret te dñs
deus tuus. **S**ic faciet cun
ctis populis quos metuīs.
Insup ⁊ crabrones mittet
dñs deus tuus in eos ⁊ nec
tealeat omnes atq; disper

3 Sed recorde-
re q̄ fecerit to-
minus deus tuus pharaoni. cuius exercitum magnū
et fortem vno flatu submersit. 3 Sic faciet cunctis
quos metuis. et ideo nō habes causam metuendi.

Deutero.

A Paulatim atq; p ptes. nō qz deus nō possit eas de-
lere simul. s. ppe aliud qd se qf. **N**e forte multipli-
cent te bestie. qz filij isrl nō erāt ad huc in tanto nu-
mero qz possent terrā sufficientē populare. **S**cul-
ptilia eoz. b. remouet tertiū impedimētū. puenies ex
cupiditate. vide
hiet si de ydolis
p fractis accipe-
rent aux. t. argē-
tū. t. v. s. suos
conuerteret. t. sic
deū offenderent
ido. phibet hoc
picea.
Nō cupi-
argē. t. au. de q.
bus facta sē. t.
t. patet ista.

Cap. viij.

O mne māda-
tū. b.
ponunt incita-
mēta ad dei dile-
ctionē sumpta i
respectu ad deū
t. pmo ex pside-
ratione sue mu-
nificētie. scdo ex
p consideratione sue
miserētie. ix. capi.
pma in duas
qz pmo ponunt
incitamenta ex
dei munificētia
in bñficijs pteri-
tis. scdo in futu-
ris. ibi. **D**ns de-
tū. t. introduc. te
Circā pmo dī.
a. **O**mne man-
datū. t. facias.
t. hoc ex dei dile-
ctione. cui. t. inci-
tamētū. t. subdi-
cū. p.
b. **E**t recor. cū.
itine. ab egressu
de egypto vsq;
ad die hanc.
c. **E**t affligeret
te. nō ex defectu
dilectionis. s. ad
bonū tuū sicut
pater aliqñ ex di-
lectione pmittit
affligi filiū. ideo
subdi.

A t. qz tētarēt vt patiētia tua alijs effz nota ad eoz
exemplū. t. tibi ad meritū. **E**t loqitur b scriptura qz ad
bonos illi. p. qz fm regulā ydo. ad intelligendū sa-
crā scripturā. sacra scriptura frequēter attribuit toti
p. qz tñ ci ouenit rōne vni. p. t. **A**fflxit te pe-
nuria. in defectu cibi. t. pot. vt bī in **E**ro. t. li. numero
rum in plurib. locis. b tñ cessit ad bonū eoz. qz ex hoc
dulcor. t. acceptio. fuit abundātia pot. t. abī a deo da-
tū. nō subdi. **E**t dedit tibi. q. nō solū in solo pa-

ne viuit hō. i. abo bois labōe parato. **I**n oī vbo
qd egredit de ore dñi. i. ex māna q ad pceptū dñi descēde-
bat. in heb. em nō bī vbo. tñ fm trāslationē nrām vbi bī
Māna pōt dici vbo. in quātū ex mādato dñi descēdebat
sicut t. verbū aliqñ accipit. p. reque verbo dī. sicut bī. n.

Vtruz custodires mandata
illius an nō. **A**fflxit te pe-
nuria. t. dedit tibi cibū man-
na qd ignorabas tu et ptes
tū vt ostēderet tibi q non
in solo pane viuit hō. **S** in
omni vbo qd egredit de ore
dñi. **V**estimentū tuū quō
operiebari nequa q vetusta
te defecit. t. pes tuus nō est
subtritus. **E**n qdragimū
ann. est vt recogites in cor-
te tuo. qz sicut erudit filiū
snū hō. sic dñs tēns tu. eru-
diuit te vt custodias man-
data dñi tui et ambules
in vjs eius. et timeas eum.

Dns em deus tu. t. introdu-
cet te in terrā bonā. terrā
rinoz aquarūq; t. fontium
in cui. campis et montib.
erūpūt flumioz abyssi. t. frā
frumēti ordeī ac vineaz. in
qua ficus t. malogranata t.
oliueta nascunt. terrā olei
ac mellis. vbi absq; vlla pe-
nuria comedes panē tuū. et
rerū oīm abundātia pfrue-
ris. cui. lapides ferrū sunt
t. t. montib. ei. eris metalla
fodiunt vt cū cōderis t. sa-
tiatus fueris bñdicas dño
deo tuo p terra optia quā
dedit tibi. **O**bserva t. caue
ne quādo obliuiscaris dñi
tui t. negligas mandata
eius atq; iudicia t. ceremo-
nias quas ego precipio t.
bi hodie. ne postq comede-
ris et satiatus fueris. domos
pulchras edificaueris t. ha-

Cui. lapides ferrū sunt. qz minera ferrī est in fra lapi-
dola. t. cōiter. **E**t de montib. aus eris metalla fo-
diunt. i. minere vñ sunt metalla. ista aut dīcunt ad ostē-
dendū bonitatē illi. t. qz ad metallā de qbus sunt vasa
varia. t. instrumēta in vñs vite humanē necessaria.
q. **B**ndicas dño deo tuo. i. ista dicta sē. vt diligas dñm
deū tuū corde t. bñdicas ore. p suis bñficijs tibi collatis.
r. **O**bserva. **D**ic infert correlariū. frequēter em contin-
git q ex diuinis bñficijs que debet esse materia diligendū
aa uq

Re. j. ca. qd est ver-
bū qd factū ē. i. res-
gesta vel facta.

Vestī. tu. quō
opi. nequa q vetu-
defecit. dicit aut b
Ra. sa. q vestime-
ta pneroz cresce-
bant cū eis fm au-
gmentū sue quātī-
tatis. **E**t pes
tuus nō est subtri-
tus. hoc nō pōt in-
telligi generaliter.
s. em de bonis. put
dictū fuit. **A**ne. xj.
ca. in pncipio sup
illud. **D**oletū pro
labore. qz si ex ite-
nere fuit dolor i cor-
porib. s. mar. ne
fuit in pedib. t. ibi
requirat expositio
hui. passus. **R**e.
Dns em de. t. tuis.
b. ponit incitāmē-
tum ex dei bñficijs
futuris. **E**t pmo fa-
cit ppositū. scdo in-
fert correlariū. ibi.
Observa et caue.
Circā pmo dī sic.

Dns em deus
tu. t. introducet te in
terrā bonā. hoc dī
vt sciret q terram
illā nō obrinerent
stute p. s. diui-
na. **T**erram
rinoz aquarūq; et
fontiū. dīcunt aut
fontes aq existens
in origine rui flue-
tes ab origine sta-
gna. lacus t. palu-
des retinet sibi no-
men cōe. s. aquarū.

In cui. capis
t. mō. erū. flu. aby-
ssi. hoc dī ad ostē-
dendū. q illa fra erat
humida t. pascua
p aialib. nutrien-
dis. n. **T**errā
frumēti t. ordeī. t.
ad ostendendū fertili-
tatē terre p susten-
tandis hominib.

Dei et obediendi sibi
hoies in solent et
mandata dei contem-
nunt. id ad h. ex du-
cedu di. **O**b-
serua et caue ne qui
oblitiscantur dei re-
et p. lra ex. p. dicitur
vlt. ibi. **S**ci-
entia erat ser. fla. adu-
et sc. ac. d. p. fas. a
q. p. lesione te defen-
dit. et accipit h. sin-
gulare p. plurali.
Serpens. i. serpen-
tes et sic de alijs. sic
Exo. viij. **E**cce mu-
lca guiffima. i. mul-
titudine muscarum.
Sciendū et q. h. m.
q. dicit glo. d. p. fas.
est genus minimū
serpent. ita q. vir p-
cipit et quēcūq. mo-
morderit. sibi perit
et a patet ex dicit.

Capitulum ix.

Aldi isrl. **D**ic pnter
ponit inci-
tamēta diuine ele-
ctōis ex p. sideratōe
diuine misericōdie por-
tātis patientē eorū
p. tātā: ac et remittē-
tis. **E**t h. describit
trāsgressiōis act.
scdo recōciliatōis
fedus. c. r. **A**lduc
circa p. mū excludi-
tur eorū iusticia. se-
cūdo p. dicit eorū
culpa. ibi. **D**emē-
to. **C**irca p. mū p. d-
cit eis moyses q. i-
fra eis p. missa ba-
bituri erunt et tute
diuina victorias
miltas et magnas. et
q. i. p. vel aliq. eorū
possent credere. q.
hoc facit eis deus
p. eorū merita. id
hoc excludit cum
subdit. **S**ci-
entia in corde tuo
et p. lra et subditur
cā vera dicta. vi-
ctoria. q. ē duplex
una ppter iniqui-
tas gētū in fra p.
missionis bitantiū
p. q. s. morte me-
ruerant. q. d. nora-
cū d. **S**ci-
ille impie egerit et.
scda vt impleteretur
iuramentū dñi factū

bitaneris in eis: habuerisq;
armēta bouum: et omiū gre-
ges argenti et auri cuncta-
rumq; rerū copiam: elene-
cor tuū: et non reminiscaris
dñi dei tui q. eduxit te de ter-
ra egypti de domo fuitutis
et ductor tuus fuit in solitudine
magna atq; terribili: in q.
erat serpens statu adurens et
scorpio ac dipsas et nulle oio
aque: q. eduxit riuos de pe-
tra durissima: et cibauit te
manna in solitudine: quod
nescierūt p. res tui. **E**t post-
q. afflixit ac probauit ad ex-
tremū miseris est tui: ne di-
ceres in corde tuo fortitudo
mea et robur manū mee. hec
mibi oia p. stiterūt: h. recor-
daberis dñi dei tui q. ipse
vires tibi p. bnerit: vt im-
pleret pactū suū sup quo
iurauit patribus tuis sicut
p. sents indicat dies. **S**in-
autē oblit. dñi dei tui secu-
tus fueris deos alienos: co-
luerisq; illos et adoraueris
ecce nūc p. dico tibi q. oino
dispereas. **S**icut gētes q. s.
deleuit dñs in introitu tuo
ita et vos peribitis si inobe-
dientes fuerit. voci dñi dei
vestri.

Capitulum ix.

Aldi isrl. **T**u trās-
gredieris hodie ior-
danē: vt possideas natiōes
maximas et fortiores te: ci-
uitates ingētes et ad celum
vsq; muratas: pplm magnū
atq; sblimē: filios enachim
q. s. ipe vidisti et audisti: q. b.
nullus pōt ex aduerso resi-
stere. **S**cies ergo hodie q.
dñs deus tuus ipe trāsibit ante
te ignis et uorās atq; cōsu-
mens: q. p. terat eos: et teleat
atq; dispdat ante faciē tuā
velocit. sicut locut. est tibi
Re dicas in corde tuo cū
teleuerit eos dñs deus tuus
in p. spectu tuo p. iusticiā
meā introduxit me dñs vt
terrā hāc possiderē: cū p. p.

impietates suas iste dele-
te sint natiōes. **N**eq; cū ppter
iusticias tuas et eqtatē cor-
dis tui ingredieris vt possi-
deas tras eas: h. q. ille ege-
runt impie introcūte te de-
lete sunt. et vt cōpleret v. b.
suū dñs q. d. sub iuramento
pollicit. ē p. b. tuis abraā
ysaac et iacob. **S**cito q. n.
ppter iusticias tuas dñs de-
us tuus dederit tibi terras
hanc optimā in possessionē
cū durissime ceruicis sis po-
pulus. **D**emento et ne ob-
litiscaris quō ad iracundi-
am puoceris dominū deū
tuum in solitudine: et ex eo
die quo egressus es de egi-
pto vsq; ad locū istū semp
aduersum dominū contem-
disti. **N**ā et in oreb puoca-
sti eū et irat. teleare revoluit
q. n. ascendi in montē vt acci-
perē duas tabulas lapide-
as pacti quod pepigit vo-
biscus et. **E**t p. seueri in
monte q. draginta dieb. ac
noctib. panē nō comedēs
et aquā non bibens. deditq;
mibi dñs duas tabulas lapi-
deas scriptas digito dei: et
p. tinentes oia v. ba q. vobis
locut. est in mōte de medio
ignis q. n. concio ppli cōgre-
gata ē. **C**ūq; trāsissent qua-
draginta dies et rotidē no-
ctes dedit mibi dñs duas ta-
bulas lapideas tabulas fe-
deris. dixitq; mibi. **S**urge
et descende hinc cito: q. po-
pulus tuus quē eduxisti de
egypto tēseruerūt velocit
viā quā tēmostrasti eis: fe-
cerūtq; sibi cōflatile. **R**ur-
sumq; ait dñs ad me. **C**er-
no q. ppli iste dure ceruicē
sūt. **D**imitte me vt conterā
eū et teleā nomē eius de sub-
celo. et constituā te sup gen-
tem que hac maior et fortior
sit. **C**ūq; de monte ardente
descenderem: et duas tabu-
las federis vtraq; tenerem
manu vidissemq; peccasse

ad abraā. **S**ci-
entia. **P**er me-
metipm iurauit
dicit dñs et. seq.
tar. **P**ossidebit
semē tuū portas
inimicorū suorū
et. cetera patet.

Demento.
Iste p. n. descri-
bitur eorū multi-
plex culpa. et p. i-
mo an recessum
eorū de monte sy-
nai. scdo post re-
cessum ibi. **P**u-
cendio q. s. **C**ir-
ca p. mū p. m. i-
titur trāsgressio
ppli. scdo subdit
oratio moysi: ibi
Et p. dicit an do-
minū. **C**irca p. m.
mū dicit.

Demento
ne oblitiscaris
quō ad iracun-
diam puocaueris
dñm deū in
solitudine. i. p.
trāsitu mar. ru-
bi murmurādo
ppter defectū aq.
et ibi. vt habet
Exo. xv. et. xvi.
et. xvij.

Et ex eo die q.
egressus es ex egi-
pto. q. cū ad bu-
cissent in egipto
sup mare rubrū
vidētes egipti-
os sup se venien-
tes. insultantes
dño et moysi di-
xerūt. **F**ortitan
non erant sepul-
chra i egipto et.
vt b. Exo. capi.
xij.

Cū et in oreb
puocasti eū. fa-
bricando vitulū
aureū. et adoran-
do eum dñi moy-
ses morā cōtra-
beret in monte
cū dño. vt acci-
peret ab eo legē
et tabulas. vt b.
Exo. xxxij. vbi
exposita est ista
bisto. q. b. repeti-
tur.

Et p. dicit.
Iste p. n. descri-
bitur oratio mo-
ysi p. remissione
peccati p. dicit. et
hoc est quod
dicitur.

Deuterio.

Et peidi an dñm sicut pñs. xl. dieb. sicut an. xl. dieb. sciunauerat in monte ad accipiendū tabulas: ita scdo sciunauit alijs. xl. diebus et noctib. ad impetrādū pñlo remissionē. et etiā ipsi aaron q̄ timore ppli vitulum fecerant. ut bñ. **Ero. xxxij.** **De** peccatū autē vestrū qd̄ feceratis. i. vitulū

h̄ effi cñz res inanimata in q̄ nō pōt esse peccatū vocat tñ pñm ppli eo q̄ populus peccauerat ipm faciendo et colendo.

In incendio q̄. hic pñr reco litur culpa ppli p̄ recessū d̄ mō. te synai. et p̄mo ponit culpa populi. scdo oratio moysi. i. **Et** iacui coram dño. **Prīmū** autē bñ. **Mue. xj.** vbi dñr q̄ ppter murmuratiōem ppli ex labore itineris ac census est ignis ex impio dñi. et deuorauit magnā pñē ppli. et hoc est qd̄ dicitur. **In** incendio q̄. **Itē** peccauit populus ad aquas p̄dictōnis. put bñ. **Mu. xx.** et hoc tangit cū dicit. **Et** in tēratōe. et itē q̄ in iordina nate desiderauit esus carniū. p̄ qd̄ mlti sunt ibi mortui et sepulti. ut bñ. **Mue. xj.** et hoc est quod dicitur.

Et in sepulchris cōcupiscētie puocastis dñm ppter hoc em vocat? ē loc? ille sepulchrū cōcupiscētie. q̄ ibi sepult? est pñs q̄ desiderauit carnes. quarto peccauit populus q̄ terrē? vbi exploratoz: tanq̄ rebelles dño voluerit reuerti in egyptū. ut bñ. **Mu. xij.** et hoc qd̄ dñr. **Quā** misit vos de cades barne etc. sequit. **Et** iacui corā dño. xl. dieb. ac. xl. noctibus. **Hic** describit oratio moysi. et h̄m q̄ dicit bebrei: ista ē tertia q̄dragena quā fecit moyses in monte. **Prima** fuit q̄n̄ ascendit in montē ut acciperet primas tabulas. put bñ. **Ero. xxiij.** scda q̄n̄ p̄ fabricationē vituli ascendit ad dñm ad impetrandū remissionē illi? peccati. ut bñ. **Ero. xxxij.** Ascendit ad dñm si quō quiuero cū deperari p̄ scelere vestro. tertia fuit q̄n̄ dñs placatus orationib. moysi dixit ei. **Precide** tibi duas tabulas lapideas instar priorū q̄b. p̄cis ascendit in montē. ut lex in illis tabulis scriberet. ut bñ. **Ero. xxxij.** et ibi stetit. xl. dieb. et xl. noctib. sicut fecerat p̄ pñis tabulis. vñ. et ca. se. vbi dñr. **Ego** autē steti in monte sic pñs. xl. dieb. et xl. noctib. **Ego** autē steti in monte sicut dieb. p̄onibus. xl. dieb. et xl. noctib. qd̄ exponit ra. fa. dices. Sicut prima q̄dragena fuit moysi consolabilis. quia fuit ante offensam dñi: ita et tertia. quia fuit post remissionē peccati. scda autē que fuit intermedia fuit tristabilis. quia orabat pro remissione peccati: nec erat certus de obtentu vsq̄ ad vltimā diem illius quadragene quā dñs dixit ei. **Indulsi** peccatū. p̄ q̄ orasti. et in signū huius p̄cepit secundas tabulas excidi. ut lex

repararetur. **Expositores** autē nostri cōmunē tenent q̄ moyses fecit in monte tñm duas quadragenas. quia ut dicunt nō plures ponunt in **Ero.** vbi plen? bebrei historia describitur. **Itē** q̄ a primo ascensu moysi ad accipiendū tabulas a quo incipit prima quadragena vsq̄ ad diē ex-

scētie puocastis dñm et q̄n̄ misit vos de cades barne dicens: ascendite et possidete terrā quā dedi vobis: et contēpistis imperiū dñi dei vñi et nō credidistis ei: neq̄ vocē ei? audire voluistis. **Sēp** fuistis rebelles a diē q̄ nosse vos cepi. **Et** iacui corā dño q̄draginta dieb. ac noctib. **Quib.** eum supplicat tēp. cabar: ne teleret vos ut fuerat cōminatus: et orās dixi. **Dñe** deus ne disperdas populum tuū et hereditatem tuā quā redemisti i magnitudine tua: quos eduxisti d̄ egypto in manu forti. **Re**cordare seruoz tuoz abraam ysaac et iacob. **Nē** aspicias duriciā ppli huius et impietates: atq̄ p̄ctm̄. ne forte dicant hitatores terre de q̄ eduxisti nos: nō poterat dominus? introducere eos in terram quā pollicit? est eis: et oderat illos: idcirco eduxit

piatois in quo de scēdit moyses ap portās secundas tabulas ut supponit omnes doctores catholici et bebrei ppter qd̄ illa diē fuit festū expiationis et placatione dñi nō pñt inueniri tres quadragene dieb. ut dicunt: si ista non infringit dictū bebreoz. primū est nō valet. q̄ q̄n̄ bñ. stoue scripture sacre in plurib. locis eiusdem scripture narrat. frequēter contingit. ut quod omittit in vno loco suppleat in alio ut p̄ in omnib. libris historiā sacre scripture: maxime in libro regum et Paral. in v. et c. sta. et euāgelis in nouo testō. et eodē mō pōt dici in p̄posito q̄ tertia quadragena q̄ in **Ero.** omittit hic suppletur. similiter scdm̄ nō valet. quia assumit falsum. **Ad** cuius intellectum considerandum q̄ filij israel exierant de egypto. xv. diē

mēsis primū. ut bñ. **Ero. xij.** Festū autē expiationis celebrabatur. x. diē septimi mēsis. **Leui. xxiij.** et sic a prima diē primū mēsis in quo exierunt filij israel de egypto vsq̄ ad diē expiationis fluxerūt. vñ. mēses integri. et decē dies q̄ simul functi faciūt dies. clxxvij. q̄ iudei faciunt mēses p lunationes: et idcirco duo mēses contingi faciūt. lix. dies. et sic de alijs cōbinando si igit. a. clxxvij. diebus p̄dictis subtrahantur. xij. dies primū mēsis ante egressum filioz israel remanēt. clxxij. dies ab exitu filioz israel de egypto vsq̄ ad diē expiationis: oēs autē doctores tā catholici q̄ bebraici dicūt q̄ lex fuit data. i. diē ab exitu de egypto. et potest hoc haberi ex **Ero. xij. c.** Si igit cū p̄dictis. i. diebus addant tres quadragene dieb. nō habent nisi. clxx. dies ex quo patet. q̄ a primo ascensu moysi q̄ fuit immediate post dationē legis p̄dictē vsq̄ ad expiationis diē fluxerūt tres quadragene et plus. et id p̄dicta nō impediūt dictū bebreoz. andreas etiā sup **Leui. xxiij.** dicit q̄ moyses sciunauit in monte synai tribus q̄dragenis: q̄ aut vult tenere oppositi pōt dicere: q̄ cū hic dñr. **Et** iacui corā dño. xl. diebus etc. refertur ad illud quod p̄dictū est. **Et** peidi ante dñm sicut pñs. xl. diebus: ita q̄ secunda q̄dragena b̄ repetitur et non additur tertia. et h̄m hoc eadē quadragena dieb. fuit in qua moyses orauit p̄ remissione peccati ex fabricatione vituli. et pro expectatione secundarū tabularum. huius dicto satis videtur cōsonare textus cum subditur.

In quibus. i. dieb. **Enim** supplicat tēp. ca. ne teleret vos **Et** pñter ponit oratio moysi cū dicitur.

Dominus deus ne disperdas te. et patz lra et bis q dicta sunt sup Ero. xxij. vbi ponit consilis oratio qtu ad sen sum. et partim qtu ad verba.

Capitulu. x.

In illo tpe. dicit pnr describit diuine placationis

fed. et p te scribit. po fitu. scdo cōcludit intēti: ibi. Et nūc isrl. Dūm i duas in pte pūcipalē et in cōdētālē. scda ibi filij aut isrl. Circa pūm sciendū q signū diuine placationis fuit legis re paratio in scdis ta bulis et hec re paratio describit cū dicit. In illo tpe dī. dñs ad me. i signū rēcōaliatōnis pfe. etc. **D**ola ti bi duas ta. la. et. b fuit expositū Ero. xxij. sequitur.

Fecit igitur archaz. dicit ra. sa q ista archa fuit alia ab illa quā fecit be zeel. s nō est veri filē. qz postea sub dicitur. **E**t po sui tabulas i archā et. ex quo seqt fūm dictuz ra. sa. q illa archa cū tabul erat istra archā quā fe cit bezeel. qz iam qdragen ann? ab exitu de egypto in cepat qñ moyses dicit ista. In epla ad hebreos. it. ca. bñ q in archa quā fecit bezeel: non erat nisi tabule mā na et vga aaron: et iō mcl? vñ dīcēdū q archa de q fit b sermo. est illa eadē quā fecit bezeel. dñ tñ b moyses eaz fecisse. quia pcepit eā fieri et disposuit qliter fieri debet et tūq architector. **F**ilij aut isrl. **E**c ē ps incidētālīs q pmo ponit. scdo ad pcedētā moyses reuertit. ibi. Ego aut steti. Circa pūm incidētālē ponit motio filioz isrl p alijs māsiones. et sepultura aaron. et sepatio leuitarū ab alijs tribub. et vñ satis eēneū. q ista hic interponit ma xime qz aliq dīcētates ad supradicta b ponit qvidēf b qz b dñ. **F**ilij aut isrl et. i mosera. et. **M**ue. xxij. vbi describunt māsiones p ordinē dñ. Et de moseroth castra merati sē in bñ iachan. moseroth aut eadē est māsio cum mosera. vt dīcūt bezeel. et berocb filioz iachan cū bñ iachan. qz bñ idē ē qz filioz et subintelligit berocb. scdo qz b dñ. **E**bi aarō mortu? et sepult? s. i. mosera. s. m. meri. et. qz mortu? et sepult? fuit in mōte bor. scio qz b dñ. **E**o tpe sepauit tribū leui et. et tñ fuit sepata et scī ficata dño a tpe q infecerūt idolatras in adoratiōe vitu li. vt bñ Ero. xxij. qd fuit āno pūmo egressiōis filioz isrl de egypto et. **M**ue. ij. ex pñe bñ q fuerūt sepati leuite ab alijs tribub? ad seruiendū dño an recessum filioz isrl de monte synai. et tñ recesserūt inde āno scdo egressiōis de egypto scdo mēse. vt bñ **M**ue. x. Adotio autē filioz isrl

vt inficēt eos i solitudie q sē ppls tñ et hereditas tua qz eduxisti fortitudie tua mag et i brachio tuo extēto

Capit. x.

In tēpe illo dixit dñs ad me. **D**ola ti bi duas tabulas la pideas sicut priores fuerūt et ascēde ad me in montē: fa cieqz archā lignēā et scribā in tabulis vba q fuerūt in his qz an p fregisti: poneqz eas i archā. **F**ecit igit archā de lignis sethim. **C**ūqz to lasset duas tabulas lapide as instar poz ascēdi i mon tē hñs eas in manib. **S**cri pfitqz in tabul iuxta id qd prius scripserat vba de cē q locut? ē dñs ad vos in mon te de medio ignis qñ ppls cōgregatus est. et tedit eas mibi. **R**euerfusqz de monte descēdi et posui tabulas in archam quā fecerā. q huc usqz ibi sunt sicut mibi pce pit dñs. **F**ilij aut isrl moue runt castra ex berocb filioz rū iachan i mosera: vbi aa ron mortu? et sepultus est:

de q hic fit sermo fuit āno. xl. ab egressu de egypto. **D**is bitatōnes aut istas expositores nri parū aut nūbil tan gunt. s. ra. sa. ad solutiōē auctoritatis pūme dī. q qñ filij isrl pugnauerūt d regē arad et victi fuerūt ab eo vt bñ **M**ue. xxj. qd qdē bellū fuit. xl. anno ab exitu de

p q sacerdotio funci? ē elea zar fili? ei?. **I**nde venerūt i gadgad: et q loco pfecti: ca strametati sē i iechabatha in fra aqzū atqz torrentiū. **E**o tpe sepauit tribū leui: vt portaret archaz federis domini et staret corā eo i mi nisterio ac bñdiceret in no mine illi? vsqz ad pntē diē. **R**obrtē nō habuit leui pte neqz possēsiōē cū fratribz suis. quia ipse dñs possēsiō eius est: sicut pmissit ei dñs de? tuus. **E**go aut steti in mōte sicut pus. xl. diebz ac noctib: exaudiuitor me to min? etiā hac vice: et te per tere noluit. **D**ixitqz mibi **V**ade et pcede pplm vt in grediat et possideat terram quā iuravi patribz eoz vt traderē eis. **E**t nūc isrl qd dñs teus tuus petit et te: ni si vt timeas dñm deū tuum et ambules in vñs ei?. et dili gas euz: ac seruias dño tuo tuo: i toto corde tuo. et i to ta aīa tua. custodiasqz man data dñi et ceremonias ei? qz ego hodie pāpio vt bñ

egyptio. ipsa vel saltē magna ps ei? terrie? incepit reuertit? sus egyptum: et sic ex be roch filioz iachan reuerit? fue runt in mosera: et ad qdā alia lo ca declinauerūt que dīc noianē et ideo istud inf ponitur b ad ar guendum filios isrl de tali re bellione? dñm eo q capi. pcece denti moyses ar guendo eos ad memoriā redu xerat plures eoz ruz rebelliones alias. scda vera dubitatio solu ta fuit. **M**ue. xx. cap. **A**d eadē vi. **R**a. sa. q filij le ui q pfectus ce teris tribub? to mino adbeferāt sicut ex zelo dī infecerūt idola tras post adora tiōē vituli āno pūmo egressiō nis de egypto vt bñ Ero. xxij. sic xl. anno a dicta egressiōe ostra populū retroce dentem mō pdi cto pugnauerūt et infectis pluri bus illorū alios reducere ad obe diendū dño. et

sic scdo pugnauerūt d regē arad et deuicerūt et iō istud factū leuitaz p recordatiōē cū eo cōiungit qd fecerūt tpe fabricatiōis vituli. vt sit sensus. **E**o tpe se parauit tribū leui et. i. sicut tpe fabricatiōis vituli alijs tribub? recedentib? a dño p idolatriā: trib? leui nō sic declinavit. sic et in retrocessu p dicto alijs se male habē tibus: trib? leui bñ se habuit. et ideo ex vtroqz facto fuit digna separari ab alijs. et dño applicari. **E**o autē steti. positis incidentib? p dictis moyses ad ppositū re uertit dīcēs. **E**go aut steti in monte sicut pus. xl. diebz hoc reuertit ad scdam qdragenā supradictā fūm expo sitores catholicos. q cōiter dicunt moysen tñ duas q dragenas in mōte fecisse. vt p dictū ē fūm hebreos vero refertur ad terciā. de qua dictū ē capi. pcedenti.

Et te ptere noluit. i. meruisse. **D**ixitqz mibi vade et pcede pplm et. in q dñdī magna dī miseri cordia. q nō solū pcepit iplo a morte quā meruerat. s etiā adimpleuit in eo pmissum qd pūb? fecerat de ob tinēda fra. pmissiōis. **E**t nūc isrl. b pcludit ex p dictis ppositū. videlicet qz debeāt timere et diligē deuz q ppter p dicta eos nō dimisit. cū tñ in nullo eis iudigā ret. s magis econuerso. vnde sub dicitur.

Deutero.

En dñi dei tui celū est. s. celū sydereū visibile.
Et celū celi. s. celū empyreū nobis inuisibile qd dñr
celū p aionomasiā. id dñr. Celū celi terra 7 oia rē. p hoc
intelligit ois creatura q celi ambitu cōtinet. g. d. ex h
p3 q tui nō indiget. **Et tñ pñbus tuis cōglutina**

tus ē dñs. i. glu-
tino charitatē cō-
iunct. ex sua me-
ra liberalitate.
qz nō indigebat
eis sicut nec te.
Circūcidite
igit pputiū cor-
dis vñ. i. omnes
malā cogitatio-
nē 7 voluntatem
auferēdo.

Et ceruicē
vram ne induret
tis amplius p re-
belliōē dñi.

Quia deus
vost. i. pcel-
lens dñs p pñci-
pationē. sicut se-
cti angeli 7 bo-
mines. scētur.

Amate pe-
grinos. qā ipsi
fuisse aduenē qz
pñcia cñ passio-
nē inducere ad
aliorum cōpassi-
onē. cēta patent
ex pñdictis.

Cap. xj.

Ma itaq dñm
tuū 7 obserua p
cepta ei 7 ceremonias iudi-
cia atqz mādāta omni tpe.
Cognoscite hodie q igno-
rāt filiū vñ: q nō viderūt di-
sciplinā dñi dei vñ: magna
lia ei 7 robustā manū: extē-
tūqz brachiū signa et opa q
fecit in medio egypti: pha-
raoni regi 7 vniuersē frē ei
oīqz exercitui egyptiorū et
eqs ac currib: quō operne-
runt eos aq maris rubri: cū
vos psequerent 7 deleuerit
eos dominus vsqz in pñtem

Capitulu xj.
Ma itaq dñm
tuū 7 obserua p
cepta ei 7 ceremonias iudi-
cia atqz mādāta omni tpe.
Cognoscite hodie q igno-
rāt filiū vñ: q nō viderūt di-
sciplinā dñi dei vñ: magna
lia ei 7 robustā manū: extē-
tūqz brachiū signa et opa q
fecit in medio egypti: pha-
raoni regi 7 vniuersē frē ei
oīqz exercitui egyptiorū et
eqs ac currib: quō operne-
runt eos aq maris rubri: cū
vos psequerent 7 deleuerit
eos dominus vsqz in pñtem

Cognoscite.
h adducit pmo
rōnez. s. frēquē
positā ex benefi-
cijs iā pñtis cū
dñr. **Cogno-**
scite hodie que
ignorant filiū vñ
nō q ignorarēt
simpliciter ad
illos q attigerāt
ānos discretio-
nis s qz nō viderāt mirabilia q fecerat dñs illi ipso saltē
qz ad multa. s. tñ audierāt p relationē q nō mouet

Cap. xj.
Ma itaq dñm
tuū 7 obserua p
cepta ei 7 ceremonias iudi-
cia atqz mādāta omni tpe.
Cognoscite hodie q igno-
rāt filiū vñ: q nō viderūt di-
sciplinā dñi dei vñ: magna
lia ei 7 robustā manū: extē-
tūqz brachiū signa et opa q
fecit in medio egypti: pha-
raoni regi 7 vniuersē frē ei
oīqz exercitui egyptiorū et
eqs ac currib: quō operne-
runt eos aq maris rubri: cū
vos psequerent 7 deleuerit
eos dominus vsqz in pñtem

ita animū sic visus. **Et dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

Ma itaq dñm
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr. **Ma itaq dñm**
atqz abyron de qz re-
bellione 7 punitōe hñr.

¶ **D**onite verba mea in cordibꝫ ꝛc. ista expōsita sunt ꝛc.
vi. ca. **¶** **S**i em̃ custodierit. **H**ic pñr inducit rōnē ex
debellatione aduersariorꝫ si diligāt dñm ꝛ obediant ei. et
pꝛ ista vsqꝫ ibi. **¶** **I**n deserto ꝛ libano. **H** describunt ter-
mini tꝛe pñmisionis. qꝫ terminꝫ australis ē desertū egypti
terminꝫ aqilonaris
est mōs libani: ori-
entalis flumen eu-
phrates. nō habu-
erunt tñ terrā vsqꝫ
ad finē illū vsqꝫ
ad tꝛa salomonis
iō alibi cōmuniter
ponit terminꝫ ori-
ental' iordanis flu-
uius. qꝫ vsqꝫ ad il-
lum finē terraz
possederūt statim
ab ingressu suo. vt
bñ in li. iosue mare
aūt mediterraneū
est terminꝫ occidē-
talis. et dñr h̃ mare
occidētale ad diffe-
rentiā maris mor-
tui. quod est in pte
orientali.

DEn pono. hic adducit rōnē ad ppositū ex bñdictiōe diuina que erat cōcedēda diligen- tibus dēi et obedi- entibus ei. et ex ma- ledictiōne eius que erat inferēda rece- dentib⁹ ab ei⁹ dile- ctione et obediētia et ut ista bñdictiō et maledictiō magis mouerent animuz hic precipit q post ingressum terre p- missionis publicetur solēni in mon- te garizim et i mon- te bebal et hoc est est. quod dī.

Esset uero intro duxerit te dñs de tu⁹ x̄c. et p̄t̄z lra. **D**e
iis tñ bñdictionib⁹ et maledictionib⁹ pleni⁹ bñ. j. xxvj.
ca. qđ aut̄ hic breuiter dñ de eis est p̄ anticipationē.

In ca. xj. vbi dñi in postilla. Circa primum sciendū qd fertilitas terre pmissionis dependet ex descensu pluuię.

Additio.
Ecce positio hebreorum quā h̄ v̄r postillator appro-
bare est soli? Ra. sa. Alij autē q̄ magis sunt aucten-
tici tenēt p̄mā expositionē quē plam̄ cōsonat l̄re
p̄cedētī z sequētī. Ad qd sciendū q̄ terra egypti multum
cōmēdat in scriptura ex amenitate. vñ Gen. tiij. ca. terra
egypti cōgatur paradiso dñi. q̄ autē fertilitas terre egypti
plurimū excedat fertilitatē ēre p̄missionis sat̄ p̄z ex ge-
stis p̄iarcharū. Abraā cū ip̄e sterilitatē ēre p̄missionis
descēdit in egyptū. vt Gen. xij. Et de iacob z filiis ei? Gen.
xlvi. Et rō ē. q̄ in terra q̄ est irrigua sp̄aliter ex magno flu-
uio. p̄t est terra egypti. nō ita p̄tingūt sterilitates. sicut
in tris q̄ licz sunt magis fructifere. nō tñ p̄nt irrigari: nisi
solū ex sola pluuiā celestī. q̄ deficiente in aliq̄ pte anni ad
hoc opportuna: statī sequit̄ fames: cuiusmodi erat fra. p̄-
missiois. q̄ nō erat irrigua. vñ d̄r in l̄ra. 2. Votiosa ē de ce-
lo expectas pluuias. z iō ex h̄ iducit eos moyses ad tim̄

rom dei. q: terra illa ad qua ingressuri erant frequēter
indigebat bñficio diuino in pluuijs opportunis. xē q dñ.
Semp oculi illi in ea sūt a principio aui vsq; ad finē ei⁹
⁊ sic fertilitas terre illi⁹ dependet ex obediētia manda-
toꝝ dei. vñ sequitur. Si ergo obediēti⁹ ⁊c. habita pluuia

dñs ʒ^o vester sup oēm trā
 quā calcaturi estis sic locu-
 tus ē vobis. **E**n ppono in
 p̄spectu v̄ro hodie bñdictio-
 nē ⁊ maledictionē. bñdictē
 nē si obedieritis mandatis
 dñi t̄i v̄i q̄ ego hodie p̄ci-
 pio vobis. maledictionē si
 nō obedierit̄ mādatis dñi
 t̄i v̄i. s̄ recesseritis ⁊ via
 quā ego nūc oñdo vobis: et
 ābulaueritis post t̄os alie-
 nos q̄s ignoratis. **C**ū vero
 introduxerit te dñs ʒ^o tu^o
 in trā ad quā p̄gishitandā
 pones bñditionē sup mon-
 tem garizim: maledictionē
 sup montē hebal q̄ s̄ trans
 iordanē p^o viaz q̄ vergit ad
 solia occubitū in trā chana-
 nei: qui hitat in cāpestribz
 ⁊ galgalā q̄ est iux̄ vallē ten-
 tentē et intrāte p̄cul. **N**os
 em̄ trāsibitis iordanem vt
 possideatis terram quam
 dominus deus vester datu-
 rus est vobis vt habeatis ⁊
 possideatis illam. **V**idete
 ergo vt impleatis ceremo-
 nias atq; iudicia que ego

terre vñ tpane
am ⁊ ferotinam
vt colligatis fru
mētū ⁊ vinū ⁊c.
⁊ infra p oſpoſi
tum. ¶ Ratufq
dñs claudat ce
lum ⁊ pluuienō
deſcendāt. ⁊ ſic
ex p̄dictis indu
cit eos ad timo
rem dñi : tanq̃
frequētius indi
gētes beneficio
diuino. ſ. pluuiā
ad neceſſaria vi
te habēda. q̃ ſi
cōmōrarent in
egyptovbi talis
frequētia non
erat ſic neceſſa
ria. Quod dñs de
terra p̄miſſiois
q̃ eſt lacte ⁊ mel
le manās nō cō
tradicit p̄dictis
nā hoc intelligi
p̄ſuppoſita plu
uiā optimā. ut
q̃litas patrie re
quirebat.

Replica.

Item ca. xj.
vbi po-
stillatoz
erponens illud

gredieris nō est sicut terra egypti adducit quozunda
iudeoz expositiōe dicentiu q terra pmissiois nō est
sicut terra egypti. Sed illā expositione abiicit ratio
biliter ex litera. que dicit terra pmissam nō solum b
sed 7 in multis alijs locis optimam lacte 7 melle ma
nantem: **Burgē.** autē dicit illā abiectā expositionem
esse maxime autenticā. 7 nititur soluere argumentum
postillatoris dicentis: q terre pmissę commendatio
debet intelligi p̄supposita pluuiā oportuna put qual
tas terre requirebat: addēs q fertilitas illius terre de
pendet ex obedientia mandatorū dei. hoc esset et si verū
esset. quo ad singularē respectū diuinū erga illū popu
lum israhelēm. nō est tñ verū de cōmuni accidentibus
inmo sic semp fuit optima etiā tēpore incredulorum
Aude et si filij israhel ppter inobedientiam aliqui pessimi
sunt penuriā in terra illa. hoc non arguit sterilitatem
terre. quia 7 sic eorum inobedientiaz punire potuit in
egyptoz: 7 byaboli inobediētia punita ē in celo. nec va
let moriua que **Bur.** p sua opinione allegat. Pro cō
mendatione enim egypti vltra terram promissionis
allegat false **Gen. xij.** q egyptus comparatur para
diso domini. nam solum illa portio qua de egypto ve
nitur in segoz cōmendatur assimilando nō paradiso.

Deutero.

ut allegat. Bur. s. regioni circa iordanē. vide bene fal-
sam burgē. allegationē. nec gesta patriarcharū q̄ bur.
ad idē allegat. pbant qd̄ intēdit. Abrahā em̄ non ppter
sterilitatē terre pmissē pegrinabat in egyptū quia ut
Actū. vii. dī. Deus nō dedit ei hereditatē in illa t̄ra.

nec passum pe-
dis. s. repromi-
sit: nā pegrina-
batur etiā per il-
las t̄alias t̄ras
nunc ad orientē
rē. et nouissime
ad meridiē que
terra fuit. p̄p̄n q̄
egyptū: t̄ cū esset
ibi famēs nō p-
pter sterilitatē
s. ppter aliud ac-
cidens. et forte
ut cōmuniter ex-
ponitur ppter p-
bationem fidei
Abrahę. vide in
postilla quā su-
stinet bur. Tūc
fuit in egyptū.
hoc em̄ sepe cō-
tingit. q̄ in terrā
bonis satis com-
perenter se ha-
bentibz: famēs
et pte est in vna
t̄ra et nō in alia
et cōuerso nec
tpe Jacob erat
fertilis in egy-
pto. quia ut hī
Scī. lxxij. septē
anni sterilitatis nō mō erāt in alijs t̄rīs s. etiā in egy-
pto. in q̄ non rōne fertilitatis terre s. industria ioseph
seruauit frumētā ad vendendū p quibz iacob t̄ fa-
milīa ei. Rō aut quā ad idē assignat bur. potius ē ad
oppositū. q̄ magna flumina ppter fluentia terras sepe
cuncta terrenāscētia exerefcēte inundātia absorbet
t̄ sterilitatē causant. ut p̄ circa renū. albeam rē. t̄ for-
tassis ita fuit tpe ioseph in egypto quā plus t̄burgen.
magnificat q̄ suā natiuitā patriā. line tamē ratione et
auctoritate.

Capitulum. xij.

Hec sunt p̄cepta. Postq̄ moyses explanauit ea
q̄ p̄tinet ad p̄ceptū dilectōis diuine. qd̄ ē p̄nci-
piū respectu p̄ceptorū decalogi. ut. s. dictū ē. c.
vi. hic p̄ncipū ponunt alia p̄cepta t̄ monitiones q̄ sunt
q̄si qdā p̄clusiones elicite ex p̄ceptis decalogi. t̄ p̄ncipū
q̄dā explanatōes. quō decē p̄cepta debeant ordinari
t̄ obseruari. Circa qd̄ sic p̄cedit. q̄ p̄mo ponit b̄mōi
p̄ceptorū explicatio. scđo inferit intēta p̄clusio. c. xviij.
Adhuc p̄mo ponit illa q̄ ordinat ad deū. scđo ea que
ordinat ad primū. ca. xvi. ibi. Iudices ac magistros
p̄stitues. Sciendū tñ q̄ ista diuisio nō est ita p̄cisa: q̄n
in p̄ma pte multa ponit q̄ ordinat ad primū. t̄ in se-
cunda multa q̄ ordinat ad deū. Moyses em̄ hūc librum
p̄mo tradidit filiis isrl̄ vbi p̄ modū exhortatōis et p̄-
dicationis sicut dictū fuit in p̄n. bui. lib. i. t̄ p̄ hoc ex
toto p̄cessu ipsi. ppter qd̄ frequē repetit eandē s̄n̄iaz
in diuersis locis. t̄ aliqñ sub eisdē vbi. t̄ de vna mate-
ria frequēter trāsīt ad aliā. t̄ ad p̄cedētē reuertit sicut
solet fieri in p̄dicationibz t̄ exhortationibz. t̄ id in hoc
libro t̄ maxime in sequētibz bui. lib. i. nō pōt inueni-
ri diuisio ita p̄cisa q̄n de materia vnius ptis tractet in
alia t̄ econuerso. Hoc igit p̄missio sciendū. q̄ circa deū
ordinat bō p̄ destitutionē idolatrie. t̄ institutionē la-
trie. t̄ q̄ appositā iuxē se posita magis elācescūt. scđo fre-

quenter facit vtrūq̄ in eodē capi. ut videbit. P̄mo igit
p̄sequitur p̄positum ex cōsideratione operis: scđo ex cō-
sideratione tēporis capi. xvi. P̄ma in tres quia p̄mo
p̄sequit p̄positū suū in facto. scđo in signo capi. xviij. ter-
cio in motiō ca. xv. P̄ma adhuc in duas. q̄ p̄mo p̄se-

ibi. t̄ habitet in eo. venie-
tis t̄ offeret in loco illo ho-
locusta t̄ victimas vestras
decimas t̄ p̄mitias manuū
vestraz. vota atq̄ tōnaria
primogenita boum t̄ ouiu.
t̄ comedetis ibi in p̄spectu
dñi dei v̄ri ac letabimini in
cunctis ad q̄ miseritis ma-
num vos et tom. v̄re in q̄b
bñdixerit vobis dñs de. ve-
ster. Nō facietis ibi q̄ nos
hic facim. hodie singuli qd̄
sibi rectū videt. Neq̄ em̄
vsq̄ in p̄sens tēpus venistis
ad requiē t̄ possessionē quā
dominus deus vester datu-
rus est vobis. Transibitis
iordanem t̄ habitabitis in
terra quā dñs deus vester
daturus est vobis ut requi-

quif. p̄positū respe-
ctu totius cōitatis
scđo respectu vni-
p̄sone vel vni-
tatis. xviij. ca. P̄-
ma i duas q̄ p̄mo
p̄cipit destrui locū
idolatrie. scđo per
oppositū locus in-
stitui latrē ibi. Nō
facietis ita. Circa
p̄mū dī. s. Nō
sunt p̄cepta. t̄
id obligatoria.

Subuertite
omnia loca rē. ne ex-
phanis seu tēplis
idolorū remanentis
busiudeis occasio
idolatrie daretur
ut memoria idola-
trie totalitē dele-
retur. Sup̄ montes
excelsos. q̄ ibi cō-
muniter fiebat tē-
pla idolorū.

Et subter omne
lignū frondosum.
tales em̄ arbores
plantabant iuxta
loca ydolatrie ad
exercendū actum

luxurie. **D**issipate aras eoz. rē. hec exposita sūt. s.
vii. ca. p̄ncipū. **N**ō facietis ita. hic p̄ncipū dēter-
minat latrē locus t̄ ritus. Et p̄mo circa hoc ponit p̄ce-
ptum. scđo declarat dictū ibi. Nō facietis. tercio p̄cludit
tur p̄ncipale intētiū ibi. Obserua t̄ audi. Circa p̄mū
p̄cipit v̄ritas loci vbi debet sacrificia t̄ oblatōes offerri
cū dī. Nō facietis ita dñs. s. ita offerēdo sacrificia in plu-
ribus locis. ut faciebāt idolatre suis idolis. **S**ed ad
locū. s. vnu. **Q**uē elegerit dñs. q̄ iste loc. non erat
f̄m volūtātē hominū. t̄ determinadus. **E**t cūctis tribubz
v̄ris. ista fuit tribz beniamin in cuius tēte fuit altare bolo-
causoz t̄ tēplū. **E**t ponat nomē suū ibi p̄ recorda-
tionē. q̄ nomē dñi recolebat i sacrificiis t̄ oblatōibz. t̄ dī
v̄ris laudibz. **E**t habitet in eo. p̄ p̄alē p̄seruatōes loci.
ut b̄. ij. **N**ach. iij. ipe q̄ h̄z in celis habitationē visitator
t̄ adiutor est loci illi. **E**t comedetis t̄ offeretis. non
alibi. **E**t comedetis ibi in p̄spectu dñi. hoc nō ē in-
telligendū q̄ semp comederet talia in loco tēpli. s. intra
muros ciuitatis hierusalē. **N**ō facietis ibi. b̄. et po-
nitur p̄dictus p̄ceptū quātū ad duo ibi inclūsat. t̄ p̄mo
q̄ntū ad sacrificiū locū. scđo q̄ntū ad comestitionis modū ibi
Sin autē comedere volueris. Circa p̄mū sciendū q̄ l̄z re-
gulariter esset deputata v̄ritas loci p̄ sacrificiis t̄ oblati-
onibz offerēdis. tñ in casu poterat aliter fieri. t̄ hoc est qd̄
dī. **N**ō facietis ibi q̄ nos h̄ facim. hodie. ut offera-
tis sacrificia t̄ oblationes in pluribz locis. sicut nos faci-
mus. q̄diu em̄ filij isrl̄ fuerūt in deserto. etiā p̄ p̄structio-
nē tabernaculi. poterāt offerre sacrificia t̄ oblatōes vo-
luntarias alibi q̄ in tabernaculo. ut dicit. Ra. sa. nō at sa-
crificia t̄ oblatōes ad q̄ tenebant ex debito t̄ hoc fuit cō-
licitū q̄sq̄ essent q̄tati in t̄ra p̄missionis. qd̄ n̄ fuit. xiiij.
annis q̄s posuerūt ad capiendā terrā et diuidendū eā. et
hoc est qd̄ subdit. **N**eq̄ em̄ vsq̄ in p̄ns tps venistis
ad requiē. sed qñ fuerunt quietati nō debebant offerre
predicta. nisi in vno loco. vbi fuit positū in tabernaculo

et iste locus fuit primo in sylo. ubi tabernaculum et archa domini habuerunt stabilem mansionem. sicut dicitur quod per quadraginta annis sicut poterat per barie et per iudicium quod fuerunt a ioseph usque ad mortem belii. quia tunc archa fuit capta. ut beatus Hieronymus. postea capta archa a philisteis. translata fuit archa in cariatbiari. et inde in masphat. et inde in galgala. et inde in nobe. et inde in gabaon. et inde in domum obededon. et inde in civitatem dauid. ut beatus Hieronymus. et inde in templum salomonis ut plenius dicitur. i. Regum. vii. Et tunc habuerunt pacem perfectam tempore salomonis. et extunc non fuit licitum alibi offerre. quia ille locus fuit ad hoc simpliciter electus et visitatus a deo. ut beatus Hieronymus. pal. vii. ca. nisi ex diuino instinctu et dispensatione. sicut belyas obtulit sacrificium in monte carmeli. ut beatus Hieronymus. Regum. xviij. unde subdit.

¶ Illuc oia que precipio offeretis. tunc tempore medio in destructione sylo et possumptione templi salomonis sacrificia voluntaria et oblationes poterant alibi fieri quod ubi erat archa. quia illo tempore non habuit stabilem mansionem. sicut et quando erat in deserto. ut dictum est. sic autem non poterat dici de sylo. quia archa ibi habuit diu stabilem mansionem. s. cccxliij. annis quod fluxerunt a. xliij. anno ducatus ioseph quod fuit posita archa in sylo usque ad mortem belii quod fuit capta a philisteis. cetera patet. **¶** Si autem comedere volueris. exponit preceptum quod ad comestiones actum. quia dixerat ibi. Comeditis in prospectu domini. possent aliquid credere. quod esus carnis esset omnino eis prohibitus. et beatus Hieronymus. id dedit rat quod esus carnis erat alibi eis licitus. s. de animalibus quod non tenebant offerre nisi essent de animalibus immundis secundum legem quod carnes prohibebant comedere. et hoc est quod dicitur. **¶** Siue immundum fuerit. in immundicia immediate predicta. s. in immundicia quod debebat animal immolatum ineptum ad sacrificium. et hoc est quod dicitur. **¶** Hoc est maculatum et debile. istud non habet in se. s. appositum fuit a translatores ad intelligendum quod dicitur hoc immundum. s. animal habens defectum alicuius membrum vel languidum. quod non poterat offerri licet esset immolatum secundum genus vel speciem. **¶** Siue mundum non solum immundicia cordi. quod animalia licita se comedi a iudeis s. etiam immundicia spiritali quod licita se offerri. et hoc est quod dicitur. **¶** Hoc est integrum. hoc enim non est in se. s. additum est a translatores ad intelligendum quod dicitur hoc mundum. **¶** Sicut caprea et etiam ceruus ita comedes. i. ita licite et absque oblatione eorum sic ceruus et caprea non offeruntur et licite comeduntur. **¶** Absque esu duxerat sanguinis. cuius esus generaliter prohibetur in lege cuius ratio est. ne per esum sanguis hominis non ad hoc ore effusio ne sanguinis humani ad quam iudei erant pni. et ut ad pietatem exacerarent. etiam circa bruta animalia. ut per hoc circa homines magis mouerent pietatem. et quia idolatre post sacrificia sua congregabant circa idola ad comedendum sanguinem sue victimae in venerationem idoli. **¶** Quod super terram quasi aqua effundetur. i. totaliter. sicut aqua perfectius effunditur de vase. ceteri liquores. et quia dixit quod extra

escatis a cunctis hostibus per circuitum et absque ullo timore habitetis in loco quem elegerit dominus vester. ut sit nomen eius in eo. **¶** Illuc oia que precipio proferetis. holocausta et hostias ac decimas et primitias manuum vestrarum et quicquid precipiunt est in muneribus quod vouistis domino. **¶** Ibi epulabimini coram domino deo vestro vos et filii et filie vestre famuli et famule atque leuites qui in vestris vestribus commorantur. **¶** Neque enim habet aliam partem et possessionem inter vos. **¶** Caue ne offeras holocausta tua in omni loco quem videris. s. in eo quem elegerit dominus in vna tribuum tuarum offerres hostias. et facies quicquid precipio tibi. **¶** Si autem comedere volueris. et te esus carnis delelectauerit. occide et comede

hierusalem poterat comedi animalia mundi ut dictum est. ne hoc intelligatur generaliter. excipit primogenita animalium et decimas. et ea que ex voto offerebantur cum dicitur. **¶** Non poteris comedere in oppidis tuis. **¶** Sed coram domino tuo comedes ea. pro hoc arguitur. quia decime debeantur leuiti et primitiua sacerdotibus. si ergo talia reddentes poterat in decima cere festa sibi et familiis. sed et sacerdotibus et leuitis fraudabatur debito suo saltem in parte. et ideo dicuntur hic aliqui quod iudei faciebant quolibet anno duas decimas de omnibus bonis suis. et prima erat tota de iure leuitarum. secunda que erat de noue partibus eis remanentibus non sic erat et de ista loquitur hic scriptura. Et eodem modo dicunt quod faciebant secunda primitiua. et de illis similiter est hic primo que non erat de iure sacerdotum. **¶** Sed hoc dictum non habetur ex scriptura. s. solum

iuxta benedictionem domini dei tui quam dedit tibi in vestribus tuis siue immundum fuerit. s. si maculatum et debile siue mundum. s. si integrum et sine macula quod offerri licet. s. si caprea et ceruus comedes. **¶** Absque esu duxerat sanguis quem super terram quasi aqua effundes. **¶** Non poteris comedere in oppidis tuis decimam frumenti et vini et olei tui. primo genita armatorum et pecorum et oia que voueris et sponte offerre volueris. et primitias manuum tuarum. **¶** Si coram domino deo tuo comedes ea in loco quem elegerit dominus tuus et filius tuus et filia et frater et famula atque leuites qui manet in vestribus tuis et letaberis et reficietis coram domino deo tuo in cunctis ad quod extenderis manum tuam. **¶** Caue ne derelinquas leuitem

vna decima quolibet anno fiebat. alia quolibet tercio anno. que erat pro pauperibus. ut habetur infra. xviij. Et ideo aliter soluitur. quia iudei in festiuitatibus in quibus tenebantur apparere coram domino. non debebant venire vacui a muneribus. ut habetur Exod. xxviij. et xxxiij. **¶** Nec intelligitur hoc de apporatione decimarum et primitiarum cum hoc esset debitum. s. de hostiis pacificis. quas tunc faciebant. quoniam pectusculum et armus dexter erat sacerdotis de iure. certe carnes erant offerentium. et de istis loquitur hic cum dicitur.

¶ Comedes ea. et hoc videtur per illud quod habetur infra. xviij. Oblationes spontaneas quam offeres iuxta benedictionem dei tui. id est facultatem datam a deo. Et epulaberis coram domino deo tuo tu et filii tui et filie tue. Alii vero dicunt. quod intelligitur de primitiis animalium. que propter maculam non erant immolaticia. et ideo redimebantur et comedebantur in oppidis. et de precio emebantur in hierusalem animalia et quibus fiebant epulationes predictae. s. hoc videtur redire in inconueniens predictum quia si tenebatur redimi precium redemptionis erat de iure sacerdotum. et sic fraudabantur. ac si fieret de primitiis immolaticijs.

¶ Caue ne derelinquas leuitem in omni tempore quo versaris in terra. scilicet promissionis. quia sicut dicunt hebrei non obligabantur ad hoc quando erant extra terram israel positi. utpote in captiuitate babilonica vel alia. et hoc rationabiliter quia ibi non habebant hereditatem. sicut nec leuite. primitiua tamen animalium in casu poterant comedi extra hierusalem videlicet quando habentes talia erant longe a hierusalem. ut parceretur labori eorum. concessum fuit eis ut illa venderent. vel quod iusto precio sibi retinerent.

Deutero.

et sic comederet. et in solennitate q̄ tenebāt ire i birlm
portaret p̄ciū: et inde emerēt aīalia p̄silia mūda. et de il
lis offerret. vt b̄. j. xiiij. ca. plen⁹ et hic breuius tangit
cū d̄r. **Q**uā dilatauerit dñs deus tu⁹ terminos tuos etc.
sequitur. **A** Mūdus et immūdus in cōe vefcent. qz

boies immūdi
ex tactu mortui
vel alteri⁹ rei im
munde: poterāt
inde comedē sic
et mūdū: licz nō
posset intrare
tēplū: tōne effēt
mūdū: vt d̄m
fuit. **U**ne. v. ca.
Ab ista tñ p̄ces
sione venditōis
gialū p̄dictorū:
excipiunt aīalia
p̄votū deo san
ctificata: quozū
carnes nō pote
rant comedī ex
tra birlm: et nisi
essent p̄us obla
ta in tēplo et hoc
est qd d̄r.

Que at san
ctificauit et vo
ueris dñs etc. ta
lia em aīalia per
votū obligata
dñs mutari non
poterant. vt b̄
Leu. xxv.

Obscrua et
audi. h̄ p̄cludit
p̄ncipale intētū
huius capli ad h̄
em p̄dicta s̄ oīa
vt diligēt caue
rēt ab idolatria
et p̄silia vsqz ibi.
Differentes
filii. sū. et fil. et cō.
igni. modus aut
hui⁹ p̄bustionis
h̄m qd dicunt be
b̄ci erat. qz fie
bat idolum cu
p̄ciū concuū. et
in illa p̄cauitate
accendebatur
ignis et qñ idolū
in q̄libz p̄te erat
ignitū tūc super
man⁹ idoli que
erant disposite
ad accipiēdū po
nebant puen: et
sic ex aduisione
moriebant. **S**a
cerdotes dñi ido
li habebāt tym
pana in q̄b p̄cu
tiebāt fortit: vt
ex fortitudine illi⁹ soni nō audiretur clamor pueri. et
sic gentes de morte puerorū nō d̄olerēt. s̄ in agis crede
rent aīas eorū sine afflictōe a dñs accipi.

Capitulū. xij.
Surrexerit. hic dñr p̄cipit d̄structio idolatrie
in p̄iculari: et p̄ dñs p̄firmatio latric sibi oppo
site. Et p̄mo q̄tum ad vñā p̄sonā. sc̄do q̄tū ad vñam

ciuitatē: ibi. **S**i audieris in vñā vbiū. **A**dbuc p̄ facit p̄po
sitiū in p̄sona nō cōiuncta. sc̄do in cōiuncta: ibi. **S**i tibi vo
luerit p̄sua d̄ere frater tu⁹. **C**irca p̄mū sciendū. qd sicut d̄
ctum fuit sup libz numeroz. xij. c. boies aliqñ instrunt
de vītātib⁹ supnaturalib⁹ p̄ demones: et tales dicunt. p.

phete demonuz. vt
dictūz fuit ibidē de
balaā. **E**t isti etia
aliqñ h̄nt reuelati
ones a deo imedia
te vel mediantib⁹
sanctis angelis. s̄
ab eis nō q̄rant sic
fuit ibidē dictūz de
balaā: tñ qñ reue
lationes sūt eis a
deo vel a sanctis an
gelis hoc fit ad bo
num finē vt dictū
fuit ibi de p̄phetis
balaā. s̄ qñ ordinā
tur talis reuelatio
ad malū finē et de
ceptionē h̄ fit a de
monib⁹ q̄ quādoqz
p̄les vītates dicūt
boibus. vt postea
magis credant eis
in falsi suggestione
sicut ibidē fuit de
claratū p̄ exēplum
et de tali p̄pha est b̄
p̄mo qd decept⁹ a de
monib⁹ iūit h̄oies
p̄rabere ad idola
triā cū d̄r.

Capitulū. xij.

Surrexerit in me
dio tui p̄phetes aut
q̄ somniū vidisse se dicat: et
p̄dixerit signū atqz porten
tū. et euerit qd locut⁹ est
et dixerit tibi. **E**am⁹ et seq̄
mur deos alienos q̄s igno
ras et seruiam⁹ eis: nō audi
es verba p̄phete illius aut
somnia toris qz tentat vos
dñs deus v̄r: vt palam fiat
v̄r diligatis eū an nō in to
to corde et in tota ania v̄ra.
Dominū deū v̄strū seq̄mi
ni et ip̄m tūnete: et mandata
illi⁹ custodite et audite v̄ba
ei⁹. **I**p̄s seruiet: ip̄s adhe
rebitis. **P**ropheta aut ille
aut fictor somniorū inficet
tur: qz lo cut⁹ ē vt vos auer
teret a dñs deo v̄ro: qd edu
xit vos de tra egypti et rede
mit vos de domo fuitutis.
vt errare te facēt te via quā
tibi p̄cepit domin⁹ deus tu
us. et auferes malum de me
dio tui. **S**i tibi voluerit p̄
suadere frater tuus filius
matris tue aut filius tuus
vel filia siue vxor que est in
sinu tuo: vt amicus quem
diligis vt animam tuam:

Et d̄re. ti. ea. et
sc̄. de. alienos: ex b̄
p̄s qd reuelatio sibi
facta fuit p̄ demo
nes: iō subdit. **M**ō
audies v̄ba p̄phie
illius. sequitur.
Et en. vos dñs
i. p̄mittit talia fieri. vt p̄bemin. **S**i palas sciat. i.
ab alijs sciri faciat. qz ip̄e de nouo nō accipit alicui⁹ rei no
ticiā. s̄ oīa nouit ab eterno: et b̄ mō loq̄t. **S**en. xij. **M**ūc
cognoui qd timeas dñm. i. cognoscē feci: qz p̄ oblationez
ysaac n̄ fuit boib⁹ obediētia abrahe manifesta. et posita eis i
exēplū. **D**eo. aut etc. inficet. sine misericordia. dñi tñ p̄uict⁹
fuerit p̄ resses vel cōfessus. et p̄s l̄ra. **S**i tibi volu. b̄

phete demonuz. vt
dictūz fuit ibidē de
balaā. **E**t isti etia
aliqñ h̄nt reuelati
ones a deo imedia
te vel mediantib⁹
sanctis angelis. s̄
ab eis nō q̄rant sic
fuit ibidē dictūz de
balaā: tñ qñ reue
lationes sūt eis a
deo vel a sanctis an
gelis hoc fit ad bo
num finē vt dictū
fuit ibi de p̄phetis
balaā. s̄ qñ ordinā
tur talis reuelatio
ad malū finē et de
ceptionē h̄ fit a de
monib⁹ q̄ quādoqz
p̄les vītates dicūt
boibus. vt postea
magis credant eis
in falsi suggestione
sicut ibidē fuit de
claratū p̄ exēplum
et de tali p̄pha est b̄
p̄mo qd decept⁹ a de
monib⁹ iūit h̄oies
p̄rabere ad idola
triā cū d̄r.

Si sur. i. me. tui.
decept⁹ mō p̄dicto
in vigilia. **Q**ue
q̄ som. se vi. dicat.
ab ip̄o p̄fictū v̄l im
missum a dyabolo
c. **E**t p̄di. signum
mirabile v̄tūz et
p̄p̄nq. **A**qz
portetū. fuit p̄ma
gis de longinquo et
d̄r a portendo v̄s
qd signat p̄tensionē
in longū. **E**t
eue. qd lo. est. quia
demones aliqñ p̄
dicūt vera futurat
q̄ excedūt cognitio
nē humanā put de
claratū ē. **S**en. xij.

Et d̄re. ti. ea. et
sc̄. de. alienos: ex b̄
p̄s qd reuelatio sibi
facta fuit p̄ demo
nes: iō subdit. **M**ō
audies v̄ba p̄phie
illius. sequitur.

Et en. vos dñs
i. p̄mittit talia fieri. vt p̄bemin. **S**i palas sciat. i.
ab alijs sciri faciat. qz ip̄e de nouo nō accipit alicui⁹ rei no
ticiā. s̄ oīa nouit ab eterno: et b̄ mō loq̄t. **S**en. xij. **M**ūc
cognoui qd timeas dñm. i. cognoscē feci: qz p̄ oblationez
ysaac n̄ fuit boib⁹ obediētia abrahe manifesta. et posita eis i
exēplū. **D**eo. aut etc. inficet. sine misericordia. dñi tñ p̄uict⁹
fuerit p̄ resses vel cōfessus. et p̄s l̄ra. **S**i tibi volu. b̄

vel tacendo malū
sūū. ¶ **S**ed
ita tim inficēs. cum
iudicat⁹ fuerit per
iudices. ¶ **S**i
p̄mū man⁹ tua sup
eum. qz testes debe
bant interficere ta
les cōdenatos vt
br̄. j. xvij. ca. vnde
Actū. viij. de b̄to
Stephano dr̄. Et
testes deposuerūt
vestimenta sua zc.
Cetera patet. ¶ **S**i
audier⁹. hic p̄
cipi⁹ idolatria de
firui respectu vni⁹
ciuitatis q̄ si fuerit
corrupta idolatria
p̄cipiunt h̄ boies
inficci: z pecora et
suppellectilia cōbu
ri. et oia q̄ p̄tinent
ad illaz ciuitatē: et
ipsa ciuitas destrui
ablsqz reedificatōe
z p̄lra vsqz ibi.

¶ Et auertatur
dñs ab ira furoris
sui. qz tali corrupti
oni vni? ciuitatis:
ira dñi puocat p
totū regnū. 7 maxi
me qñ negligi pu
niri ei? pccm. **¶** b
Multiplicetqz te.
hoc in fine b? capi
tuli addit. vt ex de
structione idolatrie
latia fortius cōfir
metur.

Elij estote
dñi. b. pñr
dñi. b. pñr
latría in signo. Et
p destruitur hñdñ
idolatria. scdo in-
stituit latría oppo-
sita: ibi. decim am-
ptē. Circa primuz
faciēd q idolatrie
sunt signa assimila-
ri idolatris in exte-
riori apparentia. q
pñsūt in mō seba-
hēdiz in mō xñc.

"clā dicēs. **E**am⁹ ⁊ fuiam⁹
dñs alienis q̄s ignoras tu ⁊
p̄res tui cūctaz in circuitu
gētū: q̄ iuxta vel p̄cul sunt
ab initio vsq; ad finē terre:
⁹ nō acq̄escas ei nec audias
⁹ neq; parcat ei ocul⁹ tu⁹ vt
misereris ⁊ occultes eum.
⁹ s̄ statim inficies. **S**it p̄mū
man⁹ tua sup eum: ⁊ post te
oīs ppl̄s mittat manū. **A**p-
pido obrupt⁹ necabit. qz
voluit te abstrahere: a dño
teo tuo: q̄ eduxit te ⁊ terra
egypti ⁊ domo fututis vt
⁊ oīs isrl̄ audiēs timeat: et
nequaq; vltra faciat q̄ p̄piā
hui⁹ rei si le⁹ **S**i audieris in
vna vrbū tuaz q̄s dñs te⁹
tu⁹ dabit tibi ad hitandū
dicētes aliq̄s: egressi s̄ filij
belial ⁊ medio tui ⁊ auer-
terūt habitatoēs vrbis tue
atq; dixerūt. **E**am⁹ ⁊ fuiam⁹
mus dñs alienis q̄s ignora-
tis: q̄re solícite ⁊ diligenter
rei veritate p̄specta si inue-
neris certū eē qđ dñs: ⁊ abo-
minationē hāc ope p̄petra-
tā: statim p̄cuties hitatoēs
vrb̄ illi⁹ in ore gladij: ⁊ tele-
bis ea oīa q̄ in ea s̄. vsq; ad
pecora: quicqđ etiā suppel-
lectilis fuerit p̄gregabis in
medio plateaz ei⁹ ⁊ cū ipsa
ciuitate succēdes ita vt vni-
uersa p̄sumas domino teo
tuo: ⁊ sit tumultus sempiter-
nus. **N**on edificabitur am-
plius ⁊ nō adhærebit ⁊ illo
anathemate quicq; in ma-
nu sua: s̄ vt auertat dñs ab

ira furorū tui ⁊ misereat̃ tui
multiplicetq; te sic iurauit
p̃ib; tuis: qñ audieris vocē
dñi tui tui: custodiens oīa
p̃cepta ei⁹ q̃ ego p̃cipio tibi
hodie vt facias qd placitū
est in spectu dñi tui tui.

Reliqui estote domini dei
viri. **N**on vos occide-
tis nec facietis caluiciū sup
mortuo quā populus sanctus
domino deo tuo: et te elegit ut
sis ei in populum peculiare ex
cunctis gentibus quę sunt sup
terrā: **N**e comedatis quę im-
munda sunt. **H**oc ē aīal quod
comedere debetis: bouē et
ouē et caprā: ceruū et caprē
bubalū tragelaphū pygar-
gum oryxē cameloparda-
lū. **O**mne aīal quod in duas
partes findit ungulā et rumi-
nat comedetis: de his autē quę
rumināt et ungulā nō findūt
hec comedere non debetis:
camelū leporē cyrogrillum
Quia rumināt et non diui-
dunt ungulā: immunda erūt
vobis. **S**us quē quī diuidit
ungulā: et non ruminat im-
munda erit. **C**arnibz eoz nō
vescemini: et cadauera non
tangetis. **N**ec comedetis ex
oibz quę morantē in aquis. **Q**ue
habēt pēnulas et squamas
comedite: quę absq; pennulis
et squamis sunt: ne comeda-
tis: quia immunda sunt. **O**mnes
aues mūdaz comedite. **I**m-
mūdas ne comedatis: aq̄lā
scz et gryphem et halyetum

Camelopardalū. aial est sile camelo in capite. ⁊ iō ab eo denominat. habet tñ maculas albas in corpore sicut pardus. et equo similis est in collo. bubalo vero in pedibus. **C**onsequenter ponit regulā cōmunē. cum aliqua tamē exceptione cū dicit.

Omne animal rē. cetera exposita sunt **Leuiti. xj.** vbi hec materia plenius tractatur. aliqua tamen ponuntur hic que non sunt ibi. ⁊ illa sunt hic exponenda

Sciendū q nulla
immūdiācia spūa
lis pōt esse i bau
tis q peccare nō
pnt: pōt tñ aliq
mō redūdare in
eis inquātū bo
mines vtantur
eis ad mala: vt
pote. qz ydolis
imolant ipfave
leis vtunt ad ma
leficiā alia. pōt
aut in eis esse di
recte imundicia
corporalis vt qz
immundo cibo
nutriunt. sic por
cus. vel qz in lo
co immūdo ha
bitant sicut mu
res in terra. vñt
ex hoc fetore s
bunt: z ex h abo
minabilia sunt.
ppter vtrāqz effi
cam z cōsimilē.
multa aialia et
auēs z pisces p
bibentur in lege
iudeis. Sūt etiā
pter hoc alie cāe
mystice z figura
les inquātū p ta
lia designāt ho
mines habētes
aliq vicia. sicut
carnalis affimi
lat porco. piger
asino z sic d alijs
et hoc est aial
qd comedē debe
tis. tanqz carēs
imundicijs pdi
ctis z enumerat
aliq in spāl di
cens.
Bouēz. tra
gelapbum. aial
est mundū. z est
partim file bir
co. z partim cer
uus. z dicā a tra
gos qd ē bircus
z laphos qd est
ceruus.

Trixion auis est de genere vulturis alba. et minor q̄ sit vultur. **N**yticoracem auis est de nocte volans: a nyctos q̄ est nox: et corax q̄ est coruus. q̄si coruus nocte. Dicit tñ aliqui q̄ est idē q̄ noctua: s̄ hoc nō vñ: quia hic sepatim phibet. **P**eregrino q̄ intra portas tuas est va. si est pauper.

Aut vende ei. si h̄ vñ emat et loq̄tur h̄ de peregrino q̄ est puer iusad iudaismū aliē nō possz comedere licite.

Nō coques bedū. hoc fuit expositū. **E**rod. xiiij. f. **D**ecima frumenti tui. hic pñr inducit ad satriā per hoc q̄ inducit ad sustentationē sacerdotū et ministrorū: ad q̄s pñr nebat colere deū p se et p ipso. p̄mogenita cū de bebāt sacerdoti b̄. et decie leuiti portabāt tñ ad tēplū q̄tū ad p̄tes leuitarū qui manebāt ibi ad ministrādum: et p̄z iſa ex his q̄ dicta s̄. s̄. xij. c.

Cōsequenter inducit ad sustentationem pauperū cū d̄. **A**nno scio sepabis aliam decimā. s̄. p sustentatōis pauperib̄. vt p̄z ex sequētib̄ q̄d fiebat ex lege pietatis naturalis et ne iudei pauperes cogerent q̄rere elemosinas a gētib̄. vel seruire eis p sustentationē vite sue. et sic cogerent de idolatrijs comedē cū gētilibus: per pñs possent pertrahi ad cultum idolatrie.

Capi. xv. **A**nno. **D**ic inhibet idolatriā q̄ntuz ad p̄cipiū motiū seu occasiōis. si cū obligati debitis: et impotētes solū artaretur p̄ penas corpis vel alio mō possent b̄re occasiōē fugiendi de t̄ra iſrl et habitare in gētilis. et sic fuire dñs alienis. s̄m q̄dicit dauid de seipso fugitino. **R**e. xviij. **M**aledicti sunt in cōspectu dñi: q̄ eiecerunt me hodie

vt nō habitē i hereditatē bñi bicētes: vade fūi dñs alie nis. s̄ cū dauid hoc nō fecerit. tñ p̄secutores eius dabāt ei occasiōē faciendi. **A**d hoc igit̄ amouēdū septim⁹ annus remissionis fuit in lege institut⁹. in q̄ remittebantur debita impotētib̄ solū. **S**ic s̄ p̄ aufert idolatrie occasiōē. sc̄do inducit ad latrīe culturā: ibi.

De p̄mogenitis. **A**dbuc p̄mo inducit ad relaxatiōē debitorū. sc̄do ad relaxatiōē seruorū. ibi. **C**ū tibi vēdīt fuerit. **A**dbuc p̄ inducit ad debitorū relaxatiōē. sc̄do ad liberalē accomodatōē: ibi. **S**i vñ de fratrib̄ tuis Circa p̄mū sciēdū q̄ remissio debito- rū in septimo āno nō imponit. nisi p illis q̄ sunt de ritu iudeorū. iō subdit.

Peregrino et aduena eriges. in hebreo b̄. **E**t extraneo eriges. per q̄d p̄. q̄ idē intelli gīt̄ hic p̄ peregrinū et aduena. extraneo aut̄ d̄: q̄ nō ē de ritu eorū. **E**t om nino idigēs. h̄ pñr inducit ad paup̄rū s̄leuatōē. et in telligitur de iudeis paup̄ibus q̄s debe bant adiuuare ita q̄ nō cogerent pu blice medicare.

Et be. ti. v. m̄. t̄p̄licatō te i bonis t̄p̄alib̄ et sp̄ualib̄. **E**t si tñ audieris. i. feceris q̄d dictū ē. et p hoc intelligit̄ opposita negatiua videlicet q̄ si nō feceris nō multiplicabit te. **F**ene. gē. mul̄ h̄ nō accipit̄ p̄ vñ. q̄ licet esset eis pmissa cū et̄neis gentib̄: nō tñ p̄t eis p̄mitti p̄ p̄mo pietatē erga pauperes. cū sit illicita. s̄ accipit̄ h̄ p̄ accomodatōē. vñ in beb. b̄. **A**diabis gētes mltas. i. vā dia accipies ab eis q̄ nō tenebant eis accomodare sine vadio. in h̄ igit̄ p̄-

mittit̄ eis m̄t̄plicatō bonorū t̄p̄alū. p̄ quā possēt dāc m̄t̄ tuū n̄ solū s̄rib̄ suis iudeis: s̄ et alijs gētib̄. **S** Do. na. plu. q̄. p̄ actu pietatē n̄ solū p̄mittit̄ eis m̄t̄plicatiō diuitiarū: s̄ et dñi sū excellētiarū. **S**i vñ d̄ s̄rib̄. h̄ idū eorū moyses ad liberā mutuatōē: q̄ d̄ p̄cedē ex affcū. iō s̄dit

ixion et vulturē ac m̄llum iuxta gen⁹ suū. et oē coruini generis: et strutionē ac noctuam et larū atq̄ accipitrē iuxta genus suū: herodium ac cignum et ibim: ac mergulum porphyriōnem et nycticozacam: onocrotaluz et caradrion singula in genere suo: v̄pupam quoq̄ et vespertilionem. et omne quod reptat et p̄nulas h̄z immū dū erit et nō comedet. **O**mne q̄d mundum est comedite. **Q**uicq̄d autē morticinum est: ne vescam̄ ex eo. **P**eregrino q̄ intra portas tuas est: da vt comedat aut vendei: q̄ tu p̄p̄s sanct⁹ domini tui es. **N**on coques bedū in lacte m̄ris sue. **D**ecimā partē sepabis de cunctis frugib̄ tuis: q̄ nascunt̄ in terra p̄ annos singulos: et comedes in cōspectu dñi tui in loco quē elegerit. vt in eo nomē illi⁹ inuocet̄. **D**ecimā frumētī tui et vini et olei: et p̄mogenita de armēris et ouib̄ tuis: vt discas timere dñm deū tuū in oī t̄p̄e. **C**ū aut̄ longior fuerit via et loc⁹ quē elegerit dñs deus tu⁹ tibiq̄ bñdixerit: nec poteris ad eū hec cuncta portare: vendes oīaz in p̄ciū rediges: portabisq̄ mān tua et p̄ficisceris ad locū quem elegerit domin⁹ deus tuus: et emes ex eadē pecunia q̄c q̄d tibi placuerit sine exarmentis sine ex ouib̄: vinūq̄ et sicerā et omē q̄d desiderat aīa tua et comedes corā

dñō deo tuo: et epulaberis tu et dom⁹ tua et leuita q̄ intra portas tuas ē. **C**ave ne terelinqs eū: q̄ nō h̄z aliaz p̄tē in possessione tua. **A**nno tercio sepabis alia decimā ex oībus q̄ nascunt̄ tibi eo t̄p̄e: et repones intra ianuās tuas venietq̄ leuites q̄ alia nō h̄z p̄tē nec possessionem tecū: et peregrinus ac pupillus et vidua qui intra portas tuas sunt: et comedent et saturabunt̄: vt bñdicat tibi dñs deus tu⁹ in cunctis operib̄ manū tuarū que feceris.

Capitulū. xv. **P**rimo āno facies remissionē q̄ hoc ordine celebrabit̄. **C**ui debet aliqd ab amico vel primo ac fr̄e suo: repetere n̄ poterit: q̄ ānus remissionis ē dñi. **A** peregrino et aduena eriges: cinē et p̄pinquū repetēdi nō habebis p̄tatem. **E**t oīno indigēs et medicus nō erit in t̄vos vt bñdicat tibi dñs de⁹ tuus in t̄ra quā traditur⁹ tibi in possessionē: si tñ audieris vocē dñi tui: et custodieris vniuersa q̄ iussit et q̄ ego hodie precipio tibi: bñdicet tibi vt pollicitus est. **F**enerabis genti bus mltis. et ip̄e a nullo accipies mutuum. **D**ñaberis nationib̄ plurimis: et tui ne mo dñabit̄. **S**i vñ de fratrib̄ tuis q̄ morantur intra portas ciuitatis tue in terra quā dñs deus datur⁹ est tibi ad paup̄tatē deuenerit

mittit̄ eis m̄t̄plicatō bonorū t̄p̄alū. p̄ quā possēt dāc m̄t̄ tuū n̄ solū s̄rib̄ suis iudeis: s̄ et alijs gētib̄. **S** Do. na. plu. q̄. p̄ actu pietatē n̄ solū p̄mittit̄ eis m̄t̄plicatiō diuitiarū: s̄ et dñi sū excellētiarū. **S**i vñ d̄ s̄rib̄. h̄ idū eorū moyses ad liberā mutuatōē: q̄ d̄ p̄cedē ex affcū. iō s̄dit

mittit̄ eis m̄t̄plicatō bonorū t̄p̄alū. p̄ quā possēt dāc m̄t̄ tuū n̄ solū s̄rib̄ suis iudeis: s̄ et alijs gētib̄. **S** Do. na. plu. q̄. p̄ actu pietatē n̄ solū p̄mittit̄ eis m̄t̄plicatiō diuitiarū: s̄ et dñi sū excellētiarū. **S**i vñ d̄ s̄rib̄. h̄ idū eorū moyses ad liberā mutuatōē: q̄ d̄ p̄cedē ex affcū. iō s̄dit

mittit̄ eis m̄t̄plicatō bonorū t̄p̄alū. p̄ quā possēt dāc m̄t̄ tuū n̄ solū s̄rib̄ suis iudeis: s̄ et alijs gētib̄. **S** Do. na. plu. q̄. p̄ actu pietatē n̄ solū p̄mittit̄ eis m̄t̄plicatiō diuitiarū: s̄ et dñi sū excellētiarū. **S**i vñ d̄ s̄rib̄. h̄ idū eorū moyses ad liberā mutuatōē: q̄ d̄ p̄cedē ex affcū. iō s̄dit

mittit̄ eis m̄t̄plicatō bonorū t̄p̄alū. p̄ quā possēt dāc m̄t̄ tuū n̄ solū s̄rib̄ suis iudeis: s̄ et alijs gētib̄. **S** Do. na. plu. q̄. p̄ actu pietatē n̄ solū p̄mittit̄ eis m̄t̄plicatiō diuitiarū: s̄ et dñi sū excellētiarū. **S**i vñ d̄ s̄rib̄. h̄ idū eorū moyses ad liberā mutuatōē: q̄ d̄ p̄cedē ex affcū. iō s̄dit

mittit̄ eis m̄t̄plicatō bonorū t̄p̄alū. p̄ quā possēt dāc m̄t̄ tuū n̄ solū s̄rib̄ suis iudeis: s̄ et alijs gētib̄. **S** Do. na. plu. q̄. p̄ actu pietatē n̄ solū p̄mittit̄ eis m̄t̄plicatiō diuitiarū: s̄ et dñi sū excellētiarū. **S**i vñ d̄ s̄rib̄. h̄ idū eorū moyses ad liberā mutuatōē: q̄ d̄ p̄cedē ex affcū. iō s̄dit

mittit̄ eis m̄t̄plicatō bonorū t̄p̄alū. p̄ quā possēt dāc m̄t̄ tuū n̄ solū s̄rib̄ suis iudeis: s̄ et alijs gētib̄. **S** Do. na. plu. q̄. p̄ actu pietatē n̄ solū p̄mittit̄ eis m̄t̄plicatiō diuitiarū: s̄ et dñi sū excellētiarū. **S**i vñ d̄ s̄rib̄. h̄ idū eorū moyses ad liberā mutuatōē: q̄ d̄ p̄cedē ex affcū. iō s̄dit

No obdurabis cor tuum. et cum effectu. id subdit. Sed apices manu pauperum. **Q**uo enim indigere prospereris. quia non tamen debebat fratribus suis accommodare pecuniam et etiam aliam rem necessariam. utpote equum. currum. et filia quae frequenter deteriorat ex accommodatōe. **C**ave ne forte te indu-

cit eos ut non retrahantur ab accommodatōe. **N**o obdurabis cor tuum. nec apices manu pauperum. **Q**uo enim indigere prospereris. **C**ave ne forte surrepat tibi ipia cogitatio et dicas in corde tuo appropinquit septimum annum remissionis et avertas oculos tuos a paupere fratre tuo non lens ei quod postulat mutuus commodare. ne clamet contra te ad dominum et fiat tibi in peccatum: si dabis ei. **N**ec ages quippiam callide in ei? necessitas tibi sublevaris ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni tempore: et cunctis ad quod manus miseris.

No tuerentur pauperes in terra hitatōis tue: idcirco ego precipio tibi: ut apias manu fratri tuo egeno et pauperi qui tecum versat in terra. **C**um tibi vendit fuerit frater tuus hebreus aut hebreus et sex annis servierit tibi: in septimo anno dimittes eum liberum. **E**t quae libertate donaveris neque vacuū abire poteris sed dabis viaticum: te gregibus et te area et torculari tuo quibus dominus tuus benedixerit tibi. **M**emento quod et ipse servieris in terra egypti et liberavit te dominus tuus

Quasi caprea et cerno. id est de illis comedunt homines absque hoc quod faciant inde aliquam oblationem domino nec redemptionem. sic et de istis. tamen distinguendum est. quia si talis macula inerat primogenito aialis a natiuitate: comedebat absque oblatione vel redemptione aliquam. quia nunquam fuerat obligatus domini. **N**o ex quo nunquam fuerat immolatus. si autem post natiuitatem superueniat. et tunc aut erat curabilis aut non. si curabilis debebat post curationem offerri. si incurabilis poterat redimi. quia erat obligatus domino ante eventum maculae et hec distinctio accipit ex sententia. **R**a. sa. bicet xij. ca.

No obdurabis cor tuum. nec apices manu pauperum. **Q**uo enim indigere prospereris. **C**ave ne forte surrepat tibi ipia cogitatio et dicas in corde tuo appropinquit septimum annum remissionis et avertas oculos tuos a paupere fratre tuo non lens ei quod postulat mutuus commodare. ne clamet contra te ad dominum et fiat tibi in peccatum: si dabis ei. **N**ec ages quippiam callide in ei? necessitas tibi sublevaris ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni tempore: et cunctis ad quod manus miseris. **N**o tuerentur pauperes in terra hitatōis tue: idcirco ego precipio tibi: ut apias manu fratri tuo egeno et pauperi qui tecum versat in terra. **C**um tibi vendit fuerit frater tuus hebreus aut hebreus et sex annis servierit tibi: in septimo anno dimittes eum liberum. **E**t quae libertate donaveris neque vacuū abire poteris sed dabis viaticum: te gregibus et te area et torculari tuo quibus dominus tuus benedixerit tibi. **M**emento quod et ipse servieris in terra egypti et liberavit te dominus tuus

et idcirco ego nunc precipio tibi. **S**inautē dixerit nolo egredi eo quod diligat te et domum tuam: et bene sibi apud te esse sentiat: assumes subulam et proferabis aurem eius in ianua domus tue et serviet tibi usque in eternum. **A**ncille quae sunt facies. **N**o autem ab eis oculos tuos quando dimiseris eos liberos: quoniam iuxta mercedem mercenarii per sex annos servivit tibi: et benedicat tibi dominus deus tuus in cunctis operibus quae agis. **D**e primogenitis quae nascuntur in armentis et omnibus tuis quicquid est sexus masculini: sanctificabis domino deo tuo. non operaberis primogenito bouis: et non tondebis primogenita ovium. **I**n conspectu domini dei tui comedas ea per annos singulos in loco quem elegerit dominus tuus et domus tua. **S**inautē habuerit maculam vel claudum fuerit vel cecum aut in aliquo parte deformem vel debile: non imolabis domino deo tuo. sed intra portas urbium tue comedas illud. **T**amē mundus quod immundus sicut vesceretur eis quasi caprea et cerno. **D**oc solum obfuerat ut sanguinem eorum non comedas sed effundes in terram quasi aquam

Quasi caprea et cerno. id est de illis comedunt homines absque hoc quod faciant inde aliquam oblationem domino nec redemptionem. sic et de istis. tamen distinguendum est. quia si talis macula inerat primogenito aialis a natiuitate: comedebat absque oblatione vel redemptione aliquam. quia nunquam fuerat obligatus domini. **N**o ex quo nunquam fuerat immolatus. si autem post natiuitatem superueniat. et tunc aut erat curabilis aut non. si curabilis debebat post curationem offerri. si incurabilis poterat redimi. quia erat obligatus domino ante eventum maculae et hec distinctio accipit ex sententia. **R**a. sa. bicet xij. ca.

Doc solum obfuerat ut carnes talium licite comedebantur in oppidis absque redemptione in casu predicto: per hoc aliqui forte possent credere quod eius sanguis ipsorum esset licitus propter quod hoc excluditur hic specialiter quod nec in villis aialibus erat concessus. sed generaliter prohibitus.

In cap. xv. ubi dicitur in postil. **A**d hunc annum vendit septimum annum remissionis in lege institutum est.

Additio: **S**ed communiter tendatur apud hebreos: quod in anno septimo totaliter remittebantur debita sic quod etiam post transitum illius anni septimi non possant repetere ea. **T**amen hoc non videtur rationi consonum. quia sicut si aliquis accommodaret primo suo pecuniam. vel aliquod huiusmodi in anno sexto. vel etiam prope finem anni: statim intrante anno septimo erat remittenda quod videtur contra equitatem iusticie. **I**tem quia homo tenetur reddere mutuus. unde ps. xxxvj. **M**utuabitur peccator et non soluet. nec valet dicere quod hec remissio intelligitur quo ad impotentes solvere tamen prout postillator videtur dicere: tum quia scriptura indistincte loquitur dicens. **C**ui debetur aliquid ab amico vel proximo vel fratre suo repetere non poterit. quia annus remissionis est domini: non distinguens de potente vel impotente. tum quia ab impotente non solum anno septimo. sed etiam alijs temporibus non erat debitum repetendum: dicit enim infra

No obdurabis cor tuum. nec apices manu pauperum. **Q**uo enim indigere prospereris. **C**ave ne forte surrepat tibi ipia cogitatio et dicas in corde tuo appropinquit septimum annum remissionis et avertas oculos tuos a paupere fratre tuo non lens ei quod postulat mutuus commodare. ne clamet contra te ad dominum et fiat tibi in peccatum: si dabis ei. **N**ec ages quippiam callide in ei? necessitas tibi sublevaris ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni tempore: et cunctis ad quod manus miseris. **N**o tuerentur pauperes in terra hitatōis tue: idcirco ego precipio tibi: ut apias manu fratri tuo egeno et pauperi qui tecum versat in terra. **C**um tibi vendit fuerit frater tuus hebreus aut hebreus et sex annis servierit tibi: in septimo anno dimittes eum liberum. **E**t quae libertate donaveris neque vacuū abire poteris sed dabis viaticum: te gregibus et te area et torculari tuo quibus dominus tuus benedixerit tibi. **M**emento quod et ipse servieris in terra egypti et liberavit te dominus tuus

Deutero.

Si vnus de fratribus tuis de ad paupertate deuenit non in-
durabis cor tuum nec obsecras manum: sed apies eam pauperi et
dabis mutuum quod ei indigere propter eam. Vnde circa hoc aliter
vult dicendum. Ad quod sciendum quod in hebreo ubi nos habemus
in. Septimo anno facies remissionem. et quodam dictio quod so-
nat subtractio et est sensus quod in
toto anno septi-
mo non poterant
debita repeti cur-
sus ratio est. quod septi-
mus annus erat
sabbatum terre
in quo non lice-
bat seminare a-
gros. nec vinde-
miare nec colli-
gere fructus ter-
re. si omnia quod sponte
nascebantur
erant communia quod
buslibet hominibus
ut habetur. **Leuit.**
xxv. unde in tali
tempore debebat ces-
sare exactio de-
bitorum cessante
collectione fru-
ctuum et reddituum
sed sabbato terre
scilicet anno septimo

O Capitulum. xvj.
Observa mensem no-
uarum frugum et verni
primi temporis ut facias phase
domino tuo tuo. quoniam in isto
mense eduxit te dominus tuus
de egypto nocte. Im-
molabisque phase domino tuo
tuo de ovibus et de bobus
in loco quem elegerit domi-
nus tuus tuus ut habitet
nomen eius ibi. Non come-
des in eo panem fermenta-
tum. Septem diebus come-
des absque fermento afflictio-
nis panem: quoniam in pa-

no mutuum dandi. lino et potes in anno remissionis tenebatur
soluere. quibus mutuas non potuit re sua aggravate erige-
re. Ille igitur annus erat pro impotentibus a quibus non potuit il-
lo anno quicquam repeti. nec pro eos oportuit propter impoten-
tiam aliquid solui. potentes autem in illo anno et quolibet alio so-

uore egressus es de egypto:
ut memineris diei egressio-
nis tue de egypto omnibus
diebus vite tue. Non appa-
rebit fermentatum in om-
nibus terminis tuis septem
diebus: et non remanebit
de carnibus eius quod im-
molatum est vespere in die
primo usque mane. Non po-
teris immolare phase in qua-
libet urbium tuarum: quas
dominus tuus tuus daturus
est tibi: sed in loco quem
elegerit dominus tuus tuus
ut habitet nomen eius ibi

lutionem sine frau-
de differre non po-
tuerunt. Nec valet
quod Burgen. dicit:
quod ab impotente nec
illo nec quocumque
alio anno repeti de-
bitum possit. quod sic da-
retur via pauperibus
non mutuum dandi sed so-
lum pauperes recipe-
rent pro modo dona-
tionis. et sequeretur
septimum annum non
solum dilatoris esse
sed totalis remissio-
nis cuius oppositum
Burgen. nititur ostē-
dere per ista iudeos
nec textus quod bur-
allegat est ad sui pro-
positum. quod textus
ille dicit omni tempore
mutuandum necessi-
tate patienti. non pro-
hibet repetitiones

nisi in anno. vii. quod dicebat remissionis pro illo anno. quod comple-
to repetitio fieri potuit. ut habetur a scholastica bistoria ponē-
te diuam inter annum iubileum et remissionis. in illo namque re-
mittebantur debita in isto differabant.

O Capitulum. xvj.
Observa mensem. hic declarant precepta que ordinant
boiem ad deum et considerant tempus. Circa quod sciendum
quod tribus temporibus in anno celebrabant iudei festa solen-
nia videlicet in mense festum phase. propter beneficium egressus
de egypto. et secundo mense festum pentecostes. propter beneficium legis
dante. et tertio mense festum tabernaculorum. propter beneficium conserua-
tionis ipsorum in deserto. et annis quibus deus prouiderat bita nuntibus in
tabernaculo. Pro quo agitur de festo. secundo de festo: ibi. Septem
hebdomadas. tertio de festo: ibi. Solennitate quod taberna-
culorum. Sciendum etiam quod de istis tribus festis habentur precepta in
xxvij. et **Leuit. xxvij.** et aliquid addunt. et aliquid repetunt. quod
tunc igitur ad primum festum dicitur. **O**bserva mensem novarum
frugum. non quod tunc tempus esset messium. sed quod circa quartam deci-
mam die mensis primi in aliquo parte terre promissionis aliquo
fruges prouenerant ad maturitatem. et de illis colligebant
spice de quibus fiebat manipulus quod offerebatur in solennitate
paschali et torcebat. et tunc per offitiationem grana excutiebatur.
et de illis fiebat sacrificium. **O**mmolabisque phase
et non loquitur hic scriptura de immolatione agni paschalis de
quod postea agitur. sed de aliis sacrificiis quod offerebantur in illa
solennitate quod aliquid offerebantur a tota ciuitate quod determinatur
in **Num. xxvij.** Aliquod offerrebat a personis singulari-
bus ex deuotione. et talia non cadunt sub numero determina-
to. quod in talibus cuilibet permittitur facere suam voluntatem.
sequitur. **O**mnis in pa. egressus es de egypto in hebreo habetur.
Subito vel festinater egressus es de egypto. et propter hoc
tunc comederunt azima. quod fermentare non poterant egyptiis
cogentibus eos exire. ut habetur **Ezo. xij.** **O**mnis non rema-
neat de carnibus eius. scilicet agni paschalis. de cuius carnibus nihil debebat re-
manere usque ad mane. ut habetur **Ezo. xij.** **O**mnis poteris im-
molare phase et. hoc precipiebatur ad euertendum occasionem
idolatrie. quod sub pretextu huius occasione possent fieri alie
immolationes pertinetes ad idolatriam. et ut cum maiori reueren-
tia fieret ista immolatio in ciuitate electa ad diuinum cultum. et
hoc est quod dicitur. **O**mnis in loco quem elegerit dominus tuus tuus
locus pro tota ciuitate bierlm. quod fuit electa a deo ad cultum
diuinum. quia in quolibet tempore poterant immolari. dum

transacto cum iam poterat terras colere et fructus suos vnus-
quisque colligere. licitum erat debita repetere. et etiam debitor
si esset potens tenebat reddere. cum restitutio debiti perti-
neat ad vera iustitiam. Ad hanc sententiam facit quod sequitur
in ista de hac materia. **Laue ne forte subrepat tibi in im-
pia cogitatio. et dicas in corde tuo. appropinquat septi-
mus annus remissionis. et auertas oculos a paupe fra-
tre tuo nolens ei quod postulat mutuum commodare. Si
enim in septimo anno fieret talis remissio. ut predicti intelli-
gunt. quod dicere impie cogitare ille a quo per mensem vel
aliquid breue tempus annu septimum annu mutuum postulare si
a mutuatore retraheret cum hoc iam non esset mutuatore: sed
mera donatio quod non in tanta quantitate solet dari. sicut mu-
tuum. Facit etiam predicta sententia quod. **in eo. ca. vii.** **Quod tibi
videtur fuerit frater tuus hebreus aut hebreus sex annis fuisse
tibi. in. vii. anno dimittes eum liberum. non enim dimittebas in
anno sabbatino ere. sed postquam serueris per sex annos inte-
gros et reddes rationem quod deus tui non deus grauius ferre
hanc dimissionem dicit. **O**mnis iuxta mercedem mercenarii per
sex annos fuisse tibi. **Ex. q. v. q. si per breue tempus seruierit
propter liberum dimitti. esset quod dux et graue. non quod min-
duru est totaliter debitu dimittere: quod seruum emptu libe-
rare. quod tunc ista lex remissionis debitorum sic intellecta. sic
hebrei intellexerunt est intolerabilis. pro qua penitus clande-
stina via ad mutuum dandi. idcirco talmudici antiqui quoddam
fecerunt statutum per quod lex predicta totaliter euacuabatur. et sic
implet dictum Christi **Matth. xx. ca. Iritu fecistis manda-
tum dei. propter traditiones vestras.********

Replica.

In ca. xv. cum postulator remissionem debitorum veri-
us dilatorum in anno. vii. exponit de impotentibus
soluere: sicut et. **Expositio. Leuit. xxv.** **Sur. ibi. et habet
dictum bmo exponere non breue fundamentum. pro eo. quod ut dicit
scriptura indistincte loquitur de potentibus et impotentibus. s.
h. dico saluo meliori iudicio. quod fundamentum exponis
posui. stat in recta ratione. recta cum ratio hoc exigit ut potes
soluere soluat sine dilatore. non enim sine fraude ad annum
remissionis differret si soluere posset: quod si non posset. iam
potes non esset. et sic sequeretur quod potes de quod casus: non
esset potes quod est predictio. vnde et si loquitur indistincte.
oportet tamen ex ratione recta de impotentibus specialiter intelligi:
ut si potes esset ad soluendum et differret. daret occasio**

¶ Qñ egressus es
de egypto: nō q̄ il-
la nocte egressi fue-
runt filij isrl̄ de egy-
pto. s; q; ipsa im-
matio erat q̄da p̄pa-
ratio ad exitū ⁊ q;
illa nocte se p̄p̄ra-
uerunt ad exitū. ⁊
mane seq̄nti egres-
si sunt. vt bñ **Ero.**
kn. ꝑc. Et coq̄s
vt comedēs. de mō
coquēdi ⁊ comedē-
di bñ **Ero. kn.**

¶ Danegꝫ p̄sur
gens. ꝑ accipitur
mane secūde dici:
p̄ma aut̄ dies inci
picbat a vespere.
xiiij. dici p̄mi men
sis. et terminabaf
in p̄mo vesp̄e. xv.
dici. ⁊ tota die illa
⁊ nocte sequēti de
bebant remanere
in bierlīn et mane
sequēti peterāt re
cedere quovellent

Sex diebus comedas azima supra co. ca. **N**on apparebit fermentum in omnibus terminis tuis septem diebus. ad hoc solue dū dixerūt aliq̄ brei. q̄ dies septim? nō est de p̄cepto s̄ q̄ volebāt comedebāt azima. dicūt etiā q̄ nec aliq̄ sex dies sicut nec septimus. s̄ solū vespere p̄me diei in q̄ immolabat agnus. s̄ hoc v̄r p̄ textū **Exo.** xij. vbi sic d̄r. Quicūq̄ comederit fermentatū p̄bit aia illa de israel a primo die vsq̄ ad. vij. diē. 2 iō dicēdū q̄ p̄ hoc qd̄ d̄r hic. **S**ex dieb? comedas azima nō excludit septima ab ista obseruatōe. qz fenari? includit in septenario. et q̄ obseruat septenariū obseruat fenariū distinguūt tñ h̄ dies septima. qz erat celebrior q̄nq̄ p̄cedētib? qz p̄bitus erat op? seruilē in illa sicut 2 in p̄ua. vt b̄ **Num.** xxviii. nō aut̄ in infirmidijs. 2 hoc ē qd̄ subdiē. **¶** **E**t in die septio qz collecta est 2c. qz d̄r h̄ collecta. dicūt aliq̄ q̄ illa die fiebat collecta p̄ sustentatione pauperū. sicut in septēbri fiebat collecta p̄ necessarijs ad vsum sacrificiorū tēpli. s̄ h̄ nō v̄r bene cōsonū ei qd̄ iā p̄dictū ē. s̄ q̄ scda die bebant licētia recedendi q̄ vellēt. si aut̄ illo tpe fieret collecta pro paupib? p̄abili? v̄r q̄ deberet fieri añ recessus ppli. vñ in hebreo br. **I**n die septio retētiō ē dñi dei tui. qd̄ exponit̄ p̄ retētiōib? ab opib? seruilib? fm̄ hebreos. que illo die p̄hibēt fieri. vt p̄3 in l̄ra. **T**rāslator aut̄ n̄r accepit p̄ retētiōe ppli ad collectā faciendā. seu p̄ retētiōe pecūie sic collecte. 2 iō trāslulit. collecta. **¶** **Q**uātm̄ mod? dicēdi cōmuniō est a pud auctores n̄ros. **P**ōt etiā dici q̄ dies septim? erat collecte dies. co q̄ tūc numerabat pecunia. 2 reponebat in thesauro tēpli q̄ tñ pecunia fuerat recepta ab offerētib? a p̄ncipio festi. **¶** **S**eptē hebdomadas. **H**ic agit̄ de solēmitate penthecostes q̄ celebrabatur

es q̄ tibi p̄cepta sunt. **S**olennitate q̄ tabernaculoꝝ celebrabis p̄ septē dies q̄n collegeris de area ⁊ torculari fruges tuas ⁊ epulaberis in festiuitate tua: tu et fili⁹ tuus ⁊ filia ⁊ seruus tuus ⁊ ancilla: leuites q̄ ⁊ aduenæ et pupillus ⁊ uidua q̄ intra portas tuas sunt. **S**eptem diebus dñō deo tuo festa celebrabis in loco quē elegerit dñs bñdicetq̄ tibi dñs deus tuus in cunctis frugibus tuis ⁊ in omni op̄e manū tuarū: erisq̄ in leticia. **T**ribo vicib⁹ p̄ annū apparebit om̄e masculinū tuum in p̄spectu dñi tui cui in loco quē elegerit in solēnitate azimoz. ⁊ in solennitate hebdomadaz: ⁊ i solēnitate tabnaculoꝝ. **N**on appetit añ dñm vacuus: s̄ offeret vnusq̄sq̄ fm q̄ habuerit iuxta benedictionē dñi tui sui quā tederit ei. **P**ro-
uidices et migrōs constitues

Et celebrab
die festu. s. pen-
theco. die imedi-
ate sequenti septē
hebdomadas p̄
dicatas zilla die
quingesima di-
es a die pasche.

Ret epulaberis corā domino deo tuo. ⁊ additur quatuor titulo bonis facientis illud cōiuiuium cū dñr. Filius tuus ⁊ filia tua seruus ⁊ ancilla tua ⁊ quatuor titulo ipſi dei curam hñtis de pauperibus. ſ. leuitēs ⁊ aduena. pupili ⁊ vidua. vt pñz in litera.

Mest recorda
beris q̄ seruus
fueris in egypto
et p̄ cōsequēs ob
ligatus ē ad ser
uiendū deo idō
subditur. **C**usto
diesq̄ et patz.

n Solennitas
tem q3 taberna
culor. h agiſ de
ſeſe ſeſe ſeſe

celebrabat in septēbri collect⁹ frugib⁹ ani. de cui⁹ sacri
ficijs ⁊ oblationib⁹ terminat⁹ III. xviij. ⁊ Lvi. xxiij.
⁊ p³ lra. postea r⁹ colligit de trib⁹ solenitatib⁹ p³ dictis dī
cens. o³ **T**rib⁹ vicib⁹ p³ anū rē. s. i. trib⁹ festiuitatib⁹
p³ dictis. verūm illis q⁹ erat lōge a birlin pcebat de duo
bus festis. s. tabernaculoꝝ ⁊ pentecho. ⁊ patet lra. **C**
Judices ⁊ magistrōs. Postq⁹ posita sunt pcepta q⁹ sē
q⁹ cōclusiones pcepto ⁊ decalogi ordinātes ad deū. b
p³ ponit ipsa q⁹ sunt quasi cōclusiones ordinātes ad
primū. Ordo aut⁹ int⁹ hoies p³ sūt in diuersis gradib⁹
hoim bene institutis ⁊ seruatis. **P**rio ergo agit de his
q⁹ p³ tinent ad diuersos stat⁹ psonarū sublimiū. scdo de
his q⁹ p³ tinent ad stat⁹ etiā vulgariū. rir. ca. **C**irca p³ mū
agit primo de iudiciib⁹ inferiorib⁹. scdo de supiorib⁹
xviij. ca. ibi. Si d⁹ difficilez ābiguū rē. tercio de regis insti
tutione: ibi. **Q**u ingressus fueris. q³to de sacerdotū ⁊ le
uitarū sustentatione. xviij. in p³ m. q³to de pphetica reue
latione: ibi. **Q**uando ingressus fueris. **C**irca primū de
scribitur iudiciū institutio. scdo officij executio: ibi. **N**ō
plantabit. **C**irca primū scdū. q⁹ nulla societas pōt p³
manere absq⁹ iusticia etiā illoꝝ qui odiunt iusticiā. ve
pote latronū. q³ nūi iuste inter se furta diuiderēt: ori
retur inter eos seditio. ⁊ sic eoꝝ societas deperiret. p³
q³ in cōseruatione reipublice iusticia est maxie necessa
ria ad quā faciendā hic p³ legem iudices ordinantur cū
dicitur. **P** **J**udices ⁊ mgros constitues ⁊ expone

Deutero.

li 2 p. cum dicitur. Iudices et magistros. i. magistros pios. q. iudices tales debent institui qui sunt in legibus instructi: fm quas debent iudicare. aliter eēt sile ac si mitteret ar tiser ad executionē operis absq; regula sue artis. In bebreo habet. Iudices et exactores: vt vocet iudices

qui bnt in q̄rere veritatem indu stria mentis et cautela vboruz et dare iustiz fm inueta. Exacto res vō qui veri tatē inquirūt et beribus et affli ctionibus: mo deratis tñ: et ere quātur iudicuz iustiz: qz frustra daret iustia: nisi esset q̄ eaz ereq retur. q. In omnib; portis tuis. i. in portis cuiuslibet ciui tatis: nō tñ i q̄ libet porta ipsi; hoc tñ fuit insti tutū qz porta ci uitatis est locus cōis ad quē pos sūt accedere pau peres sicut dñs tes. et extranei sicut ciues.

Quod accipies personā. Loq̄ iudicibus vt nō plus referat in iudiciodiuitib; et p̄p̄iā q̄ pau peribus et extra neis. Nec munera: qz mu nera excecāt o culos sapientū qz cupiditas rō ne accepti muneris trahit extra limites suos iudiciū rationis. Et mutant verba iustorum. quia os cō formatur corde: eo qz voces sunt note. i. signa eaz pas sionū que sunt in anima: vt dicit p̄s primo giberine ni. et saluator. Luce. vj. Et abūdatia cordis os loq̄tur. Iuste qd iustuz est psequeris. qz modus pceden di debet esse iustus. Et viuas et possideas terrā hoc nō solū refert ad iudices: sed etiā cum hoc ad cōi tatem p̄li: que p̄ exercitiū iusticie i bono statu diu cō seruatur. y. Nō plātabis lucū. hic ponit officij ex ecutio. et p̄mō ponit casus. scdō iudiciū effect. xvij. ca. Circa p̄mū sciendū qz ponitur hic casus p exem plo: vt sic fiat in alijs. et qz intentio legislatoris p̄cipa liter intēdit ad destructionē ydolatrie et latric institu tionē: vt patet ex p̄cessu libri. ideo p exemplo ponitur casus pertinēs ad destructionē ydolatrie. Et etiā. qz quicquid ad ydolatriā pertinet ē p̄tra p̄mū legē p̄ce ptū. ideo de hoc ponitur exemplū cū dicit. Nō plātabis lucū. supra em dictū est frequenter: qm locis ydola trie luci et arbores plantabantur. et ideo a loco cultus diuini talia p̄bentur ne ex assimilatione loci trabe rentur ad assimilationem facti. ideo subditur.

3. Nec facies tibi atq; constitues statuaz. i. ydolum ad adorandum. ac si dicat. p̄mūz pertrahit ad istud secundū. Consequēter ponitur casus de latric institu tōe cū dicit. Nō imolabis dño tuo bouē i quo ē ma cula. qz in cultu latric debet offerri mēdiora.

In ca. xvj. vbi dicit in postilla. Et in die. vij. qz collecta ē dñi dei tui.

Quod intelligatur festū vel cētus vel collecte di cti fuit i additōe s. leui. c. xij. vide ibi. Replica. Quicquid burgeñ. tangit. xvj. ca. d festo collecte vide correctorū. s. leui. xxi. j.

Quod reper ti fuerint. Hic p̄scq̄ ter ponitur effect iudiciū cū dicit. qz reperi fuerint ap̄ te. qz boies iu dicat ea que parēt de aut intuef cor. j. Regū. xvj. ca. Et ideo oīno occulca diuio iudicio refer uatur. q̄ autē aliq modo patet: bōim iudicio p̄mittitur b. Cur aut mulier ita qz p fragilitate sexus nō ē mulieri parcenduz in diu ni mādati trāsgref sione. c. Audi ensq; inquisieris di ligenter. qz nō ē p cedendū ad sentē tiam sine diligenti examinatione pre uia: seu etiā ad ifa miā denunciatō rū d. Educes viruz. ac mulierē. vt in loco iudiciū de eis audiciā anteq̄ in feratur cōtra eos snia. c. Et lapi dibus obzuentur. post sniam datā.

Quod reper ti fuerint. Hic p̄scq̄ ter ponitur effect iudiciū cū dicit. qz reperi fuerint ap̄ te. qz boies iu dicat ea que parēt de aut intuef cor. j. Regū. xvj. ca. Et ideo oīno occulca diuio iudicio refer uatur. q̄ autē aliq modo patet: bōim iudicio p̄mittitur b. Cur aut mulier ita qz p fragilitate sexus nō ē mulieri parcenduz in diu ni mādati trāsgref sione. c. Audi ensq; inquisieris di ligenter. qz nō ē p cedendū ad sentē tiam sine diligenti examinatione pre uia: seu etiā ad ifa miā denunciatō rū d. Educes viruz. ac mulierē. vt in loco iudiciū de eis audiciā anteq̄ in feratur cōtra eos snia. c. Et lapi dibus obzuentur. post sniam datā.

Quod in ore du. aut tri. te. Istud d̄ pcedere platiōez snie. Si difficile. Hic agitur de superioribus iudicibus ad quos d̄ esse recursus in dubijs et difficilib; et ponit ali qua p exemplo cū dicit. b. Inter sanguinē et sanguinē. hoc ē qz vna pars iudiciū dicit qz effusio sanguinis alicui; bō mis ē morte plectenda. qz reducitur ad homicidiū volū tariū. Alia pars dicit nō: qm reducēda est ad homicidiū casu ale. i. Cām et nō cām. s. qm vna pars iudiciū dicit causam actoris esse iustam. alia autē cām rei. k. Le pram et nō lepram. s. qm vna pars dicit infirmitatē alicu ius esse leprā. alia non. l. Surge et ascende. id ē in his casibus et p̄similibus recurrēdū ē ad superiores iudi ces. s. ad summū sacerdotem et iudicē populi israhel. Et aliqñ ptingebat qz vtrunq; officiū in vna concurrebant personam. sicut patet de Eli qui fuit iudex et summus sacerdos p̄li patet. j. Reg. iij. sed vt cōius erāt persone disticte sicut et officia. Potest ergo intelligi iste recursus ad vtrūq; p̄iunctim. et hoc erat i causis que nō poterāt terminari ab vno sine alio: vtpote in edificatōne tēpli q nō poterat fieri sine potestate regia. nec disponi absq; sa cerdotali ordinatōne. vel diuini. vt in causis sp̄ualibus esset recursus ad summū sacerdotē. et in tp̄alibus ad iu dicē. et ex hoc inoleuit consuetudo. qz ab inferioribus iu dicibus ecclesiasticis appellatur ad summū pontificem et ab inferioribus principibus et iudicibus secularib; ad regē seu imperatorem. m. Qui iudicabunt tibi iudi cū veritatē. Debet tamen esse magis instructi alijs: ita

q̄ possint dirigere in dubijs. **N**ec decinabis ad dexte-
rā vel sinistra. i. motus p̄modo vel damno tpali. Dic di-
cit glo. bebraica: si dixerit tibi q̄ dextera sit sinistra: vel si
sinistra dextera: talis snia est tenebra. q̄ p̄ manifeste falsū.
quia snia nulli? bo-
mis cuiuscunq; sit
auctoritatis est te-
nēda si p̄tineat ma-
nifeste falsitatē vel
errore: et p̄ hoc
q̄ p̄mittit i tectū.
Judicabit tibi in
dicij veritatem. po-
stea s̄b dī. Et docu-
erunt te iuxta leges
eius. et q̄ p̄ q̄ si di-
cāt falsū vel dedi-
nent a lege dei ma-
nifeste: nō sunt au-
diēdi. Ecce patent
vsq; ibi. **C**ū
ctusq; p̄p̄s audiēs
timebit. Pena est
mortis nō infligit
ad correctōz illius
q̄ sustinet: s̄ aliorū.
Cū ingressus.
hic p̄nter agit de
regis institutione.
Circa q̄ sciendū
q̄ illud quod dī b.
r. **C**ū p̄stitues. s̄ i
regē nō ē p̄ceptū
nec simplex conces-
sio. q̄ sic nō peccas-
set ip̄s isrl̄ petēdo
regē: cuius contra-
riū dī p̄mo. Re. xij.
sed est p̄missio q̄ ē
de malo. Bonus ei
p̄p̄s p̄stibat iboc
q̄ sol? deus regna-
ret super euz: eo q̄
erat populus pecu-
liaris dei. verumtē
si importune regē hīc vellēt p̄mittere eis sub p̄ditōib?
tū p̄ma erat q̄ eēt de filiis isrl̄. q̄ notat cū dī. De nūero
fr̄m tuoz. scda q̄ nō eēt simplr ad volūtātē p̄p̄i: s̄ per ele-
ctionē dei. q̄ notat cū dī. **Q**uē dñs deus tu? ele-
gerit. et sic factū fuit de saule p̄mo regē. et de dauid scdo.
vt bī. j. Reg. i. r. xvj. Cōsequēter describit p̄ditō regē cō-
stituti. **N**ō multiplicabit sibi equos. i. ad iactātiā. s̄
solū ad decentiā sui status et regni defensionē. **N**ec
reducat p̄p̄m in egyptū. p̄sumens acquirere terrā illā.
Nō habebit vxores plurimas. non inbibet regi sim-
pliciter pluralitas vxoz: cū dauid qui fuit sanctus sex
habuerit vxores. s̄ q̄ nō habeat in numero excessiuo. et
potissime alienigenas. et hoc ē quod notatur cū dī. **N**ec
alliciāt animū eius. s̄ ad nūciā carnalitātē. et inde
ad ydolatriā saltē aliquāliter. sicut de salomone accidit.
licet esset sapientissimus. de quo scribit. iij. Reg. xj. Cum
q̄ iam esset senex: deprauatū est cor eius p̄ mulieres vt se
queret deos alienos. **N**ec argenti et auri immēsa
pondera. i. ad sup̄fluitatē: s̄ solū ad necessitatē sui stat? et
regni defensionē. **D**escribet sibi deuteronomiū le-
gis huius. i. faciet describi. **E**t habebit secū. Dicit
bebrei q̄ habebat debere volumē duplicatū. vnum ad
portandū secum: vt posset ibi frequēter legere. aliud ad
reliquandū in domo thesauri sui tanq̄ q̄d preciosissimū
c. **N**ec eleuetur cor eius in sup̄biā. sicut accidit de sau-
le. p̄pter quod fuit a dño reprobatus. et regnū ablatū a fi-
liis eius. j. Reg. xij.

cabūt tibi iudiciū vitatē et
facies q̄d cūq; dixerit q̄ p̄fē
loco quē elegerit dñs? docu-
erit te iuxta legē ei? se q̄ris-
q; sniaz eoz? nec declinab ad
dextaz neq; ad sinistra. qui
āt sup̄bierit nolēs obedire
sacerdotis ip̄io: qui eo tpe
ministrat dño tuo ex te
creto iudicis moriet hō il-
le: et auferes malū te isrl̄. cū
ctusq; p̄p̄s audiēs tiebit vt
null? teiceps intūescat sup̄-
bia? **C**ū ingressus fueri trā
quā dñs te? tu? dabit tibi: et
possederis eā: hītauerisq; i
illa: et dixeris p̄stitūā super
me regē sic habēt oēs p̄ cir-
cuitū natōnes? eū p̄stitues
quē dñs te? tu? elegerit te
nūero fr̄m tuoz. **N**ō potis
alterius gētis hoīez regē fa-
cere q̄ nō sit fr̄ tu? **C**ūq; fu-
erit p̄stitutus: nō multipli-
cabit sibi equos? nec redu-
cet p̄p̄m i egyptū eq̄tatus
nūero subleuatus p̄fertū cū

Ut longo tpe regnet ipse et filij eius. Sicut p̄ de
dauid ip̄e cui? iusticia regnūz fuit sibi et filiis ei? a dño
p̄firmatū: vt bī. ij. Reg. vii. et in pluribus alijs locis.
In ca. xvij. vbi dī in postilla. Circa q̄ sciendū q̄ il-
lud q̄d dī bī. **C**ū p̄stitues. s̄ i regē: nō est p̄ceptū nec
simplex concessio
Additio.

dñs p̄ceperit vob̄ vt nequa-
q̄ amplius p̄ eandē viā re-
uertamī? **N**ō habebit vxores
plurimas? que alliciāt ani-
mū eius: neq; argenti et auri
immēsa pōdera. Postq; au-
tē sederit in solio regni sui.
describit sibi deuteronomi-
um legis huius i volumine
accipiens exemplar a sacer-
dotibz lenitice tribu? et habe-
bit secuz. legerq; illud oībz
diebz vite sue vt discat time-
re dominū deū suū: et custo-
dire verba et ceremonias ei?
que in lege p̄cepta sūt? **N**ec
eleuetur cor eius i sup̄biā
sup̄ fr̄es suos neq; declinet
in p̄tē dextera vel sinistra:
vt longo tpe regnet ipse et
filij eius super israhel.

Non habebit sacerdotes et leui-
te et om̄s qui de eadē tribu
sūt: partē et hereditatē euz
reliquo israhel? q̄ sacrificia
domini et oblatiōes ei? cōcedēt

Recceptū
istud dī cō-
stitutione
regis non ē per-
missiue intelli-
gendū: prout
in postilla: s̄ est
simplex concessio
cū cōditionibz in
lra scriptis. **N**ec
scit q̄ si sit con-
cessio simplex.
tūc nō peccasset
ip̄s isrl̄ petēdo
regē. nam petis-
runt regē aliter
q̄ fuit sibi p̄ces-
sum. nāz ex hoc
etiā q̄ ille p̄p̄s
erat peculiaris
dei. sequitur q̄ nō
deberet habere
gem supra se: p̄
ut ista amplius
dño cōcedente
tractabūt i ad-
ditōe. s̄. j. Re.
vii. cap. vbi po-
stillator mouet
q̄onem. vtrū fi-
lij isrl̄ peccane-
runt petēdo su-
pra se regē.

Replica.
I cap.
xvii. vbi
postilla-
tor litera de con-

stitutione regis dicit nec sonare p̄ceptū: nec simplices
p̄cessionē s̄ p̄missionē. **B**urg. dicit eē p̄ceptū et simpli-
cē p̄cessionē cū p̄ditionibus in lra positi. Et vt **B**urg. du-
plicē intrare p̄ditionē. cū em̄ p̄m eū sit p̄cessio nō erit
p̄ceptū. ipse tñ dicit esse p̄ceptū cū tñ nullū verbū p̄ce-
ptiuū: nec p̄cepto equipollēs i litera ponatur. Et cū
dicit esse concessiones simplices videtur contradicere
ei quod dicit concessionē sub conditionibus. p̄ditōiā
tā em̄ p̄cessio simplex dici nō pōt. vnde intendo lite-
ram et postillatoris intentionē: occurrit q̄ passus iste
de regis p̄stitutione sit p̄notificus. et hūc p̄notifico ad-
ditur p̄ceptū negatiuū dī nō cōstituēdo extraneo et ce-
tere negatiue in lra posite de nō multiplicando vxoz
bus et q̄s. **I**lla em̄ sola sonāt p̄cepta. s̄ nō ad intē-
tionē burg. Et q̄ burg. hāc māz remittit ad p̄m reg.
vii. vide ibi latum correctorium.

Non habebūt sacerdotes. **H**ic p̄nter agit de sa-
cerdotibz et leuitaz sustētatōe. Et p̄mo i gene-
rali. scdo in sp̄ali. **S**i exierit leuites. p̄m q̄
dictum fuit Numeri. xvij. tribus leui nō habuit p̄tē
in terra sicut alie tribus: nisi solum vrbes et suburbā-
na ad habitandum. et adeo debebant de bonis aliorū
sustentari. et hoc est quod dicitur. **N**ō habebūt
sacerdotes et leuite. et subditur modus sustentandū
eos cum dicitur. **S**acrificia domini oblationes
comedent. **S**i accipiatur stricte sacrificia et oblatiōes

que fiebant in templo ex illis sustentabatur tñ sacer-
dotes et leuite q ministrabant in templo in hierusalem
Si aut accipiatur large oblatōes put se extendunt ad
decimas: sic ex eis sustentabant leuite qui morabatur
in alijs vrbibus et oppidis. **C** Dominus em ipse ē

hereditas eorū
hoc dicitur qz de ob-
latis dñō mō p
dicto sustentaba-
tur sicut de here-
ditate propria:
sicut locutus est
illis **M**ose. xviij.
Consequent de
scenditur ad id
quod ptinebat
ad ius sacerdo-
tum cū dicitur.
Hoc erit ius
dictū. hoc est ius
traditum vel
concessum.

Armum. scz
dextrū. hoc autē
hiebat ad desig-
nandū qz facer-
dos debet habe-
re fortitudinem
et constantiam ad
sustentandū on-
ppli. quod p ar-
mū dextrū desig-
natur ubi ē for-
tudo corporis.
Itē ad remouē-
dum quandam
ydolatricē spēm
q spatulomātia
dicitur ydolatre em
os armī de sacri-
ficijs suis refua-
bant: et in eo di-
uinationes exer-
cebant.

Ac vētriculū. Dicitur aliqui q hic accipi-
tur vētriculus p pectusculor: qz de iure sacerdos de-
minatur **E**xo. xxix. et hoc eisdē rōibus: qbus et d' armo
dextro dictū ē. qz p ipm fortitudo designat. et qz i osse
pectoris referuato ab ydolatrie diuinatione exercebat:
et in bebreo hī armū et genas et mulectā. ita qz p duo vl-
tima intelligitur quedā supaddita armo et pectuscu-
lo danda sacerdoti. **G** Dumitias frumeti vini et.
ista sili ptinebat ad sacerdotes. quātitas aut talis nō
determinat p scripturā: sed determinata fuit p sapiē-
tes bebreos: videlicet qz p primitijs dare pars sera-
gesima ad minus. quadragesima ad pl. quinqs gesima
mediocriterita qz minus deuoti dabant seragesimas.
magis deuoti quadragesimā. inf medij qz qnquagesi-
mā. et hoc idē hī in libro de collationibus patz collati-
one. j. theone abbatis: et sic quantitas ista qstū ad ali-
quid erat determinata. et qstū ad aliquid deuotōi danti
um derelicta. **H** Ipse em elegit dñs et. iustū ē au-
tem q illi qui seruiunt deo sustententur a populo.

Si exierit leuitas. Dicit agi de sustentatione leuita-
ru in spālī. qñ aliquis leuitas extra hierlm habitans
deuotōe ductus veniebat ad manēdū in hierlm vt ser-
uaret dñō in tēplo. et i isto casu determinat hic: q acci-
piat partē de oblatōibus: sicut etiā aliq leuite ibidē mi-
strans. et pvsqz ibi. **E**xcepto eo q in vrbe sua
et. In vrbibus em in quibus manebant extra hieru-
salem habebant domos ad habitandū. p se et p peco-
ribus suis: et talia succedebant eis a patribus. et de ta-
libus poterant viuere qui veniebant in hierusalem mō
pdicto cū illis q accipiebāt de oblatōibus. In bebr.

et nihil aliud accipiet d' pos-
sessioe frū suoz. **D**ñs ē ipse
ē hēditas eoz lic locut' ē ill'
Hoc erit iudiciū sacerdo-
tū a poplo et ab his q offerūt
victias siue bonē siue oues
imolauerit dabit sacerdo-
ti armū ac vētricul' pmiti-
as frumeti vini et olei et la-
naz pte ex ouiu tōsiōe ipm
em elegit dñs et. et cū
ctis tribubus tuis: vt stet et
mistrat noī dñi ipse et filij ei
i sepiternuz. **S**i exierit leui-
tes ex vna vrbū tuaz ex oi
isrlī qua hītat et voluerit ve-
nire reliderās locū quē ele-
gerit dñs mistrabit in noīe
dñi dei sui sic oēs frēs ei' le-
uite q stabunt eo tēpe corā
dñō. **P**artē ciboz eadē ac-
cipiet quā et ceteri' excepto
eo qd in vrbe sua ex pīna ei
successioe debet. **Q**uā ingres-
sus fueris terrā quā dñs de-

bebet. **E**xceptis venditionibus suis. et eandē finiam re-
uertitur: qz qñ veniebat i hierlm ad manēdū vdebāt ca-
lia. et de precio se inuabāt. **I**n ingressus fueris. hic
pnter agitur de pphetica reuelatione et primo a qbusdā
abominationibus pporum inhabitantū terrā pmissiois

us tuus dabit tibi. **C**ane ne
imitari velis aboiatōes il-
laz gētū nec inueniat i te
qui lustrat filiū suū aut fili-
am ducēs p ignē aut q ari-
olos sciscitet aut obseruet
sonia atqz auguria. ne sit
malefic' nec icatator neqz
phitōes psulat' nec diuinos
et qrat a mortuis veritatē.
Dia em h' aboiat dñs. et pte
istiusmodi scelera telebit
eos in introitu suo. **P**erfe-
ctusqz eris et absqz macula
cū dñō deo tuo. **S**eres iste
quaz possidebis terras: au-
gures et diuinos audiet' tu
autē a domino deo tuo aliter
institutes. **P**ropheta d' qē
te tua et de fratribus tuis si
cut me suscitabit tibi dñs
teus tuus ipsū audies vt
petisti a domino deo tuo in
oreb quādo concio congre-
gata est atqz dixisti. **U**ltra

minatiōes. i. supstitiofas inquisitiōes occultoz ydolor.
Nec inueniat in te q lustr. si. **E**rat em qdā superstitiō
nis modus quo adhuc dicunt vti tartari q credūt oia p
ignē purificari. et ideo boies extranei ad principē accede-
tes: an transeūt inter ignes. et talit' sit vocat' h' lustra-
tio. **A**ur' q ariolos sciscitet. querendo ab eis futu-
ra vel alia occulta. **D**icunt aut arioli q i visceribus aialū
um sup aras ydoli immolator diuinat. **P**ut obser-
uet sonia: qditer aut sit licitū et qdē supstitiosū diuinare
p sonia dictū fuit **Gen.** xl. ca. in fine. **A**ut augu. di-
uinatiōes sūt p garritiū seu auuū volatū. **E**t sic ma-
lefi. q p inuocatiōes qdā seu incatōes facit apparē de-
monē i aliqua effigie visibili ad vādū rīsa. **N**ec in-
cāta. q deludit scūs bñanos. vt videat qd nō ē. **E**t
qz phi. psu. dicūt aut phitones vētriloq' q hnt i vētre de-
monē vba exteri' pferēt: tñ. j. **Re.** xvij. v. illa mī pbi-
tonissa q faciebat apparē mōtuos qz suscitatos. **N**ec
diuinos. q fingūt se loq' ex reuelatōe dei: cū tñ loqnt ex re-
uelatōe demonū sicut balaā. **E**t qrat a mor. ve. itā
do sup tumulos et eos inuocādo seu p aliquē modū aliū
supstitiosū. **P**erfectusqz eris. deo fidelit' seruendo.
Et absqz mā. p dicit' cauēdo. **S**eres iste. **D**ic cō-
sequenter describit missio pphē. et p agi de ppha vero. scdo
de ppha falso: ibi. ppha aut. **C**irca pphū p ptinuat finiaz p
dicit' cū dñs. **S**eres iste et. scdo exēq' pphitū euz dñs. **B**i
tu aut a dñō deo tuo. alr insti. es ipse dei. s. p legē diuinitus
datā. et vbi nō sufficit legē determinatō dabit tibi pphica
reuelatio: et hoc est qd subditur. **C** **P**ropheta de gen-
te tua. i. de iudeis. **S**icut me. verba sunt **1** Moysi.
Et pphā aud. i. ppheta a deo tibi dandū. **E**t petisti
bb ij

quitor. ¶ **P**rophetas suscitabo eis
et intelligit h
nō solus de iohue: q̄
immediate successit
moysi. s̄ etiaz de alijs
p̄phetis seq̄ntibus. ¶ **S**ilēs
tui. oēs em̄ p̄phete
siles fuerūt moysi
q̄ d̄b̄s dicitur. ¶ **E**t
ponā v̄ba mea. et. q̄ de loq̄batur
p̄phetaz ora. ista
in auctoritas prin
cipalis intelligitur
de d̄no nostro iesu
c̄po. et b̄i. Act. vii.
quia fuit p̄ph̄a ma
gnus: ad quez pro
phetie aliorū p̄phe
tarum fuerunt or
dinate.

nō audīā vocē dñi tui mei ⁊
ignē hūc maximū ampliū
non videbo ne moriar. Et
ait dñs mihi. Bene oīa sūt
locuti. ⁹Prophetā suscita
bo eis ⁊ medio fratꝝ suoz
¹⁰similem tui: ⁊ ponā ver
ba mea in ore eius: loquet
qꝫ ad eos omnia que prece
pero illi. Qui autem verba
eius q̄ loquet̄ noīe meo au
dire noluerit. ego ultor exi
stā. ¹¹Propheta autē q̄ arro

Propheta aut. Sic pñter agitur de ppheta falso qui
nō ē autēdus: s̄ magis interficiēdus. Et huius pphete po
nitur duplex modus. Cuius est qñ aliqs ad sui iactantiā
vel ppter questū accipit pphetiā a vero ppheta dictā 7 cā
denūciat noie suo quasi sibi reuelatū. 7 hoc notat cū d̄r.
¶ Voluerit 7c. nō p̄cepi illi vt diceret. s̄ magis alteri. Se
cūdus modus ē qñ aliqs ē ppheta demonū 7 per modū 3
quēcumq; superflitiōsū. 7 hoc notat cū d̄r. **¶** Aut et
nomine alioꝝ deoꝝ. 7 qñ statim possent dicere quō diffin
guetur falsus ppheta a vero. ideo ad hoc r̄d̄itur cū sub
ditur. **¶** **N**ochabebis signū 7c. dñs nō ē locut⁹. et p
pñs talis est ppheta falsus. sed qz. s̄. dictū est. xij. ca. q si
gnū p̄dictū a falso ppheta aliqñ sic euenit: quō tūc cogno
scent falsitas e⁹. dñm q ibi docet. s̄. si ex h̄. pcedat ad auer
tendū hoies a deo p ydolatriā vel aliam nequitia. Et sic
p3 q falsitas pphete duob⁹ modis dēb̄ditur. vno mō ex
euentu. s̄. qñ nō euenit qd̄ p̄dixit. alio mō ex fine inf̄to: vt
si qd̄ p̄dixit euenit. vel quocūq; alio mō videatur esse p
pheta. 7 postea nititur hoies auertere a deo. qz nullus ta
lis ppheta pot̄ esse a deo. Sed 3 utrūq; modū arguitur 3
p̄m sic. **¶** **E**saias p̄dixit ezechia moritur⁹ de p̄pquo: **E**sa.
xxviii. **¶** **S**onias niniue subuertendā: **D**one. iij. 7 tñ
sic euenit. et tñ nō dicūtur. ppter hoc falsi pphete sed veri.
¶ **C**ontra scdm̄ s̄l̄r arguitur. qz inmolatio i excelsis fuit il
licita post edificatiōem templi. 7 tñ helyas tunc induxit
p̄l̄m isrl̄ vt fieret inmolatio i mōte carmich. vt b̄. iij. regū
xviii. **¶** Nec tñ reputatus ē falsus ppheta ppter hoc. **¶** Ad p̄
mū r̄ndent aliqui dicentes. q licet ille ppheticē nō fuerint
adimplete fm̄ sensum literalem. fuerunt tamen implete
fm̄ sensum spūalem. verbi gratia de ppheta niniue. fuit
em̄ ibi versio spūalis. s̄. a culpa per pñiam. fm̄ illud **P**ro
uer. xij. **¶** **V**erte impios 7 nō erunt. s̄ impj. s̄ ista r̄nsio non
videtur sufficere. qz de quacūq; pphetiā ab hoie conui
cta si nō eueniret ad l̄fam: posset fingi aliquis sensus my
sticus i quo diceretur p̄pleta. 7 iō aliter dñm. **¶** Ad cuius
intellectū sciendū q pphetica reuelatio ē quedā imp̄ssio
cognitionis diuine facta in mente pphete. **¶** Futur⁹ autez
contingēs dupl̄r cognoscitur a deo. vno mō. put intuit⁹
diuine cognitōis fert super pñtiā ipius: licz futurā. eo q
intuitus diuine cognitōis mēsuratur eternitate q̄ comple
ctitur om̄e tps. 7 qd̄ sic p̄cognoscitur futur⁹ infallibiliter
euenit. **¶** Alio mō fm̄ ordinem/cause ad effectū. s̄. put con
tingēs futur⁹ ē in cā vniuersali 7 ptingēte. 7 qd̄ sic p̄cog
noscent nō sp̄ euenit. qz aliqñ mutat cā. 7 p pñs effectus
¶ Imp̄ssio autē diuine cognitionis fit in mente pphete fm̄

formā voluntatis diuine. Quā igitur i mēte. pphēim
primū cognitio alicuius futuri ptinget p mō. s. put in-
tuitus dei ferē sup illud. 7 qd sic a pphā dēstīnātur futu-
rū: ita fallibilis euenit. 7 vocatur talis pphēcia a docto-
ribus pphā pdestinatiois. Aliquē autē in mēte pphete

impzimitur co-
gnitio futuri se-
cūdo mōvīcz fz
ordinē cāc vari-
abilis ad effici-
t quod sic veni-
ciatur p ppham
nō sp cūenit ppe
murationē cāc.
z hoc mō fuit d
pphetis p dīcā
Infirmitas effi-
ezechie erat di-
spolitio ad mor-
tez. z malicia ni-
nivitaz merue-
rat civitatis sū-
versione. tñ ppe
pces ezechie. et
pniam nīnivitā
rū facta ē muta-
tio cāp z p pñis
effectū. z talis

gantia te prauat^r voluerit
loqui in noīe meo q̄ ego nō
p̄cepī illi vt diceret^r aut ex
noīe alienoz teozum inter
ficietur. q̄ si tacita cogitati
one rīderis quōd possū itel
ligē vbi qd dñs nō ē locut^r
b̄ hēbis signū. Qd in noīe
dñi ppheta ille p̄dixerit 7 n̄
euenerit: hoc dñs non est lo
cutus: sed per tumores ani
mi sui propheta confinxit:
et idcirco non timebis euz

prophetia vocat a doctozibz? prophetia pñunatiōis. qz sub
 intelligitur pñdō vtpote qz nūmū subuertēre. nisi nū
 mūte penitēret. 7 qz ezechias moreretur. nisi p pces
 deuotas. plōgatōz vite impetraret. 7 sic factū est. Et
 qbz pz qz esaias 7 Jonas falsū nō pñdixerūt. I3 autē p
 dicta sūt vera. tñ nō vidētur ad plenū solūē qñtuz. s.
 quō a pñlo distigatur ver? pñba a falso qñ. pñbaverus
 pñdōz pñdīa nō expmīt. sicut Esaias dixit absolute
 ipsi ezechie. Dispone domui tue. morieris em tu 7 nō
 viues. Et Jonas dixit absolute. Adhuc. xl. dies 7 nū
 ue subuertetur. Ad qd dicēdū qz adhuc distiguitur ve
 rus pñbeta a falso. qz qñ pñnūciatū a vero pñbeta nō ē
 venturū ppter mutatoz cāe. hoc pñter reuelatur ipsi p
 phete sicut esaiē post denūciatōz morē ezechie dictū
 fuit a dño. Glade 7 dic ezechie. hec dicit dñs de? audi
 ui orōz tuā 7 vidi lachrymas tuas. Ecce ego adiciāz
 super dies tuos. xv. annos. Et eodē mō ipsi Jone fu
 it reuelata misratio dñi sup nūmūitas. pñc eoz pñiaz
 qd nō sūt falsis pñbeti. Alio etiā mō distiguit per mu
 tatoz em causē effectus futuri. sicut pñia nūmūitas fuit
 omībus nota. Et qz poterat pñueniēs videri sūversio
 ciuitatū. ptunc reuocata. 7 sūlter de fletu 7 pñibus Eze
 chie qz nō ē in falsitate. pñbia. Ad scōm dñm qz immo
 latio in excelsis non fuit illicita sūplm aliter peccasset
 abrahāz immolans arietē. p ysaac i mōte. Gen. xxi. 7
 salomō immolās victimas in gabaō. iij. Reg. iij. c. qd
 pz falsum. qz in vtraqz immolatiōe facta est reuelatio
 dñi: s. immolatio i excelsis solū fuit illicita. qz pñbīta
 dñi autē pñbītois fuit: qz si extra tēplū immolassēt. pñ
 bito sue volūtatē: posset eē occasio ydolatrie scqñē. 7 iō
 immolatio i excelsis erat dispensabilis in casu opposi
 to. s. ad destructionē ydolatrie 7 latrīe confirmatiōem
 et hoc mō helyas inspiratus a deo in monte carmeli
 immolauit dño ad destructōz cultū ydolatrie ipsi? baal
 7 ad pñfirmādū pñm istī cultu vnius veri dei. 7 in tali
 bus credendū ē. pñbe. Si autē vellet inducere ad aliqd
 qd eēt simplr malū. 7 ppter hoc pñbītus sicut furari:
 occidere innocentē 7 adulteri a 7 cōsimilia nullo mō
 esset credendū ei: sed esset occidendus sicut falsus p
 pñbeta: vt dictū est. 3. xij. ca.

In cap. xviij. vbi dicitur in postilla. Ista tamen au-
thoritas principaliter intelligitur de domino nostro ie-
su christo.

Aditio prima.

Noc qd dicitur hic. pphetaz suscitabo eis. singulariter de xpo intelligendum est. nō de alio ppheta si series libru inspicitur. Ad quod sciendum qd i hoc loco aliter ē intelligendum illud quod dicitur pmo. Propheaz de gente tua et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi dñs deus tuus.

ipm audies. Et aliter intelligendum est qd loco secundum dicitur. Propheaz suscitabo eis d medio fratru suorū similē tui. et ponaz verba mea i ore ei⁹. Et em dicitur pmo. Propheaz de gente tua. intelligitur de xpo sicut alijs sequētibz pphibis. p. ut in glo. interlineari bñ. Et autē dicitur scdo. Propheam suscitabo eis. intelligitur de xpo tñ putetia in glo. interlineari bñ.

Rō autē huius diversitatis patet ex p̄tinuatōe verius qd verbi p̄dicti ad ea que statim an̄ dicuntur. nā p̄m bylariuz. intelligētia dictorū ex cāis ē sumēda dicēdi. In pmo em loco intēdebat moyses inducē pplm ad hoc: qd futura ptingētia et alia bñmōi quorū noticiā hīc pue. nire p̄lo poterat nō quereret scire ab anol seu p̄bitō. nū? bñmōi: sicut alie gētes q̄rebāt. Promittebat em eis qd talia qñ oportuisset potuisset scire p reuelatōez diuinā. s. per p̄ham de p̄ria gēte: cui deus ea reuelaret. et sic sine pctō sciret illa. et hoc ē qd dicitur i p̄ loco. Perfectus eris et absqz macula cū dño deo tuo. hoc ē pice re hanc p̄fectōz. s. scēdi abscondita absqz macula. i. si ne pctō: bēbis cum dño deo tuo. Et statim declarat de q̄bus hic loq̄tur dices. Scites iste quaz possidebitis terrā: augures et diuinos audiunt. tu autē a dño deo tuo aliter institutus es. s. ad habendūz noticiā de talibus abscondit. et hoc qd p̄phaz de gēte tua et fratribz tuis suscitabit tibi dñs deus tuus. s. p̄ que poteris scire p̄dicta cū oporteat. et p̄ter addit aliud qd dāmodo sile dices. Et petisti a dño deo tuo i oreb. et i q̄ loco inducit aliū casuz a pmo: in q̄ requiritur p̄pheta in p̄lo. s. ad habendū noticiā de lege diuina: et d̄ pceptis eius ad h̄ vt vita ppli ordinaret p̄m legē diuinā. et de hoc dicit. vt petisti a dño deo tuo in oreb. i. nō solū p̄uidebit tibi deus de p̄pheta reuelatē tibi contingētia: et bñmōi abscondita: que alie gentes per diuinos et augures conātur scire. s. etiā quod amplius ē p̄uidebit tibi de p̄pheta: qd absqz terrore p̄turbatē docebit te diuinā legē qd ad nullū p̄phetam vt. te. pertinet nisi ad solū Moysē qd fuit legislator vt. te. et hoc ē qd dicit. Et petisti a dño deo tuo in oreb. et. Ibi em qd p̄plus nō poterat sustinere auditum terribilis vocis dñi: nec videre ignē mari mū ibidē p̄currentē. iō ad noticiā legis habendā petierunt mediatorē per quē legē diuinā tranquillius et familiarius perciperēt. put. s. Ero. xx. ca. quod fuit sibi concessum. vñ de dicit hic in litera. Et ait domin⁹ mibi. Veni omnia sunt locuti. p̄phetam suscitabo eis. et. quod non intelligitur de ipso Moysē. quia suscitatus erat: nec etiā de alio p̄pheta vt. testa. cū nullus eorū fuit suscitatus ad dandam legē. vñ de oportet qd intelligatur de christo: quem suscitauit dominus de medio fratrum suorū. s. de semine dauid: put in glo. sa. de quo dicit. Similē tui. et. s. verum hominē. de quo vltimus dicit. Qui autē verba eius que loquatur in

nomine meo audire noluerit: ego ultor erit am. in ret. i. lud Mar. ultimo. Qui autē nō crediderit contra dēma bis. et. Unde ad istā auctoritatē mosaicā referenda sunt ista Job. v. ca. Si crederetis moysi crederetis forsitan et mihi. de me em ille scripsit. s. vt mihi crederetis. nō tamē legitur in toto pentateuco. qd Moyses p̄cipere vt crederetur xpo. nisi in hoc loco tñ.

gieris cui⁹ vita seruāda est. Qui p̄cusserit primū suūz nescies: et qd heri et nudius tertius nullū ē eū odiū hūisse p̄. probat h̄ abisse eū eo sim p̄r i siluā ad ligna cedēda: et in succisiōe lignorū securū fugerit manu ferrūqz lapsū de manubrio amicum eius p̄cusserit et occiderit: hic ad vñā supradictaz vrbū con fugiet et viuet ne forsitan pri mus ei⁹ cui⁹ effusus ē sāguis vltore stimulatus p̄sequat

legitur in toto pentateuco. qd Moyses p̄cipere vt crederetur xpo. nisi in hoc loco tñ.

In eodem cap. xvij. vbi dicitur in postilla. Et idō im molatio in excelsis erat dispensabilis

Additio scda.

Qidā expo sitores hebreorū dicūt qd vero p̄phete cre tendūz est. qñqz vt fiat aliqd que dēst p̄bitū. qd malūz dum tamē nō asserit hoc esse licitū simpliciter. sed p̄ tunc ex causa emet

gente. et hoc mō dicunt qd helyas in mōte carmeli immo lauit asserens ex pte dei qd tunc illa immolatio erat fieda sed nō als. Si autē p̄pheta assereret: qd aliquid i lege prohibitu esset licitū simplr. etiā si esset de his que sūt mala. qz prohibita: tunc esset occidendus: put. s. in ca. xij. Facit p̄ hac op̄inione qd Oseas accepit mulierē adulterā iussu dñi. Osee. iij. et tñ manifestū est qd adultera est d̄ his que sūt p̄bita qz mala.

Replica. In ca. xvij. vbi postil. pertractas illud. Propheam suscitabo et dicit principaliter dici de domi no nostro iesu christo. Burg. dicit debere dici tñ de christo. nō de alijs. allegat ad id glosam. sed Burgē. ad dictum suum falsum false allegat glosam. nam glo. in terlinaris exponit de christo sine exclusionē. glo. autem marginalis exponit de alijs. principaliter tñ de christo. nec rōnes Burg. valent. Nam prima que ratione verbi futuri tps. s. suscitabo: de moysē iā suscitato dicit: intelligi non posse. Ita dico qd verbum futuri temporis. s. suscitabit: de Moysē iam suscitato nō possit intelligi. d quo tamē Burgē. exponit. Respondes igitur qd talia verba si gnificānt qd vltra p̄phetas illustrationes tam factas ali as super addat. Sic igitur de Moysē et alijs successoribz intelligitur recte ad literam q̄uis principaliter de xpo. Nec secūda ratio Burg. valet cum dicit qd nullus p̄pheta aliorū a christo suscitatus fuit ad dandam legē quia litera non dicit suscitabo legislatorē p̄phetā qui au diri debuit. non dicitur vt legislator. sed vt verborū dei annunciator.

Capitulu. xix.

Am dispdiderit. Explicat ill qd p̄tinēt ad stat⁹ p̄so nāz sublimi: h̄ p̄r ponit qd p̄tinēt ad bonū sta tū inferiorē et vulgariū. Circa qd sic p̄cedit. qz p̄ ponit ea qd ordināt boiem q̄tū ad p̄ē irascibilē. scdo q̄tū ad p̄cū piscibile ca. xxi. ibi. Si duxerit vir vxorē. et. tercio q̄tū ad rōnālē. ca. xxi. ibi. Ammonites et moabites. Circa p̄m sciendū qd de ordinatio p̄ris irascibilis marie apparet in homicidio. scdo in q̄busdā alijs qd procedūt ex rācore et odio. Primo qd agit de homicidio. scdo de q̄busdā alijs que procedūt ex odio. xxi. c. Adhuc primo agit de homicidio cui⁹ actor cognoscit. scdo de illo cui⁹ actor ignorat ca. xxi. Item adhuc circa primū agit primo de homicidio in p̄ticulari facto. scdo de homicidio in bello. ca. xx. adhuc circa p̄m agit p̄mo de casuali homicidio. scdo de facto a proposito: ibi. Si q̄s aut odio. Circa p̄m ordinat lex: bb. iij

Si quis autem
odio. **h**oc agitur d.

De Non assumes
Dic nonne in idem

ri⁹. dicit aut ra. Sa. q
lis transferens termi

Dicit auteyra.
sa: q tal'mutila

Spereris ad **Ca. xx**
bellū cōtra hostes tu

die. **B**enedicite
primis fiat corve

Deutero.

erat quatuor gna boim. pmo illi q edificauerat domos
nouas: et no dedicauerat eas. et accipit hic dedicare p
strenare. i. facere solene puiui de inhabitatoe ipi? et hoc
notat cu di. Et n dedicauit re. scdo illi q plantauerat
vineas. et nodu cederat o fructib? ear. et b not cu di

Et necdum
fecit ea ee coem
i. de q sit licitū
vesci coit. et hoc
erat in qnto an
no. qz fructus q
nascebant trib?
pmis annis re
putabatur imū
di. Tuz qz ptra
coem cursu na
ture nati. tuz qz
talib? fructibus
qst qbusda insu
lis. et noui i sa
crificijs ydoloꝝ
utebant. no ta
les fruct? nec of
ferebant nec co
medebant a iu
deis. Qd autez
nascebatur qz
to anno totū of
ferebat deo. de
fructib? aut an
ni quinti posat
dñs vince et ali
vti. et tūc diceba
tur vinea facta
cois. Qz autē p
dicti edificatores
domoꝝ et plāta
tores vinearū
amouebant de p
lio h erat. qz i p
dicti opibus ma
gn? laboꝝ ē. et p
pñs ad talia hō
q laborauit ml
tū afficit et iō ex
hoc mag? timet
mozi ante q ali
quē fructū tāti
laboris secut? fu
erit. et pñs est
mīn? pñs et mī
n? ap? ad bellā
duz qz pōt esse
alīs impedimē
tuz: sicut. j. di d

pauis et formidolosis. Itē qz. ij. pñs dñs infortu
niuz ee qñ aliq? ē ppe magnum bonū et no affectur. et
pñs hoc pñs se qstrabatur a piculo plū: ne si ibi mo
rerentur aliq? mag? terreretur et abhorreret plari ppter
tale infortuniū qd pñs accidit. scio remouēdi erāt
illi a plio q despōsauerat viros noduz tñ ad huc eas
cognouerāt p mīmonij psummatōz et hoc notat cuz
di. b Et no accepit ea. qz tales solēt multū delide
rare amplex? spōse. et iō magis timet mozi an ppletōz
sui deliderij. pñs qd sunt minus apti ad plūz. Itē si an
psummatōz mīmonij sic inchoati moreretur in plio
reputaret ab alijs infortuniuz magnū. et sic magis ab
horreret plūz. quarto remouēdi erāt pauidi et formi
dolos. qz pauci pauidi faciunt alios timere. et ex fuga
sua dissipāt et deordināt acie. et sic pñs adituz hostib?
pñs sunt in magnū nocumētū. et hoc notat cu di
i. Me pauere faciāt cor fra. suoz re. qd ad duces nō
soluz pñs remouere ineptos. s. etiā ordinare et exi

rare aptos ad fortis bellāduz. iō b dñs. **¶** Anusq? f
f. de pñcipib? et capitaneis exercit? **¶** Suos ad bella.
cuneos ppabit. dñs aut cune? acies ordiata ad modū triā
guli seu cunei. qz disposita ad subintrādum et diuidēduz
acie aduersarioꝝ. **¶** Si qñ accesserit. **¶** Sic pñs oñditur

luerit et cepit ptra te bellū
oppugbis ea. **¶** Cūq? tradi
derit dñs te tu illā i manu
tua percuties oē qd i ea ge
neris masculini est i ore gla
dijs ables mulierib? et infāti
bus iumētis et cētis q i ciui
tate sūt. **¶** Qz pñs exercitui
diuides: et cōedes te spolijs
hostiuz tuoz q dñs te tu
tederit tibi. **¶** Sic facies cū
ctis ciuitatib? que a te pro
culvalde sūt. et nō sūt te his
vrbib? quas i possessiōez ac
ceptur? es. **¶** De his autē ci
uitatib? que dabūtur tibi:
nullū oīno pmittes vine
re. s. interficies i ore gladij.
etheū vīc? et amozreū et cha
naneū. pherezeū et eueū et ie
buzē. sicut pcepit tibi dñs
teus tuus: ne forte doceant
vos facere cūctas aboinati
ones quas ipi opati sūt dñs
suis et pecceris i dñm teū ve
strū. **¶** Quando obsederis ci
uitatē multo tpe. et muniti
onibus circūdederis vt ex
pugnes eam. non succides
arbores te quib? vesci pōt.
nec securib? per circuitū de
bes vastare regionem quo
niā lignū est et non homo:
nec pōt bellātiuz contra te

rabel mittebatur. vt dictuz ē. vñ. ca. **¶** Addit etiā alia rō
scz ne si remanerēt aliq? eoꝝ cum filijs isrl? pñs ab eoz
ad ydolatriā. et hoc notat cu di. **¶** Ne forte doceāt vos re.
subdit. **¶** Qñ obsederis. **¶** Sic oñditur qd sit agendū
i obsidiōe aduersarioꝝ qñs ad arboꝝ. et sub hoc intel
ligūf vinee et spolia de qbus di. **¶** **¶** Non succides arbo.
de qbus vesci pōt. et hoc qz poterāt eis pñcere tempore
obsidiōis edēdo de fructibus et etiā tempore captio
nis. quia terra ex reseruatiōe talium erat melior et apti
or ad inhabitandū. et per pñs si tal? ciuitas erat intra ter
rā pñsionis: erat melior p habitatiōe ipsoꝝ. **¶** Si autē
extra redderet eis melius tributū. et hoc notat cum di.
¶ Qñ lignum est et nō bō. q. d. non potest fugē: nec cō
tra te rebellare. nec fruct? suos tibi denegare. et ex hoc pñs
q si ciuitas expugnanda esset ita fortis q fili? isrl? despe
rarent de eius captiōe. et recederēt de obsidiōe. poterāt
talīa excidere quia si remanerent deseruirent vtilitati ad
nersarioꝝ: et per consequens essent eis in nocumētū
b. iiij

¶ Anusq? f
f. de pñcipib? et capitaneis exercit? **¶** Suos ad bella.
cuneos ppabit. dñs aut cune? acies ordiata ad modū triā
guli seu cunei. qz disposita ad subintrādum et diuidēduz
acie aduersarioꝝ. **¶** Si qñ accesserit. **¶** Sic pñs oñditur
qd sit agendū i ob
sidiōe aduersarioꝝ
et pñs ad hoies
scdo qñs ad arbo
res ibi. **¶** Qñ obsede
ris. **¶** Circa pñs dñs
m. **¶** Si qñ accesserit
ad expugnādū
ci. offe. ei pñ. pacē.
loqitur de ciuitati
bus q erāt extra tē
rā pñsionis. qd de
illis qui erāt intra
erat eis pñbitū ne
aliq? mō facerēt cū
eis pacē. scd tur.
¶ **¶** Mercuries omne
qd in ea gener? ma
sculini ē. et hoc i pe
naz illius peccati.
q noluerit recipere
pacē. et ppter hoc
excipiūtur mīeres
qñs nō opetit bella
ra vt pueri q nodū
venerāt ad etatē et
robur bellādi. **¶** **¶**
Sic facies cūctis
ciuitatib? que a te
pcul valde sūt. et q
pñs q. d. dictuz ē scz
q scriptura loqitur
hic de ciuitatib? ex
istētibus extra ter
rā pñsionis: con
tra qñs fili? isrl? ha
bebāt iustūz bellū
ex aliq? iuria eis il
lata: seu alia ratōe
iusta.

¶ De his autē ci
uitatib? q dabūtur
tibi. s. i ēra pñsio
nis. **¶** **¶** Nulluz
oīno pmittes vine
re. qz ex iusto dei iudi
cio. ppter suas iniq
tates erāt omīs oī
no delēdi et inficiē
di. et ad hoc fili? isrl?

In ca. rr. vbi dicitur in postil. Quia lignum et non bonum. Additio.
In bebro non est aliqua negativa expressa sicut dicitur. Quia
quod est bonum quod varie exponitur ab expositoribus he-

Capitulum. xxj.

augere nūc. Si qua at lig
nō sē pomifera s; agrestia 7
i ceteros apta vsus: succide
7 extrue machias donec ca
pias ciuitatē q̄ te dimicat

bāt q̄ hoc nō cēt factus q̄ eoz negligētā vel cōsensū.
K Nec oculi viderūt. per hoc intelligitur q̄ nūl oī
 nō scirēt q̄ p̄ visionē omīs alia cognitio designat.
Si egressus fueris ad pugnā. Postq̄ egie de homici-
 dio. hic p̄nt agitur de his q̄ solet p̄cedere ex odio. licet

tingebat q̄ ralis mulier fiebat odiosa marito: ideo lex
prohibet hic iniuriam fiendam illi mulieri. ⁊ hoc ē qđ
dicitur. Si egressus 22. ⁊ sequitur.

M Et videris in numero captiuoꝝ mulierē pulcrā.
que frequenter plus allicit hoīem ad se q̃ aurum ꝛ ar
gentum. **O** Coluerisq; habere vxorē. ductus con
cupiscētia illius. licet dēt melius abstinere ab alienige
nis mulieribus. **P** Intruduces eam. istud est per
missio vt dictū est. **Q**ue radet cesariē tē. p̃ ista
designatur dimissio gētilitatis ꝛ conuersio ad iudaī
smū. **S**i autē postea nō sederit in animo tuo. sicut
frequēter cōtingit de alienigenis mulieribus. quia ba
bent mores dissimiles ꝛ odibiles viris suis.

S Dimitte eam libera 3. absq. precio ab ea vel eius
amicis p. dimissionē accipiendo. **E** Recvendere po
teris: quia ex quo facta est vxor: nō debet redire ad cō
ditionem ancillariū. **N** Recopprimere p. potentiā.
imponendo ei in modo tua opera servilia 7 dura.
S Si habuerit bō. Dic 2 sequenter excludit effect⁹
odij respectu prolis. Et primo ponitur propositum.
secundo ex dictis pcludit correlariū. ibi. Si genuerit.

in odium et in
finitum sit pas-
sio partis coe-
pisabilis: sicut
et amor. tñ pas-
siones irascibi-
lis om̃s oriūtur
ex passionibz cō-
cupiscibilibz z in
ipsis terminan-
tur: qz oriūt ex
amore z odio. z
terminantur in
delectatidē et
tristitia mātā q̃
passiōes irasca-
bilis que malū
respicit oriūt
ex odio. Hatur
de talibus agit.
Et primo res-
ctu psonę sum-
te. scđo res-
ctu extraneę ibi
Quādo pecca-
verit. Prima i-
duas: qā pmo
excludit effect⁹
odij respectū vr-
oris. scđo res-
ctu plis: ibi. Si
habuerit homo
Circa primū sci-
endū: qd filiz eēt
pbibitū licēs is-
rabel ne accipe-
rēt mulieres ali-
enigenas de ter-
ra pmissiōis: vt
dictuz ēō. vii. c.
tñ ppter suā cō-
cupiscētiā per-
missus erat eis
accipere vxores
de alijs gētibz
dimisso pz gen-
tilitate ritu: et
nō frequēter cō-

[illegible]

Deutero.

Circa primū dī. **N** si filius odiose vxoris eet p̄moge-
nitus p̄ nō poterat p̄pter odiū ip̄m p̄uare iure primo
geniture qd̄ cōsistebat i duobus. q̄ p̄mogenitus erat
alijs i bonore p̄ponendus. 7 tantū accipe de bonis pa-
ternis quātū duo aliq̄. vñ 7 ioseph q̄ successit p̄i suo iā
cob in iure p̄mo
geiture q̄tū ad
hereditatē acce-
pit duplicē p̄tē
vt dcm̄ fuit gen̄.
p̄lir. ex dicti pa-
ter litera. **Y**
Si genuerit ho
filiū. q̄ dcm̄ ē q̄
ex odio nō debz
fili? a bono sibi
debito impediri
Et hoc ce zrela-
no p̄cludit q̄ ex
amore inordia-
to nō debz i ma-
lis foueri: s̄ ma-
gis iudicib? tra-
di vt mouat an-
q̄ ad peiora per
insoletias dedu-
catur sic mors
tal ei p̄ficiat: in-
q̄tuz ei p̄clu-
debat augmēta
tō maloz 7 alijs
q̄ p̄b datur
eis correctōis
exēplū: tñ hoc n̄
debebat fieri nisi
de ill de q̄b? non
appebat p̄babi-
litas correctōis
7 p̄lra.

Quā p̄ccauit.
rit. **H**ic p̄ter
cluditur effect?
odij i p̄sonis nō
p̄iūc. Et p̄mo i
mortuis. scd̄o i
vuiis. i p̄ncipio
xxij. ca. Circa p̄-
mū faciendū. q̄
sepelire mortuū ē opus misericōdie. 7 i dō de condēnā ad
mortē 7 suspēsis i patibulo p̄cipitur hic: q̄ nō p̄uēt
sepultura: licz eoꝝ vita fuerit odiosa. 7 assignat rō cū
dī. **Q**uia maledictus ē a deo q̄ p̄i ligno. In be-
bī. bī. **E**lilificatio dei ē suspēsis. qd̄ exponit ra. **S**al. di-
cēs q̄ bō ad imaginē dei factus ē. 7 iō si diu remanet
suspēsus hoc quodammodo rediret in debonitatē dei.
p̄m nō translatōem nostrā. maledictio dei hic accipit
p̄ pena suspēsis in iudicijs q̄ tenet locuz
dei. vt sit sensus. **Q**uia maledictus ē a deo q̄ p̄-
det in ligno. i. q̄ bz sufficere talis pena a tenētibz lo-
cū dei impositiō non d̄vltro hoc p̄uari sepultura. 7
qd̄ dictū ē hic de sepultura suspēsis intelligendū ē de se-
pultura lapidati: vt alio mō p̄dēnati ad mortē.

In ca. xxj. vbi dī in postilla. In hebreo bī. **E**lilifica-
tio dei ē suspēsis. **A**dditio.
In bebi. bī. **M**aledictio dei ē suspēsis. ad qd̄
assignat ab hebreis duplex rō. **Q**uia ē ip̄i? ra.
sa. quā postil. assignat. alia ē. q̄ null? suspēde-
batur in ligno apud eos nisi blasphemus 7 ydolatra
7 iō si diu remaneret suspēsus daret occasio homib?
vt loq̄retur de blasphemā illa vel ydolatriā. **Q**ue qui
dēt peccata erāt abominabilia: que nolebat deus q̄
noiarent: iuxta illud apli ad eph. v. ca. **F**ornicatō au-
tē 7 ois immūdia nec noietur in vobis zc.

Non videbis bouem.
Dostq̄ moyses ordiauit irascibile respectu perso-
ne cōiuncte. hic p̄ter eā ordiat respectu nō cō-
iuncte. Et diuiditur in du 39 partes. s̄ i partē principalē
7 incidentalē. scd̄a ibi. **N**ō arabis. **A**dbuc primo ordiat
irascibilem respe-
ctu p̄ntis. secundo
respectu futuri ibi
Cum edificaueris.
Adbuc primo or-
diat eaz respectu
creature rationali:
ibi. **S**i ambulans.
Circa primū scien-
dum q̄ ad ordina-
tionem partis ira-
scibil? pertinet si bo-
mo subtrahat au-
tiliuz primo. quia
hoc videt p̄cede-
re ex odio: 7 impo-
tat signum crudeli-
tatis et defectū pie-
tatis. 7 i dō p̄bibet
hic cum dicitur.
Nō videbis bo-
uem fratris zc. 7 p̄-
teribis ac si non vi-
deres nulluz reme-
diū apponēdo. et
idē intelligit de re-
bus alijs que sunt
in periculo amissio-
nis. vñ sequitur.
Si videris faci-
es de asino zc. fr̄is
tui. et noie fr̄is hic
intelligit iude? vel
primus. 7 q̄ nō so-
lū apponendū ē re-
mediū in animali
errāte. sed etia in
animali sub onere
lapso vel iacente. iō
subditur.
Si videris asi-
nuz fr̄is tui zc. **D**i-
cit autē h̄ ra. sa. q̄ sa

dū ē: et adiudicatus morti
appēsus fuerit in patibulo
non p̄manebit cadaver ei?
in ligno: s̄ in eadē die sepe-
lietur? quia maledictus a
deo ē qui pendet in ligno: 7
nequaq̄ cōtaminabz terras
tuā quaz dñs deus tuus te-
derit tibi in possessionē.

Non videb. **C**a. xxij.
Bonē fr̄is tui aut oues
erantē: 7 p̄teribis s̄ redu-
ces fr̄i tuo etiā si nō ē p̄p̄n.
qu? fr̄ tuus: nec nosti eū du-
ces i domū tuā 7 erūt apud
te q̄ diu q̄rat ea fr̄ tu? 7 reci-
piat. **S**i facies de asino 7
de vestimēto 7 de om̄i re fra-
tris tui que perierit: si inue-
neris eaz negligas quasi ali-
enam. **S**i videris asinū fra-
tris tui: aut bouem cecidit
se in via: non respicies: sed
subleuabis eum eo. **N**ō in-
duetur mulier veste virili:
nec vir vtetur veste femēa.
Abominabilē ē apud te
um q̄ qui facit hoc. **S**i am-
bulās p̄ viā in arbore vl in

cerdos i casu nō debebat iuuare ad leuādū on? vt si aial
esset lapsū in loco sepulture vbi sunt ossa mortuoz q̄ ex
hoc p̄tamiaret: sed hoc nō habet locū i noua lege vbi ces-
sant iste ceremonie. 7 quā sicut ad inordinationē irasci-
bilis pertinet subtrahere fratri auxiliū: ita etiā pertinet
ad eam presumptiose cōdere ad aliquid sibi indebitum
iō subditur. **N**ō induet mulier veste virili. **Q**d̄ ex-
ponit doctores aliq̄. 7 bñ vt credo: q̄ hoc intelligit de az-
mis q̄bus viri vtūtur. vñ i bebi. bī. **N**ō erat vas viri su-
per mulierē. 7 accipitur alibi in scriptura vas p̄ armatu-
ra. vñ. j. Reg. xv. dī de Jonatha: q̄ tradidit puero arma
sua. In hebreo habetur. **M**asa sua. p̄hibetur autē hic q̄
mulier nō portet arma viri. tñ quia indecēs mulieri 7 p̄-
sumptuosum. tñ quia p̄tuncerat supersticiosum. q̄ gen-
tiles mulieres i sacris martis portabāt arma viri: 7 i sa-
cris veneris viri portabant ornamenta mulierū et in stru-
mēta eaz: vt pote colū. fusum. 7 similia. iō subditur.
Abominabilis. n. apud deū ē q̄ hoc facit. **A**bomina-
tio em̄ in sacra scriptura cōiter accipit p̄ ydolatriā: seu p̄
aliq̄ ad ydolatriā pertinētē. **S**i autē lra p̄cā intelligat d̄
veste cōi: p̄hibet bictalis vsus. vel poti? abusus. q̄ est oc-
casio libidinis. q̄ mulier in veste virili posset licētius cū
homib? luxuriā exercere. 7 s̄ vir in veste mulieris. quia
liberius posset loca secreta mulieris ingredi.

Si ambulās. **H**ic ordiat irascibil? respectu irratio-
bb v

cum: si autem fuerit iudicatus. et per se regem. et in pluribus alijs locis. et apprehendit senes vrbis viri illi: si quicquid fuerit de falsa accusatione. et verberabit illi. i. facient coram se verberari. ista tamen verberatio non debet excedere. i. licti. ut beatus infra. xxv. c. Et hoc etiam patet quod vir vxor non se iudicabant ad paria etiam in si delicta tibi. q. vir deficiat in p. batioe impositi criminis si punire. b. f. m. legē tali onis. i. morte si cut vxor. si vir poterat hie plus res vxores et non everso. et vir poterat repudiare vxorē et non everso. 3. Quid si ver est qd obicit: et non est in puella inuenta virginitas. eiciet eā extra fores domus patris sui. et lapidibus obruet viri civitatis illius. et morietur: qm fecit nephas i. i. s. r. l. ut fornicaret i. domo patris sui: et auferes malum de medio tui. Si dormierit vir cum vxore alteri. vterque morietur. i. adulter et adultera: et auferes malum de israel. Si puellam virginem respoderit vir et inuenerit eā alijs i. civitate et concubuerit cum ea: educes utrumque ad portas civitatis illius et lapidibus obruetur: puella quia non clamauit cum esset in civitate: vir quia humiliavit vxorē proximi sui: et auferes malum de medio tui. Si autem in agro repperit vir puellā q. respodē sata ē: et apprehendēs concubuerit cum ea: ipse morietur solus: puella nihil patietur. nec ē rea mortis: qm sicut latro

luerit quod est potentior vel nobilior seu alia rōne. nihilominus vir ille tenebat dare patri puelle predictos. i. siclos ut beatus xxij. et si non posset soluere tenebatur ad equi ualentia seruare: seu per aliam viam satisficere.

Non accipiet. hic refrenatur concupiscibilis qm ad incestus: ut nullus accipiat in vxores nouerā suā. quia hoc reuertitur i. ve recundiam patris cum vir et vxor sit vna caro: et ideo vxor patris non debet esse subiecta filio. cum igitur vxor sit subiecta viro sicut mater legem contra reuerentiam filij ad patrem quam debet ei de iure naturali est q. accipiat nouerā suā in vxorem. et ideo. ij. Regū. xvi. dicit. q. absalō sedauit patrem suū dauid ingrediendo ad concubinas eius. propter quod in de. statim huius criminis precipitur interfici vir et mulier de tali crimine convicti Leui. xx. c.

Non intrabit eunu. et attrit. v. l. apud testicul: et absciso veretro ecclesiā dñi. Non ingredietur māser hoc ē d. scorto natus in ecclesiā domini vsq. ad decimā generationem. Ammonites et moabites etiam post decimā generationē non intrabūt ecclesiā dñi in eternū. quia noluerūt vobis occurrere cum pane et aqua in via qm egressi estis de egypto: et q. p. duxerūt contra te balā filiū beor de mesopotamia syrie ut malediceret tibi: et noluit dominus te audire balā: vertitq.

Capitulum. xxij.

Non intrabit eunuchus. Postq. declarata se ea q. pertinent ad ordinationem partis irascibilis et concupiscibilis: hic consequenter ponunt ea que pertinent ad ordinationem partis rationalis. et primo attendēdo ad bonum commune. secundo ad bonum singularis persone: ibi. Non trades seruū. Prima in duas fin. q. bonum commune est attendendū tempore pacis et tempore belli. secunda ibi. Quando egressus fueris aduersus hostes. Circa primum sciendum q. bonum commune maxime pacis tempore ex tribus cōseratur. Primum est si bona et honesta cōnubia cōiungantur. quia per hoc bona proles procreatur. Secundum est si persone immūde a diuinis elongentur. Tercium si persone viles et defectuose ad bonores et regimē ppli nō admittantur. et fin hoc litera ista tripliciter exponit. Primo modo sic. dicunt enim hebrei q. per ingressū in ecclesiā dei a quo repelluntur hic aliquę persone et gentes: et aliquę ad semper: et aliquę ad tempus: intelligitur contra matrem cū muliere israelitica: a quo impediuntur impotētes ad generandū. quia non est ibi bonū proles. et patientes defectū nataliū propter vilitatē originis. Ammonites et moabites repellunt ad q. p. peccatū contra populū israel et egypti et ydumei ad tempus.

I. vsq; ad terciā i gnationē. qz sicut dicit ra. **sa.** nō peccāuerūt ita grauē p̄p̄m isrl̄: sicut amonite ⁊ moabite. qā fecerūt eis p̄secutōz corpale: vtpote egyptij populum labozib; affligēdo: ⁊ pueros i flumie demergēdo: vt b̄ exo. **j.** ydumei vō i gladij filijs isrl̄ occurrēdo: **nu. x.** **S** amonite ⁊ moabite p̄secuti sūt eos spū aliter conducēdo balaaz ad maledicēdū eis de cui⁹ consilio filij isrl̄ iducti sunt ad luxurias ⁊ ydolatriā. **A**ssignatur etiā alia rō i lra s. q; ydumei descenderūt de esau: q; fuit fr̄ iacob a q; descenderūt israhelite. ⁊ sic isrl̄ite et ydūci erāt qdāmō fr̄es. et b̄ ē qd̄ dī. Quia fr̄ tu⁹ est. filij egyptij receperūt filios israhel i terra sua tpe famis ⁊ fuerūt ibi conseruati sub puidētia ioseph. et hoc ē qd̄ dī. **A**duena fuisti i terra ei⁹. ⁊ iō ydumei et egyptij citi⁹ admittebantur ad p̄trahendū matrimoniū. ⁊ fm̄ hanc sn̄iaz patet lra hoc excepto.

Quia nolui vobis occur. cū pa. 7 aq. Quia vñ pñi ei qd. s. dicitur ē. n. ca. q. licet moabite nō pcessissēt eis trāsi-
tū p terrā suā. tñ i pfinio terre sue portauerūt eis alimē-
ta venalia. Ad b rñ dēt bebrei: q. viri nō portauerūt talia
remāntes i ciuitatib⁹ armati ad custodiā terrē: s. mulie-
res tñ. 7 ppter hoc viri fuerūt repulsi a infirmo pōdco:
nō autē mulieres. vñ 7 Ruth moabifuit vxor viri isrlē-
te. 7 iō dē hic āmonites 7 moabites tē. q. sūt noia mascu-
lini generi 7 nō femini. scdo mō erponit ab aliqib⁹ docto-
rib⁹ catholiciis. q. p ingressū ecclie dei: a q. psonē supradi-
cte excludunt intelligit ingressus atrij in quo homines
mūdi orābāt in hierlm. pte templi. a cuius ingressu arce-
bant psonē p̄dicte rāq. imūde rōib⁹ p̄dicā tē. Erponit
sicut pu. 7. tercio mō erponit ab aliqibus doctoib⁹ nris:
7 rōnabilibus vt vñ. Dicit autē q. lex diuina nullū exclu-
dit etiā extraneū a cultu dei: 7 ab his q. p̄tinent ad aie sa-
lutē. vñ dē Ero. xij. Si quis pegrinor: 7 vestram voluerit
trāsire colonā: 7 facere pbare dñi: arcū dēf pu. 7 omne
mascu. inūci. 7 tunc rite celebrabit: eritq. sicut indigēa
terre. s. in tpalibus q̄rum ad ea q. p̄tinebāt ad regimen
pplī p psonas eminētes: vt p̄ore magistrat⁹ 7 iudices t̄bu-
nos: cēturiōes: 7 p̄fices: nō om̄s admitterebātur: s. erdu-
debātur eunuchi. q. cū eēnt impotētes ad generādū: bo-
nō p̄nus q. p̄sistit i regimie ppli eos nō decebat. vñ 7 an-
tiq̄tus iudices 7 gubernatores ppli vocabant̄ p̄res con-
scripti. Sñr excludebant patientes defectū nataliū. q. p-
pter vilitatē sue originis nō decebat eos status tanti ho-
noris: nec ppli subiecti pacifice toleraret. p̄p qd talis p
motio eēt turbationis occasio. vñ 7 in ecclia tales ab o-
mnibus et dignitatib⁹ repellūt: sñr alienigene a regimie
pplī merito repellebātur. q. nō ē tātū p̄fidentū i eis sicut
i indigenis. S. oportet autē hie magnā p̄fidentia de ill⁹ qui-
bus p̄mittit̄ regimē ppli. q. oportet q. sciāt secreta 7 in-
firma ppli. Aliq. tñ excludēbant̄ ad sp. 7 aliq. ad t̄ps p̄vi-
ctis rōibus. 7 fm istū intellectū satis pz lra p̄siderat: cū
hoc p̄p̄radit. c. q. q. egressus. hic p̄nter ordinat̄ rō-
nalis attēdendo ad bonū cōtēpe belli qd quidē bonū cō-
sistit p̄mo i mūdicia spūali. scdo q. qñ mūde seruiebāt

Deo datur eis victoria. ⁊ ideo dicitur hic.

Con egrediens fu. zc. custodies te ab oi re mala. Lab
oi peccato ne veniat super te puina offensio: z cadas
cora inimicis tuis gladio. scdo requie mudicia corpo
rali o subdit. **S**i fuerit zc. pollut^{us} sit somno. i som

ad quē egrediaris ad requi
sita nature: gerēs parilluz
in balthēo. **¶** Unq; foderis
fodies per circuitū ⁊ egesta
humo opies quo releuatus
es. **¶** Dñs em̄ deus tuus am
bulat in medio castrorū vt
eruat ter ⁊ tradat tibi inimi
cos tuos: vt sint castra tua
sancta: ⁊ nihil in eis appare
at feditatis: ne derelinq̃t te
¶ Nō tradas seruū dño suo
qui ad te pfugerit. **¶** Vitabit
tecū in loco qui ei placuerit
⁊ in vna vrbium tuarum re
quiescet ne contristes eum.
¶ Non erit meretrix ⁊ filia
bus israhel: nec scortator ⁊
filijs israhel. **¶** Non offeres

Fabebis locū extra castra zc. intelligit etiā de castris ipſi. qz ſi tales immūdicie fierent intra caſtra populi corūperetur aer ex fetore. et ſeq̄retur infirmitas z mortalitas in ipſo. **I**te qz archa cū ſacerdotibz teuitis erat in caſtris: nō erat decēs qz talis fetor eēt ibi: z hoc ē qd ſubdiſ. **G**ōns em̄ deus tu⁹ ambulat in medio caſtroz: qz ibi erat per ſpecialē cultū ſacerdotum z leuitaz: qui tenebantur erire cūz populo ad exercitum licet non omnes: ſed aliqui eoz. **N**on trades ſeruum. **H**ic conſequenter ordinatur pars rationalis attēdendo ad bonū ſingularis perſone. Et diuiditur in tres partes ſm̄ tria que ſunt de dictamine rationis. ſed vt legalitas ſeruetur ad omnes. pietas ad pauperes. et ſeueritas ad rebelles. ſecunda incipit ibi. **C**um repetes a proximo tuo: circa medium. xxiij. cap. tertia in principio. xxi. ca. **A**dhuc prima in duas: ſm̄ qz legalitas duo reſpicit. ſ. operationes et punitiones. ſecunda incipit. xxiij. ca. ibi. **S**i deprehenſus. prima in duas ſm̄ duo ad que ordinatur legalis operatio ſcilicet ad vitam politicāz z domeſticā. ſecunda ibi. in principio. xxiij. **A**dhuc prima in duas ſm̄ duo que reſpicit vita politica. ſcilicet vrbaneitatem z fidelitatē ſecunda ibi. **C**um votum voueris zc. **C**irca primum ſciendum qz homo viuūt vrbane et conuenienter. primo quando compatiēter ſe habet ad afflictū. z q̄tū ad hoc dicitur.

b Non trades seruuz domino suo &c. 7 intelligitur qñ queritur a domino ad occidendū seu mutilanduz: seu aliter indebite affligendum. ideo subditur.

Inhabitabit tecum &c. scilicet quousque quiescat ira domini sui: & tunc reddendus est ei cuius sit res domini sui: sicut et alie res sunt restituende. secundo quando ad seipsum habet semunde & decenter. et hoc notatur cum dicitur. Non erit meretricis de filiabus israel &c. tercio quando ad deum se habet reuerenter. et quicum ad hoc subditur.

prostituli. quia est quid vile. et propter hoc vocatur
turpe lucrum: ideo talia offerre domino maxime in

no cōm nō est in
mundicia spūa
lis licz possit eē
in vigilia pcedē
ti vel subsequēti
tū ibi semp eīn
mūdicia corpā
quaz cōcomita
tur depōssio men
tis. iō subditur
et. **E**grederet
ex castra. s. dei
tatis et leuitarū
q̄ erāt ex medio
exercitus. nō tū
oportebat egre
di castra cōis co
puli: put dictū
fuit i simili Nu
meri. v. cap. Et
idem intelligen
dū de alijs imū
dicijs: q̄ quāda
irreglaritātē fa
ciunt vt dictum
fuit ibidē s̄ pōi
tur hic ista imū
dicia p exēplo.
q̄ frequēter acci
dit. q̄ autē s̄bdi

[illegible]

Deutero.

publico ptinet ad dei irreuerentiā. pōt. tñ dñs fieri ele
mosyna. **N**ec precii canis. **D**icit autē Josephus
q̄ hoc intelligit de p̄cio qd accipiebatur ab illi q̄ loca
bāt canes venaticos et custodes ouiu ad impregnatō
nē canicular. qd p̄hibet offerri. eo q̄ erat turpe lucrū
sicut de meretri
cio dictū ē. Alij
autē exponūt de
primogenito ca
nis. qz primoge
nita aialiu imū
torz inter q̄ ē ca
nis: nō poterāt
offerri. redime
batur tñ qnqz si
dis: vbi dñs
ri. xviij. et dābā
tur sacerdoti. s̄
pro primogeni
to canis nō dā
batur ppter vili
tatē sui? anima
lis ita q̄ bic exci
pitur redēptio
primogeniti ca
nis a redēptio
ne aliorz. quid
autē fiebat de p̄
mogenito canis
nō redempto b̄
nō expm̄t vide
tur tamē proba
bile q̄ interficie
batur: sicut de p̄
mogenito asini
dñs. xviij. quā
to nō redimeba
tur. quarto qñ
non ad primūz
se habet libera
liē. et q̄stum ad
hoc subditur.

Non fenerabis fratri tuo ad vsuram. et s̄ alieno.
istud ē permissio nō licitū: s̄ minus mali. ad cultandū
maius. s̄ ne fratres suos iudeos grauarent vsuris.
Cū votū voueris. **B**ic psequetur ordinatur rōna
lis in vita politica. put respicit fidelitatē. que primoz
principaliter habēda est ad deū. et hoc notatur cuz dñs.
Cū voueris dñō deo tuo. ad fidelitatē autē bo
minis ad deū requiritur q̄ adimpleat qd ei pmisit. s̄
qz votū nō est de bono necessario ad salutē: s̄ de bono
supererogatois: subditur. **S**i nolueris pollice
i absqz peccato eris. qz nō tenetur ad illud bonū nisi rō
ne voti. scdō habenda est fidelitas ad primū. iō subdi
tur. **I**ngressus vineā. primi tui. et. quod intelli
gitur de eo qui ingreditur vineam aut segetem proxi
mi sui ad opandū. vt dicit rā. **S**a. et ideo ei deditur d̄
fructibus comedere: nō tñ ad domū suā portare. qz b̄
esset infideliter agere: s̄m expositores nostros intelli
gitur etiā de alijs. qz intērio legis erat inducere hebre
os ad amicabilē communicationē rerum suarum ad in
uicem. et ideo lex concessit in talibus esū. et p̄hibuit ex
cessum. s̄ de portationem extra. quia hoc ad infidelita
tē et cupiditatē pertinet.

Capitulum. xxiij.
Accipit bō. **B**ic ordinat rōnalis i vita dome
stica: que maxime cōsistit i cohabitatiōe viri cū
vxoze. et qz p̄uozum eadē ē disciplina: ideo pri
mo agitur de sepatione viri ab vxoze. scdō de cohabi
tatiōe: abi. **C**ū accipit bō. tercio de necessitate supelle
ctilis pacifica possessiōe ibi. **N**ō accipies. **E**t circa p̄mū
sciendū q̄ in veteri lege plures erāt cāe. p̄p̄ q̄s bō po
terat dimittere vxozē. saluator autē vnā solam ponit

f. fornicationē **M**atth. 7. 13. em̄ bic odiū dīcat cā dimissio
nis. veruntū qz vxoz nō b̄ odio nisi ppter aliquā causāz
aliā. ideo reducenda est talis dimissio in aliā cām vltēri
orē que pōt esse multiplex. ideo dixerūt aliqui q̄ cause. p
pter quas poterat dimitti vxoz erant feditates in corpo

re: puta infirmitas
vel aliqua macula
notabil in corpore
vel in anima. sicut
fornicatio occulta.
vel aliqd b̄mōi. qd
i moribus deforūi
tatē facit. et hoc est
quod dicitur i lra.
Propt̄ aliquā
feditatē. s̄ in corpo
re vel i moribz. **I**n
hebreo autē habet.
Propter rem tur
pē. et eodē mō pōt
intelligi. Alij autē
restringūt has cās
satis p̄babiliter di
cētes. q̄ nō pōt
vir repudiare vxozē
nisi ppter aliquā
causam post matri
moniu supueniētē
nec etiā ppter quā
libet talem. sed pro
pter illas solas que
p̄nt bonum prolis
impedire. v̄l in cor
pore vt sterilitas le
pra. morbus cadu
cus: et similia. v̄l in
aia: vt si vxoz esset
malorum morum:
quos filij et filie ex
cōuersatione cum
matre imitaretur.

Ca. xxiij.
Acciperit hō vxozē
et habuerit eā et non in
uenerit grām aī oculos ei
ppter aliquā feditatē scri
bet libellū repudiij: et dabit
in manu illius: et dimittet
eā de domo sua. **C**ūqz egres
sa alterū maritū duxerit: et
ille q̄s oderit eā: tederitqz
ei libellū repudiij et dimise
rit d̄ domo sua v̄l certe mor
tu⁹ fuerit nō pōt p̄or ma
ritus recipere eā i vxozem. qz
polluta ē et abominabilis fa
cta coram dñō nec peccare

Scribet libellum repudiij. licet repudiatio nō esset in
iuncta: s̄ tñ p̄missa. p̄scriptio tñ libelli repudiati⁹ erat
iniuncta: ad hoc vt mulier libere possit alteri nubere si
vellet. vñ dicit Josephus. q̄ forma libelli talis erat. **P**ro
mitto tibi q̄ nunq̄ tecū conueniā. Alij autē dicunt q̄ in li
bello erat scripta cā repudiij. s̄ hoc nō videt rōnabilē di
ctum. qz aliquando causa erat occulta: vt pote fornicatō
soli marito nota. et iō si hanc cāz vel p̄silem in libello scri
beret: eam diffamaret publicando p̄ctm̄ occultū. p̄p̄ea i
lra dicitur. q̄ iste libellus in manu mulier⁹ repudiate dā
batur. et ideo non est verisimile q̄ ibi aliquid expresse cō
tineretur qd cēt in diffamationē mulieris. **S** maḡ hoc
preceptū de libelli datione v̄l fuisse datum in fauorē mu
lieris repudiate. **N**ā dabatur ad hoc vt posset alteri nu
bere vt dictū ē. et ne maritus posset eā inuoluntariāz ad
se reuocare. et sic esset minus pronus ad repudiādū ipsā
a principio.

Nec peccare facias terrā tuā. i. habitātes i terra tua
qz si mulier bis repudata: iterum nubere alteri: vel ma
rito prioz. ppter p̄cedētia tanq̄ abominabilis posset
defacili a marito interfici. **A**d maiorem intellectū corū
que dicta sunt: bic querit vtrūqz repudiati⁹ vxozē cēt lici
ta in veteri lege. dicendum q̄ sic in casu fornicationis. et
in hoc pueniunt omnes: loquēdo saltez de repudio q̄tū
ad thoz. **I**n alijs etiā casibz dicunt aliq̄ q̄ erat licita ex
dispensatiōe legis: sicut habere plures vxozes. sicut enīz
vnitas vxozis est de dictamine nature: sicut inseparabilitas
et ideo sicut illud fuit licitum: qz abrahā et iacob nō pecca
uerūt: nec etiāz dauid qui post legem habuit plures vxozes:
sic nec repudiantes peccabāt. **I**te lex vetus et si nō
conferebat gratiam: tamē peccatū ostēdebat v̄is officis

doctores. si igitur repudiū eēt illicitū oñsū fuisset per legē. qd nō fuit factū. qz magis pcedit vt vñ bñ dñ. Scribet libellū rē. aut p pphas. qd nō vñ eē. qz Malach. ij. dñ. Si odio hūerī eā dimitte eā. Itē dicit Abryf. qz sicut apli p miserunt scōdas nuptias: sic moyses libellū repudiū. scōde aut nuptie sūt licite. g. rē. S. hoc vñ eē ptra dictū salua toris Math. capi. xij. f. qz libellus repudiū pcessus est a moyses. ppter duriciā cordis eoz. talia non excusant a pcedo. qz nō vident pcessa nisi ad euitā dñi mai⁹ malum. si cur etiā dictū ē ca. pcedenti. Non tra des fñi tuo ad vñ raz: s. alieno. tradē tñ alieno nūqz fuit licitū: vt oēs doctores catholici dicūt et etiā pbs dicit qz est contra nām. v. ecclie. et ideo vñm qz nunqz tale repu dium fuit licitū: qz fuit pcessū. vel potius permissū ad eui tandū mai⁹ malū. s. vñzidiū. et hoc nō facit licitū. sicut permissio fornicatōis ad euitādū adulteriū non facit eā licitā. Ad primū dicēdū qz nō est sile. qz vñitas vñzōis in veteri lege fuit intermissa. ppter maius bonū. s. ppter multi plicatōem plis ad cultū diuinū. qz tūc multiplicatā erat per gñatōem carnalē. et talis intermissio ē facta et licita. s. permittere malū aliqd ppter maius malū vitandū: nō facit illud licitū vt dictū ē. Ad scōdū dicēdū qz aliqd eē il licitū qd tñ lege pmittit oñditur dupl. vñ mō p pphas a spūscō loquentē. et hoc mō vñzū eē licitū etiā cū etneo dauid ppha oñdit dices. Dñe qz bitabit i tabernaculo rē. seqtur. Qui pecuniā suā nō dedit ad vñzū. absolute lo quēdo et nullū excipiēdo. qz indefinita iuris eāpōllet vñ vñ in li. machroc. qz apud iudeos ē autēticus. vñi exponi tur pbs. pdictus sup illud vñzū. Qui pecuniā suā nō dedit ad vñzū: dicit glo. etiā gentili. Alio mō oñditur illicitū per cōem obseruatōz bonoz. qz pñuetudo ē optia inter pres leg. et dñi pñuetudo bon⁹ vñsus. n. at abusus. et sic ostē sū ē repudiū illicitū. qz nullus eoz qz pñmedant i scptura legē hoc fecisse nisi de mādato vel instinctu diuio. sicut de mādato dei abraā emisit agar. qz deus pōt mñmonia pñgere et dissoluere. put sibi placet. Ad terciū vñm qz dñi scōdas nuptias impiopevel large vocat pñssio. inqz tñz pñssium qd datur dñi mōi bono timore ne maius bo nū male pseruet vocat pñssio. et sic apls pñssuit vel per mñssit large loquēdo iuniores viduas nubere. j. thim. v. et hoc ē respectu licitū. nō sic autē pñssio mñzōis malia ad vitā dñi maius: vt dictū ē. **Cū accepit.** Dic agitur de viri et vñzōis cobitatōe in nouitate mñmonij dñi. qz tūc permitteret sñ cobitare et letari vt amor adinuicēz magis firmaret. id dñ. **Nō pcedat ad bellū.** cui⁹ cā supius ē expñsa. rr. ca. **Nec em qñpiā necitā qñiun get publice.** dicit ra. Sa. qz hoc ē intelligēdū tñ de pñ nētibus ad bellū. vñ i bebī. bñ. Nec imponet ei aliud. s. de pñnētib⁹ ad bellū: ita qz referet ad lñz immediate pcc dñtē. qz sicut nō debet bellare. vt dictū ē. s. rr. ca. Sic nec victualia portare exeretui: vel vias pparare vt erer at⁹ posset trāsire: vel alia ad bellū pñnētia. Ill aut qz plā tauerāt vineas de nouo et domos edificauerāt: et vñzōes despōsauerāt. s. nōdū acceperāt ista bñ iniungebāt. Is ei de cōgressu belli parceret. **Nō accipies.** Dic pñter agitur de necessaria suppellectili i domestica vita seu bita toe. Cū em nō pōt bitare i domo viri et vñzōis absqz suppel lectili ad cibū pparandū. et id hic pbibet ne creditor acci

piat talia p pignore euz dñ. **Nō accipies i loco pignoris inferiorē et superiorē molā.** qz vñzōis ē necē ria ad terēdū bladū: vñ fit panis vel alia ad vitā necē ria. et idē intelligendū ē de alijs vñzōis necessarijs ad pparandū cibū vt dicit ra. Sa. Is istud solū penat p ponatur p exē plo. **Si de pñbēsus fuerit** Postqz actum est de legalitate seruanda in ope ratōibus. h. pñ ter agitur de ei⁹ obfuatione i pu nitōib⁹. et hoc i duob⁹ grauib⁹ casibus. Et pri mo describit pu nitio ab boie in ferēda. scōdo pu nitio a deo timē dat i bi. **Obfua diligēter.** Circa pñm sciēdūz qz bñ inter creatu ras inferiores ē nobilior. qz ad imaginē dei fa ctus. et id p furto boīs imponitur maior pena. s. pena mori. et hoc ē qd dñ. **Si de pñbēsus fuerit bñ. i. cō uict⁹ i iudicio.** i. Sollicitas frēz suū. i. sollicitas in si diās vt euz possit furari. **Et vedito eo accepit pñzū inficietur.** Et qz pñzū si de pñbēderet fur anqz bo minē furto sublatū veditisset: nō puniebatur pena mor tis. s. alia mñzōi pñm arbitriū iudicis. sicut **Ero. xxij. dñ** de illo qz furatus fuerat ouē vel bouē et occiderat vñ vñ diderat qz debebat reddere quatuor oues pñna. et qñ qz boues p vñzō. Si autē inueniebatur aial vñzōis apud eum anteqz veditisset vñ occidisset nō restituebat ni si dupl. sicut et de alijs rebus. **Et auferes malū de medio tui. s. malum culpe per bonū iusticie.** m. **Obfua diligēter.** Bñ describitur pñntio a deo ti menda p peccato rebellionis ad superiores. et mari me sacerdotes: pro qua a deo inflata ē aliquādo pla ga lepre. vt patet in oia rege iuda. ij. Paralip. xxvj. et hoc ē quod dñ. **Obfua diligēter: ne incurras plagas lepre.** ppter rebellionē ad superiores. et id sub ditur. **Sed facies quecunqz tocuerint te sacer dotes rē.** In hebreo habetur. **Obfueris in plaga le pre.** quod exponit ra. Sa. dicens. **Caue ne celes pla gam lepre in te vel in alio.** **Sed facies quecunqz tocuerint te rē.** id est si dixerint te vel alium eijciendū de castris sicut leprosum. vel reducendum ad diligen tius considerandum: vel iudicauerint immundū obe dias eis. prima tamen expositio vt dicitur magis pcor dare sñe sequenti. **O dementote que fecerit dominus deus vester ma rie in via.** quam percussit plaga lepre propter eius re bellionem contra Moysen. vt habetur **Numc. xij. ac si dicatur.** memores debetis esse huius facti: ne ppter peccatum rebellionis plaga lepre inferatur vobis. qz in hoc dominus non peperit marie: licet esset sancta et prophetissa: vt habetur **Ero. xv. p. Cū repetes.** Post ordinationem rationalis in legalitate ad oñes hic ordinatur in pietate ad pauperes. Et primo in pi gnoribus accipiendis. secundo i mercedibus reddē dis. ibi. **Non negabis mercedem.** tercio in iudicijs nō peruertendis: ibi. **Non occidentur.** Quarto in elemo synis faciendis: ibi. **Quando messueris segtem.** Cir ca primum dicitur. **Cū repetes a primo tuo rem aliquam quas debet tibi.** et nō potest soluere. pro pter quod vis habere pignus. **Nō ingredieris domū ei⁹ vt pign⁹ auferas.** qz posses

Deutero.

ibi videre aliquid de quo vereretur. **¶** **Sed**
habis fons. pignus curialit accipiedo. **¶** **Si** autē
paup ē no pno. tē. si ē vestimentū nccariū de nocte. s
in mane itez pōt accipi. z ita intelligendū ē de vestimē
to necessario de die. qd d3 reddi in mane z pōt reacci
pi in vespere. si
cut dictū fuit ex
odi. rxi. **¶**

Non negabis. **H**inter agit de pi
 etate ad paupe
 res in mercedi
 bus laboris sui
 reddendis. qz cō
 munitur sūt ita
 pauperes q nō
 possūt comode
 solutionem ex
 pectare. **H**oc ē
 quod subditur

De eo sustē.
an. suā. i. vitā.

¶ **C**lamet 3
te ad dñm. qz talis clamor audif a dño. fm q dñ Jac.
v. Ecce merces oparior vior q melfuerūt regiores ve
ftras q fraudata ē a vobis: clamat. 7 clamor eoz in au
res dñi fabaorb introiuit. Bñ dilatoz aut folutoz de
frauda pauper qñti ad hoc q nō bēt ad neceffitatez
fuā. **¶** **N**ō occidēt. hic pñē ordinatur rōnal i pi
etate qñti ad iudicia nō peruertēda. 7 primo inducit
ad hoc gñaliter. fcdō fpāliter in iudicijs pauperz: ubi.
Nō puertes iudiciū. Circa pñm dñ. **¶** **N**ō occide
tur pñs p filijs nec filij p pñbus. **S**3 pñi bñi? vñ bñi
Ero. xx. Qñtās iniquitates patz i filijs 7c. 7 ad cōcor
diā huius dicit aliq q quadruplex ē mozs. corporal.
fpālis: tpalis et eterna. Dicitur igitur q morte fpāli
7 eterna nō punitur pater p filio: 7 ecōuerfo. fm q dñ
Ezech. xviij. Filius nō portabit iniquitatē patz. nec
pater iniquitatē filij. Morte vō corporali 7 tpali inter
ficatur aliqñ filius p pctō patris 7 ecōuerfo. s3 istud
dictū sit vñ. nō tñ videt valere ad pposituz. qz lex ista
est ad informatiōem iudiciū tpaliū ad quos nō spectat
imponere penā fpālem vel eternā. 7 ideo p nullo di
ceretur eis. **N**ō occidētur pñs p filijs 7c. et ideo aliē
dicit: q iudicijs tpalibus nullo mō ē licitū interfi
cere filios p pctis parentū: vt hic dñ. **N**ō occidēt 7c.
nisi ēnt participes criminis. 7 tñ nō inficerēt tñ pro
pctō alterius s3 p suo. s3 deus qui est actor vite 7 mori
7 cui est quilibet quantūcūq iustus moztē debitor: po
test inficere filios p pctis parentū 7 ecōuerfo. 7 hoc
fit ab ipso immediate. sicut in diluuiō p peccatis pa
rentū submersi sunt paruuli: qui ad huc nō poterant
esse participes i peccatis parentū: vtpote ratiōis vsū
nō habētes. vel mediātibus angelis sactis. sicut i sub
uersione sedomoz interfecit sunt paruuli cū parenti
bus: vel mediātibz angel mal: qbus aliqñ vtitur de
us ad executionē sue iusticie. sicut pro pctō egyptioz
primogeniti fuerūt interfecit quātūcūq paruuli: vel
mediātibus homibz. sicut de mādato domini filij is
rabel interfecerūt bitatores terre chanaan cū vxorib?
7 filijs quātūcūq paruuli. s3 abiq spālī mādato dei nō
possūt innocentes interfici: 7 fm hoc currit pñbitio
ista. **N**ō occidētur 7c. **S**3 hoc nō vñ sufficere. qz in sa
ra scriptura inueniūt filij quātūcūq puuli 7 inno
cētes p pctis parentū infecit. nec bñ expōse q hoc fuerit
de spālī mādato dei sicut bñ iosue. viij. q achor cū filijs
7 filiabus infecit fuit. nec tñ inuenit q fuisset pñs de
furto pñs. nec q dñs pceperit eos lapidari. **¶** **B**ñ Bu
dic. xx. decē tribus pugnātes 3 tribū beniamin infe
cerūt mulieres 7 paruulos p pctō parētū alie nō fuif
sent solliciti reparare tribū illā per alias mulieres dā
das fugitiuis de pñio. qz potuissent rebauisse suas vx
ores. potuissent etiā reparari illa tribus per filios si re

manfisset. nec tñ inuenit q dñs pceperit paruulos in-
terfici. Itē ibidē cap. xij. dī. q vñdecim tribus predice
miserunt viros ad interficiendū viros iabes galaad cū
mulierib⁹ ⁊ paruulis excep̃ mulierib⁹ q viros nō cogno-
uerant. nec legitur q dñs hoc pceperit. nec scriptura sc̃m

corꝝ rephēdit. **¶** Et
fm iura ciuilia nō
reprobata aliqñ p
crumie lese maiesta
tis interficiunt sū
diti p peccatis to
minoz ⁊ filij p pec
catis parentū: pro
pter qđ videt q in
aliqbus casib⁹ pos
sunt filij etiā inno
centes pro peccat⁹
parentum interfici
etiā absqꝫ specia
li mandato dei: et
ideo dicunt ali: q
occisio pōt duplici
ter cōsiderari. vno

trīs tui siue aduene q̄ tecuz
morat̄ i terra et itra portas
tuas ē: s̄ eadē die reddes ei
preciū laboris sui añ sol' oc
casum: qz paup est. et ex dō
sustētat aīaz suā ne clamet
p̄tra te ad dñm ⁊ repntet̄ t̄i
bi i peccatū. **Mō** occident
patres pro filijs: nec filij p
p̄ibz. s̄ vnusquisqz p p̄ctō

modo vt est pena tñ. z sic habet rñem mali. cum sit pñ
uatio boni. s. vite: quod est maximū bonum inter corpo
ralia. z sic nullus occiditur iuste. p peccato alteri. quia
peccatū est qd personale. pena autē vt habet rñem pene
pñe: respicit tñ culpā vel peccatū. z ideo nō trāsferē ad
aliā personam. sicut nec culpa actualis de qua est sermo.
Alio modo consideratur occasio inq̃tum est quedā me
dicina. qz morte aliquoz multi deterrentur. z a peis co
hibentur. z sic non habet rationē mali simplr. sed tñ fm
quid. sicut z potio amara inq̃tū iducit sanitatē. vel absci
sio membri putridi vt saluetur corpus nō habet rñem
mali nisi fm quid. sed habet rñem boni simplr. viteri?
dicunt z verum est q bona exteriora ordinātur ad vitas
corporalē. z vita corporalis ad salutē aie z ad dei gloriā
z bonū particulare ad bonū cōe. ex quo cōcludit q siue
rñabiliter ordinatur detrimētū in reb⁹ exteriorib⁹ ad sa
lutē corporalis vite: vt pater in eo q pñcit merces i ma
n: vt p hoc possit in vita saluari. ita rñabiliter ordiatur
detrimētū vite corporalē ad salutē aie z glia dei: z detri
mentū boni pticularē ad bonū cōe. z ideo qñ occurrit ca
sus in quo ppter peccatū alicuius occasio ipius z etiā ali
oz licet sint innocētes cedit ad salutē animaz z ad omni
ne bonū potest rñabiliter ordinari per iudiciū bñanuz
vt si per destructionē vnius dom⁹ meliores tota ciuitas
z per destructionē vnius ciuitat⁹ totū regnū. vtpote qñ
ppter enormitatē criminis cedentis in detrimētū salu
tis animaz vel honoris diuini. vel cōis boni: infligit pe
na sic dura paucis respectiue. et multi per hoc terrentur.
z ab enormib⁹ per que possēt tranquillitas ciuitat⁹ vel re
gni perturbari arcētur. et sic bonū cōe p detrimētū boni
particularē pseruat. talis tñ occasio innocentū inq̃tum
est pena referē ad peccātes q i hoc puniunt: in q̃tum si
lii sui vel amici seu subditi occidūt. inq̃tum tñ est medi
cina referē ad illos qui occiduntur. quia valet eis ad sa
lutez anime si patienter sustineant ordinē iusticie. ppter
bonum cōmune. Est etiā medicina respectu alioruz qui
per hoc deterrentur z a malis coercētur: vt pdictum est.
Sic igitur fm istam viā quod dēbē. Non occidētur. z.
intelligendum est inq̃tum occasio habet rationem pene.
nō autē inq̃tum habet rationē medicine mō predicto.
s. qñ occasio innocentis est directe ptra preceptū decalo
gi q dī. Nō occides. sicut dictū fuit. Exo. xx. qd quidem
preceptū est indispensable: saltem per hominē: ideo dif
ficile videtur qualiter innocens possit per boiez ad mor
tē condēnari. cuiuscunqz etiam sit auctoritatis. s. aucto
ritate dei z mādato potest fieri. qz nullus in pñti vita q̃
tuz ad hoc est ei innocens: sed omēs sūt debitoris mortis
ideo potest hoc debitu qñ z quō vult epigere. ideo qui
vult tenere opinionem aliā que mitior vī. pōt defacili re
spondere ad scripturas inductas pro alia opinione. licz

est nō habet ex pte de testu: q dñs pcepit filios achor
cū ipso inficitiū credendū ē q iohue in q erat spūfactus
nihil fecit in hoc nisi de mādato dñi. Por etiā hoc habe
ri ex textu aliq mō: vbi dñs a dño. Nō poteris stare corāz
hostib⁹ tuis: donec deleat ex te q pamiatus ē hoc scelere

delecto aut hois in
portat mortē ei⁹ cū
sua posteritate. qā
q dñs viuūt filij: re
manet in eis pater
defunct⁹ qdammo
do: vt bñ. q. de aia. 7
Eccl. xxx. dñ. Mōz
tuus est pater eius
7 quasi nō est mor
tuus. reliq est fili
um silem sibi. Silr
dñm dñi interfectio
ne puulozū benia
my. q. cū a decez
tribub⁹ qreret con
siliū dñi: respondit
Ascēdite: cras em
tradā eos in man⁹
vestras. Judic. ix.
7 iō cū pcesserunt
ad bellū de pñlio 7
mādato dñi: nō est

verisimile q exccesserint pñliū 7 mādātū ei⁹: 7 q dñs mā
dauit oīs infici cuiuscūq etas. 7 nō sit scptū. q. nō
oīa que deus dixit fuerūt scpta. 7 eodē mō dñm ē de inf
fectione puuloz in iabes galaad. Ad illud q dñs inducit de
iure civili pōt dici q leges hūane multa permittūt 7 eti
am statuunt: que p diuinū iudiciū sunt pñiēda. quia rō
humana nō ē infallibilis regula: s aliqñ deficit deducēdo
pñiēdōes ex pñcipijs opabiliū. leges autē humane sūt ta
les pñiēdōes. put a pñcipijs sunt pñiēdōes: 7 sūm veri
tate nō habeāt rōem legis qñ deuiāt a veritate. Ad rōez
autē alteri⁹ opñionis pōt dici. q pñiare talē medicinā
que est p mortē innocētis nō pñiet nisi ad supremū me
dicū qui est dñs vite 7 mortis. ¶ **¶** Non puertes iudi
ciū. ¶ **¶** Dic ordinat rōnalis qñ ad pietatē in iudicijs ma
gis i pñiali: vīz ut nō peruertat iudiciū aduene 7 pu
pilli: q i hoc pñiēti duplex pñiēti. s. iusticie subuersio et
paup⁹ dēpñio: 7 q pupillus 7 vidua frequēter sūm lū
gūtur i sacra scptura: iō pñeque agitur d pietate ad vi
duā cū dñ. ¶ **¶** Nec auferes pñor locovidue vestimē
tū. dictū ē est. s. q vestimētū necariū de die nō erat reti
nendū de die ab ipo creditore. s. solū p noctē: nec vestimē
tū necariū de nocte debebat retineri p noctē: s. solū i die.
vidue aut p isto tpe habebāt vestimēta difficta p q diffi
guebāt ab alijs mulierib⁹: 7 iō tale vestimētū paupibus
viduis erat necessariū de die ad incedēdū. et de nocte ad
se coopiendū. 7 iō rōnabiliter pñipit q nō accipiat loco
pñiēdis: q nō debebat retineri a creditore nec de die nec
de nocte. ¶ **¶** Memento q seruiaris. q. d. ex hoc tu debet
scire te esse obligatū ad obediendū mandatis meis.

¶ **¶** Qñ mēsuersis. Dic ordinat rōnal in pietate erga
paupes in elemosynis pñerēdis: qbus titulo elemosyne
de fructib⁹ colligēdis erat ps aliqua relinquēda 7 pñ lra.
¶ **¶** In ca. xxiij. vbi dñs in pñil. Circa primū sciendū q in
vetēri lege 7c. ¶ **¶** Additio prima.

¶ **¶** Entētia saluatoris de cā legitima repudiū ē veris
sima. put lra testat. nā vbi nos habem⁹. Propter
aliquā feditatē: in heb. bñ. pñter aliquā turpitu
dinē. q dñs dñtū sub eadē forma ponit. s. Leuit. xvij.
vbi de adulterinis 7 incestuosis coitib⁹ agit. Ex q ptz q
nullo mō licebat repudiare vxores: nisi pñ bñmōi turpi
tudinē que fornicationē includit. Abaludici nō q pñ
risaica doctnāz sectātes sepe irritabāt mādātā dei pñter
tradiōes suas: vt Matb. xv. Intātū deuiauerūt a veri
tate i hoc loco q sūm cōem falsam eozum doctnam pro
solo libitū voluntatis vir possit repudiare vxorem. 7 sic

moleuit vsus vel abusus pñitiosus vsq ad bodicmūz
diē inter eos: quod pñtat manifeste esse pñtra diuinā le
gē. Nec obstat quod dñ malach. ij. ca. Si odio habue
ris eā dimitte eā. Nā hoc est intelligendū de odio cau
sato sūm formā mosaice legis in pñti capitulo pñtātā.

¶ **¶** Ipe est Mala
chias i fine sue
pñphetie cōdu
xit. Memento
legē Moyli.

¶ **¶** In eodē ca
pi. xxiij. vbi dñs
postilla ad ma
iorē intellectū
eozū que dicta
sunt.

¶ **¶** Additio. q.
¶ **¶** Circa q
ñtionem
hic mo
ta 7 p postillato
rem. s. an repu
diatio vxoris ef
fet illicita in ve
tēri lege sūt que
opñiones pñi
pales: quarum

illā tenet que cōius tenetur. s. q repudiū nunq licitū
fuit: sed permissum ad euitandū maius malū. s. vxori
cidij. que quidē permissio non facit licitū: sicut trade
re ad vsurā nunq fuit licitū: etiam alieno cū sit cō
tra naturā: sūm pñm in. v. et bñ. 7c. Licet fuerit permis
sum ad euitandū maius malū. s. ne fenderent fratri
bus. Sed est alia opñio quā quidā tenet. s. q repudi
atio vxoris fuit licita in vetēri lege ex pñmissiōe diui
na. Que quidē opñio secunda licet nō sit pñmūter
tenenda. videtur tamen saluo semper meliori iudicio
magis consona litere 7 rationi. quod patet primo sic
Nam lex vetus qñis gratiam nō conferret: tamē ad
hoc data erat: vt peccatum ostenderet sūm apostoloz
ad Roma. vij. ca. Peccatum non cognoui nisi p legē
Si igitur repudiare vxorem semp fuisse peccatum:
hoc saltem per legem aut pñphetas ostēdi debuis
vnde Isa. lviij. annuncia populo meo peccata eozū.
Si enim aliqua que necessaria sunt ad salutem nun
q eis nunciata fuissent: excusabiles fuissent iuxta il
lud saluatoris Iohannis. xv. capitulo. Si ego nō ve
nissē: 7 eis locutus non fuissē: peccatum non bate
rent. sed constat q repudiationem vxorum fuisse pec
catum nunq eis fuit per legem nec pñphetas indica
tum 7c. Si autē contra hoc dicatur q repudiationēz
vxoris esse illicitam habetur de iure naturali. eo q in
sepabilitas matrimonij est de iure nature: put postil
lator intēdit probare sup Matb. xij. Et ideo nō fuit
opus vt denūciaretur p legē 7 pñphetas. Iuxta illud
apostoli. j. ad Corin. xj. c. Nonē natura docet vōs. s.
nō videtur valere. nā ea que sunt de lege nature pñā
ri tradunt i lege 7 euāgelio. 7 sic exponit illud q dñ
in decretis di. j. Quis naturale ē: qd in lege 7 euā
gelio pñiēf. put. s. Abō. in prima scē. q. xxiij. arc. iij. i
ñsione ad primū argumētū exponit: sed repudiatoz
vxoris ecclitātā nō tradit in lege: s. potius oppositū:
vt in pñti caplo. Similiter nec i euāgelio s. potius op
positum. Nam Matb. xij. dicitur. Quicunq dimise
rit vxorem suam nisi ob fornicationem 7 aliam duxerit
mechatur. Ex quo plane intelligit a pñtrario sensus
q q dimiserit vxorē suā ex cā fornicationis 7 aliā duxerit
nō ē de iure nature in lege 7 euāgelio pñtē. de q tñ. s.
Matb. xij. ca. deo duce amplius videbit: vbi postilla
tor de hoc large tractat. Itē illud q dñ i lege sua nō
solum expresse mandat fieri: sed etiam dat modum et

formā quomodo fieri debeat: nō est intelligendū concessum fuisse per modū permissiōis alicuius illiciti. vñ i argumento a simili quod deditur postillator de usura permissa alieno: deus nō dedit modū formā: quō brevis daret pecuniā alieno ad usuram. sed solū dicit nō trades fratri tuo ad usuram sed alieno. Sed h nō solū deus mādāt seu permittit fieri repudiū. sed etiā dat certā formā repudiandi dicens. Scribet libellus repudiij. Et qd hī qd repudiū debet dari in scripta viro in manu vxoris. et sequitur. Dimittat eā de domo sua. Et quo habetur qd de cetero nō debet cohabitare eūz ea. talis ergo concessio simpliciter ē tēda effectiua. deus em licet aliqua mala permittat. nō tamē dat mōdū et formā quomōdō talia fiant. Item si repudiū esset illicitum in veteri lege: tunc facto repudiō in lege continet ad huc remaneret vinculū matrimonij inter repudiantem et repudiatā: inconueniēter ergo deus permitteret: qd repudiata posset alteri nubere: eūz prim⁹ esset sp⁹ verus maritus: etiā post repudiū: quod tamē in littera manifeste vñ pmitit vñ pñs caplm iactent. Itē posito qd dīctamine iuris naturalis esset inseparabilitas inrimonij: put postillator p̄supponit. licet nūq̄ vere: vt patebit ad dīctōe. s. Mat. xix. hoc noui obstante repudiū esset licitū in veteri lege: eo qd fiebat de mādato exp̄sso dei. deus em potest matrimonia cōiungere et dissoluere. put sibi placet. sicut ipsemet postillator dicit in hac eadem materia in solutōe singulāriter ad scdm argumentū excusando abrahā de hoc qd emisit agar: eo qd illa emissio fuit facta de mādato dei. put in postilla. Cōstat autē qd idē deus ē qui mādauit abrahā dimittere agar vxorē suā. et qui mādauit per Moysen dari libellū repudiij in casu per legē dēminato. Cōfirmat h opinio auctōs Chry. plane intellecta. dicit em qd a pctō abstulit culpā legislator qñ p̄misit repudiū. Auctoritas em quā postillator inducit i contrariū de dicto saluatoris Mat. xix. vbi dī qd libell⁹ repudiij concessus est a moysē ppter duriciā cordis eorum: nō concludit fūi ppositū. Pro quo sciendū qd lex vetus fm aplm ad Heb. vii. nemine ad perfectū adduxit: cuius cā nō fuit ex parte dei legē dantis: eūz dei perfecta sunt opera: vt infra. xxx. sed et imperfectiōe p̄li cui lex dabatur. et sic intelligitur. Prop̄ duriciā cordis vestri. i. ppter ineptitudinē vestrā ad capiendā perfectā seu sublimia mādātā. quā ppter multa pertinetia ad perfectionē nō p̄cipiebatur in v. le. que tñ p̄cipiunt i noua. vñ saluator Mat. v. ca. Audistis qd dictū ē antiquis. Nō occides etc. Ego autē dico vobis: qd ois qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Cōstat autē qd qui irascitur fratri nō est transgressor alicuius p̄cepti v. le. sed nōne tñ. Similiter intelligendū est de repudiātōe vxoris quod in lege veteri erat licitū nō aut in lege noua in qua inrimoniū est inseparabile. vñ illud dictū Mat. xix. Qui dimissam duxerit me chatur. p̄p̄ne intelligendū est fm legem nouā christi. Et ideo discipuli audientes hīc in dissolubilitatem inrimonij: quasi de quodā nouo als in audito dixerūt. Si ita est cā boīs cū vxore non expedit nubere. Circa quod attendendū qd est quedam ratio specialis i matrimonio qua ratione in veteri lege separatio erat licita. nō autem in noua lege. quā rationē sanct⁹ Ebo. i. prima scdē. q. cñ. ar. v. in rñlione ad terciū argu. ponit vbi sic dicit. Matrimonij fuit quidē in veteri lege: p̄t erat in officiū nature. nō autē put est sacrm cōiunctionis xp̄i et ecclesie: que nondum erat facta. vñ in veteri lege dabatur libellus repudiij. quod est cōtra sacramenti rōem. bec ille. Et dictis facilius excludūt solutōes postillatoris p̄ prima opinione hic posite. Itā prima in qua dicit: qd vntas vxoris in veteri lege fuit p̄termissa ppter maius bonum. s. multiplicatiōez pzolis nō videtur valere. Nam fm apostolū Romā. iij. capitulo. Non sunt faciendā mala vt eueniant bona. Constat autē fm ipm postillatorem: qd pluralitas vxorum est de se mala. tanq̄ contra legem naturales

facta. In hoc autē qd vltērius intendit in eadem solutione dicere. s. qd repudiū de se est malum. vñ si concedat ppter maius malum vitandūz non facit illud licitum p̄supponit falsum. nā repudiū in veteri lege determinatum fuit licitū et bonum saltem durante tēpore veteri legis vt dictū est. Ad hoc quod dicit in terciā solutione qd aliquid est illicitum quod tamē lege permittitur: ostēditur vñ mō per p̄p̄etā a sp̄s sancto loquentē dicens qd hoc verum est: et isto modo nō ostenditur per aliquem p̄p̄etam a sp̄s sancto loquentem qd repudiū fuit illicitum: sed potius oppositū: vt patet Malach. iij. cap. vbi dicitur. Si odio habueris eam dimitte eam nūq̄ ex cipiēdo: sed indistincte loquendo: quod equiualeat vñ uersali locutioni: put ipse postillator ibidē allegat. De alio vñ modo quem ibidem ponit ad ostendendū qd repudiū sit illicitū: eo qd nullus eorum qd cōmendatur i scriptura legitur repudiū fecisse etc. par est curandūz: tum quia non est necessarium qd de omnibus licitum legatur qd sancti talia fecerunt. Eius em cerui licitus ē fm legem: vt Leuit. ij. non tamen legitur qd aliquis sacrus ceruinā carnes comēdisset. tum qd habuisse plures vxores multi sancti leguntur in veteri testamento quod tamen aliquam separabilitatem matrimonij inducit: eūz vir habens plures vxores carnem suā in plures diuidat: contra illud. Erunt duo in carne vna. Ratio autēz postillatoris in terciā solutione p̄supponit qd in repudiō vxoris permittitur minus malum ad vitandūz maius: quod p̄suppositum vt dictum est nō est verum. nā in repudiō tempore legis nō permittitur aliquid malū vt dictum est. sed potius conceditur aliquid bonū: non tamen ita perfectū vt in lege noua: in qua perfectiōi mō matrimonij datur. s. nō solum in officiū nature: s. etiam in sacramentū vt dictum est. Et notandū qd fm sacramentū Ebo. in. iij. dist. istius questionis vtrāq̄ pars pot tēneri. p vtrāq̄ em parte arguit et soluit. licet attendēti mentē suā ibidē primā opinionē sustineat tanq̄ magis eōm. secundā vñ tanq̄ p̄babiliorē.

In eo. ca. v. cñ. xxiij. vbi dī in postilla. Ideo qd vult tēnere opinionē aliā que mitior videtur etc.

Ad ditio terciā.

Non solum alia opinio est mitior sed etiā iustior et tutior. vñ em. s. Ebo. xxiij. ca. Iustū et innocentēz nō interficias. quod ē specialius p̄ceptū qd dirigitur iudicibus. nec habet aliquā exceptionē i lra nec in auctoritatibus sanctorū doctorū.

Replica.

In cap. xxiij. vbi postillator disputat de libello repudiij et diuortio sicut et Scot⁹ circa quartū sniarum. et coiter doctores: solus Burg. cū sacro tbo. se p̄citer determinat ad partem minus p̄babilem: volēs qd in veteri lege repudiū erat non modo licitū: sed etiam a deo p̄ceptum exp̄sso: vt terminis eius vtar: et in odiū puto postillatū multis vñs hic confirmare. et p̄tendit rōnibus postillatū in contrariū factis rñdere. Et qd uis hic debis longam faciat digressionem. tñ Mat. xix. resumit et quedam alia addit. ibi. Vide vtriusq̄ digressiōis satis latum correctorium.

Capitulum. xxiij.

Si fuerit. Hic p̄sequenter ordinat rōnalis in seueritate iusticie p̄tra rebelles. et primo erga indigenas. scdō erga alienigenas: ibi. Memeto qd fecit tibi amalech. Circa primū p̄ seueritatē pene excludit iniusticiā. et scdō pcludit iniusticiā: ibi. Nō habebis in sacco lo. Adhuc primo declarat seueritatē in sexu virili. scdō i sexu muliebri. Si habuerint inter se iurgij. Adhuc pmo facit ppositum in casu litigij. scdō in casu inrimonij: ibi. Qñ habitauerit. prima adhuc in duas in p̄tē principalē et incidentalē: ibi. Nō ligabis os bouis. Circa primū sciendū qd par cōis frequēter impedit et turbat p litigia iustā. et iō lex arcet a talib⁹ p seueritatē pene erga iniuste litigantes et p exhibitionēz bonoris erga iustas causas habētes: qd exhibitio huius bonoris reflectit i penā iur-

iuste pñs. 7 hoc est quod dñ. Si fuerit cā inter aliqñs rē. 7 subdit. **¶** Quē rē. iusticie palmā dabunt. i. victorias pñnunciantes eū cām iustā habuisse. nōmīe autē palme si gnaf victoria: eo q̄ antiq̄ victores i pñis ramis palme i capite 7 manib⁹ ornabāt. vel ad lraz bñci iustā cām da batur palma i ma nu. ad ostendēduz q̄ habuisset victo riaz i cā. **¶** Sin autē euz d̄ pec. dig. vide. pla. v̄p̄te qz ei? malicia nō pōt puenienter puniri pecunia. **¶** Pro sternēt. Et quo p̄z q̄ nō erat verbera dus stando v̄l sedē do sed in terra iacē do ad maiore cōsu sionez. **¶** Et co rā se facient verbe rari. ne in eoz ab sētia exēcutores iu sticie deficerēt pro pter fauorez a debi ta punitōne: vel o dio seu alia occasi one excederent. iō subdit. Pro mēsu ra p̄cti rē. sequitur

¶ Non ligabis. Nec est p̄s incidē talis vbi rep̄m̄ in iusticia erga bruta aialia. ad quādas em̄ iniusticiā v̄ p̄ci nere inrostrare bo uem v̄ nō possit d̄ frugib⁹ i q̄bus actu alit laborat come dere. Dicit autē ra. fa. q̄ idē intelligen dū est de omni aiali laborāte circa rem ab eo comestibilē. s̄ ponit tñ exēplū de boue: in q̄ frequ tius s̄ mō accidit. Fuit etiā hoc insti tutū ad assuefaciē dū homines i p̄cta te circa bruta aia lia v̄ ex hoc magl mouerēt ad p̄cta tē erga creaturam rationalem. **¶** Dñ bitauerint fra tres. Dicit determi nat pena in cā ma trimoni: v̄ciz qñ bō moriebatur sine liberis. 7 iō nē dele retur nomē eius eo q̄ nō habebat successorē in heredita te sua. qd̄ ē d̄ inclinatioem naturalē eo q̄ oēs appetūt p̄ mortē remanere i boim mēoria. p̄ceptū em̄ fuit i lege: vt frater defuncti v̄rore eius acciperet. 7 primus fili⁹ et illo matrimonio p̄creatus fratri defuncto ascriberetur: et ei succederet in hereditate. Rō autē quare talis suscitatio semis statuta fuit fieri p̄ fratrem defuncti est. quia filius sic p̄creatus magis videbatur p̄tinere ad defunctū q̄ si hoc fieret p̄ extraneū. Itē qz frater defuncti magis teneba tur esse sollicitus de p̄seruatōe nomis fr̄is sui defuncti q̄ extraneus. 7 ideo quando nolebat hoc facere puniebat pena confusibili tanq̄ deuians a fraterna charitate que pena describit cū dñ. **¶** Collet cal. de pe. ei? spuerqz

¶ Si fuerit cā int̄ fr̄s. Aliqñs 7 iterpellauerit iudices quē iustū eē p̄spere rit illi iustie palmā dabūt. quē impiū p̄denabūt impi etatis iustitū eū q̄ peccauit dignū viderit plagis p̄ster nēt 7 corā se faciet vberari Pro mensura p̄cti erit pla gaz modus. ita dūtaxat vt quadragenariū numez nō excedāt. ne fede lacerat aī oculos tuos abeat fr̄ tuus. **¶** Nō ligab os bouis terentis i area fruges tuas. Qñ habita nerint fr̄es simul. et vn⁹ ex eis absqz liberis mor tuis fuerit: vxor defuncti nō nubz alteri: sed accipiet eā frater eius. 7 suscitabit se men fratris sui. 7 primoge nitū ex ea filiū nomine illi us appellabit vt nō deleat nomē eius ex isrl̄. iustitū nō luerit accipe vxores fr̄is sui que ei lege debet p̄get muli er ad portā ciuitatis: 7 inē pellabit maiores natu: di cerqz. **¶** Nō vult fr̄ viri mei suscitare semē fr̄is sui i isrl̄. nec me in cōiugiaz sumere. statiqz accersiri eū faciet. 7 interrogabūt. si rñderit nō lo eā vxores accipe accedet mulier ad eū corā seniorib⁹ 7 tollet calciamentū de pe de eius spuerqz i facie ei? et

facie eius. tanq̄ bois ab oib⁹ despicabilis. Dicit autē ra. fa. q̄ spuebat corā eo i terrā i p̄tēptū illi. **¶** Et vocabit nō. il. in isrl̄ co. discalcia ti. ita q̄ istud vitupū trāsibat ad posteros ipsius vt magis abhorrerent bo mines denegare suscitationē semis frat̄ suoz. **¶** Si būerit. Dicit determiatur se ueritas iusticie i sexu muliebri. qz p̄cipitur apu tari manus mu lier? app̄bēden tis vereda bois vt liberet mari tū suū de manu illius. 7 pater li tera. et mltosfor tius imponi de bebat bec pena si i alio casu mi nus habente de motiuo appre henderet virilia bois. Dicit autē bic ra. fa. q̄ ma nus mulier? nō ezat amputāda qñ poterat se re dimere p̄ pecu niaz. 7 tunc fm̄ arbitriū iudicē taxabat manus p̄ciuz sed hoc di ctū non p̄sonat ei qd̄ subditur. **¶** Nec flecte ris super eaz vl la misericordia. Si autē manus possz redimi pe cunia fieret sub aliqua misericōia. **¶** Nō habeb. excluda iniusti cia p̄seueritatē pene. bic p̄leq̄ ter p̄cludit iusti cia cum dñ. **¶** Nō habebis in fac. di. pon. vt cum maiori emas. 7 cum minori v̄ das. **¶** Nō dñs habebis in stū. tā in v̄dēt do q̄ in emēdo tā erga extrane os q̄ erga p̄iur quos. **¶** De

dicet. sic fiet hoī qui nō edi ficat domuz fr̄is sui. **¶** Et vo cabit nomē illi? i isrl̄ tom⁹ discalcia ti. Si būerint int̄ se iurgū viri duo: 7 vn⁹ p̄ al tez rixari cepit. volēs qz v̄ or alteri? eruē v̄z suū d̄ ma nu fortioris: miserit qz ma nū 7 app̄bēderit vereda ei? abscondes manū illi? nec fle cteris sup eaz vlla misericōia. **¶** Nō hēbis i sacculo diuer sa pōdera maius 7 min⁹ nec erit i tomo tua modius ma ior 7 minor. **¶** Pondus hēbis iustū 7 v̄z. 7 modius equa lis 7 verus erit tibi: vt mul to viuas tpe sup terzā quā dñs d̄ tu? dederit tibi. Ab omia ē em̄ dñs eū q̄ facit h: 7 aduersat omne iniusticiā. **¶** Memeto q̄ fecerit tibi a malech i via qñ egredieba ris ex egypto. quō occurre rit tibi. 7 extremos agm̄s tui q̄ lassī residebāt cecide rit qñ tu eras fame 7 labo re p̄fectus 7 nō timuerit te um. **¶** Cū ḡ dñs deus tu? d̄ terit tibi req̄z 7 subiecerit cūctas p̄ circuitū natiōes i terza quā tibi pollicitus ē. **¶** Tebis nomen eius sub ce lo. **¶** Caue ne obliuiscaris. **¶** Ca. xxvj.

¶ Unqz intrauerit terzā quā dñs d̄ tu? tibi datur

mento. Dicit ponitur seueritas iusticie erga alienigēas s. erga amalechitas: q̄ i exitu de egypto inuaserunt fili os isrl̄ primo. 7 sic dederunt occasionem alijs gētib⁹ per circuitū impugnādi eos. **¶** Et extremos agm̄s tui. s. filios dan qui erant vltimi in motōe castrorū 7 aliquos de alijs tribub⁹ qui lassī nō poterāt sequi locum suarum tribuum. **¶** Et nō timuerit deū. in uadendo p̄lū cuius erat ductor in columna nubis 7 defensor i mirabilibus factis. **¶** Dele. nō. ei? qd̄ factū fuit tpe Saulis. vt bñ. j. Reg. xv. ca. **¶** Capitulum. xxvj.

¶ Unqz intraueris. Superius duodecimo cap. 7 citra posita sunt illa p̄cepta que sunt quasi quedā cōditiōes elicite ex p̄ceptis decalogi

Deutero.

Hic pñe ponitur intēta pñsio respectu dictōm a di
cto loco: vtz vt hō sit gratus deo de bñficijs accepti. 7
obediēs eius mādāt. scdm ponit ibi. **H**odie dñs de
tuus pcepit tibi. gratitudo autē hōis ad deū nō dñ esse
tm i corde: s etia i ore et ope. fm q dñ ad Roma. x. ca.

Corde creditur
ad iusticiā. ore
autem cōfessio
fit ad salutē. 7
ideo pñsio bu
iusmodi grati
tudis statuitur
hic per legē. pri
mo in redditio
ne primitiā. se
cundo i redditio
ne decimarū:
ibi. **Q**ñ pñeue
ris decimā. Cir
ca pñm dñi
sic. a **C**un
q̄ traueris ter
rā 7 ex hoc pñz
q nō tenebant
ad pñtias do
nec terra pñsio
tionis est obtē
ta 7 pñsio.

Colles de
cunctis frugibus
tuis primitias.
Dicit hic Rab.
salo. q primitie
q̄tum ad terre
nascencia de se
ptē reb. tñ da
bant. s. d. frumē
to. ordeo. vinea
oliua. malogra
nato. ficu et pal
ma. de alijs autē
fructib. seu ter
renascētib. nō
tenebant dare.
vñ saluator ma
tbei. xxiij. ca. im
probat pharise

is q sub ostētatōe maioris iusticie decimabāt mentas
7 anetū: 7 talia mima ad que nō tenebant. 7 fm aliq̄s
doctores nros grauiora legis ad que necessario astru
gebātur relinquentes. **Q**z aut ibidē subdit. **H**ec opor
tuit facere 7 illa nō omittere. ly oportuit non vñ pñsse
referri ad vtrūq. qz tñc eēt necessitas eadē faciēdi s 7 il
la. quā nō omittere aliqd idē ē qd facē illd. qd tñ sal
uator intēdit excludere. Et id saluator addit. Et illa nō
omittere: ad ostēdēdū q solvere decimas de talib. minimis
nō erat malū de se s bonū. q̄uis nō eēt necessariū: da
bātur etiā pñtie de lana. vt bñ. s. xviij. c. **C**Per
gesq̄ ad locū. s. in bñlm. 7 idē intelligēdū de alijs loc
vbi fuit archa dñi. 7 cult. diuin. post acq̄sitōz fre pro
missiōis. 7 autē cultus ille eēt in bñlm. **D**Profite
or hodie corā dñō. ope 7 ore bñficia eius recognosce
to. **D**onēt añ altare. In bebi. bñ ventilabit. qz sa
cerdos supponebat manus suas manibus offerentis
7 tenētis primitias suas. 7 eleuabat sursum 7 retrahēbat
de deorsū. 7 postea vertendo ad quatuor partes orbis
ad designādū q ille cui talia offerebātur erat dñs celi
7 terre 7 totius orbis siue creature. **S**yrus per
sequebatur pñm meū. qz Laban qui fuit de mesopota
mia syrie psecutus ē iacob: vt habetur Gen. xxxij. q̄ fu
it pñ totius ppli isrl. **S** Qui descendit in egyptū. fa
mie urgente: vt bñ. Gen. xlvj. ca. **C**In paucissimo
numero. s. in jxx. aiabus: vt ibidē dñ. **C**Creuitq̄ in

ē possidēdā: 7 obtrinner. ea
atqz hitaueris i illa. tolles
de cūctis frugib. tuis pñti
as 7 pones i cartallo. per
gesq̄ ad locū quē dñs dñs tu
us elegerit vt ibi iūocēt no
mē ei. accedesq̄ ad sacerdo
tē q fuerit i dieb. ill. 7 dices
ad eū. **P**rofiteor hodie co
rā dñō deo tuo q ingressus
sū i terrāz p q iurauit pñbo
nris vt daret eā nobis. **S**u
scipiēs qz sacerdos cartallū
de manu tua. ponet añ alta
re dñi tui: 7 loqueris in
pñctu domi tui. **S**yr
psequebat pñz meū q descen
dit i egyptū: 7 ibi pegrina
tus ē i paucissimo numero
creuitq̄ i gentē magnā ac
robustā i finite multitudi
nis. **A**fflixerūtqz nos egypti
ptij et psecuti sūt iponētes
onera guisima 7 clamau
mus ad dñm deū pñm nroz
q exaudiuit nos et respexit
hūilitatē nraz 7 laborē atqz
angustiā. 7 reduxit nos dñy

gentē magnā. qz culti et iuerunt de egypto fuerunt septē
ta milia absqz paruulis 7 mulieribus: **Exo. xij. ca.** **K**
Afflixerūtqz nos egypti. vt bñ. **Exo. j.** **E**t eduxit nos
in manu forti. egyptios plagis percutiēdo. **Exo. xij. ca.** **E**t bra
chio extēto. eos in mare submergendo. **Exo. xv. ca.** **I**n ingē
ti pauore. qz alie gē
tes ex auditu talis
fuerūt territe. **Exo. xv. ca.** **I**n signis de celo
datis. vt in colūna
ignis 7 nubis 7 de
scensu manne.
Exo. xvi. ca. **A**qz portētis.
in terra datis vt in
eductōne aquarū
d petra. ceta patēt
vñ ibi. **Exo. xv. ca.** **C**ou
laberis i oibus bo
nis. nō de pñtijs
q crant sacerdotib.
s de oblatiōib. pa
cificis quaz maior
ps erat offerentiū.
Exo. xv. ca. **C**ū pñeueris.
hic describit pñsio
gratitudinis in
redditiōe decima
rū cū dñ. **Exo. xv. ca.** **A**n
no decimarū tercio
qd exponit aliqui
eo q tercio āno e
rāt tres decime: vt
dicit. vna eēt erat
a i sustentationem
leuitarū. scda erat
de nouē pñib. resi
duis. 7 ista porta
batur i bñlm. 7 in
de epulabatur offe
rentes cum suis fa
milijs 7 leuitis 7 si
ebat filiter singulis
annis. tercia fiebat
tercio anno solum
et dabatur paupe
ribus. sed secunda
decima que ab ist

pto i māu forti. 7 brachio
extēto. i ingēti pauore. in si
gnis. atqz portētis: 7 intro
duxit ad locū istū: 7 tradi
dit nob terrā lacte 7 melle
manātē. Et idcirco nūc of
fero primitias frugū terre:
quā dñs tedit mihi. Et di
mittes eas in pñctu domi
tui: et adorato dñō deo
tuo. epulaberis in oib. bo
nis q tui. 7 domui tue: tu et leui
tes 7 aduēa qui tecū ē. **Q**ñ
cōpleueris decimāz cuncta
rū frugūz tuarū. anno de
cimāz tercio. dabis leuitē
7 aduēne 7 pupillo 7 vidue
vt comedāt intra portas tu
as 7 saturent. loquerisqz i
pñctu domi tui. **A**t
tuli quod sanctificatus est
de domo mea: et tedi illud
leuite et aduēne et pupillo
ac vidue sicut iussisti mihi.
Non pñerini mādāta tua
nec sū oblit. i perij tui. **N**ō
comedi ex eis in luctu meo

ponitur vñ pñcta. qz nō bñ ex textu nec ex glo. s solū dñc
alie: vt habitū ē. s. xiiij. c. 7 id dicendū q cū dñ. **Exo. xv. ca.** **A**n
no decimarū tercio. intelligit iste due decime. s. pñm q erat
leuitay. 7 alia q erat paupib. q ambe fiebat anno tercio
7 ideo dñ anno decimarū in plurali. duobus sō annis p
cedētib. fiebat tñ pñm que erat leuitay. **C** Dabis
leuite. s. primā decimā que leuitis debebat. **Exo. xv. ca.** **E**t ad
uēne 7 pupillo 7 vidue. alia decimā que p paupib. fie
bat. **Exo. xv. ca.** **Q**uerisqz in pñctu dñi. pñtendo eius boni
tatē. **A**t tuli quod sanctificatū est. In bebreo bate
tur abstuli quod sanctificatū est de domo mea. i. sepa
raui ab alijs rebus ad vñm meum pertinentibus. **Exo. xv. ca.** **E**t
tedi illud leuite. modo iaz exposito. ideo litera nō
stra que habet attuli videtur falsificata vicio scriptorū
ppter similitudinē dictionū. quia decime predictę que vo
cātur hic sanctificatū: nō afferebātur in bñlm s dabā
tur leuitis 7 paupib. ad domū decimantiū veniētib.
nisi forsitan in casu: vt si in tercio anno esset de eis aliq̄s
residuum: quod non fuisset leuitis 7 pauperib. traditūz
tñc debebat apportari in bñlm. **Exo. xv. ca.** **N**ō pñerini mādā
ta tua. **Exo. xv. ca.** **N**ō dicebatur ad suipius commendatiōem
sed agendo gratias deo qui voluntatem 7 fortitudinem
dederat homini adimplendi mandata eius. sicut ezechia
as dixit. **Esa. xxxvij.** **N**emento domine quō ambulaue
rim corā te in veritate 7 corde pfecto. **Exo. xv. ca.** **N**ō comedi ex
eis i luctu meo. i. tpe indigētie mee nō pñpī talia i vñs

ineos. **N** a Nec separari ea i quolibet imūdia. qz illud
qd sepebat p decima: debebat eē mundū ex pte rei sepa-
rata q nō eēt polluta ex cōtactu alicui rei imūde. Silt
ex parte bonis separā q debebat esse mūdus qn talia se-
parabat. Aliē etiā exponit. **I** b Cū quolibet immundi

cia. i. ad aliquod p-
tinens ad ydolaru
am: que in scriptu
ra inmundicia noia
tur. **¶** c. **¶** Nec ex
pendi ex his q̄c̄q̄ i
re funebri. faciedo
inde putua i sepul
turi aut annuor/
farijs mortuor. ce
tera patent. **¶** d. **¶**

Hodie dñs dē? tu?
Hic ponit intentā
cōclusiō q̄tū ad 2
tem scđam: que est
obediētia in diui
nis mandatis cūz
vī. **H**odie dñs dē?
tuus precepit tibi
2. i. sēp debes eē
parat⁹ ad obediē
dū diuinis manda
tis ac si p̄sīaliter
p̄cipet tibi: sicut fe
cit in monte synai.

Et facias man
data. **Q**uoniam ad mo
ralia. **E**t in
dicia. **Q**uoniam ad iudi
cialia. **E**t ex
to corde **g**. hoc ex
positum est supra. vj
ca. **B**onum ele
gisti bodie. i. hoc sp
debet esse in corde
tuo: sicut quoniam elegi
sti enim in more synai.
legem recipiendo.

I Et dñs elegit te
hodie. i. ita familia
riter se habet ad te
et habebit: sicut se
habuit in monte sy
nai: dum tamē obe
dias ei. **¶** **K** **E**t
sis ei popul⁹ pecu
liaris. i. singulari⁹
dilectus. **¶** **I** **E**t
faciat te excelsoꝝ
cunctis gentibus i
sanctitate: fama et
potestate qđ adim
pletum est in xp̄o.

Tunc Quas creauit
in laudem ⁊ nomē
⁊ glām suā. qz quī
stura: ordinatur fi

Con ca. xxvj. vbi
supponebat manus

In hac ven-
crucis. pro
tione quad

Recipit au-
palis huius-
tiam ⁊ obse-
uatoribus confere-
bus inferendae. &
ledictionum instit-

Nec sepani ea^b i qualibz im
mūdia: nec expēdi ex his
quicq̃ in re funebri. **O**bedi
ui voci dñi tui mei? feci oia
sic p̃cepisti mihi. **R**espice o
scūario tuo: 7 te excelsō ce
loꝝ hitaculo: 7 bñdic pplō
tuo isrl: 7 t̃re quā tēditi no
bis sic inuasti p̃zibo ñris t̃re
lacte 7 melle manāri. **H**o
die dñs tuus tuus p̃cepit ti
bi vt facias mādata h̃^f atz
iudicia vt custodias 7 iple
as^s ex toto corde tuo: et ex
tota aīa tua. **D**ominū ele
gisti^b hodie vt sit tibi tē⁹ et
ambules i vīs ei⁹: vt custo
dias ceremōias illi⁹: 7 man
data atz iudicia 7 obedias
ei⁹ impio. **E**n dōmin⁹ elegit
te hodie^k vt sis ei ppl̃s pecu
liarⁱ sic locut⁹ ē tibi: 7 custo
dias oia p̃cepta illi⁹ 7 faci
et te excelsiorē cūctⁱ gētibz:
^m quas creauit in laudez et
nomē 7 gloriā suā: vt sis po
pul⁹ s̃ctus om̃i tui tui sic
locutus est. **¶** **Ca^m Arvū**

Recepit aut moyses
7 seniores populi israel
dicentes. Custodite omne ma
datum quod precipio vobis hodie.
Cumque transierit iordanem
in terra quam dominus dixit tui dabit tibi
eriges ingentes lapides
7 calce leuigabis eos ut pos
sis in eis scribere omnia verba
legis huius iordane trans

xviiij.tercio eaz. susceptio: ca. xxix. quarto maledictio
nū mitigatio. xxx. ca. Circa primū pponitur institutio
nis actus. scdo subdit pūciatiois motus: ibi. Et p.
nūciabit leu. te. Dñi ad primū describit tps euz di.
b. Cūq; transieritis iordanē. q; ante ingressum ter

misso: vt intro eas terram
quā dominus deus tuus da
bit tibi: terrā lacte ⁊ melle
manantē: sicut iurauit p̄ri
bus tuis. **Quādo** ergo trā
sieris iordanem erige lapi
des quos ego hodie p̄cipio
tibi in monte hebal et leui
gabis eos calce: ⁊ edifica
bis ibi altare domino deo
tuo de lapidibz quos ferrū
nō tetigit: ⁊ dō sapis in formi
bus ⁊ impolit⁹ ⁊ offeres su
per eo holocausta dño deo:
⁊ immolabis hostias paci
ficas: comedetqz ibi ⁊ epu
laberis corā domino deo tuo
Et scribes sup lapides om
nia verba legis hui⁹ plane
⁊ lucide. **Dixeruntqz** Moy
ses ⁊ sacerdotes leuitici ge
neris ad oēs israelē. **Attē**
te et audi isrl. **Hodie** fact⁹
ē ppl⁹ dñi dei tui. **Audies**
vocē eius: ⁊ facies mādata
atqz iusticias quas ego p̄ci
pio tibi. **Precepitqz** Moy
ses populo in die illo dicēs
Mistabūt ad benedicendū
dño super montes garizim
iordane trāsmisso: symeon
leui: iudas: isachar: ioseph:
et beniamin. **Et** e regione
isti stabunt ad maledicen
dum in monte hebal. **Ru**
ben: **Sad:** et azer: zabulon
dan: et neptalim. **Et** pnun
ciabunt leuite dicentqz ad

ctus. Circa primū dī. **g** Et pñciabunt leuite. id ē
benedictiones ⁊ maledictōes. sed p̄tra hoc v̄f qđ ias
dictū ē. qđ trib⁹ leui ē de stātib⁹ ad bñdicendū. ⁊ qđ
dicunt aliq̄ expōsitores. qđ sacerdotes ⁊ leuite primo
cum archa ascēdebāt montē garizim: ⁊ pñciabāt
ibi benedictiones: ⁊ populus ibi existēs s̄ singulos re
spondebat amē: ⁊ post ad maledicendū cū archa: ascē
debant montē bebal: ⁊ p̄plus ibi existēs respondebat
amē. tri. s. trib⁹ leui noiata ē cū bñdicentib⁹ t̄m: ad v̄li
gnādū qđ ad p̄latos ⁊ rectores ecclesie p̄ se p̄mit̄
dicere. nō aut maledicere nisi p̄ accideis p̄ peccantib⁹
p̄tūcia. Ra. fa. dicit qđ sex trib⁹ stabāt in monte garī
zīm: ita qđ ioseph accipiat̄ur hic p̄ duabus tribub⁹. s.

no debebat iste benedictiones et maledictiones fieri: sed postea fuerunt facte. ut br Josue. viij. ca. scdo describitur sollemniter ritus in decalogi descriptione: et altaris edificatione et bolocaustorum immolatione. **¶** Et possis i eas scribere oia verba legis huius. scz decē pcepta decalogi. qm nia alia non possent ibi scribi. **¶** Et edificabis ibi altare de la. quos ferrum non tetigit. causa huius dicta ē. **¶** Exo. xx. ca. in fine. **¶** Tercio tangitur locus cuius subdit. **¶** Si stas bunt ad benedecūm domino sup montē garizim. et cū subditur post. **¶** Et eregione ista. ad maledicendū in mōte bebal. Sūt em duo monticuli. ppinqui et pconitate sychez. **¶** Et pnunciabunt. **¶** Hic cōsequēter ponitur pnunciationis modus. **¶** Et primo circa obervationē et transgressionem aliquoz pceptorū spāliter. scdo totius legis gñaliter ibi. **¶** Maledi-

CC

Suscitabit te dñs sibi in ipm sanctus. et sanctitas ista p famam divulgabit ad dei gloriam et tuam: sicut subdit. **A**piet dñs thesaurum suum optimi celum. dñs aut celum thesaurus. quibz reposita sunt et abscondita bona diligentibus deum. **Eni** lud. i. ad cor. ii. c.

Quod oculus non vidit. **A**piet aut thesaurus. quia tota fertilitas bonorum istis inferioribus puenit ex influenza celi et stellarum.

Et fenerabz gentibus multis. i. acco. modabis. q. d. ita plen? eris diuitijs q poteris acco. dare gñis gentibus multis. qñto desiderat homines dñi et honoris sublimitatem. et qñtu ad bñdñi.

Constituet te dñs in caput. qñ est supior ps corporis.

Nec non redinueris ab eis nec ad ter. nec ad sinistra. i. qñcunqz impulsu pspicitur seu aduersitatis.

Si audire nolueris. hic pñr ponit imprecatio male dictionum sup leg transgressores. et si cut imprecate sñ bñdictiones sñm ea q boies desiderat in vita pñti ut dictus est. sic etiam maledictiones imprecant sñm ea q boies abhorrent in pñti vita. et sñm hoc posset diuici se qñs lraue patebit p distinctio nes eoz q abhorrent. ista aut distinctio non est ita pñsa qñ de pñtñtibz ad vnam ptem plura ponat in alia reco uerso. qñ moyses ista tradebat iplo p modum extortato nis et pñdicationis. et iō frequenter infmiserat illa q pñtinent ad diuersas maledictiones p modum cuiusdam exagratōnis. Accipiat tñ distinctio. put pñt fieri per oppositum ad benedictiones. qñ primo solent homines abhorre malam dispōnem dom? sue. qñ pñst in sterilitate. plis. et penuria bonoz. et qñtum ad hoc dñ.

Maledictus eris in ciuitate. et patz lra ex pñdictis vñqz ibi.

Propter adinuetiōes tuas. i. pñtā que sunt a nobis

Apiet dñs thesaurum suum optimi celum ut tribuat pluuiā terre tue in tpe suo: bñdicitqz cūcti opibz manuū tuaz. **E**t fenerabz gentibus multis: et ipe a nullo sen? accipies. **C**onstituet te dñs in caput et nō in caudā et eris sp supra et nō sub: si audieris mādāta dñi tui que ego pñpio tibi hodie: et custodieris et feceris ac nō declinaueris ab eis nec ad dextrā nec ad sinistra: nec secut? fueris deos alienos neqz colueris eos. **S**i audieris nolueris vocē dñi tui ut custodias et facias omia mandata ei? et ceremonias qñs ego pñpio tibi hodie: venient sup te oēs maledictō nes iste et apprehendent te.

Maledict? eris in ciuitate: maledict? in agro. **M**aledictū horreū tuū et maledictē reliqz tue. **M**aledict? fructus ventris tui et fruct? tē tue: armita bonū tuoz greges ouīū tuaz. **M**aledict? eris ingrediēs: et maledict? egrediēs. **M**ittet dñs sup te famē et esuriem et increpatōz in oia opa tua q tu facies donec pterat ter p darve locit? pñt adinuētōes tuas pessimas in qbz reliqstī me.

Adiungat tibi dñs pestilētiā: donec psumat te de tēra ad quā ingredieris possidēdam. **P**ercutiet te dñs egestate febri et frigore: ardore et estu et aere corrupto ac rubigine. et pñqñt donec peass.

S bona sunt a deo. sñm qñ habet. **O**zee. xij. **P**erditio tua ex te israel tñm? ex me auxilium tuum. pñst etia? scdo principaliter mala dispositō domus in languore et infirmitate corporis. qñ pñt causari multis modis. et tñm ad hoc dñ.

Adiungat tibi dñs pestilētiā et fulgure tonitruo et gradinibus et similibus bona terre et aeris corrūpētibz ex qbz sequunt infirmitates et languores.

Sit celū qñ supra est enēū et tēra quā calcas ferrea. **T**et dñs hymbz tē tēne puluerē et de celo descēdat sup te cinis donec pteraris. **T**radat te dñs corruentē añ hostes tuos: et pñā viā egredi aris p eos: et p septē fugias et dispgaris p oia regna tēre.

Sitqz cadauer tuū in escā cūcti volatilibz celi et bestiis tēre et non sit q abigat. **P**ercutiat te dñs vlcere egypti: et ptem corporis quā sterco ra digerunt scabie qñz puriginē ita vt curari neqas.

Percutiat te dñs amētia et cecitate ac furore mētis: et palpes in meridie sicut palpare solet cec? in tenebris: et nō dirigas vias tuas. **O**mī tpe calūniāz sustineas: et op primari? violentia nec hēas q liberet te. **T**rorem accipias et alius tormiat cū ea.

Domū edifices: et nō hites in ea. **P**lantes vineaz et nō vindemies eas. **B**os tuus imolet corāz te: et nō comedas ex eo. **A**sin? tu? rapiat i pñctu tuo: et nō reddat tibi. **Q**ues tue tēnt inimicis tuis et nō sit q te adiunet. **S**i līj tui et filie tue tradant al teri iplo vidētibz oculis tuis et deficiētibz ad pñctuū eoz tota die: et nō sit fortitudo in manu tua. **F**ruct? terre tue et omēs labores tuos comedat ppl? quem ignoras: et sis sp calūniāz sustinens: et oppñss cūctis diebz et stupens ad terrorem eoz.

Sit celū qñ supra est enēū et tēra quā calcas ferrea. **T**et dñs hymbz tē tēne puluerē et de celo descēdat sup te cinis donec pteraris. **T**radat te dñs corruentē añ hostes tuos: et pñā viā egredi aris p eos: et p septē fugias et dispgaris p oia regna tēre.

Sitqz cadauer tuū in escā cūcti volatilibz celi et bestiis tēre et non sit q abigat. **P**ercutiat te dñs vlcere egypti: et ptem corporis quā sterco ra digerunt scabie qñz puriginē ita vt curari neqas.

Percutiat te dñs amētia et cecitate ac furore mētis: et palpes in meridie sicut palpare solet cec? in tenebris: et nō dirigas vias tuas. **O**mī tpe calūniāz sustineas: et op primari? violentia nec hēas q liberet te. **T**rorem accipias et alius tormiat cū ea.

Domū edifices: et nō hites in ea. **P**lantes vineaz et nō vindemies eas. **B**os tuus imolet corāz te: et nō comedas ex eo. **A**sin? tu? rapiat i pñctu tuo: et nō reddat tibi. **Q**ues tue tēnt inimicis tuis et nō sit q te adiunet. **S**i līj tui et filie tue tradant al teri iplo vidētibz oculis tuis et deficiētibz ad pñctuū eoz tota die: et nō sit fortitudo in manu tua. **F**ruct? terre tue et omēs labores tuos comedat ppl? quem ignoras: et sis sp calūniāz sustinens: et oppñss cūctis diebz et stupens ad terrorem eoz.

Sit celū qñ supra est enēū et tēra quā calcas ferrea. **T**et dñs hymbz tē tēne puluerē et de celo descēdat sup te cinis donec pteraris. **T**radat te dñs corruentē añ hostes tuos: et pñā viā egredi aris p eos: et p septē fugias et dispgaris p oia regna tēre.

Sitqz cadauer tuū in escā cūcti volatilibz celi et bestiis tēre et non sit q abigat. **P**ercutiat te dñs vlcere egypti: et ptem corporis quā sterco ra digerunt scabie qñz puriginē ita vt curari neqas.

Percutiat te dñs amētia et cecitate ac furore mētis: et palpes in meridie sicut palpare solet cec? in tenebris: et nō dirigas vias tuas. **O**mī tpe calūniāz sustineas: et op primari? violentia nec hēas q liberet te. **T**rorem accipias et alius tormiat cū ea.

Domū edifices: et nō hites in ea. **P**lantes vineaz et nō vindemies eas. **B**os tuus imolet corāz te: et nō comedas ex eo. **A**sin? tu? rapiat i pñctu tuo: et nō reddat tibi. **Q**ues tue tēnt inimicis tuis et nō sit q te adiunet. **S**i līj tui et filie tue tradant al teri iplo vidētibz oculis tuis et deficiētibz ad pñctuū eoz tota die: et nō sit fortitudo in manu tua. **F**ruct? terre tue et omēs labores tuos comedat ppl? quem ignoras: et sis sp calūniāz sustinens: et oppñss cūctis diebz et stupens ad terrorem eoz.

Sit celū qñ supra est enēū et tēra quā calcas ferrea. **T**et dñs hymbz tē tēne puluerē et de celo descēdat sup te cinis donec pteraris. **T**radat te dñs corruentē añ hostes tuos: et pñā viā egredi aris p eos: et p septē fugias et dispgaris p oia regna tēre.

Sitqz cadauer tuū in escā cūcti volatilibz celi et bestiis tēre et non sit q abigat. **P**ercutiat te dñs vlcere egypti: et ptem corporis quā sterco ra digerunt scabie qñz puriginē ita vt curari neqas.

Percutiat te dñs amētia et cecitate ac furore mētis: et palpes in meridie sicut palpare solet cec? in tenebris: et nō dirigas vias tuas. **O**mī tpe calūniāz sustineas: et op primari? violentia nec hēas q liberet te. **T**rorem accipias et alius tormiat cū ea.

Deutero.

ctores existētes
capiūt eos 7 vē
dunt in suos 7
ancillas.

Cuius. ocu. tu.
qd facit ad au-
gmentu doloris.
Fructus ēre
2c. come. po. quē
īgras. qz oia bo-
na boim dūcto
rū psumūt ab i-
imicis. 7 si ē ali-
qd fīdū rapit
7 portat alibi.
Et in furis.
fura est posteri-
or ps tibi.

Ducetqz te
dñs 7 regē tuū
2c. 7 hī qñ ad-
uersarij dūctos
nolūt occidere.
s dūct eos ca-
ptiuos. 7 affligū-
tur lōga morte.
Ecce solēt boies
abhorre infami-
am 7 ipropia su-
ānerez qñ ad
h dī. Et eris p dī
tus in puerbūz
7 fabulam oibz
pplis 7 subdit.

Sementem
multa iacies 2c.
ve p h appcat oi-
b qz tu es homo
maledictus a deo
7 derelictus. qñ
solent boies ab-
horre sūctōz
7 maxime ab in-
ferioribz se 7 qñ
tum ad hoc dī.

Aducia 2c.
ascendet sup te.
qñ ad diuicias
iō subdit. Ipse
fenerabit tibi. et
qñ ad bonozes
iō subdit. Ipse
erit in caput 2c.
subdit.

Et erūt in te
signa. i. pestilen-
tie de celo descē-
dentes.

Atz pdigia.
de trāvel aliter.

Signa. i. in-
fortunia de pñti

Atz pdigia. i.
infortunia de fu-
turo. vñ dī. p dī-
gium qñ pcul a
digito. i. longe a
pñtibz q digito
pñt tangi. qñto
solent boies ab-
horre obside-
ri ab inimicis eo

q videbunt oculi tui. Per-
cutiat te dñs vlce pessimo
in genibz 7 in suris. sanari
qz nō possis a planta pedis
vsqz vticem tuū. Ducetqz
te dñs 7 regē tuū quem pñti-
tues sup te in gentē quā īg-
ras tu 7 pñes tui. 7 fues ibi
dijs alienis ligno 7 lapidi. 7
eris p dī in puerbium ac
fabulā omnibz pplis ad qz
te introduxerit dñs. **S**e-
mentē multam iacies in ter-
ram 7 modicum pgregabis
qz locuste deuorabūt omia
Alineaz plantabis 7 fodies
7 vinum non bibes. nec col-
liges ex ea quippiāz qñ va-
stabit vermibz. **O**liuas ha-
bebis in oibz terminis tuis
7 non vngeris olco. qz deflu-
ent 7 tēperibunt. **F**ilios ge-
nerabis 7 filias. 7 nō frueris
eis. qñ dūcent in captiuita-
tem. **O**mnēs arbores tuas
7 fruges tre tue rubigo p-
sumet. **A**duena q tecum ver-
sat in terra. ascendet sup
te eritqz sublimior. tu autē
descendes. 7 eris inferior.
Ipse fenerabit tibi. 7 tu nō
fenerabis ei. **I**pse erit in ca-
put. 7 tu eris in caudāz. **E**t
venient sup te omnes male-
dictōnes iste. 7 psequentes
apprehendent te. donec in-
tereas. qz non audisti vocē
dñi dei tui nec fūasti man-
data eius 7 ceremonias qz
pcepit tibi. **E**t erunt in te
signa atz pdigia 7 in semīe
tuo vsqz in sempiternū. eo q
non fūieris dño deo tuo in
gaudio cordisqz leticia ppter
re p omnīū abundantiam.
Serues inimico tuo quēz
immittere tibi dñs in famez
sitiz nuditatez omni penū-
ria. 7 ponet iugum ferreum
sup cervicem tuāz donec te
pterat. **A**dducet dñs sup te
gentē de longinquo. 7 de ex-
tremis terre finibz in simi-
litudinē aqle volantis cuz
impetu cuius lingūz intelli-

gere nō possis. gēte pacifi-
simā q nō deferat seni nec
miserat parvuli 7 tenoret
fructum iumentoz tuoz ac
fruges terre tue donec in-
teas. 7 non reliquat tibi tri-
ticum vinū 7 oleum armē-
ta boum 7 greges ouium do-
nec te disperdat 7 cōterat in
cūctis vrbibz tuis. 7 destru-
ant muri tui firmi atz sub-
limes. in quibz habebas fū-
duciam in omni terra tua.
Obsideberis intra portas
tuas in omni trā tua quāz
dabit tibi dñs 2c. tu. 7 co-
medes fructum vteri tui 7
carnes filioz tuoz 7 filiaz
tuaz quas dederit tibi dñs
2c. tu in angustia 7 vastita-
te qua opprimit te hostis
tuus. **H**omo delicatus in te 7
luxuriosus valde inuidebit
fratri suo 7 vxori que cubat
in sinu suo ne ter eis de car-
nibz filioz suoz quas come-
ter eo q nihil aliud habe-
at in obsidione 7 penuria q
vastauerint te inimici tui
intra omnes portas tuas.
Tenera mulier 7 delicata
que sup terram ingredi nō
valebat. nec pedis vestigiū
figere ppter molliciem 7 re-
neritudinē nimiaz. inuide-
bit viro suo q cubat in sinu
eius sup filij 7 filie carnibz.
7 illūne secūdinaz q egre-
diunt de medio feminū ei
7 sup liberis q eadem ho-
ra nati sunt. **C**omedent em
eos clam ppter re p omni pe-
nuriaz in obsidione 7 vasti-
tate qua opprimit te inimi-
cus tuus intra portas tuas
Nisi custodieris 7 feceris
omnia vba legis huius q scri-
pta sunt in hoc volumine.
7 timueris nomen eius glo-
riosum 7 terribile. hoc est
dñm deū tuū. augebit dñs
plagas tuas 7 plagas semi-
nis tui. plagas magnas 7 p-
seuerates. infirmitates pes-
simas 7 ppetuas. 7 pueret

q tunc multa ma-
la ptingūt ipis ob-
sessis 7 maxime qñ
obsessio est longa 7
a gente crudelissi-
ma. 7 qñ ad hoc
dī. **A**dducet dñs
sup te gentē 2c.
m. **I**n similitudi-
nem aqle volantis
i. ita subito veniē-
te. q nō poteris te
pare ad resistendū
victualibz 7 armis
n. **C**uius lingūz
intelligere nō possis
7 sic nō poteris cū
eis tractare de pa-
ce.

O gentem. pca-
cissimā. 7 iō nō dī
miseret obsidionez.

Que nō deferat
seni 2c. capta ciui-
tate s oia destruat

Obsideberis in-
tra portas tuas in
omni terra tua. ita
q nō poteris adiu-
uare alios frēs tu-
os nec ipsi te nec p
arma nec p victua-
lia iō subdit.

Et comedes fru-
ctum vteri tui 2c. p
nimia fame. qd est
maxime horribile.

Tenera muli-
er 7 delicata q sup
ēraz ingredi nō va-
lebat. nō ex defectu
membroz s p tene-
ritudine. sic in eun-
do sustentant ma-
gna dñe.

Inuidebit vi-
ro suo 2c. sup filij 7
filie carnibz. i. ab-
scondet. ne inde ac-
cipiat ptem. s ipsa
totum glutiat p ni-
mia fame.

Et illūne. i. im-
mundicie.

Secūdinaz. dī-
cunt aut secūdine
pellicule in qbus
inuoluūt pueri in
ventre matris 7 si-
mul egrediunt cū
eis qñ nascunt. dī-
cunt aliqui qd me-
lius dicit.

Secūdinaz
de medio feminūz
eius. i. corāz eius.

Et sup liberis
q eadem hora nati
sunt. cū p dicitis pel-
licul. 7 **E**t pla-
gas q nō sunt scri-
cc q

pte. qz n pnt ad plenū ex pmi p multitudie z magnitudie
Et sicut añ leta. est dñs sup vos bñ vo. faciens. vres
 sua benignitate z gra. qñ ei fñebatis. **S**ic letabit
 dispdens vos. vrens sua eqtate z iusticia. eo q a fuitute
 eius recesseritis. **D**ispget te dñs. z oēs ppos qd fa-
 ctum est p tytum z
 vespasianū. xij. añ
 no a passiōe xpi eo
 q peccauerant oc-
 cidendo eum.

In gentibz qz
 illis non qñcees. qz
 frēqñt cñciunt de
 ciuitate in ciuitatē
 z de regno i regnū.

Dabit tibi dñs
 ibi cor pauidū. ti
 more maloz immi-
 nentiū de futuro.

Et deficientes
 oculos z. dolore
 maloz pñtiū.

Et erit vita tua
 qñ pendēs ante te
 .i. in pendulo posi-
 ta ex periculis im-
 minentibus.

Et non credes
 vite tue. s. q possit
 etiam ad modicu
 stare. vtpote q ma-
 ne ad vesperam. et
 ecouerso: iō sñdñf.
 Mane dices z. z
 patet.

Reducz te dñs
 in egyptum classibus. z hoc factū fuit p tytum z vespasia-
 num. qz vt dicit ioseph^o li. de iudaico bello. capta ciuita-
 te bñrlm multi iudei fuerunt captiuati. intantū q dabant
 xxx. p denario vno: vt dicit aliq: z iō onerate fuerit ples
 naues de ipsis in qbz ducti sñt in alexandriaz q est i egypto
 vt ibi reuēderent car^a mercatoribz q eos emērant.

In. ca. xxviii. vbi dñs in possil. Quē si audire noluerit.

Additio.
Maledictōes in hoc ca. ptente nō solum sunt pmi-
 natorie: s. etiam pphetice: qz oēs ptingerūt illi ppo
 in seqñtibz tempibz: s. notādum est q sicut di-
 ctum fuit supra leui. xxi. in additōe. q. vbi alie maledicti-
 ones ponunt. q ptentis in hoc ca. multū assilant. ma-
 ledictōes ibidem ptente ptinent ad babylonicz capti-
 uitate. put ibidem satis fuit expositum. **M**aledictio-
 nes nō in hoc ca. ptente ptinent ad bodiēnam captiui-
 tatem iudeoz: quam ipsi ramanam vocāt: eo q fuit p ro-
 manos incepta. p qz etiam psummata fuit vastitas tem-
 pli secūdi. z ciuitatis bñrlm. z status eoz destructus. put
 p danielē. ix. ca. fuit pñciatū. **Q**z aut bñdñ maledictō
 nes pphetice in hoc ca. ptente ptineant pñcipaliter ad bo-
 diēnam captiuitatem iudeoz. pñz ex multis spāliter ex
 octo que sequunt. **P**rimo qz in hoc ca. nō assignat tanqz
 causa pñcipua destructō eoz pñtñ ydolatrie. sicut in alijs
 maledictōibz in pñdicto ca. leuitici ptentis. Cuius rō est
 qz in tēplo scdo nō incurrerūt pñtñ ydolatrie. s. solū assi-
 gnat hic vt causa destructōis hoc qd dñs. s. q si audire no-
 lueris vocem dñi dei tui. vt custodias z facias oia mada-
 ta eius zc. qd qdem pñtñ in hoc loco ex pñsum. qd oia
 mandata legis pñbendit. pñie incurrerūt iudei in vltimo
 tpe templi scdi. z spāliter tpe xpi q eos redarguens dice-
 bat. Nonne moyses dedit vobis legem. z nemo ex vobis
 facit legem. vt bñ Job. vii. ca. que qdem increpatio mani-
 feste pñcordat cñ causa hui⁹ destructōis ante dicta. **S**cdo
 hoc pñz ex pñgressu vtriusqz destructōis seu captiuitatē.
 prima em destructio eoz fuit paulatim seu pñbiliter. qz

primo p assyrios. vt. iiii. Reg. xv. ca. vbi dñs. q tpe pba-
 ceo regis israhel teglatpbalasar rex assur cepit galaad
 z galyleam z totam terram neptalim z qsdam ciui-
 tates regis israhel z trāstulit eas in assyrios. postea nō
 tpe ozece filij belā regis israhel. Salmanasar rex assyrio

ras z patres tui: lignis z la-
 pidibz. **I**n gentibz q illis
 nō quiesces neqz erit reges
 vestigio pedis tui. **D**abit
 em tibi dñs ibi cor pauidū
 z deficientes oculos: aiam
 psumptaz merore z erit vi-
 ta tua qñ pendens ante te.
Timebis nocte z die z non
 credes vite tue. **M**ane vi-
 ces: quis mihi ter vesper: z
 vespe qñ mihi ter mane. p
 pter cordis tui formidinez
 qua terreberis: z pñte q
 tu videbis oculis. **R**educz
 te dñs classibz in egyptuz p
 viam de qua dixit tibi vt eā
 amplius non videres. **V**bi
 venderis inimicis tuis in f-
 uos z ancillas: z non erit q

rum accepit sa-
 maria. z trāstulit
 bñrlm in as-
 syrios iux flumi-
 nem gozaz. vt. iiii.
 Reg. xviii. **P**ostea nō tpe
 ezechie regis iu-
 de semacheribz
 rex assyrior ac-
 cepit oēs ciuita-
 tes munitas re-
 gni iudey. iiii.
 Reg. xvi. post-
 ea nō tpe ioachi
 regis iude. Na-
 buchodonosor
 rex babilōie trāstulit
 iocachim z
 matrem eius et
 omnes pñci-
 pes iude i baby-
 loniam. vt. iiii.
 Reg. xvi. quā
 qdēz destructōz
 seu transmigra-
 tionem sic pñbi-
 liter factam vi-
 dent sonare ver-
 ba in pñdicto ca.
 leuitici conten-

ta vbi dicitur. **S**i autem non obedieris mihi: addam
 correctiones. z infra. **S**i autem ambulaueris ex ad-
 uerso mihi. nec audieris me addam plagas vestras
 zc. que verba z similia vltius repetunt in quo des-
 gnatur. q in varijs modis z temporibus illa destru-
 ctio erat fienda. **I**uxta illud Dan. ix. ca. qui de capti-
 uitate babylōica dicebat. **D**iffillabit dñs maledictio
 nem que scripta est in lege moysi. put ibidem exponit
 In maledictionibus nō in hoc ca. ptentis nihil hñc
 simile ponit: in q denotat: q destructio de qua hic lo-
 quit. nō pñbiliter z p diuersos reges. s. qñ in vno semel
 z pñuatim p eandem gentem esset pñsumenda. **T**er-
 cio patet ex hoc q in maledictōibz ptentis in leuiti-
 co dñs. **P**los aut dispgam in gentes. qd impletum fuit
 cum fuerit dispñ in chaldaea pñia z media. z bñdñ pñ-
 qñs regionibz tpe captiuitatis babylonice. s. in hoc ca.
 dñs. **D**ispdet te dñs in omnes pñlos a summitate terre
 vsqz ad terminos ei⁹. qd impletum fuit tñm in hac ca-
 ptuitate. in qua p omnia mñdi climata sunt dispersi.
Quarto patet pñpositum ex pñte duratiōis vtriusqz ca-
 ptuitatis. s. babylonice z bodiēne. **P**rima em dura-
 uit p. lxx. annos. **P**iere. xxxix. ca. **Q**z qdem tps fuit
 eqle tpi. q non fuauerūt sabbata sua terre cunctis die-
 bus solitudinis sue zc. put ibidem fuit expositum in
 additōe. **D**uratio aut captiuitatē bodiēne excedit
 nō solum tps sabbator. s. etiam totū tps duratiōis
 vtriusqz templi. vñ in hoc ca. qd respicit bodiēnā ca-
 ptuitatem nō designat. nec innuit aliqz tps desmi-
 natū hui⁹ duratiōis. **Q**uito pñz ex hoc q maledictōes
 ptente in leuitico ca. supradicto terminat in pñsolatōz
 cñ ibi dñs. **R**ecordabor federis mei iacob zc. z terre qz
 memor ero. s. ad hoc vt iterz bitaret in ea. z in fine ad
 oñdendum q etiaz post illā captiuitatē eēnt sub dñno
 cultu sicut antea. subdit ibidem finalit. **E**t recordabor
 federis mei pñtñ. qñ eduxi eos de fra egypti in pñspectu
 gentium. vt eēnt dñs ego dñs de⁹. in quo manife-

ste ondit q illa captiuitas erat terminanda in solatōs sic q de hēt eos i p̄lin sicut antea. Maledictōes hō p̄tente in hoc ca. nō terminant in aliq̄a solatōs s̄ p̄tē vident terminari in q̄daz pessima maledictōe q̄ p̄tingit eis vltimo tpe templi sc̄di. s̄ q̄ fuerit deducti in egyptum & alexandriam in classib⁹: & hoc p̄ r̄tum & vespasianum: & ibi fuerit in tanta vilitate vendati q̄ nō erat q̄ emeret. vt h̄ in historia iosephi de q̄ d̄ h̄. Ibi venderis in suos & ancillas: & nō erit q̄ emat. & post illā finalem maledictōem statim subdit. Hec sunt vba federis q̄ p̄cipit dñs r̄. Ex q̄ p̄t q̄ b̄mōi captiuitas de qua in hoc ca. loquit nō erat terminanda in aliq̄a solatōs. nam de destructōe ciuitatis & templi secundi de q̄ d̄ an. xix. ca. d̄. Et finis eius vastitas. ad designandum q̄ nō erat in destructōe templi sc̄di spectanda aliqua consolatio restitutionis. Sexto patet p̄positum ex hoc q̄ d̄ in hoc ca. Deductus te dñs ex regem quem p̄stituas sup te in gentē quaz ignoras tu & patres tui. q̄ impletum fuit cū herodes rex eoz tpe templi sc̄di fuit duct⁹ romam vbi erat gens quam iḡ rabant iudei & p̄es eoz. nūq̄ em̄ legi q̄ patriarche seu p̄phete vel p̄lus israeliticus in regionem romanā deuenissent. que q̄dem auctas nō p̄t sane intelligi de sedechia q̄ fuit ductus in babyloniam p̄ chaldeos. r̄ q̄ de sedechia nō p̄p̄e diceret. Regem quem p̄stitues sup te. Sedechias aut p̄stitut⁹ erat a deo in q̄ntum de sc̄debat de genere dauid. q̄ fuerat a deo p̄stitut⁹. vt i. Reg. xxi. tum q̄ de gente chaldaica nō vere diceret. Quam ignoras tu & patres tui r̄. Abrahā em̄ q̄ p̄mus pater fidei fuit. nō ignorauit chaldeos. s̄ in ea fuit natus & inde fuit educus sup̄a. Gen. xxi. ca. De herode nō p̄p̄e d̄. Regem quem p̄stitues sup te. q̄ nō fuit a deo p̄stitut⁹ imo p̄ legem diuinā q̄ p̄b̄et alicui gentem p̄stitui in regem. vt. s̄. Deut. xvii. ca. similis de gente romana. p̄p̄e d̄. Quā tu ignoras & p̄es tui r̄one p̄dicta. Septimo q̄ p̄positum ex hoc q̄ d̄ in hoc ca. Adducet dñs sup te gentē de longinq̄. cui⁹ linguaz intelligere nō possis. Constat aut q̄ hoc sane intelligi non p̄t de lingua chaldaica. intelligi p̄t de lingua romana. cui⁹ gentis lingua. s̄. latina maxime distat a lingua hebraica. vt d̄ b̄mōi. noticiā aliq̄le p̄dictaz linguaz. Octauo p̄t p̄positum in reconciliatione quaz de eis p̄mittit seu p̄nūciat. i. xxx. ca. q̄ d̄ incipit. Cum em̄ uenerint sup te omnes finones isti r̄. Dio q̄ sciendū q̄ postq̄ p̄posuit moyses in p̄nti ca. xxviii. maledictiones p̄beticas. q̄ tpe templi secundi iudeis p̄tigerūt. q̄s in sinuauit eē interminabiles p̄ aliquaz absolūtes generales toti p̄lo. put dictum fuit statim sup̄a. p̄nti subiunxit in. xxx. ca. q̄dam exhortatoria p̄tinetia ad statum illius p̄li. vt eos redderet attentos ad maledictiones & benedictōes sibi p̄ponendas in monte gari- zim & in monte hebal. vt dictum est p̄cedenti ca. ibi. Locauitq̄ moyses oēm israelē & dixit ad eos r̄. vt q̄ ad finem ca. p̄nti in p̄dicto. xxx. ca. p̄nūciat eis q̄lic ab ista captiuitate erant deo reconciliandi di. Cum ḡ sup te uenient omnes finones isti r̄. s̄. p̄pleta destructioe ciuitatis & templi secundi. & dispoſione p̄li de q̄bus agit vt dictum est. tunc reconciliandi erant p̄mo & principaliter p̄ p̄nias de q̄ d̄ dicit. Et ducet penitūdine cordis in vniuersis gentib⁹ & reuersus fueris ad deum & obedieris eius imperiis r̄. reducet te dñs de tuus de captiuitate tua ac miserib⁹ tibi. q̄ manifeste impleū in q̄libet iudeo. q̄ ductus penitūdine cordis. de infidelitate & obstinatōe p̄stina reuersus fuerit ad xpm & obedierit ei⁹ imperijs. talis em̄ statim reduci⁹ a deo de captiuitate. & deus ei miseret p̄ grām. & q̄ in tali reconciliatōe seu redemptione nihil facit distantia localis. sicut in captiuitate babylonica nō dicit. Si ad cardines celi fueris dissipatus. inde tunc retrahet te dñs deus tuus. & assumet atq̄ introducet in terrā quā possederunt patres tui. s̄. terram viuentium. & vt infinet qualiter p̄dicta penitudo cordis saluifera eis de-

ueniret: subdit. Circumcidet dñs deus tuus cor tuum. s̄. auferendo a te duriciam cordis p̄ quam doctrine saluatoris non credidisti. & cor seminis tui a te descendētis fin sp̄m. vt diligas dñm deum tuum in toto corde tuo r̄. q̄ hoc est finis p̄cepti vt possis viuere vita gr̄e seu eterna.

Remat. **Ca. xxi.**
Hec sunt vba federis
q̄ p̄cipit dñs moysi vt feriret cū filiis isrl̄ in t̄ra moab p̄ter illud fedus q̄ cū eis pepigit in oreb. Locauitq̄ moyses oēm isrl̄: & dixit ad eos. Vos vidistis vniuersa q̄ fecit dñs coram vob⁹ in t̄ra egypti pharaoni & oib⁹ suis eius vniuersiq̄ t̄re illi⁹ tentatōes magnas q̄s viderūt oculi tui signa

rit aliq̄s inter eos vere penitens. & tñ p̄stat q̄ nullus eoz fuit sic reductus mō p̄dicto ad lr̄az intellecto. Relinquit ḡ q̄ b̄mōi vltime solatōes intelligēde sunt sp̄ualiter mō p̄dicto. ex q̄bus omnib⁹ bene attentis satis p̄t q̄ iudei spectantes p̄ntis captiuitatis redemptōz p̄ messiam quem credunt omnes illos simul fore p̄gregatū: false & inaniter hoc estimant. p̄ntis em̄ captiuitas eoz nullo mō est terminanda. nisi p̄ p̄uersionem seu penitūdinem vniuersiq̄ singulorū: vt iaz dictum est. q̄ manifeste p̄corbat catholice veritati.

Capitulum. xxi.
Hec sunt vba. Dic p̄nti ponit p̄dictaz benedictionum & maledictionum susceptio. sicut em̄ in susce-ptione legis in monte synai. p̄fessi sunt se eam susci- pe & seruare. sic replicata lege p̄ moysen sup iordanē flumē & exp̄ssis benedictionib⁹ sup obfuentes. & maledictionib⁹ sup transgressores. p̄fessi sunt eam obfuerē sub istis benedictionibus & maledictionib⁹. Circa q̄d sic p̄gredit q̄ p̄mo ponit hui⁹ p̄fessionis causā motiua. sc̄do p̄fessio ipsa. ibi. Vos statis hodie. tercio transgressio nis pena. ibi. Vos em̄ nostis. Circa p̄imum ponit p̄mo quasi q̄dam p̄logus cum dicit. Hec sunt verba federis. i. legis federantis inter deū & populum. b̄ p̄ter illud fedus r̄. nō q̄ sit alia lex ab illa que fuit data in monte synai. sed quia sunt in hoc libro aliqua addita ad illius legis declarationem. & propter benedictiones & maledictiones hic exp̄ssas per modum additionis. Et consequenter exprimitur triplex causa p̄fessionis fiende. Prima est beneficium educationis de egypto: quod notatur cum dicitur. c. Vos vidistis vniuersa que fecit dominus coram vob⁹ in t̄ra egypti. percutiendo multipliciter egyptios vt vos inde educeret. d. Tentatōes magnas. sicut enim dominus tentando abrahā: notam fecit alijs eius obedientiam: sic totiens percutiens egyptios notam fecit alijs eorum maliciam & duriciam: & ideo plage ille tentatōes dei possunt dici. e. Signa illa. de celo immissa. sicut grandines ignem et tonitrua: vt habetur Exodi. ix. e. Portentq̄ ingentia. data de terra: sicut in spersione quere facte sunt vesice turgentes sup egyptios. vt legitur Exodi. ix. Et in p̄uisione puluer⁹ terre facti sunt cinipes Exodi. viii. f. Et nō de. vo. dominus cor intelligēs. quia post p̄dicta signa frequenter p̄tra dñm murmurauerunt nec eius beneficia debito modo recognouerunt: secunda

causa est sustentatio in deserto. que notat cum dicit.
Adduxit vos. xl. annis p. desertum. in columna ignis
 2. nubis dante p. ductum 2. in deserto manne victum.
Non se attrita ve. via. q. divina stute sunt p. suata.
Panem non comeditis labore v. o. acq. situm s. celitus
 datum.

Vinum 2. siceram
 non bibistis. q. ta-
 lia non legunt babu-
 isse i. deserto. s. aqua
 de petra eductam.

Et sciret q. ipe
 est dñs. q. in deserto
 sic vob. p. uidit sua
 stute. gra. Scien-
 dam tñ q. aliq. vi-
 ctualia habuerunt
 p. emptos vt dictu
 fuit supra. i. c. s. b.
 fuit in exitu de des-
 to q. reme. ab idu-
 meis 2. moabitis.
 q. terra erat fru-
 ctifera: p. cui. p. si-
 nia trāfiet filij isrl
 tercia cā ē. p. tectio
 nis: i. p. finio qd no
 tat cum dñ.

Et venistis ad
 hūc locū. q. erat in
 deserto 2. terrā p.
 missiois. deo dedu-
 cente vos 2. p. tēge-
 te: i. o. subdit.

Egressusq. est
 seon. i. ista exposi-
 ta sunt. i. u. r. ca.
 vbi plen. s. habet
 2. tunc infer. o. du-
 sio cum dñ. Cūsto-
 dite g. verba pacti
 hui. 2. 2. sequit.

Vos statis. s.
 pñr ponit p. fessio-
 nis forma q. fuit s.
 iuramēto. vt esset
 firma. 2. pñmo cum
 pñtib. cum dñ.

Vos statis ho-
 die cūcti corā dño
 deo v. o. vt pñtea-
 mini legem ei. ob-
 suare s. pena ma-
 ledictōnam supra
 dictā. 2. pñmo be-
 nedictionū: i. o. sub-
 dit.

Et trāseas in
 federe dñi tui.
 sicut fuus in oma-
 gium dñi sui.

Et iureiurādo qd hodie dñs
 rē. q. veritas diuina rō-
 ne sue firmitatis b. yim iuramenti de impleione p. mis-
 si. 2. simili obligatio ppli fuit sub attestatōne iuramenti.
 secundo fit cum futuris: cum dñ.

Nec vobis solis ego hoc fedus serio.
 q. filij nascituri
 in parentibus obligabānt. Vos em̄ nostis. s. pñr ponit
 trāsgressiois pena. q. est duplex. Prima est destructio cō-
 sumens. scda derisio subfannās q. ponit ibi. Dicit se qñs
 generatio. Circa primū p. mittit. p. habilis timor: trāsgres-
 sionis cum dñ.

Vos enim nostis quō habitauerimus in terra egypti.

illa portenta q. ingētia 2. n̄
 dedit vobis dñs cor intelli-
 gens 2. oculos vidētes: 2. au-
 res q. possint audire vsq. in
 pñte diē. **A**dduxit vos. xl.
 annis p. desertum nō sunt
 attrita vestimenta v. ia: nec
 calciamenta pedum v. o. p. ve-
 tustate p. sumpta sunt. **P**a-
 nem nō comeditis: vinū 2.
 siceram nō bibistis: vt scire-
 tis q. ipe est dñs de v. r. **E**t
 venistis ad hūc locū. egressus
 est seon rex. e. sebon 2. og
 rex basan. occurrentes nob̄
 ad pugnam: 2. p. cussim. eos
 2. tulim. terrā eoz. ac tradi-
 dim. possiden. dam ruben 2.
 gad. 2. dimidie tribui manas-
 se. **C**ustodite g. verba pacti
 hui. 2. implete ea vt intelli-
 gatis vniuersa que facitis.

Vos stat. hodie cūcti co-
 ram dño deo v. o. principes
 v. r. 2. tribu ac maiores natu-
 atz. dñctores ois ppli isrl.
 liberi 2. v. o. res v. r. 2. aduene-
 q. tecū morant. in castris ex-
 ceptis lignoz. cesoribz 2. his
 q. p. portant aq. s. vt transe-
 as in federe dñi tui tui. 2. in
 iureiurāto qd hodie dñs de-
 us tuus p. cutit tecum. vt su-
 scitet te sibi in pplm. 2. ipse
 sit dñs de. tuus sicut locut.
 est tibi: sicut iurauit pñtibz
 tuis abraam ysaac 2. iacob.

Nec vobis solis ego s. fedus
 serio: 2. s. iuramēta p. firmo:

pti. in q. abundabat ydolatria. 2. ideo timendum erat
 ne filij israel ex his que ibi viderāt inclinarent ad eas
 2. similiter ex visione ydolorū illaz. gentium p. quas trāst
 erat 2. hoc notat cū dñ. 2. quō trāfieriunt. 2. i. o. subdit.

Ne forte in v. o. sit v. r. aut m. l. r. declinans ad ydola-
 triam. p. ista.

Et sit inter
 vos ra. ger. fel. 2.
 amaritudinē. i. aliq. corrupt.
 per ydolatriam
 q. v. r. corru-
 pat alios p. suaz
 iniquam p. suasi-
 onem.

Et audie-
 rit v. o. iuramen-
 ti hui. **E**t tunc
 nō peccabit per
 ignorantiam.

Benedicat si-
 bi. i. p. mittat si-
 bi v. r. 2. sic
 p. fidem. 2. trans-
 grediat. legē dei.
 i. o. subdit.

Et assumat
 ebria sicientem.
 q. pñr peccabat
 ex ignorantia sic
 ebrius p. assuefa-
 ctōz. acq. rit. babi-
 tum viciōz. 2. sic
 tunc peccat ex cer-
 ta malicia in q.
 delectat. sic ebri-
 us sitiens in po-
 tu. fm. q. dñ. p. o-
 uer. q. Qui letā-
 tur cum malefe-
 cerint. 2. exultet
 in rebz. p.essimis.

In beb. b. **E**t
 augmentat sati-
 atā sitiente. i. ad-
 dat sup. multitu-
 dinem p. cōz. p.
 cedetium. sicut
 satietatem seq. dñ.
 desiderium po-
 tus 2. in idem rē
 dit. q. ex multi-
 tudine p. cōz. ge-
 neraf. habitus.

Et dñs non
 ignoscat ei. i. pec-
 cante em̄ ex in-
 firmitate vel ex
 ignorantia est ali-
 qua rō. miserati

Et tunc qñmaxime furor eius sumet. loquit. scri-
 ptura de deo fm. modum humanum. q. de narib. bo-
 minis multum irati egredit. fumus.

Et sedent sup. eum omnia maledicta. i. sint sup. eū
 longo tpe 2. nō transitorie vsq. ad p. sumatōz.

Dicetq. hic pñr ponit derisio subfannās. q. val-
 de aggrauat hominis miseriam. qñ non solum susti-
 net penam. s. etiam cum hoc oēm derisionem. 2. patet
 ex lra vsq. ibi. **A**bscondita a dño deo nro. q. dñ.
 duplicat exponit. vno mō referēdo ad illud quod su-

onis diuine. s. nō in peccante ex certa malicia.

Et tunc qñmaxime furor eius sumet. loquit. scri-
 ptura de deo fm. modum humanum. q. de narib. bo-
 minis multum irati egredit. fumus.

Et sedent sup. eum omnia maledicta. i. sint sup. eū
 longo tpe 2. nō transitorie vsq. ad p. sumatōz.

Dicetq. hic pñr ponit derisio subfannās. q. val-
 de aggrauat hominis miseriam. qñ non solum susti-
 net penam. s. etiam cum hoc oēm derisionem. 2. patet
 ex lra vsq. ibi. **A**bscondita a dño deo nro. q. dñ.
 duplicat exponit. vno mō referēdo ad illud quod su-

Deutero.

pra dñi. Quia dereliquerunt pactum dñi. i. legem a deo datam. q̄ q̄dem lex fuit abscondita gentib⁹ alijs ⁊ reuelata iudeis: fm̄ qd̄ dñs p̄b. clxvj. Non fecit talis rē. Et iudicia sua rē. ⁊ Ro. iij. c. Quid ḡ amplius iudeo est. aut q̄ vtilitas circūcisionis multū p̄ oēm modū. Primus

q̄dēz q̄ credita sē ei eloq̄a dñi. ⁊ fm̄ h̄ legi pōt qd̄ post hoc dñi. abscondita a dñō deo nro q̄ manifestata sūt nob̄ rē. vel etiā alio mō vt referat ad illud qd̄ p̄mittit vt iducet sup̄ eam oīa maledicta. q̄ talia sunt abscondita in p̄ntia dei. vt manifeste p̄gruo tpe inferant fm̄ qd̄ dñi. i. ca. xxiij. Non h̄ abscondita sunt apud me ⁊ signata in thesauri meis mea est ultio. et ego retribuā eis in tpe. vt sic cu3 dñi. Abscondita a dñō rē. q̄ba sūt iudeorū p̄ p̄ntis suis in afflictione maris positae: ⁊ sic sensus. Abscondita a dñō. i.

malis pene abscondita apud eum rōne sue p̄scientie. **¶** Que manifesta sunt nobis rē. i. p̄ effectum in q̄ntū inflicta sunt nobis ⁊ filiis nris. In heb. bñ. Abscondita dñō rē. ⁊ sic exponit ab heb̄reis. Actā abscondita dñō. i. diuino iudicio reſuānt. **¶** Que manifesta sunt nobis rē. i. humano iudicio puniunt. fm̄ qd̄ dñi. i. Reg. xvj. Admo videt ea q̄ patent: deus aut̄ intuet̄ cor. q̄ dñi. p̄ lram̄ p̄dictam p̄ctōres non p̄nt euadere penam. q̄ si sit p̄ctm̄ manifestū ab hoib⁹ puniet. si aut̄ occultum diuino iudicio qd̄ est q̄ntū relinquet.

¶ In ca. xxiij. vbi dñi in postil. Quis audierit verba iuramenti hui⁹.

Additio.

¶ De qd̄ dñi. Et augmentet̄ satiata sitiente vel sitienti: alie vt exponendū ⁊ magis p̄sone ad p̄dicta. Ad qd̄ sciendum q̄ vbi in hoc ca. dñi. Iuramentum in heb. bñ. Ala. qd̄ est idem q̄ maledictio iuratoria seu execratoria: ⁊ refert ad illas maledictiones q̄ debebant publicari in monte bebal. vt. dñi. ca. xxvij. vñ qd̄ dñi hic. Et tranſeas in federe dñi dei tui. refert ad illas benedictiones ⁊ maledictiones. q̄ fuerūt dicte p̄ moysen ca. xxvij. de q̄bus dñi in p̄n. hui⁹ ca. Hec sunt q̄ba se deris q̄ p̄cepit dñs moysi. qd̄ aut̄ sequit̄. Et in iureiurando qd̄ bodie dñs de⁹ tu⁹ rē. referendū est ad illud iuramentum execratorium supradictū. Non em̄ legif̄ in hac materia q̄ plus p̄firmasset iuramento obſuare legem: nisi solummodo p̄dicto. i. iuramento execratorio. Item attendendum est q̄ p̄dicta maledictio seu iuramentum execratorium fiendum in monte bebal respicit p̄ctā occultā: nō aut̄ manifestā. vñ in p̄ma maledictione q̄ est de primo ⁊ p̄ncipali mandato p̄hibente ydolatriā de q̄ p̄ncipali in hoc ca. agif̄ sic dicit. Maledict⁹ homo q̄ facit scultile rē. Ponetq̄ illud in abscondito. vbi manifeste h̄ maledictio respicit ydolatriā in abscondito p̄missam ⁊ q̄ talis. i. p̄mittens ydolatriā in occulto intelligit̄ nō timere p̄dictam male

dictionem. nec p̄ dñs iudicium dei qui de occultis iudicat idcirco hic dicit. Ne forte inter vos sit vir aut mulier. Cor auersum est bodie. p̄ qd̄ deuorat hoc esse occultum in corde: in q̄ p̄positum ydolatriandi tenet: de q̄ dicit. Ne vadat ⁊ fuit dñs alienis vic3 aliarū gentium: ⁊ de tali p̄prie subdit. Ne sit inf̄ vos radix germi-

probata Abscondita a dñō deo nro q̄ manifesta sūt nob̄ ⁊ filiis nris vsq̄ i sempiternū vt faciam⁹ vniuersa legi h̄.

¶ Am ḡ ve. Ca. xxx. **¶** Onerint sup̄ te oēs fimo nes ist⁹ bñdictio siue maledictio quam p̄posui in p̄spectu tuo ⁊ duc⁹ penitudine cordis tui in vniuersis gentib⁹ i q̄s dispserit te dñs de⁹ tu⁹ ⁊ reuersus fueris ad eū ⁊ obedieris eius imperijs sicut ego hodie p̄cipio tibi cum filiis tuis in toto corde tuo ⁊ in tota anima tua reducet te dñs deus tu⁹ de captiuitate tua ac miserebit̄ tui: ⁊ rursum p̄gregabit te de cunctis pplis in quos

vos radix germi- nans fel ⁊ amaritū dīnez. humana em̄ opa bñt radice3 in corde. sic em̄ ex radice arboris p̄cedunt flores folia ⁊ fruct⁹. sic ex corde p̄cedunt bonavē mala opa bñana: vñ Mat. xv. c. De corde exeunt cogitationes male rē. et q̄ bñs talem radicem postponit diuinum timorem vt dictū est. ⁊ n̄ curat de bñm̄ maledictione. s̄ cum eam audierit sibi bene dicit: iō sequit̄. Cū q̄ audierit q̄ba iuramenti hui⁹ benedicat sibi in corde suo dices Pax erit mihi. ⁊ abuln boia prauitate cordis mei. i. p̄p̄ hoc nō dimittas adimplere qd̄ in corde p̄po

no: ⁊ sequit̄ put in heb. Et augmentet̄ satiata sitiente. Sensus est. nam voluntas h̄ q̄ in abscondito h̄ p̄positum ydolatriandi. i. est faciata in q̄ntum hoc p̄sistit in sua potentia faciendi eo q̄ est dñs suoz actū: est tñ sitiens in q̄ntum afficit̄ ad implendum suum p̄positum etiam publice: iō postq̄ dicit. In prauitate cordis mei ambulabo: statim subiungit. Et augmentet̄ satiata. i. voluntas mea q̄ in se ē deliberata ad h̄ faciendū. Sitiente. i. vt p̄sequat̄ effectum desideratum. i. vt nō tñ in abscondito: s̄ in publico ista impleant. vñ sequit̄. Dñs nō ignoscat ei. Istalia abscondita q̄ cadunt sub maledictione iuratoria p̄dicta a deo punient: ⁊ iō p̄cludit. Abscondita dñō deo nro rē. hoc est dicere p̄ctā talis viri in q̄ntū fuerūt abscondita nō sunt imputanda nobis. q̄ diuino iudicio reſuānt. Manifesta aut̄ nobis ⁊ filiis nris imputent: nisi fuerint punita: q̄ talia humano iudicio sunt punienda.

Caplm. xxx.

¶ Am ergo. Hic p̄nt ponit maledictionum p̄dictarum mitigatio que q̄dem mitigatio p̄mo penitentib⁹ p̄mittit. scdo in p̄ctō p̄seuerantib⁹ denegat̄ ibi. Si aut̄ auersum fuerit cor tuū. Prima in du3. q̄ primo penitentib⁹ p̄mittit dei miseratio. scdo tollit boninis excusatio. ibi. Mandatū hoc rē. Circa p̄mū dicit. Cum ḡ venerint sup̄ te. p̄ effectum diuine benignitatis seu iusticie. b̄ Benedictio. si legem fuaueris. c̄ Sine maledictione. si eam transgressus fueris. d̄ Et duc⁹ penitudine cordis. interius. ē Et obedieris eius imperijs. p̄ op⁹ exterius. f̄ In toto corde tuo. i. affectu. ḡ Et in tota anima tua. i. in intellectu. h̄ Reducet te dñs deus tuus de captiuitate tua ad libertatem ⁊ p̄speritatem p̄stinam.

¶ Si ad cardines celi. i. ad extrema terre. k̄ Circūcideris p̄nt de⁹ tuus cor tuū. auferendo malas cogitationes. l̄ Reuer. em̄ dñs vt gaudeat rē. q̄ sicut letatus fuerat in effectū iusticie sue te puniendo: ita letabitur in effectū

atione securi.

Non dimittet nec derelinquet. donec totaliter pertranſierit inimici tui. **U**ocauitq. hic pñr oñdñ dñc inſtituti babilas illi em q se ingerit ad regimen ppli. nō ſe ad hoc apti. fm q dñs beb. v. nec quiſq. ſumit ſibi bonorē. ſi q vo- caſ a deo tanq. aaron. ſi humi- les q nō veniūt ad hoc niſi indu- cti et vocati illi ſunt digni. et hoc notaſ in ioſue: cum dñs. **U**oca- uitq. moſes ioſue: et ſubdiſ.

Confortare et cito robustus. ad ſuſtinēdum tanti regiminis on⁹. hoc autē di- git moſes. qz ioſue ex humilita- te ſua formida- bat tantū onus accipe. maxime qz moſes q erat talis et tant⁹ one- re ppli grauāt⁹: peccauerat in a. qz dñs dñs. vt dictum fuit. **U**ocauitq. moſes ioſue: et ſubdiſ.

Tu cam diui- des ſorte. tanq. victor exñs pſe- cre. nō tñ tua v- tute ſi diuina: ſi ſubdiſ.

Et dñs qui- du. eſt ve. ipſe e- rit te. victorias faciendo.

Scripſit ita- q. pñr inſtitut⁹ dñs. h. pñr po- niſ informatio- plebis qz dur in- ſtitue⁹ nihil pſi- ceret. niſi plebs deo pñcipaliter et dñc ſecunda- rio obediret. qz q dem obedientia p legis memori- am pſuaf: et iō ſubdiſ.

Scripſit ita- q. moſes leges hanc ad ppetu- am memoriā.

regib⁹ amorreor⁹ et terre eo- rum: teſtebit⁹ eos. **C**um g et hos ediderit vobis ſimilr facietis eis ſicut pcepivob.

Airilit agite et pfortami. **N**olite timere nec paueat⁹ ad pſpectū eor⁹: qz dñs vñs tu⁹ ipſe eſt ductor tu⁹: et nō dimittet nec derelinq. te.

Uocauitq. moſes ioſue et dixit ei coraz omni iſrael.

Confortare: et eſto robust⁹. **T**u em introduces pplm iſtū in terrā quaz datu⁹ ſe pñb⁹ eor⁹ iurauit dñs: et tu eam diuides ſorte. **E**t dñs q ductor ē vñ: ipſe erit tecū: non dimittet nec derelinq. te. **N**oli timere nec paueaſ.

Scripſit itaq. moſes legē hanc et tradidit eam ſacer- dotib⁹ fili⁹s leui qui porta- bant archam federis dñi: et cūctis ſeniorib⁹ iſrl. **P**re- cepitq. eis dñs. **P**oſt ſeptē annos anno remiſſionis in ſolēnitare tabernaculo p cō- uenientib⁹ cūctis ex iſrl vt appareāt in pſpectu dñi dei tui in loco quē elegerit dñs leges vba legis hui⁹ coram omni iſrl audietib⁹ eis et in vnū omni pplo pgregato tñ viris q mulierib⁹: puulis et aduenis q ſunt itra portas tuas vt audietes diſcant: et timeant dñm deū vñm: et cu- ſtodiant impleantq. oēs ſi- mones legis hui⁹. **F**ili⁹ qz eor⁹ q nūc ignorant vt audi- re poſſint et timeāt dñm de- um ſuū cunctis dieb⁹ qbz ſan- ſanē in terra: ad quam vos iordane tranſmiſſio pgitis obtinendaſ. **E**t ait dñs ad moſen. **E**cce ppe ſunt dies mortis tue. **U**oca ioſue et ſtate in tabernaculo teſtio- nū vt pñcipiam ei. **A**bierūt g moſes et ioſue et ſteterūt in tabernaculo teſtimonij: apparuitq. dñs ibi in colū- na nubis q ſtetit i introitu tabernaculi: dixitq. dñs ad moſen. **E**cce tu dormies.

cum patrib⁹ tuis et popul⁹ iſte pſurgens fornicabit⁹ p- teos alienos in terram ad quam ingredietur vt habi- tet in ea ibi derelinquet me et irritu⁹ faciet fedus quod pepigi cu⁹ eo. **E**t irascetur furor meus contra eum in die illo et derelinquam eum et abſcondam faciem meā ab eo et erit in deuorationē. **I**nuenient eum omnia ma- la et afflictiones: ita vt di- cat in illo die. **E**lere qz non eſt de⁹ mecum: inuenerunt me hec mala. **E**go autē ab- ſcondam et celabo faciem me- am in die illo ppter omnia mala que fecit: qz ſecur⁹ eſt teos alienos. **N**unc itaq. ſcribite vobis canticū iſtud et docete filios iſrael vt me- moriter teneant et ore recā- tent et ſit mihi carmē iſtud p teſtimonio inter filios iſ- rael. **I**ntroducā em eum in terram p qua iurauī pa- trib⁹ eius lacte et melle ma- nantem. **C**unq. comedē- rint et ſaturati craſſiq. fue- rint: conuertentur ad teos alienos et ſeruiant eis: detra- hentq. mihi et irritu⁹ faci- ent pactum meum. **P**oſtq. inuenerint eum mala mul- ta et afflictiones: reſponde- bit ei canticum iſtud pro teſtimonio quod nulla te- lebit obliuio ex ore ſeminis tui. **S**cio enim cogitatio- nes eius que factur⁹ ſit ho- die anteq. introducā eum in terram quam ei pollici- tus ſum. **S**cripſit qz moy- ſes canticum: et docuit fili- os iſrael. **P**recepitq. ioſue filio nū et ait. **C**onfortare et eſto robustus. **T**u em introduces filios iſrael in terram quaz pollicit⁹ ſum et ego ero tecum. **P**oſtq. er- go ſcripſit moſes verba le- gis huius in volumine atq. compleuit. **P**recepit leui- tis qui portabant archam

Et tradidit eā ſacerdotibus. qz te- nent eam intellige- re et pplm docere.

Poſt. vii. an- nos. i. in qlibet ſe- ptenario annor⁹ ſe- mel. ſ. anno remiſ- ſionis. qz tunc fili⁹ iſrael liberi a debi⁹ poterant meli⁹ ire ad templum in bie- ruſalem et diligen- tius audire legem.

Fili⁹ qz eor⁹. iſta em obligatō ſe- extendebat ad fu- turos ſicut ad pñ- tes.

Et ait dñs. hic pñr deſcribit dñc inſtituti pfirmatio et hoc p dñm q eſt ſimpliſ ſupior. et pñmo deſcribit di- cta pfirmatio. ſecū- do pñpñ legis pſ- uatio. ibi. **P**oſtq. g. **C**irca pñm dñ. **E**t ait dñs ad moſen. tanq. ſu- pior ad inferiorē.

Ecce ppe ſunt dies mortis tue. p- pñ qd indiges ſuc- ceſſore.

Uoca ioſue. mea aucte.

Et ſtate in tab- ernaculo. tu et ipſe.

Et pñ. ei. pñr- mando eum in of- ficio tuo te pñte.

Aparuitq. dñs mihi in colū. nu- bis. vt p pñtiaz dei in ſigno viſibili io- ſue eēt maioris au- ctoritatis iñ pſpe- ctu ppli.

Et ipſi iſte cō- for. dñs futuroz pſcius pñnuciat id qd erat futur⁹ pñ- morte moſi. nō tñ immediate qz toto tpe ipſi⁹ ioſue fili⁹ iſrael nō declinaue- rūt ad ydolatriam vt hñ ioſue vl.

Et abſcon. fac. meam. qñ afflictio- nes eor⁹ nō videas nec clamores audi- am.

Et ait dñs in illo die. quia vera- tio pat intellect⁹.

Nunc ita. ſcri- vo. cantic⁹ iſtud.

qđ hī ca. se. **E**t me. tene. 7 ore decātent. vt sic null⁹ possit excusari qñ ego pdirerim futuras trāgressiones 7 penas sequētes: cetera patent ex dictis. **P**ostq̃ g. h. pñr describit legis scripte pñuatio. qz pñbilo scriberef nisi diligēte custodiref 7 hoc est qđ dī. **P**ostq̃ g. scripsit moyses 7c. 7 ibi dī.

Precepit leui- tis q̃ portabāt ar- cham. vocant autē hic leuite nō rōne officij. s. rōne gene- ris. qz erant de tri- bu leui. s. erant offi- cio sacerdotes.

Tollite li. istuz 7 po. eū in la. arche dicunt aliq̃ bebrei q̃ erat in latere tñ exterius sup quan- dam tabulaz in la- tere arche pminen- tē. Alij autē dicunt q̃ erat inter iuxta tabulas.

Semp pte. egi. pñz. vtz in Ro. 7 li. Numeroz.

Non em pñr 7c. hoc autē cogno- uit p spm̃ pphetice cetera patent.

In ca. xxxj. vbi dī in postil. Et hec cā tangit cum dī. **M**oyse nō possū vltra ingredi 7c.

Additio.

Rec qđ dīcīa moysē nō pos- sum vltra ingredi nec egredi. pñe ē intelligendū ppter corpis impotentia- am rōne senectutis. qđ patz ex hoc qđ immediate pmissē. **C**entum. xx. annoz sum bodie. q. vi. etas mea iam hoc nō patit. q. ego sum ductor vī. Similit̃ ex hoc qđ sequit̃. **N**on possum vltra ingredi 7 egredi. qđ tenotat impotentiam eundi ad vnam ptem vel aliam. **I**dem patet ex hoc qđ sequit̃. **P**resertim cum dñs dīce- rit mibi. non transibis 7c. si em solū hec pñbitio dñi esset rō sue impotentie. nō dīceret pñertim. qđ tenotat aliā rō- nem a pñicta. nec obstat qđ allegat postil. de hoc qđ dī. j. vl. ca. **N**on caligauit oculus eius 7c. qz hoc attribuendū est alie cause. put ibidez dīcet. **S**i forte pñ hoc dīcat: q. ex q̃ moyses erat pñbitus a dño ne transiret iordanem: nō debuisset impotentiam suaz p causa assignare. ne ex hoc videref. q. si nō esset sic impotens transisset. **A**d hoc dīcē- dum q. suam impotentiam eis pposuit ad eoz pñolatōz ne crederent q. deus amouebat ab eis ducatum moysi in penam eo z. quasi dīceret non debetis contristari de ab- sentia mea. quia iam sum impotens ad ducendum vos pñertim 7c.

Capitulum. xxxij.

Adite celi que loquor. descripta institutōe ducis hic pñr describit exhortatio plebis ad pñeuerantē am in lege 7 diuinis mandatis. 7 hoc pñ canticum ab eis mēmoriter tenendum 7 decantandū. in q̃ moyses pñmittit pñemium. scđo exēq̃ intentū. ibi. **D**ate magni- ficentiam. tercio ponit epylogium. ibi. **V**enit g. moyses. **I**n plogo excitat attentōz ppli ad dicenda. pñmo ex ver- bi firmitate cum dī.

Federi dñi dī. **T**ollite libz istum 7 ponite eū in latere arche federis dñi dei vī: vt sit ibi pñ te i testimoniu. **E**go em scio pñentōz tuā: 7 cerui cem tuā durissimā. **A**dhuc viuentē me 7 ingrediēte vo- bis cū pñtentiose egistis pñ dñm qñtomagis cū mortu⁹ fuero. **C**ōgregate ad me oēs maiores natu p tribz vīas atz doctores 7 loqr audien- tibus eis s. mones istos: 7 iuo- cabo pñ eos celum 7 terras.

Non n. q. post mortē me am inīq̃ agetis: 7 declinabi- tis cito de via quā pñcepi vo- bis: 7 occurrēt vobis mala in extremo tpe qñ feceritis malū in pñpectu dñi vt irri- tetis eū p opa manuū vīaz. **L**ocut⁹ est g. moyses audie- te vñuerso cetū isrl̃ verba carnis hui⁹ 7 ad finem vsqz pñpleuit.

Ca. xxxij. **A**dite celi q̃ loqr au- diat tra vba oris mei **C**o-

Adite celi 7c. ac si dīcat. sicut celum 7 terra sunt res stabiles: sic mei s. mones. scđo ex vilitate cum dī. **C**oncreseat vt pluuia doctrina mea 7c. 7 dīcē cre- scat. i. pñescē faciat opa dñtū. **D**octrina mea sicut ros 7 pluuia crescere faciūt terrenā scētia. tercio ex auctē cū dī.

Quia nomē dñi iucabo. q. d. nō loqr auctē mea s. diuina.

creseat vt pluuia doctrina mea: sicut vt ros eloquz me- um. **Q**uasi ymber sup her- bāz qñ stille sup gmina qz nō omē dñi iucabo. **D**ate magnificentiā deo nro: tē pfecta s. opa: 7 oēs vie ei⁹ iudicia. **B**e⁹ fidelis 7 absqz vl- la inīqtate: iust⁹ 7 rect⁹ pec- cauerūt ei⁹: 7 nō filij eius in sordibz. **G**eneratio praua atz puerfa: heccine reddis dño pñle stulte 7 insipiens. **M**und⁹ nō ipse est pñ tu⁹ qui possedit te: 7 fecit et creauit te. **M**emento diez antiquoz cogita generatio- nes singulas. **I**nterroga patrē tuū 7 annuntiabit ti- bi: maiores tuos 7 dicent ti- bi. **Q**ñ diuidebat altissim⁹ gentes: qñ sepabat filios adam. **C**onstituit termi- nos pñloz iuxta numez fi- lioz israhel. **P**ars autē dñi populus eius: iacob fūnicu- lus hereditatis eius. **I**n

Date magni- centiā. hic moy- ses exēq̃ inten- tum 7 pñmo oñ- dit deū esse pñe- ctissimū 7 opti- mū. scđo colen- dū ibi. **M**und⁹ 7c. 7 tercio iudi- cium eius eē in- sum. ibi. **A**dit dñs. **C**irca pñ- mū exprimit pñ- mo dī pñecta ts- nitas. scđo p op- positum ppli ma- ligitas. ibi. **P**ec- cauerūt. pñfectoz aut diuine boni- tatis oñdit ex se- ptem pñdictibz. pñmo qz magn⁹ est in pñis: qđ notat cū dī. **D**ate magnificenti- az deo nro. scđo pñfect⁹ in factis. ibi. **B**e⁹ pñfecta sunt opa. tercio ver⁹ in iudicijs ibi. **E**t oēs vie ei⁹ iudicia. qñto fi- delis in pñmissis ibi. **B**e⁹ fidelis.

Qnto sanct⁹ in donis. ibi. **E**t absqz vīa inīqtate. qz null⁹ li inūiat. si det vñi grāz: nō alteri s. totū facit sancte- lz aliē aliqñ iudicet ab hoīe. **D**at. xx. **I**n oculus tuus nequā ē: qz ego bon⁹ fūz. **S**exto iust⁹ in pñis reddēdis ibi. **I**ust⁹. **S**eptimo rect⁹ i penis inferēdis. ibi. **E**t rect⁹. **P**eccauerūt. h. p oppositum oñdit ppli malignitas cum dī. **P**eccauerūt ei in sordibz. s. ydolatrie. **E**t non filij eius. qz ex hoc q̃ prius filij dei erant p- gram. facti fuerūt filij pñctōis p culpam. **G**eneratio praua. p corruptōz affectus. **E**t puerfa. p corruptōz intellect⁹. **H**ecine reddis dño. s. malū p bono. **P**opule stulte. cre- dens vtile qđ nō est. **I**n insipiens. nō cognoscēs vtilitatem vbi est. **M**und⁹. hic pñr oñdit deum esse colēdū 7 ex septem pñficijs. **P**riūm est pñmarie creatōis: qđ notat cū dī. **M**und⁹ nō ipse est pñ tu⁹ colē- dus 7 venerād⁹. q. d. sic. **E**t creauit te. i. eductōe de nīlo. **E**t fecit in dīstinctōis pñmordio.

Possedit. pñuatiōis auxilio qđ si ignoras. **M**emento 7c. p tuā cogitōz reducēdo generatio- nes ad pñm creatōz. **I**nterroga. vt discas p alio- rum narratōz. scđm bñficiū est q̃tūte electōis q̃ de- git ppli isrl̃ p alijs: 7 q̃tū ad hoc dī. **Q**ñ diui. A- gētes. s. in pñfide ligūaz. qz p hoc diuise s. gētes 7 vīf fūsep mōm. **C**onstituit ter. pñloz. q̃ dīsticti s. fm lxx. ligūas. **Q**uē nu. s. isrl̃. q̃ ingressi sunt egyptū cum iacob q̃ fuerūt septuaginta. vbi bī Gen. xlvi. vbi

Deutero.

De. Oēs aie tom^{us} iacob q̄ egressi sūt egyptū fuere. lxx. 7 fm hoc sē. lxx. ppli distincti fm diuersas linguas seu idiomata. Tñslatio. lxx. bz iux nūer filioz di p q̄s ali q̄ intelligūt angelos. ita q̄ fm eos tot saluabūt boies q̄t remanserūt angeli boni. vel tot boies q̄t sunt angeli

stantes 7 cadentes: vt dicit ali. q̄. 7 fm hoc dī h

Constituit terminos ipsoz. determinat numer^{us} electoz.

Paras at dñi ipse ei. qz pps iust fuit a dō spālī dedicat. ter. cū bñficiū est se

patio ab errore idolatrie. b̄ chal deoz vñ abfuit abraāvt b̄i gen. 22. q̄tū ad h̄ dī

Inuenit eū in terra deſta. i. puata dei cultu.

In loco horrois. qz chal dei colebant ignem tanq̄ deū qd̄ est horrendū. scdo ab errore egypti

oz a q̄tū cauūt eos in datōe legē 7 q̄tū ad hoc dī

Et vaste solitudinis. eo q̄ i solitudine syai data est lex. q̄tū bñficiū est redu

ctio ad terrā pmissionis. 7 q̄tū ad hoc dī

Et custodit q̄tū pupillaz oculi sui. inf alias ptes corporis pupilla oculi diligētissime custodit. sic 7 filij iſrl p ceteris pplis habuerūt bñficiū diuie ptectōis. scđū bñficiū est salubris educōis de egypto. 7 q̄tū ad hoc dī

Sicut aqla puoas rē. qz p multa signa 7 mirabilia data puoauit eos de ad egrēdiēdū de egypto

Expandit alas suas rē. q̄tū aqla vult trāſſerre pullos suos de loco ad locū. portat eos sup humeros suos: nō timet a pre ſupiori s̄ tñ ab inferiori. ne emittant ſagitte. 7 iō pōit pullos sup humeros. vt pmo ipſa recipiat ſagittas q̄tū pulli pcutiant ſic angelus psonam dei repñtans poſuit ſe iux caſtra filioz iſrael 7 egyptios sup mare rubrū. vt b̄i. Exo. xxiij. cā. ne ſagitte 7 ſpicula egyptioz lederent bñlin. ſeptimū bñficiū fuit ſolennis introductōis in terram pmissionis 7 q̄tū ad hoc dī

Conſtituit eum sup excelsam terraz. qz terra pmissionis altior est alijs terris in circuitu erētib.

Et ſugere mel de petra. i. de fra petroſa. qz in terra pmissionis in montib petroſis ſunt arbores in q̄bus mellificāt apes. 7 k. Oleūq̄ de ſaxo durissimo. qz ibi etiam in locis ſaxoſis ſunt oliue de q̄z fructu ſic

uenit euz in terra deſta: in loco horrois 7 vaste solitudinis. Circūduxit eū 7 docuit: 7 custodiuit q̄tū pupillam oculi sui. Sic aqla puoans ad volandū pullos suos: 7 sup eos volitās. Et pandit alas suas: 7 aſſūpſit eū atq̄ portauit in humeris ſuis. Dñs ſolus dux ei^{us} fuit 7 nō erat cū eo de^{us} alienus.

Conſtituit eū sup excelsam terraz: vt comederet fruct^{us} agroz. Et ſugēt mel de pet^{ra} oleumq̄ de ſaxo durissimo.

Butyr de armēto 7 lac de ouib: cū adipe agnoz 7 arietum filioz baſan. Et hir^{cos} cū medulla tritici: 7 ſāguinē vne biberēt meracifimū. Incraſſat^{us} eſt dilect^{us} 7 recalcitrauit^{us} incraſſat^{us} 7 impinguat^{us} dilatat^{us}. De reliq̄t^{is} teum factorem ſuūz reſeſſit a deo ſalutari ſuo.

Prouocauerunt eū in dijs alienis: 7 in abominatōibz ad iracūdiā p̄citauerunt. Immolauerūt demonijs 7 nō deo. Dñs q̄s ignorabāt

oleū. Aliē exponit q̄tū in vasis lapideis mē 7 oleū reſuāt. Butyr d̄ armento rē. 7 ſubdiſ. In filioz baſan. qz terra oz regis baſan eſt valde paſcualiſ 7 apta aialib^{us} nutriendis. vt b̄i. Nu. xxiij. In Et hircos. i. puulos q̄ vocant^{ur} bedi. 7 o. Cū medulla tritici. i. cū panib^{us} factis de farina tritici delicatissima 7 a cor^{poris} tice exteriori purgata. p. Incraſſatus. h̄ pñr ondīſ p opoſitū ppli a dei cultura reſeſſu p̄citū dī. Incraſſat^{us} eſt dilect^{us}. i. p̄lis iſrl p̄mo a deo dilect^{us} replet^{us} eſt oib^{us} bonis in era pmissionis. 7 loq̄t ſcriptura de futuro p modū p̄teriti p̄ter certitudinem p̄betie.

Et recalcitrauit. a deo recedendo. r. Incraſſat^{us} eſt. dilect^{us}.

Impinguat^{us}. dilatat^{us}. bono rib^{us} 7 excellētijs. et qz iſta ſunt frēq̄nt occaſio diſmittēdi deū 7 p̄uertēdi ſe ad idolatrie cultū iō ſbdiſ. De reliq̄t^{is} teum rē. ydolatia at aliqñ impēdiſ demōib^{us} in aliq̄ effigie apparentib^{us} 7 q̄tū ad hoc dī

Immolauerūt demonijs. aliqñ cor^{poris} pib^{us} celeſtib^{us}. 7 q̄tū ad hoc ſubdiſ. Dñs q̄s ignorabant. qz p̄ſes eoz rē vt moyses 7 aaron p̄bibeūt ado rare celi militiam. aliqñ ydol bñana

arte adimētis. 7 q̄tū ad h̄ dī. Noui recentelq̄ venerunt rē. 7 ſubdiſ. y. Vidit dñs. h̄ pñr ondīſ diuinū iudiciū eſſe iuſtū puniēdo pplm p̄dictū. Circa qd̄ p̄mo ponit p̄minatiōis m̄a. scdo dilatiōis cā. ibi. Et diti vbi nāz ſunt tercio p̄minatiōis forma. ibi. P̄one h̄ p̄dita ſunt. Circa p̄minū p̄mo eis p̄minat dñs ſubtr^{ahit} actōz ſui auxiliū: cū dī.

Abſcōdaz faciē meaz. nō aſpiciēdo ad eoz afflictōz. 7 Generatio em̄ puerſa eſt. p̄tē deprauatōz affectus. b̄i. Et infideles filij. p̄tē deprauatōz intellect^{us}. scdo p̄minat eis ſubiectōz reſpectu vilis ppli. 7 q̄tū ad hoc dī

Ipsi me puocauerūt. colēdo vilem creaturam. Et ego puo. eos rē. ſupponēdo eis vilē gentē. tercio p̄minat eis afflictōz ſupplicij. 7 p̄mo a creaturā nō viuētib^{us} cum dī. e. Ignis ſuccēſus eſt. i. pena eis p̄pata. qz noie ignis in ſacra ſcriptura intelligit^{ur} ois pena. vel ddm q̄ iſta p̄minatio reſpicit futurū iudiciū. ante qd̄ p̄cedet ignis terrā p̄burēs. f. Et ſagittas meas cō. i. eis. ſagitte diuine hic vocant^{ur} pene ab eo ſubito imiſſe ad modū ſagittaz. scdo a viuētib^{us}. 7 p̄mo a volatilib^{us} cū dī. Prouocauerūt eos aues. scdo a feris aialib^{us}. ibi. Dentes beſtiāz rē. tercio a reptilib^{us} ibi. Cum furore trahentium ſup terram. qz reptilia incedunt ſup terram trahēdo coſas. q̄to ab hominib^{us}. cum dī

arte adimētis. 7 q̄tū ad h̄ dī. Noui recentelq̄ venerunt rē. 7 ſubdiſ. y. Vidit dñs. h̄ pñr ondīſ diuinū iudiciū eſſe iuſtū puniēdo pplm p̄dictū. Circa qd̄ p̄mo ponit p̄minatiōis m̄a. scdo dilatiōis cā. ibi. Et diti vbi nāz ſunt tercio p̄minatiōis forma. ibi. P̄one h̄ p̄dita ſunt. Circa p̄minū p̄mo eis p̄minat dñs ſubtr^{ahit} actōz ſui auxiliū: cū dī.

Abſcōdaz faciē meaz. nō aſpiciēdo ad eoz afflictōz. 7 Generatio em̄ puerſa eſt. p̄tē deprauatōz affectus. b̄i. Et infideles filij. p̄tē deprauatōz intellect^{us}. scdo p̄minat eis ſubiectōz reſpectu vilis ppli. 7 q̄tū ad hoc dī

Ipsi me puocauerūt. colēdo vilem creaturam. Et ego puo. eos rē. ſupponēdo eis vilē gentē. tercio p̄minat eis afflictōz ſupplicij. 7 p̄mo a creaturā nō viuētib^{us} cum dī. e. Ignis ſuccēſus eſt. i. pena eis p̄pata. qz noie ignis in ſacra ſcriptura intelligit^{ur} ois pena. vel ddm q̄ iſta p̄minatio reſpicit futurū iudiciū. ante qd̄ p̄cedet ignis terrā p̄burēs. f. Et ſagittas meas cō. i. eis. ſagitte diuine hic vocant^{ur} pene ab eo ſubito imiſſe ad modū ſagittaz. scdo a viuētib^{us}. 7 p̄mo a volatilib^{us} cū dī. Prouocauerūt eos aues. scdo a feris aialib^{us}. ibi. Dentes beſtiāz rē. tercio a reptilib^{us} ibi. Cum furore trahentium ſup terram. qz reptilia incedunt ſup terram trahēdo coſas. q̄to ab hominib^{us}. cum dī

arte adimētis. 7 q̄tū ad h̄ dī. Noui recentelq̄ venerunt rē. 7 ſubdiſ. y. Vidit dñs. h̄ pñr ondīſ diuinū iudiciū eſſe iuſtū puniēdo pplm p̄dictū. Circa qd̄ p̄mo ponit p̄minatiōis m̄a. scdo dilatiōis cā. ibi. Et diti vbi nāz ſunt tercio p̄minatiōis forma. ibi. P̄one h̄ p̄dita ſunt. Circa p̄minū p̄mo eis p̄minat dñs ſubtr^{ahit} actōz ſui auxiliū: cū dī.

Abſcōdaz faciē meaz. nō aſpiciēdo ad eoz afflictōz. 7 Generatio em̄ puerſa eſt. p̄tē deprauatōz affectus. b̄i. Et infideles filij. p̄tē deprauatōz intellect^{us}. scdo p̄minat eis ſubiectōz reſpectu vilis ppli. 7 q̄tū ad hoc dī

Ipsi me puocauerūt. colēdo vilem creaturam. Et ego puo. eos rē. ſupponēdo eis vilē gentē. tercio p̄minat eis afflictōz ſupplicij. 7 p̄mo a creaturā nō viuētib^{us} cum dī. e. Ignis ſuccēſus eſt. i. pena eis p̄pata. qz noie ignis in ſacra ſcriptura intelligit^{ur} ois pena. vel ddm q̄ iſta p̄minatio reſpicit futurū iudiciū. ante qd̄ p̄cedet ignis terrā p̄burēs. f. Et ſagittas meas cō. i. eis. ſagitte diuine hic vocant^{ur} pene ab eo ſubito imiſſe ad modū ſagittaz. scdo a viuētib^{us}. 7 p̄mo a volatilib^{us} cū dī. Prouocauerūt eos aues. scdo a feris aialib^{us}. ibi. Dentes beſtiāz rē. tercio a reptilib^{us} ibi. Cum furore trahentium ſup terram. qz reptilia incedunt ſup terram trahēdo coſas. q̄to ab hominib^{us}. cum dī

arte adimētis. 7 q̄tū ad h̄ dī. Noui recentelq̄ venerunt rē. 7 ſubdiſ. y. Vidit dñs. h̄ pñr ondīſ diuinū iudiciū eſſe iuſtū puniēdo pplm p̄dictū. Circa qd̄ p̄mo ponit p̄minatiōis m̄a. scdo dilatiōis cā. ibi. Et diti vbi nāz ſunt tercio p̄minatiōis forma. ibi. P̄one h̄ p̄dita ſunt. Circa p̄minū p̄mo eis p̄minat dñs ſubtr^{ahit} actōz ſui auxiliū: cū dī.

Abſcōdaz faciē meaz. nō aſpiciēdo ad eoz afflictōz. 7 Generatio em̄ puerſa eſt. p̄tē deprauatōz affectus. b̄i. Et infideles filij. p̄tē deprauatōz intellect^{us}. scdo p̄minat eis ſubiectōz reſpectu vilis ppli. 7 q̄tū ad hoc dī

Ipsi me puocauerūt. colēdo vilem creaturam. Et ego puo. eos rē. ſupponēdo eis vilē gentē. tercio p̄minat eis afflictōz ſupplicij. 7 p̄mo a creaturā nō viuētib^{us} cum dī. e. Ignis ſuccēſus eſt. i. pena eis p̄pata. qz noie ignis in ſacra ſcriptura intelligit^{ur} ois pena. vel ddm q̄ iſta p̄minatio reſpicit futurū iudiciū. ante qd̄ p̄cedet ignis terrā p̄burēs. f. Et ſagittas meas cō. i. eis. ſagitte diuine hic vocant^{ur} pene ab eo ſubito imiſſe ad modū ſagittaz. scdo a viuētib^{us}. 7 p̄mo a volatilib^{us} cū dī. Prouocauerūt eos aues. scdo a feris aialib^{us}. ibi. Dentes beſtiāz rē. tercio a reptilib^{us} ibi. Cum furore trahentium ſup terram. qz reptilia incedunt ſup terram trahēdo coſas. q̄to ab hominib^{us}. cum dī

arte adimētis. 7 q̄tū ad h̄ dī. Noui recentelq̄ venerunt rē. 7 ſubdiſ. y. Vidit dñs. h̄ pñr ondīſ diuinū iudiciū eſſe iuſtū puniēdo pplm p̄dictū. Circa qd̄ p̄mo ponit p̄minatiōis m̄a. scdo dilatiōis cā. ibi. Et diti vbi nāz ſunt tercio p̄minatiōis forma. ibi. P̄one h̄ p̄dita ſunt. Circa p̄minū p̄mo eis p̄minat dñs ſubtr^{ahit} actōz ſui auxiliū: cū dī.

Abſcōdaz faciē meaz. nō aſpiciēdo ad eoz afflictōz. 7 Generatio em̄ puerſa eſt. p̄tē deprauatōz affectus. b̄i. Et infideles filij. p̄tē deprauatōz intellect^{us}. scdo p̄minat eis ſubiectōz reſpectu vilis ppli. 7 q̄tū ad hoc dī

Ipsi me puocauerūt. colēdo vilem creaturam. Et ego puo. eos rē. ſupponēdo eis vilē gentē. tercio p̄minat eis afflictōz ſupplicij. 7 p̄mo a creaturā nō viuētib^{us} cum dī. e. Ignis ſuccēſus eſt. i. pena eis p̄pata. qz noie ignis in ſacra ſcriptura intelligit^{ur} ois pena. vel ddm q̄ iſta p̄minatio reſpicit futurū iudiciū. ante qd̄ p̄cedet ignis terrā p̄burēs. f. Et ſagittas meas cō. i. eis. ſagitte diuine hic vocant^{ur} pene ab eo ſubito imiſſe ad modū ſagittaz. scdo a viuētib^{us}. 7 p̄mo a volatilib^{us} cū dī. Prouocauerūt eos aues. scdo a feris aialib^{us}. ibi. Dentes beſtiāz rē. tercio a reptilib^{us} ibi. Cum furore trahentium ſup terram. qz reptilia incedunt ſup terram trahēdo coſas. q̄to ab hominib^{us}. cum dī

Foris vastabit eos gladi⁹
Int⁹ pauor: iuuenē sūt ac
 & ginē lactentē cū hoīe sene
Et dixi: vbi nascūt. **C**essa
 re faciā ex hoībo memoriaz
 eoz. **S**z p^r iram inimicoy
 distuli: ne forte supbirent
 hostes eoy: 7 dicerent. **A**da
 n⁹ n^ra excelsa: n̄ dñs fecit h̄
 oīa. **S**ens absq; p̄silio ē: 7
 sine prudētia: b̄ vtinā sapēt
 7 intelligerent^r ac nouissi
 ma p̄viderēt. **Q**uo p̄seq̄ba
 tur vn^m mille: 7 duo fuga
 rēt. x. milia. **N**ōne iō q^r tē⁹
 su⁹ v̄didit eos: 7 dñs p̄clu
 sit illos. **N**on cū est tē⁹ n^r
 vt dī eoy: 7 inimici n^ri sūt
 iudices. **D**e vinea sodomo
 rū vinū eoy: 7 tē suburba
 nis gomorre. **Q**ua eoy vna
 fellis: 7 bot^r amarissimus.
Fel draconū vinū eoy: 7 ve
 nenū aspidum insanabile.

K **Q**uod nouissima
 puerit. i. futura.
 qz p pteritoz meo
 ria z pntia itelligē
 tia: b3 bō viaz ad
 puidēdū de futuri
L **Q**uod psequat
 vñ. de aduersarijs
 m. **M**ille. de iude
 feste cognoscere. q
 uersarioz. s. ex vind
 q̄rere q̄re de ita pui
 pupian pcta suoz.
O **M**o est em de n
 volens exerceat iust
 qz de exerceat iust
 p demones: iō subd
 qz de zelo sue vind
 tpe nabuchodo. z p
 z iudicabat eos p v
 as penas. hui. at vi
 q̄ notat cū dī. **Q**
 tas pti ipsoz. in bo
 pmo est in corde p
 ad opus ppetradū
 pmi vocat hic vine
R **M**ōne beccadita
 describit forma imp
 to ad pniā. z pui
 sarioz destructio. ib
 mū ponit certitudo
R **M**ōne b p dicit
 nire pcta ppli mei q̄
 retenta z obfuita a
 subdit acceleratio
 tercio seueritas aff

Endicabit dñs pplm suum. feriendo pctā eoz.
Et suis suis miserebiť. qz in qualibet captiuitate iu-
deoz dimisit aliquos. vt cum eis exerceret suā misericord

Videbitur
 infirmata sit ma
 n? s. tellancium
 scdo deficiunt illi
 q sunt inclusi in
 fortalicijs interi
 orib? : et qtuor ad
 hoc di.
Ret clausi qz
 defecer. et p qns
 alij consumunt ad
 di. Et residui co
 sumpti sunt.

Nonne h̄p̄dita sunt apud
me: 7 signata in thesauris
meis. **A**lea est ultio 7 ego re
tribuaz eis in tpe: vt labat
pes eoz. **I**uxta est dies p̄di
tōis 7 adesse festinant tpa.
Judicabit dñs pplm suū:
7 i suis suis miserebit̄. **U**
debitq; infirmata sit man⁹
7 clausi q̄ defecerūt residui
q̄ sumpti sunt. **E**t dicēt:
vbi sunt dñi eoz in q̄b hē
bant fiduciaz. **B**e q̄z victi
mis comedebāt adipēs 7 bi
bant vinū libaminū. **S**ur
gant 7 opitulent̄ vobis 7 in
necessitate vos p̄regāt. **U**
tete q; ego sim solus 7 nō sit
alius tē p̄ter me. **E**go occi
dam 7 ego viuere faciā: p̄
cutia 7 ego sanabo: 7 nō ē
q̄ tē manu mea possit cruē.
Reuocabo ad celū manū me
am: 7 dicā h̄ viuo ego in et̄nū

Y Et dicent. f. aduersarij eorū eos sbandētes et deridētes ad augmētātōz penie. **A**bi sunt dñi eorū. q. d. nō potuerūt eos defendere: sicut rapsa es loq̄ba. iij. Reg. xviij. v. aliter vt sint verba aliq̄z iustoz de p̄lo isrl. sic be remias et plures alij iusti fuerunt tpe captiuitatis babilonice: q̄vi dentes p̄li miserā dicebāt eaz euenisse. t̄p̄ydo latrie culpam: et dicebant. vbi sē

bñ coꝝ ꝛc. ꝛ hoc magis ꝑsonat iſe ſequenti cum vñ.
bñ De q̃. vic. co. ꝛ dipes. hic erat modus in ſacrificijs
ydolarantium. ꝛ adipēs a ſacerdotib⁹ comedebant
ꝛ vina libamini bibebant. qđ ꝓbitum erat in ſacrifi-
cijs dñi. vt bñ Lcui. in plurib⁹ locis.

CSur. 7 opt. vobis. q. d. nō pnt. vt manifeste vider. Videte. hic denūciat aduersarioꝝ destructio ad cō solatōꝝ iudeoꝝ. hic em̄ modus fuit. p̄betaz vt postq̄ denūciauerant mala futura ip̄lo isrl̄ p̄ter ea p̄cā. in fine ad cū? p̄solatōꝝ denūciabant vastatōꝝ aduersarioꝝ. sicut ptz in Esa. biere. 7 pluribus alijs. 7 boc rōnabilif. qz ī infideles eēnt executores diuine iusticie. puniēdo cos q̄ t̄cum colebant de p̄ctis suis. s̄ hoc nō faciebant ex amore vel obedientia ad deū. s̄ cupiditate nocendi vel ex aliq̄ alia mala volūtate. sicut 7 demonē ex malayolūtate 7 puerfa exequunt diuinā iusticiam. qz dñs volūtatib⁹ malis demonū 7 boimytif ad gloriā suā: 7 iō mali boies diuinaz iusticiā exēq̄ntes merent a deo puniri. p̄p̄ qd̄ p̄be vastatores iudeoꝝ finalif denūciabant destrui 7 vastari. 7 eodē mō hic facit moyses 7 dñs oñdū vnitas veri dei cum dī.

videte q ego sum solus. qz alij dñj nō hñt prātem
iuvandi. **e** ego oc malefacientes. **f** Et egovi.
ra. bñ agentes. **g** Percutiam vos. cū me ad iracū
diam puocaveritis. **b** Et ego sa. cū p pñiaz reuer
si fueris. **s** sic nō erit de aduersarijs vñs. qz ego testis
am simplr. vñ subdis. **t** E. ad ce. ma. me. modus
est iurādi ad affirmatōz eius qd sequit. **k** Quis
ego ineter. i. sicut vñ est q vita mea est immutabilis
ita faciā vindictā de aduersarijs vñs nō sequit.
a Si acu. vt fulgur gladiū meū. t accipit b si p qz.

18

Deutero.

Red. ultio. bo. meis. hostes em dñi dicunt hic bo. ftes filioz israel. qz l3 puniendo filios isrl eñt executo res diuine iusticie. hoc tñ faciēbāt ex mala volūtatē z pueria intentōe. intendentes diuinū cultū q apud iu. deos erat destruere. iō pñr dicunt hostes dñi: tñ p omnipotētiā suā z sapiāz vñt malis actibus z volūtatib⁹ boim ad suāz gloriāz vt supradictū ē

Enebrabo sagittas meas. i. penas volūtatē mea imissas. z si qrat quō inebri abunt: subdit. **D**e cru. oc. z de capti. nuda ti zc. mod⁹ erat antiq⁹ q capti ui ducebant nu datis capitibus ad maiorem eo rum pfusionem z victorie tēda ratōz. z qz deus sic punit aduer sarios filios isrl: sō pcludit.

Laudate gē tes pñm eius. i. pñm isrl q dñi spālis pñs dei.

Quia sangui nem fuoz fuoz. i. iudeoz q ei f uiebant in cultu latric. z accipit hic totum p pte fm vnā regulāz exponēdi sacraz scripturaz. l3 em in pñlo isrl eñt multi mali: tñ cū illis erant etiā multi boni z frōqñt cū malis ineficiebant z captiui ducebant. sicut pñz de thobia z danielē cū so cū suis. z de vñdicta taliū loq̃t hic scriptura.

Et pñcius erit terre pñi sui. qz post captiuitatem babyloniam fuerūt iudei reducti ad terram suā. z tñc fuit exulta q longo tpe manserat qñ deserta.

Elenit g moyses. hic ponit epylog⁹ respectu can ti pñdicti. in q primo ostēdit ipsi publicatio cū dñi. Lo cur est dñs omnia sba canticū bui in aurib⁹ pñi. scdo in pñsio eius in cordib⁹ eoꝝ ad memoriē retinendum z ope adimplendū cū dñi. Ponite corda vñ zc. z pñz lra.

Locutusqz est dñs. hic describit pfumatio legislato ris moysi. z primo em moys a dño pñdicit. scdo pñs a moysē bñdicit ca. xxviii. scdo moysē z sepelit ca. xxxiii.

Circa pñm dñi moysi. **A**scende in montē istuz abarim in montē nebo. abarim est nomen mōtis ma gni: z nebo cuiusdam ptis supereminētis in illo. vñ me lius videri poterat terra pñmissionis.

Et vide terram chanaan. hoc dñ ad ei⁹ solatōz. vt quā nō poterat ingredi: posset tñ intueri.

Et morere in monte. qz bec diffinitū ē apud me. n. i. iungis pñs tuis. in lybo sanctorū patrum.

Sicut mortu⁹ est aaron frā tuus. i. ita suauit z qe re: de cui⁹ morte dictū fuit. **A**u. xx. z subdit cā qre am bo mortui sunt ante ingressū terre pñmissionis cū dñi.

Quia pñari. estis p me. de q pñaricatione dictum fuit. **A**ume. xx. ca.

In ca. xxxiii. vbi dñ in postil. **H**ic pñr describit extor tatio plebis zc.

Hoc carmen mosaicum non exhortatorium seu co minatorium: s mere pphetici: in ipso em non po nunt aliq vba pminatoria vel pditionalia: vt dicendo. Si hoc feceritis vel nō feceritis: ptinget vobis hoc vel il lud. vt. s. c. xviij. vbi pcedit nō solum ppheticē s etiā pmi natorie. vt ex ipso mō loq̃ndi ibidem patet sic in hoc ca. ppheticē tñr cū ciabant ea que vē tura erant circa sta tū illi pñi. in his que ad diuinū cul tum vident pñne re. z hoc pñdicendo certa pctā magna eoꝝ futura qz de illū pñm a sua spā li familiaritate sal tem p maiori pte abiectur⁹ erat. pñi nebat em ad pñecti onē mosaice pphē tie. vt moyses q le gislator fuerat ve tēta. z tanqz pñi cipalis dei mister pñm illuz adduxit ad diuinū cultum pphetando pñce retvltimum ad qd lex p ipm data de ueniret. qd qdem vltimū erat vt pñlo illo suis pctis a dei peculiari familiari tate p maiori pte excluso. aliqua ps eoꝝ cu m gentilib⁹ in cultum diuinuz adunaret. qd fuit impletum sub xpō

uersa q scripta sē in volumi ne legis h⁹: qz nō incassū p cepra sē vobis: s vt singuli i eis viuerēt: q faciētes lōgo pseueret tpe in tēra ad quaz iordane trāsmisso igredimī possidēdā. **L**ocutusqz ē dñs ad moysen i eadē die dicēs. **A**scēde i mōtēz i stū abari i mōtē nebo q est i tēra mo ab s hiericho: z vide terrā chanaā quā ego tēdaz filijs isrl obtinēdaz. z morere in mōtē. **Q**uē pñcedens iūge ris pñs tuis sicut mortu⁹ est aaron frā tu⁹ in mōtē horz apposit⁹ pñs tuis qz pña ricati estis p me in medio fi lioz isrl ad aq̃s pñdictōis in cades tēsti syn z nō sancti ficastis me int filios isrl. **E**contra videbis terrā: et nō ingredieris in eam: quā ego dabo filijs isrl.

z sic vtilimum in mosaica doctrina contentum continua tur cum exordio publicationis legis xpi. in qua gentium vocatio in populum dei p apostolos fuit inchoata. vñ de z hoc carmen tanqz notandissimum districtissime com mēdat a populo retineri. de quo dicit in pcedenti capi. **N**unc itaqz scribite vobis canticum istud z docete filios isrl. vt memoriē teneant: z ore decantent: z sit mibi carmen istud p testimonio inter filios isrl. que qdem pphetica denūciatio pñit absq aliqua conditione. vt patet intuenti sicut in dictis pphetariū sepe contingit. q pphete aliquādo denūciant futura. put sunt in diuina p scientia. que infallibilis est. z sic contenta in hoc ca. sunt mere pphetica. non aut exhortatoria nec minatoria. illa do que superius in pñdicio ca. xxviii. dicunt que ad hanc materiā pñnent pminatorie seu pmissionis z etiam co ditionaliter intelligenda sunt put sonant. z hoc ppter cō tingentiam humanoz actuum. quam non tollit diuina pscientia seu pudentia. put in. j. pte. q. xxij. in corpore questionis z etiam in responsione ad vltimum argumē tum. licet etiā ppheticē intelligant. vt dictum est. **P**rem q hic dicit. **A**udite celi z auribus pñpe terra zc. intelli gendum est p modum attestationis. naz statim supra añ bñm carminis ppositionem dicit. **E**t inuocabo p eos ce lum z terram. vbi in hebreo habet. **E**t testificabo contra eos celum z terram. qualiter autem celum z terra intel ligant esse testes. habet ex glosa ordinaria. que vbi dicit celum: interposuit celestes. z vbi terram terrestres. et sic vocantur hic in testes angeli beati qui celestes sunt. simi liter per hoc quod dicitur ibi. **T**erram. inuocantur a nime sanctorum patrum. **Q**ue nondum erant in cdo.

unde qñ ea q̄ p̄tinent in hoc ca. p̄lo p̄tingerent creaturę celestes 7 terrestres testificarent iusticiam 7 veritatem diuinam in abiectis huius p̄p̄i p̄tē merita eorū. vñ. Esa. i. cui t̄p̄e ea q̄ hic p̄noscant ad executōz p̄cedere incipiebant ab h̄mōi mōsaica attestatōe suaz p̄phetiam incepit dī. Audite celi 7 aurib⁹ p̄cipe tra. vbi glo. Sicut p̄lo isrlī p̄ moysi dictum fuit. Audite celi 7 loqr: 7 audiat terra vba oris mei. sic post p̄uaricatōez p̄li eos vocat in testimoniū vt oia cognoscant deum vt vltorē suoz mandatorū ad iracūdiāz p̄citātū. vt in glo. vñ aduertenti vtrūq; ca. s. istud 7 primū. Esaie satis p̄tē q̄ ea q̄ in hoc ca. p̄noscant in illo ca. Esa. denunciant tanq̄ p̄cedētia ad executōz. dī cñ ibi. Filios enutritū 7 exaltatū ipsi autē spreuerunt me 7c. 7 hic dī. Deum q̄ te genuit dereliquisti. 7 oblitus es dñi creatoris tui. 7 multa filia. Itē circa ista q̄ hic tradit de deo. s. cum dī. Dei p̄fecta sunt opa 7c. q̄ vera sunt put in postil. exponunt. vltē tñ in eis aliq̄ sunt attendenda q̄ ad p̄positum p̄p̄ie p̄tinent. Ad qd sciendum q̄ deus p̄miserat patribus multa bona se daturū filiis. vt 3. scñ. xij. ca. 7 in q̄ plurimis alijs ca. sequentib⁹. in quoz executione magnalia fecerat cum eis in egypto 7 in mari 7c. si milie 7 leges eis dederat tanq̄ p̄lo peculiari. vt Ero. xx. ca. Adcirco q̄ moyses in hoc loco deiecit eorū p̄phetare 7 testificari intendebat. ne forte q̄s p̄sumeret deo attribuere aliquam imp̄fectōez saltē in opibus suis cum p̄p̄m imp̄fectū accepisset. vel legem imp̄fectaz dedisset 7 h̄mōi id in exordio sue attestatōis dicit. Date magnificentiam deo nro. q. d. Ex istis que dicturus sum nihil imp̄fectōis deo est attribuendum: ne ei opib⁹ q̄ dei p̄fecta sunt opa. Similit̄ ista q̄ sequunt̄ ne q̄s debeat reputare p̄riari diuine misericordie ait. Et oēs vic eius iudicia. Circa qd attendendum est. q̄ vie dñi q̄bus regit̄niuersum: s̄m p̄s. sunt misericordia 7 veritas. s. iusticia. S̄ in q̄busdam effectib⁹ diuine gubernatōis magis relucet misericordia q̄ iusticia. put p̄tē de vñs dei q̄s deus moysi oñdit. s. Ero. xxxiij. Et hoc est p̄cipue cū deus p̄cedit p̄cedendo 7 miserando: sicut in p̄ctō vituli: de quo ibi agit. In q̄busdaz h̄o diuinis effectibus magis relucet iusticia q̄ misericordia. sicut cum punit p̄ctā. p̄sertim illa que p̄ diuinum bonorem publice p̄mittunt̄. de q̄bus in hoc ca. sp̄aliter agit. oñdendo qualē talia fuisse a p̄lo p̄missa. 7 a deo rōne sue iusticie erant puniēda. in q̄bus iudicijs diuinis diuina fidelitas absq; vlla iniquitate demonstrat̄. ex hoc q̄ nullum malum remanet impunitum: 7 de hoc dicit. Deus fidelis 7 absq; vlla iniquitate. similit̄ 7 eius iusticie rectitudo oñdit̄. in q̄ntum punitōes p̄cedentes a sua iusticia s̄m quam iustus dī recte correspondēt peccatis. q̄ p̄ delinquentes fuerūt p̄missa. put in hoc ca. patebit. 7 de hoc dicit. Iustus 7 rectus 7c.

In eo. ca. xxxij. vbi dī in postil. Secdo p̄minat eis subiectionem respectu vilijs p̄p̄i.

Additio. ij.

In his duobus versibus. s. Ipsi puocauerunt me 7c. Et ego puocabo eos 7c. notabilis 7 p̄p̄ie oñditur rectitudo iusticie diuine in iudeoz p̄nitione. Ad qd sciendum q̄ iudei p̄ncipalit̄ recesserunt a dei obedientia in duob⁹. Cno. s. modo colēdo ydola. vt p̄cipue p̄tē in b̄lto. 7 in. iij. 7 iij. Reg. 7 in alijs locis de q̄ dī hic. Ipsi me puocauerunt: in eo qd non erat de⁹. s. in ydolo qd non est deus. recipiendo illud tanq̄ deum. Secdo peccauerunt p̄ncipalit̄ p̄ deum nō ydola colēdo. s. deum irritando p̄ vanos 7 insanas doctrinas a p̄bariseis maliciose p̄fectas: q̄bus mandata dei irritauerūt. iux illud Mat. xx. c. Irritum fecistis mādatum dei p̄p̄e traditōes vias. de q̄ dicit. Et irritauit in vap̄tatib⁹ suis. Glo. in lineari. In sup̄stitionib⁹ eorū: que q̄dem sup̄stitiones p̄p̄ie p̄tinent ad doctrinam p̄barisaicam qui p̄cepta dei sic false 7 vane exponebant vt intentio dei p̄cipitantis irritaret̄. p̄p̄e eorū falsas traditiones. vt r̄p̄c eis oñdit̄ circa p̄ceptum de parentum honoratiōe in p̄dicto ca. Ex qua q̄dem falsissima doctrina xpm deum reum esse mortis iudicauerunt dicentes Jo. xix. ca. Nos legem habem⁹ 7 s̄m legem b̄z

moys. p̄pter que duo peccata p̄noscant eis duplicem penam p̄dictis peccatis correspondentem. Pro p̄mo cñ peccato s̄m q̄ coluerunt non deum p̄ deo. deus puniuit eos correspondenter assumendo nō p̄p̄m. s. p̄p̄m gentile in p̄p̄m iudeis reprobat̄ de quo dixit. Et ego puocabo eos in eo q̄ non est p̄p̄us. vñ glo. sup hoc verbo. Sicut irritauerunt me. multitudinem falsoz deoz colendo. 7 me reprobandō. sic irritabo eos multitudinem gentium assumendo. 7 illos reprobandō. q̄ quidem glo. in dictis apli manifeste fundat̄. qui hanc auctoritatem ad p̄positum allegans ad Roma. x. ca. sic dī. prim⁹ moyses sic dicit. Ego ad emulatiōez vos adducam non in gentem insipientem 7c. Pro secundo h̄o peccato p̄ qd non colendo deos alienos: s̄ sup̄stitionibus varijs deum irritando atq; blasphemando a deo vero recesserūt. p̄p̄ie p̄noscant qui q̄dem status est maxime fūlis. qui tamen antea maxime fuerat liber. cum soli deo cui vñire regnare est. ante h̄mōi peccata subdebant̄. de quo dī supra eodem ca. Dominus solus dux eius fuit 7c. De hoc q̄ statu scrulī eorū bodiēno paulo ante dixerat. Et p̄siderabo nouissima eorum. i. statum eorū tempore legis xpi. quod quidem tempus p̄p̄ete nouissimum vocant. vñ de Esa. ij. Er̄ in nouissimis diebus 7c.

In eo. ca. xxxij. vbi dī in postil. Ideo p̄cludit̄. Laudate gentes p̄p̄m eius 7c.

Additio. iij.

In expositione hui⁹ versus. s. Laudate gentes 7c. que est conclusio finalis totius huius canticī videt̄ postillator manifeste a veritate reuere. Et ponit cñ p̄dictum versum qui solus inter ceteros versus hui⁹ canticī consolationem sonat de reuersione iudeoz a captiuitate babilonica. qd est manifeste p̄ apli ad Roma. xv. ca. q̄ allegat hunc tex. ad p̄bandum vocationem gentium. ibi cñ inter alias auctoritates sacre scripture. q̄s ad hoc allegat istum vsum inducit sic dicens: 7 itē dicit. Letamini gentes cum plebe eius. vbi notandum q̄ in hoc loco vbi trālatio nra b̄z. Laudate gentes p̄p̄m eius. hebraica veritas b̄z. Exultate seu letamini gentes cum plebe eius. Idem cñ verbum omnino ponit̄ hic 7 in psal. vbi dī. Exultate deo adiutori nro. similit̄ 7 in alio psal. vbi dī. Exultate iusti in dño. 7 sic veritas hebraica cōcordat cum allegatione apli 7 p̄ p̄dicta auctoritas ad litteram intelligenda est de vocatione gentium. Erpositio aut̄ postil. que est ipsi⁹. Ra. sa. manifeste est in consona l̄t̄: tum rōne iam dicta. tum quia vt l̄ra manifeste sonat in hoc cantico p̄ncipalit̄ intendit̄ p̄noscicare reprobatōem iudeozum. p̄pter eorum maximā peccata in hoc capitulo assignata: vt dictum est. cum quia a captiuitate babilonica p̄ncipalit̄ fuerūt reducti ex meritis patrum. 7 etiam ex cōpunctione seu confessione eorum. prout satis clare habet̄ supra Leuiti. xxvi. vbi de illa captiuitate 7 de termino eius plene agitur vt ibi fuit exp̄positum. In hoc autem capitulo nihil ponit̄ pertinens ad penitentiam seu confessionem iudeozum: nec ad merita patrum. vñ de illis nullus modo est assignandus ad reductionem. sed vere 7 p̄p̄ie applicandus est prout allegatur ab apostolo quem sequitur glofa nōstra ad assumptionem gentium in populum dei: de quo dixerat. Ego puocabo eos in eo qui non est populus. Ratio autem cōtinuationis huius versus ad p̄cedentia declaratur per dicta apostoli ad Romanos vñdecim o vbi dicit:

Cecitas ex pte ptingit in israel. donec plenitudo gentium intraret. et ideo postquam moyses declarauit in toto ca. pnti cecitatem q in israel ptingerat. statim pducit introdu- ctos gentium in hoc vsu finali di. **E**xultate seu letamini gentes cum plebe eius: et est sensus. **Q**ues gentes exultate cu plebe eius cum q estis assumpti in pplm dei. qz pdicta cecitas iudeoz in vim pmoduysa est. s qz in primitiua ecclesia qn gentes fuerit assumpte in pplm dei. multe afflictiones et sanguinis effusiones ptingerut in v- uis dei. s in martyribus et sanctis: id subdit. **Q**uia sangui nem fuoz suoz vlcisces. qd dem fuos noiat sine hoc q denotent a gentilibus vel israeliticis. qz iaz indistincte ab vtroqz pple. s. gentili et iudaico fui dei. s. discipuli xpi affligebant seu cruciabant. pnr qz in hac vocatõe ecclesia dei fuit fundata et dilatata: id finalr subdit. **P**ropiti erit terre ppli sui. i. misert erit ecclesie scetoz. put in glo. **E**ccllesia em gentium de cui assumptõe hic agit in so- la miscdia dei fundat. nam fm aplm ad Ro. xv. **D**ico em xpm misitum fuisse circuncisionis ppter veritatem zc. gentes aut sup miscdia. vnde b est vera et catholica expositio. fm quam pcedentia in hoc cantico sunt ex- ponenda. et cum paulo ante di. **R**eddam vltos hosti- bus meis zc. no est intelligendū de chaldeis. s de pha- riseis et similibus odientibus xpm. **E**t pformit vdm cit de alijs similibus in hoc ca. pntis.

Replica.

In ca. xxv. ubi possil. optime exponit canticū moysi. **A**udite celi zc. **B**urg. ponit longam di- gressionem in primū p possil. dicit carne illud mosaicum no esse exhortatorium nec pminatorium: s mere pphetiū. s burg. q sepe allegat glo. ordinariam in pposito bz eam p se. aut em glo. **D**ec vba moysi si no sunt simplr accipienda. qz fm bist. iudeis deo largito re in gntis explicat pfidiam. p allegoriaz sanctā instruit ecclesiam. et ad moys. puocat honestatē p tropoloicam. **S**eruanda est q in bistoria veritas. in allegoria myste- rum. in tropoloica discipline utilitas. et. addit glo. **L**ocut est moyses vba carminis bui? vt qz deum ore laudat. openo p dicit. qz non est speciosa laus in ore pctozis. et infra circa illum vsum. **E**go occidaz. glo. dicit **G**eneralis admonitio est. buic psonat mqr bistoriaz in expositõe bui? carminis dicens ipm esse monitōriū **B**urg. igit irrationabilē notat possil. sic exponentem. et inqz vñ veniat b singularitas bur. vt dicat in hoc car- mine nullum vbum exhortatorium vel pminatorium pri- neri. cū moyses ad exprobandum admonēdum et ex- hortandum fecit ad se vocari senes p tribus. vt di in lra introductoria carminis. scio inqt ceruicē tuam duris- simam qm sp ptenitose egistis p dñm me uiuente. qn- tomagis cū mortu? fuero. et infra. **L**ocut est q moyses vba carminis bui? zc. vñ piz q lra ipsa introductio hoc carmen tanq exhortatorium zc. cum q bene stat q in multis sit pphetiū. eadem etiā lre introductio est cō- minatoria cum di. **O**currēt vobis mala in extremo tpe zc. cum q tñ stat q pminatio sit pphetica. nescio qd mouit burg. vt tanta digressiõe se restringeret ad locu- tōz ppheticam solū. nisi qz forte voluit aliqd hic p po- sil. quis q ad hoc no sit magni ponderis. et certe ppa- tio bui? ca. et pmi capituli. **E**sa. quam burg. p pfirmat- tione sue intentionis adducit. est p cum. et p intentõe possil. **C**onsideranti em diligenter modos loquendi b et ibi clare videbit. q stilus est duplex. s. comicus et tragicus. naz pphetando vtrobqz exprobat vicia pminat penam. exhortat ad pnam pmittendo veni- am et puto raro tam pcam pphetiam repiri. quin ba- beat exprobatōis mixturam zc. **I**n eodem carmi- ne cum possil. exponit illum vsum. **E**go puocabo eos in eo q non est ipse et in gente stulta irritabo eos. de op- pñione iudeoz a paganis. vt sicut ipi iudei coluerūt nō deū p deo. ita de? stultum pplm deum ignorantem pti- lit iudeis. subiiciendo eos paganoz oppressionibus.

Burg. non stans pntus in tali rōnabili et literali expō- sitione. exponit puocatōz de electione nō populi. s. genti- lis pgregando ex eis ecclesiam iudeis reprobatis. et irrita- tōem in gente stulta exponit de punitione iudeoz a pa- ganis. s. bec burg. expositio etsi posset p mystica expōne sustineri. lralis tñ esse non pōt. nisi valde extor. **E**xorta- est em snia electōz ppli gentilis dicere iudeoz. puocatōz qz ex iudeis et gentib? est a pncipio collecta ecclesia diuina electione in charitate: nō puocatione. et in fine fiet ex eis- dem iudeoz reliquīs vnum ouile. et vñ pastor sine p- uocatione. qz puocatio hic sonat in penam: nō in grām. videf igit puocatio et irritatio ad vnum effectum pti- nere. et sic ad idem ptiuent non plus et stultus pplus. nam et glo. inflexibilis dicit ad vtrūqz ptiuer. qz deum vex ig- rans fuit gentilitas etiam stulta. et p pñs nō populus s pueria ad xpm facta est dei populus et sapiens pplus. nec igit irritatio puocatio est. qz illum pplm aliqn nō po- pulum et stultum ptiuit iudeis incredulis et ipsoz iudeos illius populi subiecit fuituri. vt sic maior fuit minor p ut declarat aplm ad Ro. ix. quem etiam allegat burg. s non ad suaz intentionem: vtz. **S**i enim irritatio in gente stulta di afflictio iudeoz a gentibus. put burg. vult. dicit vtiqz xpianos esse gentem stultam. qd in ecclesia tollera- ri non dza iudeo baptizato. **I**n eodem carmine cum possil. illum versum. **L**audate gentes populum eius zc. exponit de pulatione iudeoz in reditu captiuitatis ba- bylonice. **B**urg. dicit eum manifeste a veritate deuare. asserens esse illam expōnem p aplm ad Ro. xv. q vt bur. dicit illum vsum. **A**dducit de vocatione gentium ad fidē zc. hic dico q si ita esset vt burg. allegat. non obstarēt qn- pticularis reductio captiuitatis babylonice ad lram eti- am exponat de humani generis generali redemptione. hoc em sepe fit in sacra scriptura. q transiit de pte ad totū et econuerso. vtz in regulis ticonij quas ponit b. **A**ug. iij. de doctrina xpiana. et est regula qrtā. s. nō apparet q apls hunc versum assumat ad intentionem burg. naz scribēs romanis distinguūt in loco allegato inter vocatiōem iu- deoz et gentium: dicens in snia: xpm vocasse iudeos ex de- bito qdam ad pfirmandum pmissiones patrum. gentes aut sup miscdia sine tali puia pmissiõe. hortat igit vtros- qz ad deum honorandum. et ad hoc inducit tria testimo- nia sacre scripture quoz scdm sumpsit ex hoc loco. **M**ūc aut inuitare gentes et iudeos. imo omnes creaturas ad laudandum deum nō obuiat expositioni possil. nec valet qd burg. secūdo adducit q vñz hic pñosticat reprobatiō iudeoz. ppter eoz maxima peccata. in hoc cap. assignat pncipaliter ydolatriā p causa reprobationis et delectio- nis eoz: cum dicit. **P**rouocauerūt eum in dñs alienis zc. que pcedunt et sequunt. que ydolatria tēpe vocationis gentium in iudeis locum non habuit vt burg. sepe testat in hoc suo corruptorio. specialiter supra **L**ui. xvj. **A**b- iectio igit iudeoz de qua in hoc cap. fuit p captiuitatem babylonicam. igit bec consolatio que pcludit: est ad ean- dem. put possillator vult. nec valet q vltorius burgē. p sua intentione adducit. dicens q reductio captiuitatis babylonice fuit ex meritis patrum. et confessione captiuo- rum. et in hoc ca. nihil talium ponit. nam sepe dictum est q argumentum ex auctoritate negatiua non valet. s. sa- pit errorem wiklef et buffitaz. nam si valeret possemus et nos arguere contra suam et glose allegoricam expōitiō- nē. **D**electio b iudeoz et gentium vocatio est. pte iudeo- rum pfidiam. quia xpm negauerunt. s. nihil talium habe- tur in litera nisi de ydolatria que locum p tunc habuit. vt dictum est s manifestum est vtrūqz argumentum non valere cum expōitione igit veram possillatoris expōiti- onem et glo. ordina. non abiicio. quia stant simul fm regu- las ticonij supra allegatas. **Q**uis burg. se ad vnam astrin- gat: et in odium possillatoris pnam obiciat sine rōne. vt patuit ex dictis.

Bec est benedictio. **Ca. xxxiiij.**
 bñdictio moysi. sup. pplm sic et iacob pñdicta bñdi-
 cit filios suos imminere morte sua. vt bñ Gen. xliij.
 ca. In hac g. bñdictioe pñmittit pñfatio. scdo subdit execra-
 tio. ibi. viuat ruben. tercio ponit pñfatio. ibi. nō est alius
 bñdictio. pñmit-
 tit titulus cum dñs.
 a. **B**ec ē bñdictio
 et bñdictiois
 cā. q. fuit dñio legē
 et ei⁹ susceptio. et bñ-
 notat cum dñs.
 b. **D**ñs dñs syna ve-
 nit. q. ibi dedit legē
 vt bñ Exo. xx.
 c. **E**t dñs seyr or⁹ ē
 nobis. dñs. dñs. heb.
 q. dñs primo legē
 obtulit idumcis. q.
 habitabant in monte
 seyr. et ysmaeli. q.
 habitabāt circa mon-
 tē pharā. s. ibi no-
 luert cā accipe et tē
 dedit cā filiis isrlm
 mōte synai. et sic bñ
 eos exponit qd dñs.

Quod seyr or? est nobis .x. i. de illis locis venit ad nos dā
 nobis legem ab alijs recusataz. s. hoc dictū nō psonat
 sacre scripturē. q̄ in toto suo p̄cessu vī sonare q̄ p̄plus be
 breoz a deo fuit spālī electus. vt inde xp̄c nasceref. p̄p̄
 qd spālī sanctitate debuit pollere. p̄p̄ qd ab alijs p̄p̄lis p̄
 mo fuit segregat⁹ p̄ fidem vni⁹ dei. i. in abraā. vt b. Gen.
 xij. Et postea distinct⁹ p̄ circūcisionē q̄ fuit signū fidei. vt
 b. Gen. xviij. postea deo spālī applicat⁹ p̄ legis susceptōz
 Ero. x. 7 de talib⁹ beneficijs illi p̄p̄lo singularit̄ datis. dī
 ps. cxlvj. Vñ fecit talib⁹ natōi .x. 7 iudicia .x. q̄ i lege p̄ti
 nēt. 7 iō a iudeis vī eē p̄fectū q̄ lex illa oblata fuerit alijs
 p̄p̄lis. p̄pter qd aliter exponunt doctores nisi sic.

Quod seyr or? est nobis .x. i. idumcis 7 ysmaciticis in
 sua infidelitate 7 ydolatria dimissis. deus p̄ spālē benefi
 cium or? est nobis in datione legis. i. h̄c hoc sit bene dī
 ctum. tñ non psonat ad plenū lē: q̄ scriptura vni⁹ omī
 loquī bīc de syna 7 seyr. 7 de mōte p̄barā. vtz in textu. iō
 pōt aliter exponi. qz post datōz legis in mōte synai. p̄plus
 eun⁹ dī flus terrā p̄missiōis trāsiuit iū mōte seyr. vt b.
 Nu. xx. ca. Et dū circūirent mōtē illū p̄p̄lis cepit edē ite
 rariis 7 laboris. 7 ex hoc murmurare. p̄p̄ qd dñs imisit
 serpentes ignitos in p̄p̄lin. vt b. Nu. xij. 7 cum p̄p̄lis cla
 mare. p̄p̄ mosus sp̄pentū. dñs p̄cepit moysi vt facēt ser
 pentē enēū. ad cui⁹ p̄spectū p̄cussi a sp̄pentib⁹ sanabānt.
 Ille autē sp̄pens bēbat silitudinē aialis venenosi. erat tñ si
 nē veneno. 7 iō fuit figura xp̄i. q̄ habuit carnē silem pecca
 trici. s. fuit sine pctō. cui⁹ intuit⁹ p̄ verā fidem sanat a mor
 fibus pctōz. Illaz autē figuram intellexit moyses. 7 iō dī
 cit. De seyr or? est nobis .x. qz in circuitu mōs seyr reuelat⁹
 fuit ei bñficiū incarnationis xp̄i 7 passionis: qd est maximū
 dī.

Apparuit de mōte p̄barā. Nu. x. bī q̄ cum p̄p̄lis re
 cessisset de monte synai nube eos ducēte. recessit nubes i
 solitudine p̄barā. 7 cum p̄p̄lis ibi dēsideraret carnes. dñs
 dedit eis coturnices in tanta multitudine. q̄ habuerunt
 satis vsqz ad mensēm integz. qd moysi visum fuit valde
 magnū. vt b. Nu. xj. Quic etia in adiutorium moysi in
 regimine p̄p̄li repleuit dñs. lxx. scēs sp̄s sancto. vt ibidez
 bī. 7 p̄pter istud beneficium dixit moyses.

Et cum eo sanctorum milia. id est angelorum ei ministrantium. secundum quod dicitur Danieli. vii. Milia milium ministrabant ei. et sic igitur beneficium legis datur in monte synai moyses facit hominibus et datur aliis duobus locis. prout predicta beneficia ibi collata. **I**n deuterio. et ignea lex. quia fuit data de medio ignis. ut habetur exo. xix. **E**t dilexit populum. id est. tribum. quia quilibet poterat

dicit ipse vn⁹ vel aliter dilexit p^os generalr. fm illud
 Sap. xj. Diligis dñe oia q̄ sunt. ⁊ nihil odisti eor^u q̄ fa-
 cisti. s̄ spāliter dilexit plm isrl tanq̄ sibi deputatus. id
 subdit. ¶ **¶** Dñs sancti in manu illi⁹ sunt. i. in sua go-
 bernatōe ⁊ p̄tectōe. i. ei ibi eēnt aliq̄ mali tñ. p̄ maio-
 ri p̄tē erat boni.

hereditatez multitudinis
iacob ¹¹ Et erit apud rectissi-
mū rex: aggregatis principibz
ppli cū tribubz isrl. ¹² Eluat
rubē et nō morietur: ¹³ sit paz
u^o in numero. ¹⁴ Hec est iude
bndictio. ¹⁵ Audi dñe voces
iude: ¹⁶ et ad pplm suū intro-
duce eū. ¹⁷ Man^u eius pugna-
bunt p eo ¹⁸ et adiutor illi^{us} ē
aduersarios eius erit. ¹⁹ Re-
ui q̄ ait. ²⁰ Perfectio tua ²¹ et
doctrina tua ²² a viro sancto

Et q̄ appro-
p̄. et hoc dī.
q̄ in datōe legis
dñs sup monte
synai loq̄bat̄. et
plus erat in val-
le iux̄ pedē mon-
tis audiens v̄ba
dñi. et q̄. r. p̄ce-
pta decalogi da-
ta sunt ab eo im-
mediate. cetera
sō mediātē mo-
yse. iō seq̄t̄.
Legē p̄ce. nob̄
moyses auctē dī
i. **C**redī. mul-
tiacob. q̄ sicut be-
reditas ē res in-
mobilis. ita lex
fuit data iudici-

vt immobiliter fuare ab eis.

Et erit apud rex. rex. i. filer sic p̄fuef a p̄lo. erit re
ctiffim⁹. qz lege dīna gubnat⁹. ⁊ dñs erit eoz rex. vñ ⁊
j. Reg. viij. c. qñ p̄mo elegerūt regē aliū. Dixit dñs ad
samuelē. Non te abiecerit. s̄ me ne regnem sup̄ eos.
n. **Q**uiat ruben. hic p̄r ponit b̄ndictionis creatio
⁊ diuidit in. xj. ptes fm̄ trib⁹. xj. b̄ndictas a moysē. ⁊
patebūt ptes p̄q̄nto. Primo q̄ ponit b̄ndictio ipsi⁹
ruben. qz fuit primogenit⁹ cū dī. **I**n **Q**uiat ruben.
vita natuē. **P**o **E**t n̄ moriat. morte culpe vī gebēne
p̄. **E**t sit paru⁹ i numero. s̄ āt addit moyses ad p̄cor
pandum cū v̄bo iacob. q̄ dixit ipsi ruben. Gen. xlii. Et
fusus es sicut aqua. nō crescās ⁊c. **Q** **B**ec est bene
dictio iude. post benedictōz ruben immediate ponit be
nedictio iude. q̄ successit ei in honore regni q̄tum ad
ius primogeniture. **A**udi dñe vocem iude. dicit
Ra. fa. q̄ bec p̄phetia respicit ad vocē oīdīs ipsi⁹ v̄d ⁊
salomonis q̄ fuerunt c̄auditi in plurib⁹ oīonib⁹ suis.
⁊ ip̄i aza p̄ exercitū etbyopū inuadere ip̄m. ij. Paral.
xiiij. ⁊ iosaphat p̄ ammonitis. ij. Paral. xx. ⁊ ezechie
p̄ sennacherib. iij. Reg. xix. q̄ fuerūt reges iuda.
s̄. **E**t ad p̄lm suum intro duc eum. i. ad limb⁹ patz.
post vitaz p̄ntem. vñ de sanctis patrib⁹ cōiter scribit
de morte eoz. ⁊ apposit⁹ ē ad p̄lm suū vī ad p̄ces suos
t. **M**an⁹ eius pugnabunt p̄ eo. qz vsqz ad electiōem
sauiis trib⁹ iuda b̄uit ducatu bellī. vt b̄r **J**udi. j. Quis
ascendet ante nos s̄ chananeus ⁊ erit dur bellī. Dixit
qz dñs. iudas ascendet. ⁊. xx. ca. in bello s̄ filios benia
min. cum alie trib⁹ quererent. q̄s erit in exercitū n̄o
p̄nceps certaminis. **R**ūde dñs. iudas sit dur vī.
v. **E**t adiutor illius s̄ aduersarios eius erit. dicit Ra.
fa. q̄ hoc sp̄aliter dī. p̄ iosaphat regi iuda q̄ impetu fa
cto s̄ cum in ramorb galaad exdamauit ad dñm ⁊ au
diuit eum. iij. Regū. xxiij. p̄t etiam intelligi de plurib⁹
alijs regibus ⁊ tribu iuda qui fuerunt adiuti a domi
no in periculis.
Leuī q̄z ait. p̄ b̄ndictiōes iude immediate ponit
benedictio leui. p̄p dignitatem sacerdotij.
Perfectio tua. q̄tum ad vitam sanctam.
Et doctrina tua. q̄tum ad sanam doctrinam.
A viro sancto tuo. i. a moysē q̄ fuit de eadem tribu
⁊ sanctitas vite ⁊ veritas doctrine ab eo deriuata fuit
ad alios eiusdem trib⁹. ⁊ loq̄ hic moyses de seip̄o q̄
de q̄daz alio ex humilitate. qz s̄ p̄tinet ad p̄medatōz
eius. sicut ⁊ iohannes euangelista **J**ob. xj. dicit de se

Deutero.

ipso. Tūc illū discipulū quē diligebat Iesus rē.
a Quē p̄bati tentatione. hoc dirigit ad deū q̄
parit moysi p̄bati in multis tentatōibz iudeorū.

b Et iudicasti ad aq̄s p̄dictōis. determinando sup
eum penam mortis. vt bī. Ihu. x. et hoc p̄z veritas
ipsi moysi q̄ ita
fidelit̄ exprimit
p̄ctū suū sicut
meritū.

c Qui dixit p̄i
suo. hoc nō solū
intelligit d̄ moysē.
f. etia de alijs
filijs leui q̄ ad p̄
ceptū moysi inf̄
fecerunt p̄p̄s
suos p̄ culpaz
et adoratiōe vi
tuli. Exo. xxxij.

d Qui custodie
rūt eloq̄m tuū
q̄ lex diuina p̄
cepit ydolatrias
interfici.

e Et pactū tu
um. dicitur. Ra. fa.
q̄ hoc intelligit
de circūciōne q̄
vocat pactū dñi
gēn. xviij. q̄ alie
tribz nō circūci
tū filios suos
natos in testō.
q̄s fuit in e
ra p̄missiōis. vt
bī ioseph. v. s. tri
b. leui filios su
os circūcidit. vt
iste dicit. dō tra
riū aut dicit cōi
ter expositores
nri. et hūc conso
nat scriptura iō
sue. v. vbi dī. P̄plus aut q̄ natus est in testō p. r. l. an
nos in circūciōne fuit ita q̄ generalr loq̄t. et nullū ex
cipit. et fm hoc qd dī bīc. Pactū tuum. pōt intelligi de
obseruatōe legalium. sicut et alia q̄ bīc ponunt.

f Ponent thymiam in furore tuo. i. ad auertendū
furore tuū a p̄lo tuo. g Et dñe fortitudinē ei
dicit bī. Ra. fa. q̄ hoc refert ad machabeos q̄ fuerūt de
tribu leui. et fortit̄ pugnauerūt p̄ aduersarios fidei. et
q̄ fuerūt valde pauci respectu aduersarioz. iō moyses
hoc p̄uidens orat. p̄ eis. b Et beniamin ait. b post
benedictiōez leui ad quem p̄tinebat sacerdotiū. ponit
immediate benedictiō beniamin. i. forte fuit templū.

h Habitat p̄sident in eo. i. in dño eo q̄ de sp̄ali mō
habitat in templo. de q̄ habitatione subdit.

i Quasi in thalamo tota die morabit. templūz em
vbi de coledat erat q̄s thalamus ipsi. Et in bī.
illi req̄scet. i. em hūmē sunt in supiori pte corporis.
tñ inferiores sunt capite. et p hoc designat locū edifica
tōis templi. q̄ i. templū edificatū fuit in mōte mo
ria. nō tñ in summitate ei. s. in decliū p spaciū. xxiij.
cubitoz a summitate montis. vt dicit bebrei.

k Ioseph q̄ ait. post benedictiōez beniamin ponit
benedictiō ioseph. q̄ sic in sorte beniamin fuit templū.
sic in sorte ioseph fuit sylo. vbi filiū isrl p̄suerūt taber
naculū moysi et archaz testimonij. vt bī ioseph. xxiij. c. et
q̄ locū templi fuit excellentior et deo diligibilior. iō p̄
ponit benedictiō beniamin b̄ndictiōi ioseph. i. b̄ia
m in fuit iunior. n De benedictiōe dñi terra eius.
q̄ ioseph fuit valde fertilis. o De pomis celi.

qz arbores fructificant ex influentia celi et stellaz.
p Et rore atz abyssi. subiacente. terrae em humecta ē apta
ad fructificandū. humectat at a supiori ex descēsu rois et
ab inferiori ex aq̄s sibi erat latētibz q̄ b̄ noie abyssi signant
q De po. fru. so. et lu. hoc addit ad designandū q̄ inf ce
li lumina sol et lu
na hnt maiorē eff
caciā sup terre
nascētia.

r De vti. ati. mō
tum. ibi em fruct
citi maturat. et p̄
nouitatem magis
diligunt.

s Bī. illi. q̄ ap. i
rubo. i. ipi. dei q̄ in
rubo apparuit moysi
t Supra vti. em
nazarei. i. sancti. qz
ioseph inter alios
fr̄s suos fuit san
ctior.

t Quasi p̄moge
niti thauri rē. hoc
dī p̄ tribū ephraim
im. q̄ fuit fortis et
bellicosa. et p̄ re
gum. x. tribuū. qd
fuit datū illi tribui
in primo rege. s. bīe
roboam. vt bī. iij.
Reg. xj.

u De sunt multi
tudines ephraim.
hoc exponit dupl
ano mō referēdo
ad numerositatez
p̄li vtriusq̄ tribz.
Alio mō referēdo
ad multitudinē ad
uersarioz ab eis de
uictor.

y Et zabulū ait.
hic p̄r describit b̄ndictiō zabulon et ysachar fil. sortez
em eoz fuerūt p̄m q̄ vt dicit bebrei tribz zabulon fuit
intenta mercatoribz in portubus maris q̄ fuerūt in sorte
eius. tribz aut ysachar fuit magis intēta studio legis. et vt
liberz ad hoc vacaret. tribus zabulon. p̄uidebat ei. saltē
in magna pte de necessarijs. et hoc est qd dī.

z Etare zabulon in exitu tuo. p̄ mercatoribz exercēdis
a Et ysachar i. ta. tuis. ibi manēdo p̄ studio diuine leg.
b P̄los ad montē vocabūt. i. ad bīrlin in monte sita.
q̄ in solēnitatibz veniebat ibi p̄plus ad audiendū doctri
nam legis a doctoribus de tribu ysachar. c Abi imo.
vict. iusticie. qz in tribus solēnitatibz p̄cipuis debant ap
parere coram dño nō vacui. s. cum muneribz et sacrificijs.

d Qui inundatōz maris q̄s lac sugent. i. bona appor
ta in nauibz p̄ vndas maris. e Et the. absco. barena
rum. i. metalla diuersa. et lapides p̄ciosos. q̄ de barena fre
q̄bunt. et ad loca longinq̄ p mare frēq̄nt transportant.
f Et gad ait. bīc ponit benedictiō gad. cū dī. g De.
in la. gad. p qd designat q̄ habuit latitudinē terre in sua
sorte. h Quasi leo regeuit. qz in illa tribu fuerūt hoies
fortes et bellicosi. fm q̄ dī. Gen. xlij. gad accinctz p̄liabz.

i Ce. bra. et vti. erant em ibi aliq̄ ita fortes q̄ vno ictu
amputabant caput boīs cūz humero et brachio. vt dicit
Ra. fa. alit̄ exponit. vt p brachium intelligat fortis ad
uerfari p̄ vti. em turme vel aciei capitanez et neutri pote
rant impetu gaditaz sustinere. et p̄ hoc fuerūt positi in
fronte exercitū isrl pugnando p̄ chaneos.

k Et vidit p̄ncipatū suū. q̄ in pte sua doctor eēt repoli
tus. Iste doctor fuit moyses q̄ fuit sepultus in sorte gad.

1

mundi plenitudo transire debebat. put ecclesia orat in
quidam collecta in officio sabbati sancti pasche. An in
 hac benedictio primo incipit a datioe pdictae legis di.
 Dñs de synai venit. qz de synai mōte dñs moysen vo-
 cavit. z etiaz pplm ad dandas legē pdictam. quam eis
 ibidem dedit vt ē. Exo. xix. pñr quista lex nihil ad pfe-
 ctū ducebat: vt ad heb. viij. ca. Non em curabat mor-
 bos spūales p grām. iō subdit. De seyr or? est nobis
 qd illi ppo circueundo montē seir: spenti eneam dñs
 iussit fieri: z in ligno suspendi. vt moysi a spentib? ei?
 intuitu sanarent. qd pprie figurabat incarnatōz z pas-
 sionem xpī p quā morbus spūales curant vt in postil.
 satis declarat. pñr aut dic. Apparuit de monte pbaran
 qz ibidem repleuit dñs. lxx. senes spūsancto: prout in
 postil. qd figurat copiosaz effusione spūsancti in disci-
 pulos post passionem z resurrectōz. p quam effusioe
 spūs dñi repleuit orbem terraz. qd etiam moyses ibi-
 dem. f. nu. xj. innuit di. Quis det vt tot? ppls pphetet.
 z det eis dñs spm suum. q. d. vñnaz iaz nūc esset illud
 qd hic figurat. f. qz tot? ppls dei recepsisset spm sanctuz.
 In primitia em ecclia p baptisma z impositōz manu
 um aploz oēs recipiebant spm sanctum cū signis visi-
 bilib?: vt bñ in actub? aploz. Fecit igr moyses post bñ-
 ficium legis late mentōz de pdictis duob? beneficijs.
 tū qz lex illa nō ducebat ad pfectū siue bñmōi bñficijs:
 cum qz aliq ppli sine ipsis beneficijs fm legē ordinataz
 in israeliticam dignitatē nō trāsirent de q hic intendit
 vt dictus est. Exponant cetera. put in postil. vsqz ibi.
 Dilexit petros. in q moyses ostendit q pdicta bñficia de-
 beant ut extēdere ad pplm generalit: vñ in heb. bi. Et
 am dilexit ppos. q. d. nō solum te. f. isrl? de? dilexit ad
 ista beneficia picipienda. s etiam ppos: z pñr reddens
 cāz hui? extensionis dicit. Omnes sancti in manu illi?
 sunt: q. d. ex q oēs sancti cuiuscūqz natōis sunt: in ma-
 nu dei sunt: inquitum a deo mouent ad sanctitatis vi-
 tam bñdam. Idcirco nō vi equū. vt in vna tm natioe
 beneficia salutaria reducerent. An petr? apls circa
 materiam reductōis gentiū dicebat Act. x. c. In veri-
 tate operi q nō est psonaz acceptor de?. s in omni gē-
 te tē. z sequit. Qui appropinquant pedib? eius. qd re-
 fert ad sanctos de qbus dixerat. Omnes sancti in ma-
 nu illius sunt. que qdem appropinquatio ad pedes il-
 lius pōt intelligi moralit. vel qz sancti vel electi venie-
 res ad fidem xpī: de qbus ait: cum magna humilitate
 debebāt venire sicut illi q ex humilitate pedib? dñoz
 appropinqnt. lex em xpī q ipsa grā est. in recipiente hu-
 militatem pcpue requirit vñ Iaco. iij. ca. Humilib? at-
 bat grām. vel qz tales electi dnt sequi vestigia xpī. cu-
 ius vita est instructio fidelium. iux illud. j. Dec. ij. ca.
 vt scāmini vestigia eius. que qdem vestigia p pedes
 designant. vel in hoc innuit moyses q patres noui te-
 stamenti. f. apli cum post resurrectōez disponentur ad
 annūcianda ministeria xpī p orbem. pedes xpī tenuerunt
 vt Mat. xxviii. ca. z iō de illis sanctis dz. Qui ap-
 propinquant pedibus eius. de q pōt etiam intelligi il-
 lud Esa. lij. ca. Qd pulcri supra montes pedes euange-
 lizantis tē. qui qdem sancti de doctrina xpī accipiunt
 vnde. j. Mat. vl. ca. Docentes eos que pcpio vobis.
 iō dicit. Accipient de doctrina illi? vbi notādum. q nō
 dicit. Accipiens doctrinam illius. s de doctrina illius.
 qz pfectio doctrine hui? plenarie siue mensura residet
 in xpō. Aliqō fm mensurā donatōis xpī. vt ad Ephe.
 iij. ca. Est isto mō dz Jo. j. De plenitudine eius omēs
 accipiem? Non em dicit plenitudinem s de plenitu-
 dine. Consequenter ne forte qs ex pdictis estimaret.
 q p doctrinam xpī: de qua dixerat. Accipiant de doctri-
 na illis. lex mosaica penitus euacuaret iō subdit. Le-
 gem pcepit nobis moyses hereditatem multitudinis
 iacob. Et est sensus q lex quam moyses pcepit nobis
 .f. ipso israelitico. de quo numero erat moyses q loque-
 bas. Venit in hereditatem ecclie que signat p hoc qd
 dicit multitudinis iacob. nam sicut illud qd parentes

iuste acquirunt. ad eorum successionis hereditatem pervenit.
 sic lex mosaica licet ipso verbo. data fuit de qua dicitur. Precepit nobis. venit tamen hereditarie ad ecclesiam: de qua dicitur.
 Hereditatem multitudinis iacob. Et notandum quod ubi
 translatio nostra in hoc loco habet. Multitudinis. hebraica scribitur
 habet quandam dictioem quae significat ecclesiam. eadem dictio ponitur
 hic et in Num. xx. ubi dicitur. Cur eduxisti ecclesiam dei in solitudinem. filii. j. Reg. xvij. Moverit omnis ecclesia: quod non in
 gladio salvat dominus. et sic in quibus plurimis alijs locis. et forte
 translatio nostra posuit bene dictioem Multitudinis. ut in-
 tueretur hoc referentem esse ad illud quod dicitur Act. iij. c. Multitudinis credentium erat cor unum. dicitur. Et erit apud
 rectissimum rex aggregatis principibus populi cum tribus israel.
 Pro quo considerandum quod quia ex hoc quod dixerat. quod lex habet fuerat
 preceptum in ipso. et deinde hereditarie devenerat ad multitudinem
 seu ecclesiam: posset quis estimare: quod haec multitudo seu
 aggregatio non constitueret aliqd corpus civile unum. sed
 erat quedam multitudo in se divisa. Idcirco ostendit quod
 haec ecclesia seu multitudo iacob debebat esse quiddam unum.
 tum ex parte rectitudinis fidei quae una est: de qua dicitur. Et erit
 apud rectissimum. populus enim in cuius multitudine consistit ecclesia
 rectissimus potest dici in quantum omnes respiciunt primam veritatem
 per veram fidem: tum ex parte capitis: quod est unus christus: et de hoc
 dicitur. Et erit apud rectissimum rex. christus. tum ex parte mem-
 brorum. membra autem principalia huius aggregationis sub capite
 christo manifestat cum dicitur. Congregatis principibus populi. scilicet
 apostolis et eorum sequentibus. quod nunc in unitate fidei aggregantur cum
 tribus israel. scilicet eorum quae in primitiva ecclesia remanserunt in
 fide. vel etiam in temporis successione ad fidem veniunt. ex quo
 patet quod licet moyses in praedictis istum populum laudat seu bene-
 dicit in hoc. quod in dignitate israeliticam totius mundi plenitudo
 transiret. et quia mentos statim fecerat ante de tribu-
 bus israel a quibus moyses de proximo erat recessurus. idcirco
 introduxit benedictiones singularem benedictionum divinarum. Ubi
 habet ruben etc. ubi in glossa praedicta. salutem primitivae ecclesiae sin-
 gulis tribus praeparatis benedictionibus tribuit. haec in glossa. Expan-
 namus haec benedictiones tribuum: putamus in possumus. exceptis
 his quae sequuntur. scilicet primo de benedictione iude. Circa quas
 attendendum est quod in hac tribu singulari modo intulavit be-
 nedictiones divinas. Haec est iude. in alijs vero non sic sed levi dixit.
 Benjamin dixit. et sic de alijs. quae quidem benedictio iude
 videtur referenda esse ad benedictiones iacob de eodem iuda
 Gen. penult. praedixerat enim iacob. quod septem et ducat populi
 israelitici pertinebat ad iudam: et insuper de illa tribu specta-
 bat messiam quod dixerat: donec veniat qui mittendus est.
 Hunc autem moyses praefecit deum ut adducat illum. scilicet qui mit-
 tendus est ad populum suum.

In ca. xxiiij. Burg. continuat expositionem allego-
ricam glo. in qua inter cetera nitit pferre iudaismum
quasi in ecclesia pstituta exvocatione gentium
quemque obtinere debeat primatum. z ad hoc pua-
dendum adducit aplm ad Ro. xj. vbi fm q burg. expo-
nit dictum apli ppat iudeos radici: gentes aut dicit ra-
mos insertos it. Sz bec pclusio correcta est supra Gen.
ix. correctorio. it. Nec facit ad ppositum burg. dictu apli
allegatum. qz bene pensando hoc dictum radix fides est
rami fideles. Dicit em radix sancta in patriarchis z ppe-
tis: qvñ nō ex opibus legis: s fide. Radicis igit sanctitas
non patriarcha. non ppheta. nec opus cor fm legem. s
fides xpi protunc venturi z sanctitas fuit z radix in qua
z patriarchas z pphetas vt essent sancti rami deus inse-
ruit. huius insertionis participes dicit ibidem z aposto-
lus gentes sanctas dices. Tu aut cum oleaster esses. in-
sertus es in illis. s. ramis soci? radicis z pinguedinis oli-
ue factus es. s. fide z iusticie xpi. que ex fide est. in q pmi-
niter gentes z iudei radicati sunt. z sic in illa radice nō est
distinctio iudei z greci: qz ab aplo dicunt socii q currunt
de pari. vnde aplus infra. xv. ponens differentiam. dicit
iudeos vocatos ad hanc radicē ppe pmissa facta patrib?

S unde pmissio nisi ex gra. sicut 7 vocatio gentium. de
q aplus ibidem. Gentes aut sup misericordia q simile est gra
eadem cm est igit radix vtrorūq; ramor. 7 in hac radice
distit israelitica dignitas. in quam vt orat ecclesia trāsibit
tori mundi plenitudo. Nō pōt igit burg. iudaismo ascri
bere aliquem pma
tum dignitatis in
ecclesia. nisi fin prio
ritatem tps. q; pri
us tpe infer. est ra
dice grē: q; gentili
tas: 7 d hoc prima
tu dicit aplus ad
Ro. 1. q; vltus dei ē
in salute omni cre
denti iudeo pmiū
7 greco. ex priorita
te aut tps non for
malit arguit prio
ritas dignitatis qz
als bestie essent di
gniores homini tā
q; prius tpe create
a deo.

Ca. xxxiiij.

Ascendit & moyses. co-
pleta bene-
dictione ppli. h pñr
describit moys 7 se-
pultura moysi. 7 p
mo describit psum-
matio pastozis. se-
cundo subdit pfor-
tatio successoribz.
Josue x. scio co-
médatio pdecesso-
ris ibi. Et nō surre-
xit pba. Circa pri-
mū pmittit obedi-
entia moysi impletis pceptum dei: q̄ dixerat sibi. g. xxxij.
ca. in fi. Ascende in montē istum abarim x. 7 sequit. Et
morere in monte. 7 iō ppleta bñdictione ppli ascendit illuc.
Sup montē nebo in verticem pba. abarim est no-
mē totalis montis. Nebo est uomen cuiusdāz mōticu-
li supeminentis in ipso. Pba. x. est supior ps illi. mō-
ticuli: vnde pōt longe videri. **C**ōnditqz dñs ei oēm
terram. ad p̄solatōz suam. **E**t dñs q̄ dan. xvi est termin-
us aq̄lonaris terre pmissionis. **E**t q̄ ad mare no-
uissimū. i. mare mortuum. qd̄ est in termino opposito ter-
re pmissionis. s. australi.

Et lati. cā biericho. ciuitatis palmar. vocabat̃ eū
duplici nomie. s. biericho ⁊ ciuitas palmar: ⁊ subdi
mors moysi: cū dī. **I**tem. **D**ortu^s est ibi tē. ⁊ sepeliuit
eū. s. dñs misterio tñ angelico. **E**t non cognouit
bō sepulchri. qđ factū est a deo: me iudei colerent ipm

tanq̃ deum pp̃e
magnitudinem
multitudinem
signor.

I Non caliga-
uit oculus eius.
qz sensus eius pfe-
uerauerunt uiua-
ces vsqz in fine.
Iudei dicunt. Et
no fuit obscura
ta visio eius. z ac-
cipiunt visionem
p colore qz e ob-
iectum visus.

Repletus est
spū sapiē: ab i-
feriori q̄ bonam
obediētiā ppli.
qd̄ nota ē ibi. **E**t
obediēti ē tē.
Et nō surre-
xit. hic p̄r poni-
tur commendatio
p̄decessoris. qz
dixerat scriptu-

ri annoz erat qm mortu^s est
Nō caligauit oculus eius
nec dentes illi⁹ mori sūt. Fle-
uerūtq; eū filiij isrl in campe-
stris moab. xxx. diebz & ple-
ti sūt dies planc^t lugērium
moysen. Josue & o filii nūn
replet⁹ ē spū sapie: qz moy-
ses posuit su p eū man⁹ suas
Et obediēt ei filiij isrl: fece-
rūtq; sicut pcepit dñs moy-
si. Et nō surrexit ap̄havlē
in isrl sic moyses "quez nos-
set dñs facie ad faciē in oi-
b⁹ signis atq; portētis q mi-
sit p eū vt faceret in tra egyp-
ti pharaoni & oib⁹ fuis ei⁹
vniuerse terre illi⁹: & cūctā
manū robustam magnaq;
mirabilia q fecit moyses co-
ram vniuerso israel.

Explicit Deuteronomiũ.

ra iohue repletum fuisse spū sapie. ne ex hoc crederet
ipm equalē fuisse moyfi nō subdiē. Et nō surrexit vl-
tra. vbi in israel sicut moyses. i. equalis ei.

¶ Quem nosset dñs facie ad facie. i. loqñs cū eo familiarit̃ ⁊ aduolūtatem suaz. sicut solet homo loq̃ ad amicum suum. **¶** In omnib⁹ signis atq̃ portentis. q̃ tot ⁊ tanta mirabilia ⁊ tamlongo tpe non fuerunt facta p̃ alium pbam in veteri lege.

Nostilla sup Deutero. edita a fratre Nicolao de ly-
ra hinc.